
TUUSULA TILINPÄÄTÖS 2024

Äsukkaita
42 238

Ulkoiset
toimintamenot
155,3
milj. euroa

Velkaa
5 888
euroa/asukas

Veroprosentti
7,10 %

sis. kunnan ja vesiliikelaitoksen tiedot

TOIMINTAKERTOMUS

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	
1.1. Pormestarin katsaus	1
1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	12
1.5. Kunnan henkilöstö	18
1.6. Ympäristöasiat	22
1.7. Muut ei-taloudelliset asiat	28
1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	28
1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	30
1.10. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	32
2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	36
2.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	36
2.2. Toiminnan rahoitus	38
3. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	40
3.1. Tilinpäätöslaskelmien analyysit	42
4. KOKONAISTULOT- JA MENOT	45
5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	46
5.1. Konserniyhteisöt	46
5.2. Konsernin toiminnan ohjaus	47
5.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	47
5.4. Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	48
5.5. Konsernivalvonnan järjestäminen	48
5.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	48
5.7. Konsernitilinpäätöslaskelmien analyysit	54
5.8. Tytäryhtiöt	56
6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	
Tilikauden tuloksen käsittely	63

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

7. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	
Käyttötalouden osan taulukoiden lukuohje	65
KUNTATOIMIALA	66
Kunnanjohto	68
Kunnan johto	70
Yhteiset palvelut	75
Henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö	80
Hallinto- ja asiakaspalvelut	82
Talouden ohjaus	83
Kehittäminen ja tietohallinto	84
Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus	85
Sivistys	87
Kasvatus- ja sivistyslautakunta:	
Sivistyksen tukipalvelut	93
Varhaiskasvatus	95

Oppiminen	97
Vapaa-aikalautakunta:	
Kulttuuri	99
Vapaa-aika	101

Kasvu- ja ympäristö	105
Kuntakehityslautakunta:	
Toimialueen kehittäminen- ja hallinto	117
Elinvoima, asuminen ja kehittäminen	118
Projektitoimisto	119
Rykmentinpuisto	120
Maankäyttö ja paikkatieto.....	121
Kaavoitus	122
Rakennusvalvonta	123
Tekninen lautakunta:	
Yhdyskuntatekniikka.....	124
Tilapalvelut	126

TILINPÄÄTÖKSEN TOTEUMAVERTAILUT

Tuloslaskelman toteumavertailu	128
Toimintamenot- ja tulot, toteumat 2023–2024.....	129
Sisäinen tuloslaskelma, toteumat 2020–2024 ja talousarvio 2025	130
Investointien toteutuminen.....	131
Rahoitusosan toteutuminen	137
Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteumavertailusta	138

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma.....	141
Rahoituslaskelma	142
Tase	143
Konsernilaskelmat.....	144

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Liikelaitoksen erillistilinpäätös	
Vesihuoltoliikelaitos.....	166
Liikelaitoksen vaikutus kunnan talouteen	192
Tuloslaskelma.....	193
Rahoituslaskelma	195
Tase.....	197
Taseyksiköt.....	198
Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset.....	202

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....

209

TULOT

Verotulot
107,4
milj. euroa
(-7,1 %)

Valtion-
osuudet
28,7
milj. euroa
(+4,0 %)

Käyttö-
omaisuuden
myyntivoitot 8,1
milj. euroa
(-1,1 %)

ULKOISET MENOT

Toiminta-
menot 155,3
milj. euroa
(+2,4 %)

Oppimisen
ja varhais-
kasvatuksen
menot 79,0
milj. euroa
(+1,5 %)

Vesihuolto-
liikelaitos
4,7 milj. euroa
(+6,1 %)

INVESTOINNIT & RAHOITUS

Investoinnit
73,0
milj. euroa

Lainakanta
248,7
milj. euroa

Lainakanta
5 888
euroa/asukas

MUUT TUNNUSLUVUT

Tilikauden
ajäämä
0,5 milj.
euroa

Vuosikate/
poistot
97,4 %

Vero-
prosentti
7,10 %

Sis. kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen luvut

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 PORMESTARIN KATSAUS VUOTEEN 2024

Tuusula oli elinvoimassaan Suomen ensimmäinen alle 50 000 asukkaan kunnissa

Tuusulan kunta on elinvoiman kärkikuntia. Kunnista, joissa on 25 000 – 49 999 asukasta, olimme kaikista elinvoimaisin. Tuusula kasvaa strategiansa mukaisesti. Elinvoimaindeksin laskemisessa on käytetty 20:tä avainmuuttujaa, jotka kohdistuvat esimerkiksi talouteen, työllisyyteen, väestöön, asumiseen ja rakentamiseen.

Tuusulan kasvu jatkui edelleen vahvana

Tuusulan väestö on kasvanut viime vuosina ripeästi. Vuonna 2024 Tuusulan väestö kasvoi 900 asukkaalla. Asukasluku oli vuoden päättyessä 42 238. Vuonna 2024 väestö kasvoi 2,2 prosentilla, kun edellisvuonna kasvu oli 2,4 prosenttia. Tuusulan ja muiden kuntien välinen nettomuuttovoitto oli 740 asukasta ja netto-maahanmuuttoa oli 130 asukasta. Luonnollinen väestönlisäys oli positiivinen, 38 asukasta.

Kiinnostus kunnan asuin- ja yritystontteihin säilyi erittäin hyvänä

Asuntoja valmistui 315 kappaletta. Rakennuslupia myönnettiin 371 kappaletta. Tontinluovutus oli suhdante-tilanteeseen nähden vilkasta. Vetovoimaa oli niin kunnan omakotitonteilla kuin yritystonteilla. Maanmyyntitulot olivat 9,4 milj. euroa, maankäyttösopimuskorvauksien tuloutuksia kertyi myös 4 milj. euroa. Omakotitonttitarjontaa oli runsaasti jokaisessa kuntakeskuksessa. Erillispientalojen (AO) tontteja luovutettiin 48 kpl. Tuusula palkittiinkin vuonna Suomen pientalomyönteisimpänä kuntana ao. kunnan kokoluokassa. Tuottajamuotoisia tontteja luovutettiin 3 kpl. Yritystontteja luovutettiin 7 kpl, mukaan luettuna palvelukeskustontti – kuntaan onkin sijoittumassa varsin paljon uusia keskisuuria ja suuria yrityksiä. Asemakaavojen lisäksi valmisteltiin merkittäviä yleissuunnitelmia Lahelanpellon ja Koillis-Hyrylän alueille, joille lähivuosina rakennetaan Lahelan koulu ja päiväkotit ja uusia pientaloalueita.

Tilikauden tulos toteutui lievästi alijäämäisenä

Tuusulan kunnan tilikauden tulos oli noin -0,6 miljoonaa euroa ja alijäämä -0,5 milj. euroa, kun toimintakulut toteutuivat 2,3 milj. euroa arvioitua pienempinä. Ilman kertaluonteista kuntakonsernin sisäistä lainan alaskirjausta tulos olisi ollut noin miljoona euroa ylijäämäinen.

Verotulot laskivat 7,1 prosenttia johtuen hallituksen tekemistä veroperustemuutoksista. Kunnan verotulot olivat yhteensä 107,4 milj. euroa, ja kunnallisverotulot toteutuivat myönteisesti huolimatta vallinneesta talous- ja työllisyytilanteesta. Myös edelleen jatkunut väestökasvu heijastui kunnallisverotulojen toteumaan.

Kunnan toimintamenot kasvoivat 3,6 milj. euroa edellisvuodesta. Toimintamenot kasvoivat oppimisen ja varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvun vuoksi.

Kunnan lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 248,7 milj. euroa, kun vuotta aiemmin lainakanta oli 199,8 milj. euroa. Kunnan lainamäärä asukasta kohden oli 5 888 euroa. Korkokulut olivat 4,9 milj. euroa, ja kasvua edellisvuoteen nähden oli 3,1 milj. euroa. Koronvaihtosopimuksista saatiin 1,1 milj. euroa, mikä huomioiden nettokorkokulut olivat 3,8 milj. euroa.

Kuntastrategiamme ja mittavat kasvuinvestoinnit

Valtuustokauden 2021–2025 strategia jatkaa kasvun mahdollistamisen ja elinvoiman vahvistamisen tiellä.

Tuusula on rakentanut yritys- ja työpaikkatonttien syntymiseen tarvittavaa infrastruktuuria ja vie vahvasti eteenpäin palveluverkkosuunnitelman investointeja.

Palveluverkkotyömme tulokset näkyvät nyt kuntalaisille – Tuusulanjärven päiväkotit, Tuusulanjärven koulu, Tusby träsksvenska skola ja Peltokaaren päiväkotit avautuivat 1.8.2024. Riihikallion koulun sekä Rykmentinpuiston koulun ja päiväkodin rakentaminen etenivät aikataulussa. Peltokaari palkittiin Suomen ensimmäisenä palvelu- ja toimitilarakentamisena viiden tähden ympäristöluokituksen hankkeena.

Urheilukeskuksen kehittäminen eteni, ja Tekova-areenan valmistuminen toi tuusulalaisille ensiluokkaiset olosuhteet liikuntaharrastuksille.

Sote-keskuksen sijoittuminen Hyrylään varmistui, ja kohteen valmistelu on jatkunut hyvässä yhteistyössä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Hyrylään sote-keskukseen on tulossa Keusoten omistamia tiloja, Tuusulan kunnan omistamia tiloja sekä vuokrattavia tiloja HUS:lle ja yksityisille toimijoille. Sote-keskus tulee palvelemaan kaikkia hyvinvointialueen asukkaita. Lisäksi Hyrylän keskustassa alkoi Särmän, palvelukeskuksen ison rakennusurakan toteutus.

Aluekehityshankkeet Rykmentinpuisto ja Focus

Rykmentinpuiston työpaikka-alueella on toteutusvaiheessa useita yritysten toimitilahankkeita, ja Tuusulan itäväylän itäpuolisen alueen Rykmentinportin kaavoitus ja kunnallistekniikan suunnittelu on käynnissä.

Focus-alueen asemakaavoitus käynnistyi. Laadittavassa kahdessa eri asemakaavassa on mukana lähes puolet koko Focus-alueesta ja niiden kaava-aineistoa oli nähtävillä syksyllä. Focusin maanomistukseen liittyvä lunnastusmenettely eteni, ja yleissuunnitelman avulla tarkasteltiin kunnallistekniikan rakentamista ja investointitarpeita. Kiilan Kiertolan alueella käynnistyi vaikutusten arvioinnin kehittämishanke sekä tehtiin valmisteluvaiheen työtä kaavoituksen käynnistämiseksi. Focus ja Kiila-Kiertolan alueprofilointityö käynnistyi vuoden 2024 loppupuolella laajassa yhteistyössä.

Panostukset sivistyspalveluihin kantavat

Varhaiskasvatuksessa Tuusulan muuttovoitto näkyi edelleen palvelutarpeen kasvuna Etelä-Tuusulassa. Monio on osoittanut vetovoimaisuutensa: Tuusulan lukion opiskelijamäärä kasvoi 742 opiskelijaan. Monion myötä myös Tuusulan opiston tarjonta on monipuolistunut. Oppimisen palvelualueella järjestettiin osaamisen kehittämiseksi ja jakamiseksi monipuolinen ja kiitosta kerännyt Oppimisen foorumi, jonka pääluennoijaksi saapui presidentti Tarja Halonen.

Määrätietoinen työ kulttuuri ja vapaa-aikapalveluiden kehittämisessä on näkynyt esimerkiksi kulttuurikasvatussuunnitelmien laajentumisessa toisen asteelle ja lastenkulttuuritapahtumien suurena suosiona. Jokelan 150-vuotssjuhluvuosi näkyi kävijöinä Jokelan tiilitehtaalla. Talvi-uintipaikat olivat suosittuja, ja Tuusulanjärvellä oli talvella 2024 runsaasti kävijöitä, yli 175 000.

Kiitos vuodesta 2024

Esitän päätöksentekijöille ja henkilökunnalle parhaat kiitokseni tuusulalaisten hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä. Olemme työskennelleet hienosti Tuusulan kunnan laadukkaiden palveluiden ja kasvun sekä elinvoiman edistämiseksi ja saavuttaneet upeita tuloksia! Tästä on hyvä jatkaa!

Kiitos tuusulalaisille aktiivisesta osallistumisesta kunnan kehittämiseen. Kuntamme kehittyi nopeasti jatkosakin ja yhdessä tekemällä pidämme huolta kunnan viihtyisyydestä ja elinvoimasta. Luokaamme yhdessä paras mahdollinen Tuusula.

Kalle Ikkela,
pormestari

1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Valtuusto

Valtuusto piti vuonna 2024 yhdeksän kokousta ja yhdeksän valtuustoasioiden informaatiotilaisuutta. Valtuuston ensimmäinen seminaari pidettiin 16.-17.5. ja toinen 24.-25.10.2024.

Valtuuston kokoonpano 1/2024–12/2024 oli seuraava:

Puheenjohtajat

Jari Immonen puheenjohtaja
 Janne Mellin 1. varapuheenjohtaja
 Liisa Palvas 2. varapuheenjohtaja

Kokoomuksen valtuustoryhmä (14 valtuutettua)

Jukka Ahlgren
 Kalle Ikkela
 Sanna Kervinen
 Janne Mellin
 Mika Mäki-Kuhna
 Ulla Rosenqvist
 Rämö Risto
 Lilli Salmi
 Antti Seppälä
 Ilmari Sjöblom
 Ruut Sjöblom
 Tapio Tammilehto
 Lauri Untamo
 Laura Åvall

Tuusulan Puolesta ry:n valtuustoryhmä (11 valtuutettua)

Jari Anttalainen
 Elisa Laitila
 Mira Lehtinen
 Kati Lepojärvi
 Nyholm Laura
 Liisa Palvas
 Tuija Reinikainen
 Jussi Salonen
 Raimo Stenvall (4.3.2024 saakka)
 Margita Winqvist
 Anna Yltävä

Perussuomalaisten Tuusulan valtuustoryhmä (7 valtuutettua)

Hermunen Janne
 Immonen Jari
 Koponen Ari (4.3.2024 saakka)
 Räsänen Jari
 Savolainen Henri
 Sipiläinen Johanna
 Timonen Mika

Tuusulan Sosialidemokraattinen (SDP rp) valtuustoryhmä (8 valtuutettua)

Arto Lindberg

Aarno Järvinen
 Kim Kiuru
 Aila Koivunen
 Päivö Kuusisto
 Karita Mäensivu
 Kirsti Ruislehto
 Emmi Sirniö

Tuusulan Keskustan valtuustoryhmä (4 valtuutettua)

Matti Alanko
 Mirka Kovalainen
 Ari Nyman
 Anu Åberg

Vihreä valtuustoryhmä (3 valtuutettua)

Outi Huusko
 Annika Lappalainen
 Eeva-Liisa Nieminen

Tuusulan vasemmisto valtuustoryhmä (1 valtuutettu)

Hanna Catani

Svenska folkpartiet i Tusby fullmäktige grupp (1 valtuutettu)

Monica Avellan

Kristillisdemokraattisen puolueen valtuustoryhmä (1 valtuutettu)

Mila Lehtonen

Valtuustoryhmä Pasi Huuhtanen (1 valtuutettu)

Pasi Huuhtanen

Valtuustoryhmä Raimo Stenvall (1 valtuutettu) 4.3.2024 alkaen

Raimo Stenvall

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus piti tarkastelujaksolla 28 kokousta. Kunnanhallituksen seminaarit järjestettiin 14.3.-15.3.2024 ja 6.6.-7.6.2024.

Kunnanhallituksen kokoonpano 1/2024–12/2024 oli seuraava:

Puheenjohtajat

Kalle Ikkela, puheenjohtaja, Kok.
 Anna Yltävä, 1. varapuheenjohtaja
 Arto Lindberg, 2. varapuheenjohtaja

Jäsenet

Outi Huusko, Vihr.
 Ari Koponen, PS (4.3.2024 saakka)
 Mika Timonen, PS (5.3.2024 lähtien)
 Elisa Laitila, Tupu
 Karita Mäensivu, SDP
 Mika Mäki-Kuhna, Kok.
 Ari Nyman, Kesk.
 Lilli Salmi, Kok.
 Veikko Seuna, Tupu
 Johanna Sipiläinen, PS
 Laura Åvall, Kok.

Henkilökohtaiset varajäsenet:

Pekka Laakso, Kok.
 Kari Friman, Tupu
 Kim Kiuru, SDP
 Eeva-Liisa Nieminen, Vihr.
 Mika Timonen, PS
 Janne Hermonen, PS
 Liisa Sorri, Tupu
 Aila Koivunen, SDP
 Riitta Sedig, Kok.
 Pentti Mattila, kes
 Jouko Riola, Kok.
 Kati Lepojärvi, Tupu
 Heikki Leinonen, PS
 Ulla Rosenqvist, Kok.

Konsernijaosto

Konsernijaosto piti tarkastelujaksolla 7 kokousta.

Konsernijaoston kokoonpano 1/2024–12/2024 oli seuraava:

Puheenjohtajat

Kalle Ikkela, puheenjohtaja, Kok.
Anna Yltävä, varapuheenjohtaja

Jäsenet

Kari Friman, Tupu
Aila Koivunen, SDP
Mika Timonen, PS
Arto Lindberg, SDP
Ulla Rosenqvist, Kok.

Henkilökohtaiset varajäsenet:

Riitta Sedig, Kok.
Kati Lepojärvi, Tupu

Veikko Seuna, Tupu
Karita Mäensivu, SDP
Johanna Sipiläinen, PS
Kim Kiuru, SDP
Laura Åvall, Kok.

Lautakuntien, rakennusvalvontajaoston ja vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnan puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat ajalla 1/2024–12/2024

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Mira Lehtinen, Tupu puheenjohtaja
Jari Räsänen, PS varapuheenjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Anna Yltävä, Tupu puheenjohtaja
Topi Korpinen, Kok. varapuheenjohtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta

Merja Laitinen puheenjohtaja
Maarit Turunen varapuheenjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kari Kinnunen puheenjohtaja
Laura Vaarnas, Tupu varapuheenjohtaja

Kuntakehityslautakunta

Arto Lindberg, SDP puheenjohtaja
Jari Anttalainen, Tupu varapuheenjohtaja

Rakennusvalvontajaosto

Kim Kiuru, SDP puheenjohtaja
Mika Timonen, PS varapuheenjohtaja

Tarkastuslautakunta

Jussi Salonen, Tupu puheenjohtaja
Jari Räsänen, PS varapuheenjohtaja

Tekninen lautakunta

Janne Hermunen, PS puheenjohtaja
Marjut Kylliäinen, Keski. varapuheenjohtaja

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta

Kaj Malmlund puheenjohtaja
Margita Winqvist, Tupu varapuheenjohtaja

Kunnan johtoryhmä 1/2024–12/2024

vt. kansliapäällikkö Markku Vehmas 1/2024–05/2024, kansliapäällikkö Reijo Siltala 06/2024-09/2024, vt.

kansliapäällikkö Satu Kuivasto 10/2024-12/2024

pormestari Kalle Ikkela

vs. sivistysjohtaja Tiina Simons

kuntakehitysjohtaja Pirjo Sirén

vs. talousjohtaja Heli Hippeläinen 1/2024-8/2024, talousjohtaja Kari Ora 8/2024-12/2024

viestintäpäällikkö Paula Miettinen

Antti-Pekka Röntynen 1/2024-06/2024, vs. hallintojohtaja Niina Puikkonen 6/2024-12/2024

henkilöstöjohtaja Satu Kuivasto 01/2024-09/2024, vs. henkilöstöjohtaja talousjohtaja Kari Ora 10/2024-12/2024

vs. toimialuejohtaja yhteiset palvelut, digi- ja kehittämisjohtaja Timo von Behr 10/2024-12/2024

1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön (VM) talven (19.2.2024) ennusteen mukaan maailmantalouden näkymät talouskasvun suhteen ovat varovaisen positiiviset. Tätä varjostavat kuitenkin muun muassa geopoliittiset haasteet ja kauppapoliittiset jännitteet. Euroalueen inflaation hidastuminen, reaalityulojen kasvu ja korkojen lasku tukevat elpymistä. Saksan teollisuuden vaikeudet ja poliittiset riskit keskeisissä maissa luovat epävarmuutta ja heikentävät kasvunäkymiä. Yhdysvalloissa on vahva työllisyystilanne, joka ylläpitää yksityistä kulutusta, vaikka erittäin nopean kasvun ennustetaan hidastuvan. Kiinassa viennin elpyminen ja elvyttävä talouspolitiikka tukevat taloutta, mutta näkymiä heikentävät kotimaisen kysynnän heikkous ja deflaation uhka. Maailmantalouden kasvun uhkana on Yhdysvaltojen kauppapolitiikka ja muiden maiden vastaus siihen. Vastatoinmet ja kauppasodan eskaloituminen sen sijaan heikentäisivät koko maailmantalouden kasvua.

VM ennusteen mukaan vuonna 2024 Suomen BKT jää 0,3 % edellisvuotta pienemmäksi. Eniten tuotantoa heikensi rakentamisen merkittävä vähentyminen. Inflaation hidastumisen ja korkojen laskun arvioidaan kääntävän sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun vuonna 2025. Kasvua heikentävät kuitenkin julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotukset. Vuonna 2025 BKT kasvaa 1,6 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027.

Suomen viennin kasvun arvioidaan vauhdittuvan, mutta se toteutuu odotettua hitaammin. Euroalueen vaikea talouskasvu jarruttaa erityisesti tavaraviennin kysyntää, mutta palveluiden viennin kasvu on sen sijaan jo nopeutunut. Viennin kasvusta huolimatta nettoviennin vaikutus talouskasvuun jää tulevina vuosina pieneksi. Tämä johtuu siitä, että myös tuonti kasvaa reippaasti investointien lisääntymisen myötä. Tähän vielä lisättävä viennin ja tuonnin % kasvulukemat.

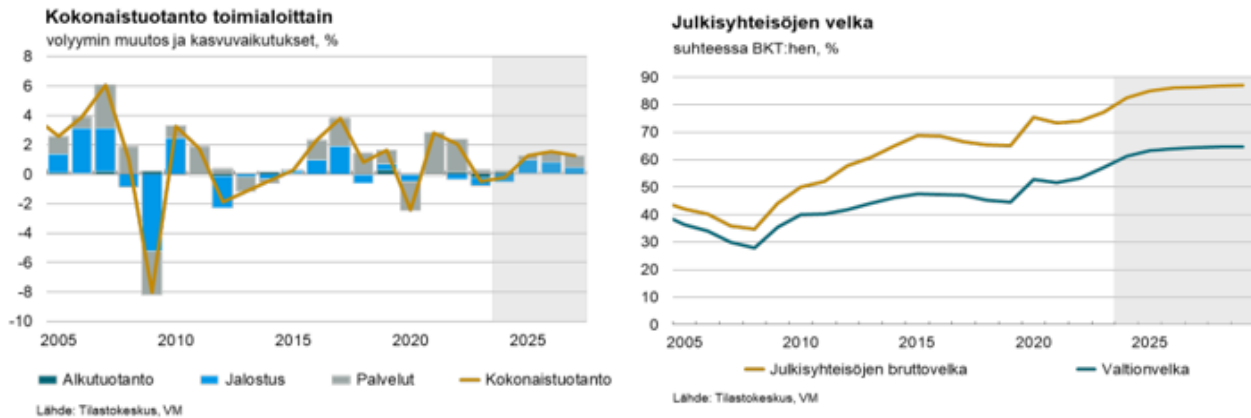
Inflaatio on hidastunut selvästi ja lähivuosina se pysyy maltillisena. Inflaation hidastumisen myötä kotitalouksien reaalityulot ovat kääntyneet kasvuun. Reaalityulojen kasvun arvioidaan lisäävän kulutusta, mutta tämä ei ole kuitenkaan heti näkynyt kulutuksessa. Kotitalouksien kulutus on laskenut ja säästäminen kasvanut selvästi vuonna 2024. Reaalityulojen kasvun arvioidaan hidastuvan vuonna 2025, mutta yksityisen kulutuksen odotetaan silti kasvavan. Lainakorkojen lasku keventää asuntovelallisten velanhoidtomenoja ja kertyneet säästöt alkavat suuntautua kulutukseen. Kulutuksen kasvun arvioidaan kiihtyvän vuonna 2026, kun työllisyystilanne kohentuu.

Suomen työllisyys heikkeni vuonna 2024 erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa ja työttömyysasteen nousussa lähes 8,5 % tasolle. Avoimet työpaikat vähenevät ja työttömyys kasvaa laaja-alaisesti. Vuonna 2025 työmarkkinat alkavat elpyä, mutta tästä huolimatta työttömyyden lasku on hidasta. Vuosina 2026–2027 työllisyyden arvioidaan paranevan talouden vahvistuessa ja työllisyysaste kääntyy uudelleen nousuun. Kasvun tukena ovat hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet ja lisääntynyt maahanmuutto. Työttömyysaste laskee hitaasti ja on vuonna 2027 noin 7,4 prosentissa. Työkäisen väestön kasvu lisää työvoimaa ja työllisyyttä pitkällä aikavälillä, mutta näkyy suhdannejaksolla erityisesti alempana työllisyysasteena.

Julkisen talouden alijäämä heikkeni 4,2 prosenttiin vuonna 2024 heikon suhdanteen, varautumismenojen kasvun sekä aiempien vuosien nopean inflaation vaikutusten takia.

Julkinen velka nousee v. 2024 yli 82 prosenttiin. Velkasuhteen kasvu on reilut 5 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Nopeaa kasvua selittävät velkaa kerryttävien sektoreiden alijäämäisyys, heikko suhdannetilanne sekä F-35-hävittäjien hankinta, joka näkyy vasta myöhemmin alijäämässä. Vuonna 2025 velkasuhteen kasvu hidastuu säästötoimien alkaessa vaikuttaa ja taloustilanne arvion mukaan parantuu. Tämän jälkeen velkasuhteen kasvu hidastuu edelleen ja velkasuhde on arvion mukaan ennustejakson lopussa vuonna 2029 noin 87 prosenttia.

Pitkällä aikavälillä julkisen talouden tulojen ja menojen välillä vallitsee epätasapaino eli kestävyysvaje. Kestävyysvaje-arvio kertoo, kuinka paljon julkista taloutta olisi vahvistettava lähitulevaisuudessa, jotta julkinen talous olisi pitkän aikavälin Valtiovarainministeriön julkaisuja 2024:68 tasapainossa. Valtiovarainministeriö arvioi, että kestävyysvaje on noin 1,5 % suhteessa BKT:hen eli n. 5 mrd. euroa vuoden 2029 tasolla.

Suomen talouden kannalta merkittävimmät lähiajan riskit ovat edelleen Venäjän hyökkäysota Ukrainaan ja sodan pitkittyminen, Lähi-idän geopoliittisten konfliktien eskaloitumisen vaikutukset, USA:n kauppapoliittiset ja talouspoliittiset toimet. Toisaalta sodan loppumisella ja jälleenrakentamisen käynnistymisellä sekä tuontitullien sijaan mahdolliset kauppasopimukset ja kevyempi regulaatio voisivat vaikuttaa positiivisesti talouteen. Aasian tilanne, kuten Kiinan talouden ongelmat ja potentiaalinen konflikti Taiwanin kanssa, voivat heijastua koko maailmantalouden näkymiin. Intian merkitys väkirikkaana ja nousevana taloutena on hyvä tunnistaa. Euroopan osalta on hyvä huomioida muun muassa Saksan ja Ranskan poliittisen käymistila ja talouden tilanteet. Positiivista on euroalueen inflaation suotuisa kehitys. Heikko työllisyystilanne painaa kuitenkin kotimaassa kuluttajien luottamusta, mutta korkotason laskiessa kertyneiden säästöjen purkamisen arvioidaan käynnistyvän vähitellen. Yksityinen kulutus kääntyy arvion mukaan noin prosentin kasvuun vuonna 2025.

Kunnallistalouden kehitys

Kuntatalouden tilan heikkeni vuonna 2024, mutta kuitenkin vähemmän kuin oli odotettu. Menokasvu oli vuonna 2024 odotettua maltillisempi. Toimintakate, joka kuvaa kunnan nettotoimintakuluja, kasvoi 1,8 %. Toimintakate pieneni peräti 130 kunnassa vuoteen 2023 verrattuna. Kuntien kulutusmenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, tämä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Inflaatio on palautunut maltilliselle tasolle

Kuntien talouden tilan heikkeneminen selittyi muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisesta johtunut verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla. Kuntien tuloihin ja menoihin heijastui myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pieneneminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset

Kuntien verotulot yhteensä laskivat 3,4 % edellisvuoden tasosta, ollen noin 500 miljoonaa euroa pienemmät. Työllisyys pieneni noin 30 000 henkeä ja kunnallisverotulot laskivat 3,3 % eli noin 350 miljoonaa euroa. Yhteisöverot laskivat 14 % ollen noin 300 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Kuntien kiinteistöverot kasvoivat noin 150 miljoonaa euroa, joka oli 6,7 % parempi kuin vuonna 2023. Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus verotuloon oli 120 miljoonaa euroa, josta maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus oli 108 miljoonaa euroa.

Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi. Toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ja ne olivat 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Kuntien lainakanta kääntyi kasvuun ja lainaa otettiin investointimenojen kattamiseen, syömävelkaa ei käytännössä otettu, mutta lisäys oli kuitenkin noin 6 miljoonaa euroa. Kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonaa euroa. Kunnilla oli lainaa 3380 euroa per asukas vuoden 2024 lopussa.

Vuoden 2024 tuloksesta yli 70 % syntyi neljässä kaupungissa, jotka olivat Helsinki, Tampere, Mikkeli ja Espoo. Kuntien asukaskohtaiset tulokset euroa per asukas mittarilla vaihtelivat kuitenkin rajusti vuonna 2024. Kertaerillä ja omaisuuden myynneillä oli merkittävä tulosta parantava vaikutus.

Vuosikate ei riittänyt rahoittamaan kuntien poistonalaisia investointeja vuonna 2024. Vuosikatteella mitattuna yli 100 000 asukkaan kaupunkien talous on vahvin, mutta vuosikate ei kuitenkaan riittänyt niissäkään kattamaan poistonalaisten investointien omahankintamenoja euroa per asukas mittarilla. Toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen kaikissa muissa kuntakokoluokissa paitsi alle 5000 asukkaan kunnissa.

Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehitys on oletettavasti talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin keväällä.

Kulutusmenojen kasvupaineiden lisäksi tulevina vuosina kuntien menoja kasvattavat investoinnit. Heikenevä taloustilanne ja kohonneet rahoituskustannukset korostavat investointien tarveharkinnan tärkeyttä. Investoinneissa on myös välttämättömyyksiä, sillä kuntien investoinnit kohdistuvat valtaosin rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin.

Väestö ja työllisyyden kehitys

Tuusulan asukasluku oli vuoden päättyessä 42 238 (ennakkotieto). Asukasmäärä kasvoi edellisvuodesta 900 henkilöä, mikä tarkoittaa 2,2 % lisäystä edellisvuoden väkilukuun verrattuna. (Lähde: Tilastokeskus)

Helsingin seudun väestö kasvoi vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä 5 500 hengellä, mikä oli sama määrä kuin vuotta aiemminkin. Seudun väestönkasvu perustu muuttovoittoon, jonka osuus kasvusta oli lähes 90 prosenttia. Muun Suomen kasvu oli vastaavana ajanjaksona vain 300 henkeä.

Helsingin seudun väestönkasvu oli 23 600 henkeä vuonna 2024. Kasvusta lähes 90 prosenttia kohdistui pääkaupunkiseudulle. Edelliseen vuoteen verrattuna väestönkasvu oli hieman hitaampaa sekä pääkaupunkiseudulla että KUUMA-kunnissa. Alueen kunnista eniten kasvua oli Helsingissä, 10 100 henkeä, ja Espoossa, 7 000 henkeä. Vantaan kasvu jäi hieman alle 4 000 henkeen. KUUMA-kunnissa väestön määrä lisääntyi 2 600 hengellä. KUUMA-kunnista eniten kasvua tuli Tuusulaan, 900 henkeä, ja Kirkkonummelle, 500 henkeä. Missään kunnassa väestömäärä ei vähentynyt huomattavasti. (Lähde: Helsingin seudun suunnat -raportti)

	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Väkiluvun kokonaisuutos	Väkiluku
Helsingin seutukunta	2 968	5 680	23 586	1 666 422
Espoo	1664	1887	7007	321031
Helsinki	867	3283	10089	684589
Hyvinkää	-201	43	146	47047
Järvenpää	44	-133	376	46866
Karkkila	-83	-90	-137	8444
Kerava	-26	75	265	38476
Kirkkonummi	81	129	506	41660
Lohja	-230	151	48	45693
Mäntsälä	-21	-72	-24	20933
Nurmijärvi	110	-32	241	45026
Pornainen	-3	-12	-16	4957
Sipoo	4	171	228	22823
Siuntio	-18	23	23	6181
Tuusula	38	740	900	42238
Vantaa	815	-418	3962	251405
Vihti	-45	-33	-5	28806

Taulukko. Väestömuutoksen lukuja Helsingin seutukunnissa (lähde: Tilastokeskus, ennakkotiedot 2024)

Tuusulassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuoden 2024 joulukuussa 9,5 %. Työttömien kokonaismäärä samana ajankohtana oli 1983 henkilöä (2023: 1781), joka oli 11 % enemmän vuoden takaiseen ajankohtaan verrattuna. Alle 25 -vuotiaita työttömiä joulukuussa oli 276 ja pitkäaikaistyöttömiä 741. Avoimia työpaikkoja Tuusulassa oli tarjolla 179 kpl. (Lähde: Työ ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto)

Uudellamaalla oli vuoden 2024 joulukuun lopussa yhteensä 106 510 työtöntä työnhakijaa. Työttömien kokonaismäärä nousi Uudellamaalla 10,4 % verrattuna vuotta aikaisempaan. Työttömiä työnhakijoita oli 10 036 henkilöä enemmän edellisvuoden joulukuuhun nähden. Koko maan vuosimuutos oli joulukuun lopussa 8,1 %.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Uudellamaalla joulukuun lopussa 11,7 % mikä oli hieman vähemmän, kuin muualla Suomessa (12 %). Alle 25vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli alueella yhteensä 9 772 mikä on 14,3 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömiä alueella oli 31 688, mikä on 19,6 % enemmän kuin vuoden 2023 joulukuun lopussa. Ulkomaalaisia työttömiä oli 25 390 henkilöä ja 10,4 % enemmän edellisvuoteen verrattuna. Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Uudenmaan TE -toimistoon joulukuussa 61,1 % vähemmän kuin vuosi sitten. (Lähde: Työ ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto)

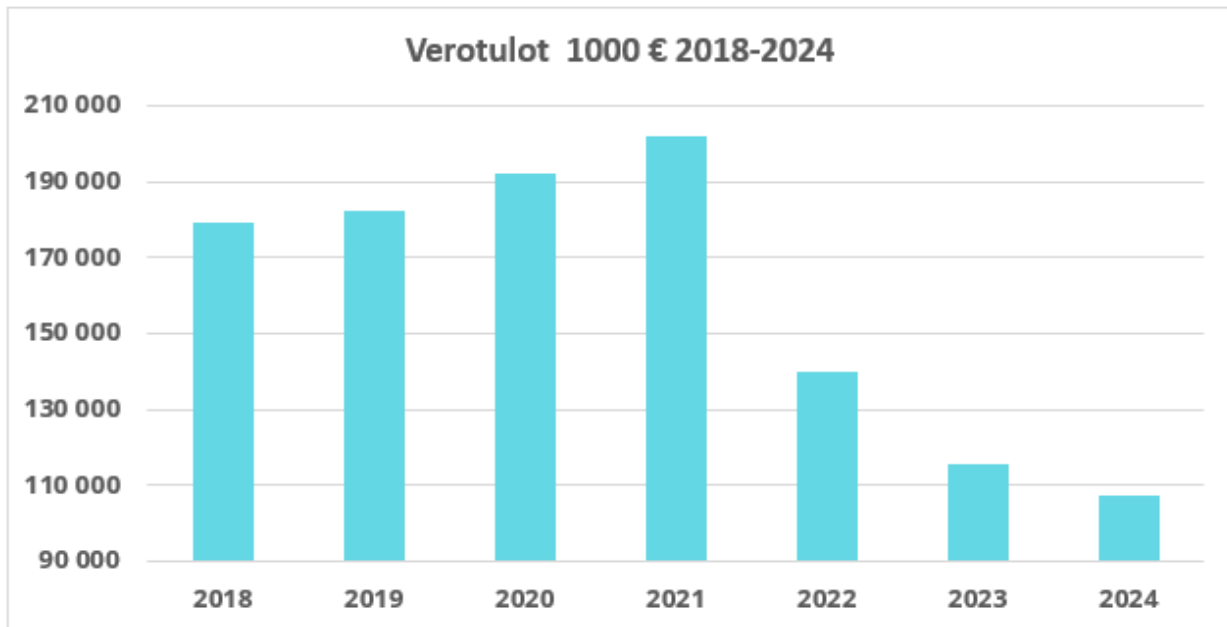
1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Verorahoituksen kehitys

Verotulot

Vuoden 2024 talousarviossa verotuloiksi oli arvioitu olevan kunnan veroprosenteilla yhteensä 103,4 miljoonaa euroa. Verolajikohtaiset arviot perustuivat Kuntaliiton verotulojen lokakuun 2023 ennustekehikkoon. Arviota oli täsmennetty ottamalla huomioon Tuusulan oman väestöennusteen mukainen väestön kasvu, jossa vuoden 2024 asukasluku oli 41 241. Vuoden 2024 väestön ennakkollinen tieto on 42 238 asukasta 31.12. tilanteessa. Vuoden 2024 epävarmojen talousnäköymien vuoksi Tuusulan arvioitua yhteisöverokertymää oli leikattu kertaluonteisesti vuoden 2024 osalta 2 miljoonaa euroa.

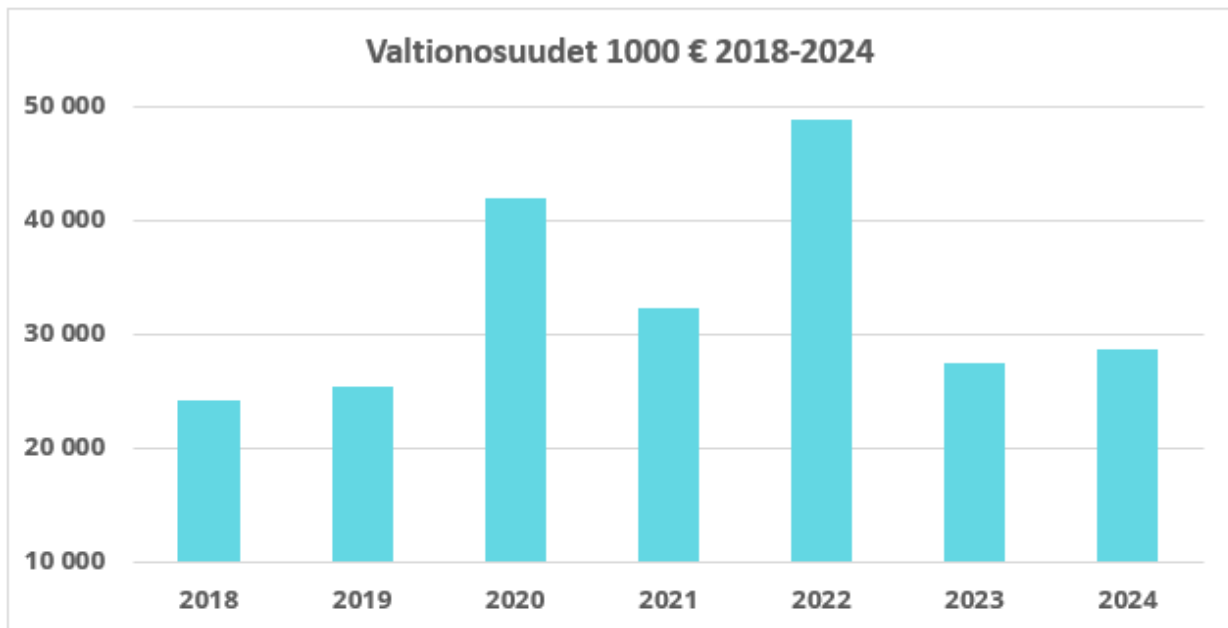
Verotulot toteutuivat sekä alkuperäistä talousarviota, että muutettua talousarviota paremmin.

Kunnallisverot toteutuivat 2,1 miljoonaa euroa ja yhteisöverot toteutuivat 1,2 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempina ja kiinteistöverot -1,2 miljoonaa euroa talousarviota heikompana. Vuoden 2023 verotuloihin verrattuna muutos oli kunnallisverojen kertymässä -7,6 miljoonaa euroa, yhteisöverojen kertymässä -1,6 miljoonaa euroa ja kiinteistöveroissa +1,0 miljoonaa euroa. Verotulot putosivat edelliseen vuoteen verrattuna 8,2 miljoonaa euroa ja muutoksen suuruus oli -7,1 %.

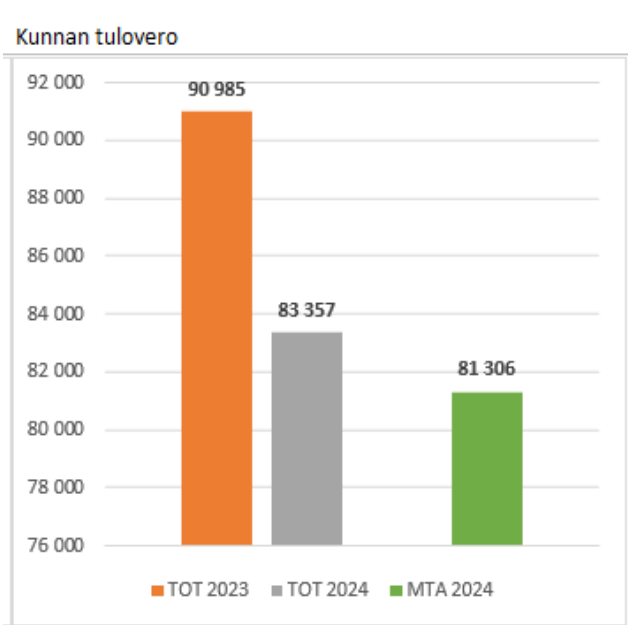
Valtionosuudet

Vuoden 2024 talousarviossa valtionosuudet olivat 28,7 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien arvio perustui valtiovarainministeriön marraskuun 2023 ennakkotietoon. Valtionosuudet toteutuivat 28,7 miljoonan tasolla, joka oli 1,1 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2023 toteutuneet valtionosuudet.

Kunnallisverotulot

Tuusulan kunnallisverotulot ylittivät muutetun talousarvion 2,1 milj. eurolla. Tuusulalaisten veronmaksajien verotettavien ansiotulojen ennakkopidätyksen taso suhteessa verovuoden 2024 arvioituun maksettavaan veroon oli poikkeuksellisen suuri. Vaikka työllisyystilanne heikentyi vuonna 2024, maksettiin ennakkopidätyksiä oletettua enemmän. Myös väestönkasvu heijastui positiivisesti kunnallisverokertymään.

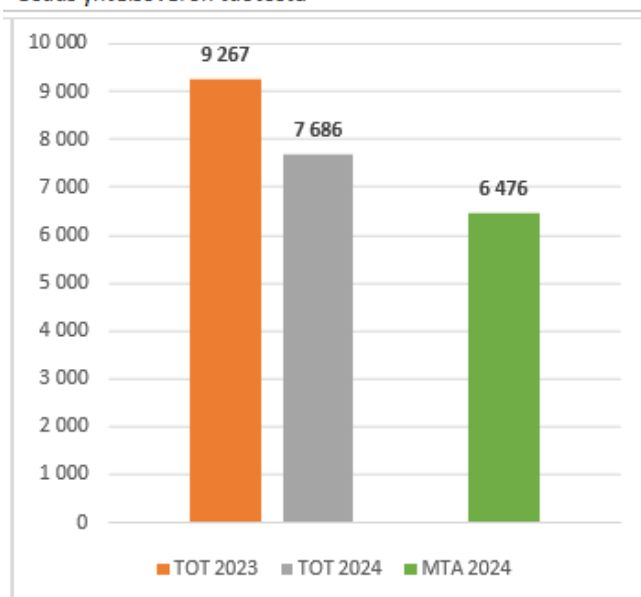

Osuus yhteisöveron tuotosta

Epävarmojen talousnäkymien vuoksi Tuusulan arvioitua yhteisöverokertymää on leikattu kertaluonteisesti vuoden 2024 osalta 2 miljoonaa euroa. Kunnan yhteisöveron tuotto oli muutetussa talousarviossa 6,5 miljoonaa euroa. Kunnan yhteisöveron tuotto oli 7,7 miljoonaa euroa, joka oli 1,6 miljoonaa euroa talousarviota

parempi. Muutettu talousarvio ylittyi 1,2 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuotto on herkkä suhdannekehitykselle. Yleisen taloustilanteen talousarviossa oletettu epävarmuus ei toteutunut tuotoissa.

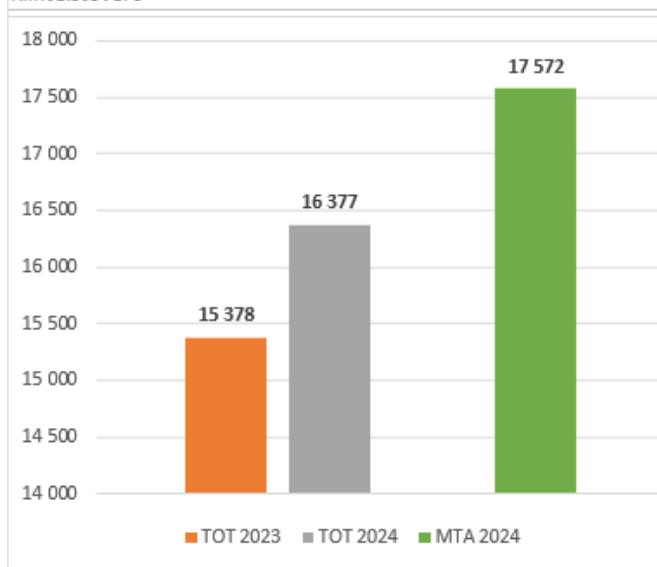
Osuus yhteisöveron tuotosta

Kiinteistöverot

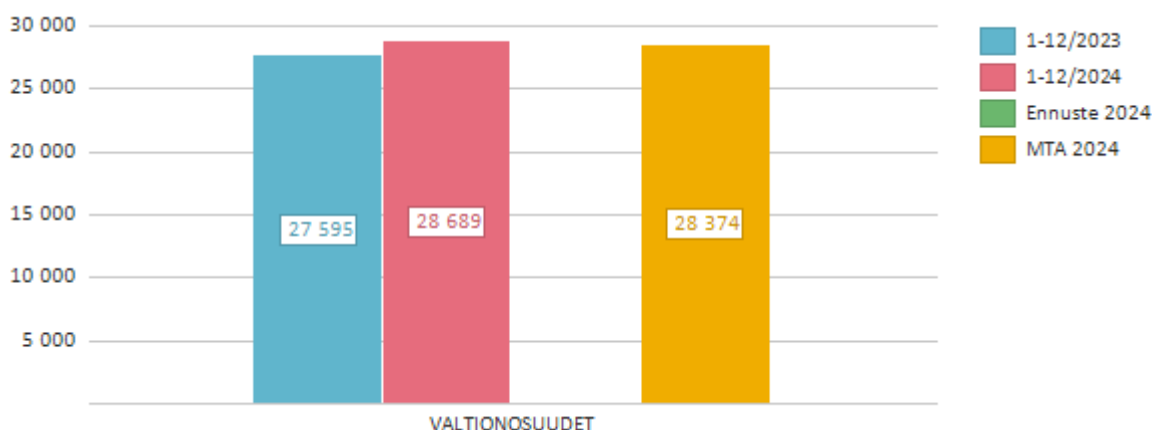
Kiinteistöverotulot kasvoivat edellisvuodesta miljoona euroa. Kiinteistöverotuottoja toteutui 1,2 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienempänä, mutta ylitti alkuperäisen talousarvion 0,3 miljoonaa euroa.

Kiinteistövero

Valtionosuudet

Vuoden 2024 valtionosuudet toteutuivat talousarvion tasoisesti. Valtionosuuksia saatiin 1,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2023. Tuusulan valtionosuudet olivat vuonna 2024 kaikkiaan 28,7 miljoonaa euroa. Tuusulan valtionosuuksiin vaikuttivat lapsi- ja oppilasmäärät.

Kunnan kokonaistalouden toteutuminen (kunta ja vesihuoltoliikelaitos yhteensä)

Kunnan talous toteutui kokonaisuutena talousarviota heikommin ja tilikauden 2024 alijäämä oli 0,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 talousarvio arvioitiin olevan hienoisesti positiivinen n. 17 tuhatta euroa. Vuoteen 2023 verrattuna tulos oli 14,4 miljoonaa euroa heikompi. Tuloslaskelmaan tehtiin miljoonan euron investointivarauksen purku vesihuoltoliikelaitoksen osalta.

Kunta poistaa lähivuosina tyhjenevien koulurakennusten hankintamenoa niiden arvioidun käyttöiän mukaisesti. Purkukustannuksia on aktivoitu 0,2 miljoonaa euroa. Riihikallion koulun tulipalosta saatiin vakuutuskorvauksia 0,5 miljoonaa euroa.

Ulkoiset toimintatuotot, 44,4 miljoonaa euroa, toteutuivat 3,4 miljoonaa euroa (-5,9 %) edellisvuotta pienempinä. Käyttöomaisuuden myyntivoittoa kertyi 8,1 miljoonaa euroa, vähennystä edelliseen vuoteen nähden 1,1 %. Nämä olivat pääosin maa-alueiden myyntivoittoa. Maankäytön sopimuskorvausten toteuma oli 4,0 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat budjetoidun mukaisesti.

Vuoden 2024 ulkoiset toimintamenot olivat 155,3 miljoonaa euroa, kasvua edelliseen vuoteen nähden oli 3,6 miljoonaa euroa, joka oli 2,4 %. Henkilöstökulut kasvoivat 1,5 miljoonaa euroa, muutoksen ollessa 1,7 %. Muutosta selittävät pääosin opetuksen ja varhaiskasvatuksen menojen nousu. Palvelujen ostot olivat 4,7 miljoonaa euroa edellisvuotta suuremmat, mutta avustusten määrä oli 2,1 miljoonaa euroa edellisvuotta pienempi. Avustusten väheneminen näkyy palvelusetelikuluina palvelujen ostoissa. Vuokratustannukset olivat 0,8 miljoonaa euroa edellisvuotta pienemmät.

Kunnan ulkoiset nettomenot (toimintakate) kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna 7,1 miljoonaa euroa, joka oli 6,8 %. Toimintakatteen nopea kasvu johtui lähinnä lasten määrän kasvusta ja henkilöstökulujen sekä palvelujen ostojen lisäyksestä. Toisaalta avustusmenoja ja vuokramenoja oli edellisvuotta vähemmän.

Vuosikate oli 20,9 miljoonaa euroa (vuosikate vuonna 2023 oli 38,2 miljoonaa euroa). Vuosikate ei täysin kattanut 21,5 miljoonaa euron poistoja.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 0,3 miljoonaa euroa vuoden 2023 tasoa suuremmat. Kunnan investoinnit olivat yhteensä 73,0 miljoonaa euroa (82,3 miljoonaa euroa vuonna 2023). Investoinneista 28,6 % pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella, loput noin 52 miljoonaa euroa, rahoitettiin lainalla. Kunnalla oli vuoden lopussa lainaa 248,7 miljoonaa euroa, josta pitkäaikaisten kiinteäkorkoisten ja korkosuojattujen lainojen osuus oli 170 miljoonaa euroa.

Merkittävät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Verorahoitus 136,1 miljoonaa euroa, toteutui 3,7 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempana ja ylitti myös muutetun talousarvion 2,4 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi 2,1 miljoonaa euroa muutettua talousarviota enemmän. Valtionosuuksia tilitettiin kunnalle 0,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmin ja alkuperäisen talousarviossa suunnitellulla tasolla.

Talousarvion tuloarvioihin, määrärahoihin sekä investointeihin tehtiin muutoksia vuoden aikana seuraavasti:

- Käyttötalouden osan muutokset yhteensä nettona - 5,9 milj. euroa; suurimpia menolisäyksiä olivat varhaiskasvatuksen henkilöstömenot - 2,3 milj. euroa, yleisten alueiden kunnossapitopalvelut -1,1 milj. euroa, rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut - 0,7 milj. euroa ja lämmitys- ja sähkökulut - 0,5 milj. euroa
 - Investointiosan lisäykset yhteensä - 5,2 milj. euroa ja investointien rahoitusosuudet + 0,7 milj. euroa.
 - Tuloslaskelmaosan muutokset yhteensä + 1,6 milj. euroa; verotulot + 1,7 milj. euroa, valtionosuudet -0,1 milj. euroa
- Tilikauden 2024 toimintakate toteutui 1,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempana.

Merkittävimmit poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden olivat seuraavat:

- tilapalvelut palvelualueen toimintakate ylittyi 1,0 miljoonalla eurolla
- verotulot toteutuivat 2,1 miljoonaa euroa talousarviota paremmin
- käyttöomaisuuden myyntivoitot alittivat 2,1 miljoonaa euroa talousarvion, yhden kaupan toteutumisen siirtyessä vuodelle 2025
- korkokulut ylittivät talousarvion 1,4 miljoonaa euroa, korkosuojausjaksista saatiin 1,1 miljoonaa euroa, joten korkokulujen ylitys oli 0,3 miljoonaa euroa
- investoinneissa osakkeet ja osuudet ylittyi 439 000 euroa, johon kirjattiin pääomituksiin liittyneiden Riihikallion päiväkotikeskuksen, 421 900 euroa ja Lahelankankaan toimitalon, 18 100 euroa, osuudet
- muut rahoituskulut ylittivät 1,2 miljoonaa euroa. Muihin rahoituskuluihin kirjattiin Koy Lahelankaan toimitalon 1,2 milj. euron lainan alaskirjaus
- talousarvion lainamäärä alittui 9,6 miljoonaa euroa, investointien siirtymisestä johtuen

Tilikauden poistot (21,5 milj. euroa) alittivat talousarvion 0,8 milj. euroa.

Investointeja toteutui yhteensä 73,0 milj. euron edestä. Alkuperäisen talousarvion mukaiset bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 87,9 milj. euroa. Muutetun talousarvion mukainen investointien määrä oli yhteensä 90,5 milj. euroa.

Rakennusinvestoinnit (50,2 milj. euroa) alittivat MTA:n 4,4 milj. euroa ja ylittäen alkuperäisen talousarvion 1,9 milj. euroa; Rykmentinpuiston monitoimikampus toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena, Riihikallion monitoimikampus alitti sen sijaan n. 2,8 milj. eurolla muutetun talousarvion. Kunnallistekniikan investoinnit (12,0 milj. euroa) alittivat muutetun talousarvion 6,9 milj. euroa.

Maanostot (3,6 milj. euroa) toteutuivat 4,4 milj. euroa alkuperäistä talousarviota pienempinä.

1.5 KUNNAN HENKILÖSTÖ

Palvelussuhteet ja henkilöstömäärä

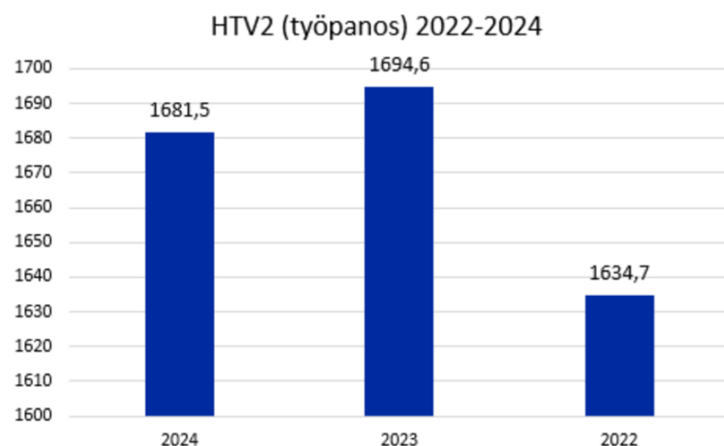
Henkilöstömäärä vuoden lopussa 31.12.2024 oli 1764 (2023: 1771). Palvelussuhteista vakituisia oli 76 % (2023: 73 %) ja määräaikaisia 24 % (2023: 27 %). Määräaikaisiin palvelussuhteisiin sisältyy viran väliaikaiset hoitajat, harjoittelijat, oppisopimussuhteiset, työllistetyt ja sijaiset.

Henkilöstöä työskenteli sivistyksen toimialueella 79 %, kasvun ja ympäristön toimialueella 11 %, yhteisten palveluiden toimialueella 8 %, yleishallinto ja johdon tuessa 1 % sekä liikelaitoksessa 1 %. Kunta-ala on naisvaltainen ja tämä näkyi myös Tuusulan kunnan sukupuolijakaumassa. Henkilöstöstä 80 % oli naisia ja 20 % oli miehiä. Koko henkilöstön keski-ikä oli 46 vuotta. Suurimmat ikäryhmät olivat 45–49-vuotiaat ja 55–59-vuotiaat.

Palvelussuhteet palvelussuhdetyypeittäin ja toimialueittain 31.12.2024					
	Vakinaiset	Määräaikaiset ja sijaiset	Oppisopimuskoulutus	Työllistetyt	Yhteensä
Yleishallinto ja johdon tuki	12	4		2	18
Yhteiset palvelut	121	20		1	142
Sivistys	1013	381	4	2	1400
Kasvu ja ympäristö	172	13		1	186
Vesihuoltoliikelaitos	17	1			18
Yhteensä	1335	419	4	6	1764

Henkilötyövuodet ja henkilöstökulut

Henkilötyövuosilaskenta antaa vuoden viimeisen päivän henkilöstömäärää paremman tiedon henkilöstömäärästä ja henkilöstön työpanoksesta sekä niiden kehittymisestä. HTV2 kertoo toteutuneet palkalliset palveluksessaolopäivät. HTV2 oli laskenut 13,1 työvuodella.

HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100).

Henkilöstökulut			
	2024	2023	Muutos prosentti
Palkat ja palkkiot	-74939352	-72760201	3,0 %
Henkilösivukulut	-16488577	-17123969	-3,71 %
Yhteensä	-91425904	-89882147	1,72 %

Henkilöstökulut (ilman sivukuluja) nousivat kuntatasolla 3,0 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstökulujen määrä oli kaikkiaan 91 425 904 euroa. Henkilöstökuluista palkkakulut olivat 74 939 352 euroa ja sivukulut 16 488 577 euroa.

Palkkakulut asukasta kohden vuodessa olivat 2165 euroa vuonna 2024 (vuonna 2023: 1753 €).

Henkilöstötavoitteista

Osaaminen ja kyvykkydet –ohjelma strategian toteutumisen tukena

Osaaminen ja kyvykkydet on yksi kuntastrategian kolmesta strategisesta keinosta, jolle on luotu oma ohjelma valtuustokaudelle 2021—2025. Ohjelman tavoitteena on varmistaa, että kunnassa on tulevaisuudessa riittävä määrä henkilöstöä ja strategian toteuttamisen kannalta vaadittavaa osaamista. Ohjelman puitteissa kehitetään osaamista, kyvykkyyttä ja työhyvinvointia tukevaa johtamista ja rakenteita. Näin henkilöstöllä on kykyä sopeutua toimintaympäristön muutoksiin, kehittää omaa työtään ja kohdata asukkaiden muuttuvia palvelutarpeita.

Vuonna 2024 henkilöstön osaamisen kehittämisessä painopisteet olivat perehdytysprosessien kehittämisessä ja erilaisten perehdytyspolkujen luomisessa. Osana ennakoivaa henkilöstösuunnittelua tarkoitus oli laatia työurajohtamisen toimintamalli tukemaan työuria elämän eri vaiheissa ja tilanteissa. HR-prosesseja kehitetään jatkuvasti. Vuonna 2024 toiminnan painopisteenä oli henkilöstöhallinnon prosessien ja lomakkeiden sähköistämisen ottamalla käyttöön sähköinen allekirjoitus sekä sähköinen arkisto.

Vuoden 2024 henkilöstöjohtamisen keskeiset vuositavoitteet

- Osaaminen ja kyvykkyys strategisen ohjelman mukaisten toimenpiteiden edistäminen*
 - Henkilöstön perehdytysprosessin kehittäminen ja erilaisten perehdytyspolkujen rakentaminen
 - Työurajohtamisen toimintamallin laatiminen
 - Työyhteisökeskeisen johtamisen sekä itseohjautuvan ja keskusteleavan toimintakulttuurin kehittäminen
- Henkilöstöhallinnon prosessien sujuvoittaminen*
 - Prosessien sähköistämisen ottamalla käyttöön sähköisen allekirjoituksen ja sähköisen arkiston
 - TuusOsaa -osaamisen hallinnan järjestelmän jatkokehittäminen
- HR-järjestelmien sujuva käyttöönotto uuden palvelujen toimittajan Monetran kanssa*
 - Mahdollistetaan henkilöstölle hyvät valmiudet koulutusten ja tehostetun tuen myötä ottaa käyttöön uudet järjestelmät
 - Palkanmaksu ja palkkojen oikeellisuus toteutuvat sovitusti
 - Sujuva yhteistyö uuden palvelujen toimittajan kanssa

Keskeiset tavoitteet toteutuivat osittain vuoden 2024 aikana. Henkilöstöjärjestelmät siirtyivät 1.4.2024 Sa-rastialta Monetralle osana laajaa talous- ja henkilöstöpalvelujen toimittajan vaihdosta. Tarkoituksena oli myös varmistaa, että henkilöstön arjen tarpeet tulivat huomioiduksi ja henkilöstöllä oli riittävät valmiudet ottaa käyttöön uudet järjestelmät. Tämän vuoksi henkilöstö, erityisesti valitut kehittäjäesihenkilöt ja pää-käyttäjät otettiin mukaan järjestelmien määrittelytyöhön sekä käyttöönoton valmisteluun jo varhaisessa vai-heessa. Järjestelmämuutoksen tapahtuessa palkanmaksu ja palkkojen oikeellisuus toteutuivat suunnitellusti järjestelmän toimittajan kanssa.

Raportoinnissa vuoden 2024 osalta voi esiintyä poikkeamia järjestelmämuutoksen myötä. Raportointi on pääasiassa toteutettu Opiferus -järjestelmän kautta saatavista henkilöstöluvuista, mutta myös suoraan Mo-netran järjestelmistä saatua dataa on hyödynnetty.

Henkilöstöhallinnon prosesseja uudistettiin ja sujuvoitettiin. Sähköinen allekirjoitus otettiin käyttöön. Säh-köisen arkistoinnin eri vaihtoehtoja kartoitettiin. Arvioinnin seurauksena todettiin, että koko kunnan käyt-töön otettava sähköinen arkistointijärjestelmä palvelee parhaiten henkilöstöasioiden arkistointia.

Henkilöstön työhyvinvointi

Työhyvinvoinnin tilaa seurattiin pulssikyselyllä keväällä (indeksi -kysymykset) ja syksyllä (indeksit + laajempi kysely). Saatujen indeksien perusteella sekä työkyky että työn imu ovat hyvällä tasolla molempien kyselyiden vastauksissa.

Työterveyshuollon toimintaa ja tavoitteita ohjaa "Työterveyshuollon toimintasuunnitelma". Suunnitelman mukaan painopistettä kohdennettiin työkykyä edistäviin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin, kuten edellisenä-kin vuonna. Toteutuneiden kustannusten perusteella ennaltaehkäisevän toiminnan osuus toteutui suunnitel-lusti ollen 61 % kokonaiskustannuksista. Työterveyshuollon kustannukset nousivat 40 000 € vuoteen 2023 verrattuna. Työterveyshuolto yhteistyössä kehitettiin viestintää ja sähköisiä palveluita.

Henkilöstöllä oli käytössä myös vuonna 2024 100 euron liikunta- ja kulttuurietuus, jota Pulssi-kyselyssä nous-seiden toiveiden perusteella laajennettiin hyvinvointipalveluihin. Tämän lisäksi tiimeillä oli käytössään tyhy-rahaa 70€/hlö, jonka käytöstä tiimit päättivät itse. Henkilöstölle järjestettiin yhteisöllinen tapahtuma "Unel-mien liikuntapäivä" toukokuussa, joka keräsi noin 350 innokasta liikkujaa erilaisien lajien äärelle.

Sairauspoissaolot

Kalenteripäivinä laskettuna sairauspoissaolot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2024 sairaus-poissaolopäiviä oli yhteensä 25 719 päivää (vuonna 2023 yhteensä 27 106 päivää). Keskimäärin sairauspois-saoloja oli vuonna 2024 14,58 pv/hlö (vuonna 2023 15,31 pv/hlö). Terveysperusteinen sairauspoissaolo-prosentti vuonna 2024 oli 3,9 % (vuonna 2023 4,2 %) 35 % henkilöstöstä oli 0 prosenttia sairauspoissaoloa. Sairauspoissaolojen määriä ja syitä analysoidaan laajemmin henkilöstökertomuksessa.

Työnantajan suositteluinen

Työnantajan suositteluinen on hieman lisääntynyt kahteen edelliseen mittaukseen verrattuna. Työnantajan suositteluista mitataan Pulssi-kyselyssä eNPS indeksillä kysymyksellä "Kuinka todennäköisesti suosittelisit kuntaa työnantajana tuttavillesi?" (asteikko 0-10, jossa 0=erittäin epätodennäköisesti ja 10=erittäin todennä-köisesti). eNPS - arvo lasketaan vähentämällä suosittelijoiden osuudesta arvostelijoiden osuus. eNPS - arvo voi olla välillä -100:n ja +100:n välillä.

Taulukko x. Henkilöstön tunnuslukuja

Tunnusluku	TP2024	TP2023	TP2022
Henkilöstön palkat €/asukas	1791 €	1753 €	1670 €
Henkilötyövuodet HTV 2	1682,9	1694,6	1634,7
Työkyvyttömyyspoissaolot kalenteripäivinä	25 719	27 106	28 423
Poissaolopäivät / hlö	14,6	15,3	16,5
Ylityökustannukset €			
Työhyvinvoinnin Pulssi-kysely *			
Työkyky	4,68/4,78	4,81/4,75	4,77
Työn imu	4,79/4,87	4,85/4,83	4,79
Työnantajan suosittelu	17/25	28/24	19

*Työhyvinvoinnin Pulssi mittaus toteutettiin vuonna 2024 huhti- ja lokakuussa

5,0 tai yli = Erinomainen

4,2-4,9 = Hyvä taso

3,5-4,1 = Tyydyttävä taso

Alle 3,5 = Kehittämistarpeita

1.6 YMPÄRISTÖASIAT

Tuusulan kunta ottaa ympäristöasiat huomioon läpäisyperiaatteella kaikissa keskeisissä toiminnoissaan. Eryteisesti ympäristöasiat otetaan huomioon maankäytön suunnittelussa, jäte- ja vesihuollossa, kiinteistöhuollossa sekä vesienhoidossa ja vesiensuojelussa. Jäljempänä on aihealueittain ja toiminnoittain kerrottu keskeisimmistä ympäristöasioista vuodelta 2024.

Ilmastonsuojelu ja energiatehokkuus

Tuusulan kunnassa on laadittu ilmasto-ohjelma, joka sisältää Tuusulalle ilmastotavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi. Tuusulan valtuusto hyväksyi 11.12.2023 ohjelman noudatettavaksi ohjeellisena vuosille 2023–2025.

Vuonna 2024 aloitti kasvun ja ympäristön toimialueella osa-aikaisessa tehtävässä ilmastokoordinaattori. Ilmastokoordinaattori toimii kunnan ilmastotyöryhmän puheenjohtajana, koordinoi ja seuraa ilmasto-ohjelman toimenpiteitä sekä laatii päästölaskentaa, jonka avulla seurataan osaltaan ilmasto-ohjelman toteutumista sekä suorien että välillisten, Tuusulan alueellisten päästöjen osalta. Ilmasto-ohjelman jalkautusta ja toteutumista edistämään on muodostettu kunnan eri alojen asiantuntijoista viisi toimenpideryhmää (ilmastovastuu, rakentaminen, energia, liikkuminen, sopeutuminen ja nielut), jotka vievät omien alojensa ilmastoasioita eteenpäin itsenäisesti.

Kunnan tilapalvelut ovat jatkaneet kunta-alan energiatehokkuussopimukseen sitoutumista. Sopimuksen tavoitteena on saavuttaa 10,5 %:n energian säästö vuoteen 2025 mennessä (vertausvuosi 2015). Energiatehokkuutta on tarkasteltu esimerkiksi erilaisten investointien yhteydessä ja erityisesti ilmanvaihtokoneiden tehokkuutta on saatu nostettua erilaisilla säädöillä. Kunnan katuvaloverkostoa on saneerattu vuosittain luontoystävällisemmäksi ja energiatehokkaammaksi jo vuodesta 2013: Yli puolet kunnan 13 000 valaisimesta on

LED polttimollisia valaisimia ja työ jatkuu tulevinakin vuosina. Kaikissa saneeratuissa kohteissa on lisäksi käytössä tehonalennusrele, mikä vähentää energiankulutusta noin 30 %.

Vuonna 2024 aloitettiin testaus, jossa on tarkoituksena rakennuttaa, kustannustekijät huomioon ottaen, Kellosken Joenrannan asuinalueen kunnallistekniikka mahdollisimman pienellä hiilijalanjäljellä. Hankkeessa urakoitsijalle asetettiin rahallinen kannustin päästöjen vähentämiseen mahdollistaen erilaisia materiaali- ja kintojen innovaatioita rakennusvaiheessa, joka tapahtuu vuonna 2025.

Kunnallistekniikan rakentamisessa ylijäämämassat pyritään hyödyntämään mahdollisimman lähellä niiden muodostumispaikkaa. Tällä vähennetään liikenteestä ilmaan aiheutuvia päästöjä. Hyötykäyttökohteina ovat puistojen muotoilutäytöt, maisemapenkereet ja meluvallit. Jos kierrätyskelpoisia maamassoja ei voida ohjata suoraan syntypaikastaan hyötykäyttökohteeseen, on ne läjitettävä maankaatopaikalle, koska kunnalla ei ole käytettävissä maa-ainespankiksi soveltuvaa aluetta. Toimintatapa on ristiriidassa Euroopan Unionin vuoteen 2030 ulottuvan maaperästrategian kanssa, jossa on määritetty tavoitteita mm. maaperän kestävästä käytön suhteen.

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen osalta kunnan viherpalvelut käyttävät ilmastonmuutoksen kestäviä lajivalikoimia. Myös uutta hulevesiohjelmaa ollaan laatimassa, vaikkakin vastuunjaossa on ollut hieman epäselvyyksiä, kun vuodesta 2024 alkaen hulevesi ei enää kuulu lainsäädännöllisesti vesihuollon piiriin.

Kunnan kaikissa asukastilaisuuksissa on ollut infopiste asumisen ilmastoasioista ja ilmastoystävällisten tapahtumien järjestämiseen on laadittu ohjeistus. Kunnan ruokapalveluilla on tehty vuonna 2024 systemaattista kestävyystyötä, jossa ilmastotekeminen on integroitu muuhun toimintaan. Tämä pitää sisällään mm. ilmasto- ja vastaavan nimittämisen jokaiseen yksikköön sekä ruoan tilaamisen kiloina, helpottaen menekin arviointia. Kouluissa on lisäksi sisällytetty 2030 agendan mukaisesti opetukseen ilmastoteemoja.

Yrityksiä on otettu mukaan ilmastotyöhön esimerkiksi käymällä läpi ilmastopäästöjen pienentämisen aiheita yritystapaamisissa. Vuonna 2024 lähti myös kunnalla käyntiin EcoCore -hanke, jonka päätavoitteena on suunnitella paikallisia toimenpiteitä, jotka tukevat elinkeinoelämän kestävästä kasvusta ja edistävät energiamurrosta. Hanke on osa URBACT IV -ohjelmaa, jolla tuetaan eurooppalaisten kaupunkien verkostoitumista ja kokemustenvaihtoa.

Maankäytön suunnittelu ja rakentamisen ohjaus

Kaavoitus ja kunnallistekninen suunnittelu

Asemakaavojen valmistelussa huomioidaan ekologisesti kestävästä yhdyskunnan rakentumisesta. Asemakaavaselostuksessa arvioidaan tarpeen mukaan vaikutuksia myös ekologisen kestävyuden kannalta. Kaavaratkaisun haetaan kestäviä ratkaisuja esimerkiksi pohjavesiin tai vesistöihin liittyen, joukkoliikenteestä, alueidenkäytön tehokkuudesta tai viherrakenteesta. Asemakaavojen ilmastovaikutusten arviointia on tehty mm. Kilva-työkalulla ja arviointimenetelmiä kehitetään edelleen. Ilmastomuutokseen sopeutumisen ratkaisuja on tutkittu mm. hulevesiselvityksissä. Vuonna 2024 asemakaavoissa on määrätty tonttien vihertehokkuudesta uudisrakentamishankkeissa, joissa on vähintään 8 asuntoa. Vihersiniverkostosuunnitelma VISSI, jossa tarkastellaan laaja-alaisesti kunnan viherrakennetta ja -verkostoa, tuli vireille toukokuussa.

Luokitelluilla pohjavesialueilla maankäyttöä suunniteltaessa on selvitetty vaikutuksia pohjaveteen lähinnä imeytymisen muutoksen osalta ja edellytetty ratkaisuja hulevesien ja työmaavesien hallintaan, jotta pohjaveden laatu ei vaarannu.

Uusia kaavoja tai kaavamuutoksia suunniteltaessa selvitetään suunnittelu- ja lähialueen luontoarvoja. Maankäyttöä suunniteltaessa on näitä arvoja edellytetty säilytettäväksi lain edellyttämällä tavalla. Tämän lisäksi pyritään löytämään ja säilyttämään sellaisia luontoarvoja, joiden säilyttäminen ei aiheuta erityistä ristiriitaa

muun maankäytön kanssa tai katsotaan luontoarvon säilyttämisen olleen tarpeen tästä huolimatta.

Tuusulan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen (Jäniksenlinna, Kaikula, Palaneenmäki ja Santakoski) ja laadinta (Siippoo, Ruotsinkylä, Takoja ja Vähä- Muori) hyväksyttiin kunnanhallituksessa 10.6.2024. Työn on tehnyt AFRY Finland Oy ja mukana ohjausryhmässä ovat olleet Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymän, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen sekä kasvun ja ympäristön toimialueen edustajat.

Kunnallistekniikan suunnittelussa otetaan säännönmukaisesti huomioon hulevesien hallintaan liittyvät ratkaisut. Pääosin ratkaisut liittyvät vielä hulevesien määrän hallintaan, mutta yhdessä kohteessa, Häriskivessä, myös laadulliseen hallintaan. Hulevesien laadullista muuttumista on seurattu kolmen vuoden ajan Puustellin metsän ja Rykmentinpuiston keskustan kaava-alueilla purkuvesistöissä Piiliojassa ja Myrtinojassa sekä Häriskiven kaava-alueen purkuvesistöissä Kirjokallionojassa.

Rakentamisen ohjaus ja rakennusvalvonta

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakentamista ja kaavojen noudattamista sekä osaltaan valvoa rakennettua ympäristöä. Ympäristöä muuttavia toimenpiteitä ohjataan ja valvotaan toimenpide- ja maisematyöluvilla. Rakennusluvista hankkeeseen ryhtyvän tulee osoittaa rakennusten määräysten mukaisuus muun muassa energiatehokkuuden ja purkujätteen käsittelyn osalta. Pohjavesialueilla rakentamisessa noudatetaan määräyksiä, joilla on vaikutuksia muun muassa maalämpö- sekä jätevesijärjestelmien toteuttamiseen. Hulevesien hallinta ja niiden edellyttämät rakenteet valvotaan rakentamisen yhteydessä.

Uuden rakentamislain sisällöt huomioiva rakennusjärjestysluonnos asetettiin nähtäville joulukuussa 2024.

Ympäristönsuojeluviranomaisen toiminta

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus ja ympäristölautakunta vastaavat Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toiminnasta. Ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvat ympäristönsuojelun lupa- ja valvontapalvelut. Ympäristönsuojeluviranomainen vastaa omalta osaltaan myös kunnan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä, ympäristön tilan seurannasta sekä ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämisestä (ns. ympäristönsuojelun yleistehtävät).

Ympäristönsuojelun luvat ja valvonta

Tuusulan alueelle myönnettiin yksi uusi ympäristölupa ja yksi ympäristöluvan muutos vuonna 2024. Lisäksi Tuusulan alueelle rekisteröitiin vuoden aikana kaksi ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävää toimintoa ja ympäristövalvonta käsitteli 10 ympäristönsuojelulain mukaista ilmoitusta. Lausuntoja annettiin 32 kappaletta ja lisäksi osallistuttiin neljälle ELY:n tarkastukselle / neuvotteluun. Ympäristönsuojelulain nojalla tehtiin 12 määräaikaistarkastusta ja maa-aineskohteiden tarkastuksia tehtiin yksi. Muita tarkastuksia tehtiin 34 kappaletta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvottavana on Tuusulan kunnan alueella 23 ympäristölupalaitosta, joista viidessä toiminnanharjoittajana on Tuusulan kunta, sekä 19 ympäristönsuojelulain perusteella rekisteröityä toimintoa. Tuusulan kunnan alueelta oli vuoden 2024 lopussa vireillä yksi ympäristölupahakemus, yksi ympäristöluvan muutoshakemus, kolme yhteislupahakemusta (ympäristölupa ja maa-aineslupa) sekä yksi yhteisluvan muutoshakemus.

Vuonna 2021 aloitettua viemäriverkoston ulkopuolisten alueiden jätevesien käsittelyjärjestelmien valvontaa

jatkettiin. Vuonna 2024 keskityttiin henkilöstöresursseista johtuen aiempien vuosien valvontakohteiden jälki-valvontaan. Vuonna 2023 aloitettua ympäristönsuojelumääräysten laatimista jatkettiin. Ympäristövalvontaan tehtävien toimenpidepyyntöjen määrä on pysynyt korkeana, vuonna 2024 toimenpidepyyntöjä tehtiin 600 kappaletta. Niistä Tuusulan kunnan alueelle kohdistui 30 %, mikä on hieman suurempi osuus kuin edellisenä vuonna.

Ympäristönsuojeluhankkeet

Kunta rahoittaa yhdessä Järvenpään kaupungin kanssa Tuusulanjärven kunnostamista ja ekologisen tilan parantamista Tuusulanjärven kunnostushankkeena. Hanketta vetää Keski-Uudenmaan ympäristökeskus Tuusulan kunnan ja Järvenpään kaupungin erillisrahoituksella. Kunnostukseen saatiin myös ympäristöministeriön vesistökunnostusavustusta. Järven sisäistä kuormitusta vähennettiin hoitokalastuksella ja hapetuksella. Ulkoista kuormitusta vähennetään valuma-alueella tehtävillä kunnostustoimilla. Vuonna 2024 valmistui vesien-suojelun yleissuunnitelma Sarsalanojan valuma-alueelle.

Hiiliviljely Keski-Uudenmaan kuntien vuokrapelloilla (Hilkku) -hankkeessa kehitettiin toimintamallia Tuusulan kunnan vuokrapeltojen kunnostukseen ilmastoystävällisillä menetelmillä ja kartoitettiin vuokrapeltojen tilaa. Hanke on saanut 80 % avustuksen Euroopan maaseuturahastolta.

Kuuma Vieras -hankkeessa toteutettiin vieraslajien maastokartoituksia kunnan luonnonsuojelualueilla ja Tuusulanjärven valuma-alueella. Mobiilisovellus Crowdsorsaa pilotoitiin kuntalaisten tekemässä vieraslajitorjunnassa, ja neuvontapuhelin palveli kuntalaisia kesän 2024 ajan vieraslajeihin liittyen. Hanke on saanut 57 % avustuksen Metsä Groupin luonto-ohjelmasta.

Ympäristönsuojelun työryhmät ja verkostot

Kunnan työryhmissä edistettiin ympäristön tilan seurantaa ja suojelua. Tuusulan pohjavesityöryhmän tehtävänä oli mm. seurata Tuusulan pohjavesialueilla toteutettavia suojelutoimenpiteitä, pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien ajantasaisuutta ja riskitoimintojen muutoksia. Rusutjärvi-työryhmässä työstiin Rusutjärven kunnostussuunnitelman päivitystä.

Tuusulan kunta osallistui Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen sopijakuntien yhteisen ekotukiverkoston toimintaan, jolla edistetään kunnan palvelukiinteistöissä energia- ja materiaalitehokkuutta ja ympäristövas-tuullista toimintaa. Ekotukiverkostossa oli vuoden 2024 lopussa mukana 13 kunnan palvelukiinteistöä, joissa toimi yhteensä 24 ekotukihenkilöä ja kiinteistöhoitajaa.

Kunta osallistui Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen koordinoimaan HULEVET – Hule-vesien hallinnan toimintamallin jalkautus -hankkeeseen. Lisäksi osallistuttiin mm. Uudenmaan vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmän, Uudenmaan vesistökunnostusverkoston, Vantaanjoki-neuvottelukunnan, Uudenmaan Helmi -elinympäristötyöryhmän ja Kuuma-kuntien ilmastoryhmän kehittämistyöhön, Uudenmaan alueelliseen ilmanlaadun seurantaan sekä Itä-Uudenmaan ja Vantaanjoen vesiensuojeluyhdistysten hallituk-siin.

Yhdyskuntatekninen huolto

Vesihuolto

Vesi- ja viemärijohtojen, jätevesipumppaamojen (esim. pumppujen hyötysuhteen parantaminen) ja jätevesi-kaivojen saneerauksella pyritään hukkaveden vähentämiseen, energiatehokkuuteen sekä jäteveden vuotove-

sien vähentämiseen ja toimintavarmuuden parantamiseen. Vesihuolto päivystää ympäri vuorokauden ja kouluttaa jatkuvasti henkilöstöä, jotta jätevesipumppaamoiden ja -verkoston häiriöihin päästään reagoimaan ilman viivettä ja jotta ylivuotoja vesistöihin ei pääsisi tapahtumaan. Kaavoitus- ja suunnitteluhankkeissa tuodaan esille vesihuollon ja ympäristön näkökantaa niin, että tavoitteena on tiivis yhdyskuntarakenne ja vietto-viemäritratkaisuihin tähtäävät ratkaisut, jotta turhilta pumppaamoilta vältyttäisiin ja koko verkoston elinkaari huomioitaisiin ratkaisuja valittaessa.

Kunnan ympäristövastuut

Kunnalla on maa- ja vesialueiden omistajana sekä ympäristöön vaikuttavana toiminnanharjoittajana erilaisia ympäristövastuita. Sillä on myös toissijainen vastuu kaikista kunnan alueella olevista pilaantuneista maa-alueista, jos pilaajia tai alueiden omistajia ei saada velvoitettua kunnostustoimenpiteisiin.

Viher- ja virkistysalueet, metsät

Tuusulan kunta omistaa talousmetsiä on noin 950 ha ja puistometsiä noin 390 ha. Metsiä hoidetaan laadittujen metsänhoitosuunnitelmien mukaisesti. Kunnan omistamissa talousmetsissä ei suoriteta avohakkuita ja hakkuiden määrä on vuotuista kasvua pienempi.

Luonnonsuojelualueet

Euroopan Unioinin biodiversiteettistrategian tavoitteena on, että 10 % pinta-alasta tulisi olla tiukasti suojeltua. Tuusulassa tiukasti suojeltua aluetta on noin 1 %. Vuoden 2024 lopussa Tuusulassa oli perustettu luonnonsuojelualueita yhteensä (kunta, valtio yksityiset maanomistajat) 252 hehtaaria. Uudenmaan ELY-keskus valmisteli loppuvuodesta noin 60 hehtaarin laajuisen alueen suojelua Tuusulanjärven Natura-alueella, jossa on vielä jäljellä alueita, joissa suojelua ei ole vielä pantu täytäntöön. Luonnonsuojelulain (9/2023) 47 §:n 2 momentin mukaan ELY-keskus voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta päätöksellään perustaa luonnonsuojelualueeksi sellaisen yksityisen alueen, joka sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan tai jonka suojelu on valtioneuvoston Natura 2000 -verkoston toteuttamista koskevan periaatepäätöksen mukaan toteutettava luonnonsuojelulaisa säädetyksi. Luonnonsuojelulain 41 §:n mukaan valtiolla on velvoite toteuttaa suojelutavoitteita vastaava suojelu Natura 2000 -alueilla.

Tuusulan kunnalla ei vielä ole luonnonsuojeluohjelmaa, jossa suunnitellaan olemassa olevan luonnonsuojelualueverkoston täydentämistä pitkällä aikavälillä.

Uudenmaan ELY-keskuksesta haettiin alkuvuodesta 2024 KuntaHelmi-avustusta luonnonsuojelualueiden hoitotyölle kolmelle kunnan omistamalle kohteelle: Sarvikallion virkistysalue; Pähkinämäen lehtometsä ja Savikulman lehto. Näille alueille oli laadittu hoitosuunnitelmat vuonna 2022. Avustusta saatiin vieraslajien poistoon, lahoppuun lisäämiseen ja kuusien poistoon lehdoista ja työt toteutettiin pääosin vuonna 2024. Samalla HELMI-avustuksella Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on laatinut Heinisuon luonnonsuojelualueen suon ennallistamisesta. Ennallistamistyö on tarkoitus toteuttaa vuonna 2025.

LUMO-ohjelma

Loppuvuodesta 2024 kuntaan palkattiin määräaikainen harjoittelija, jonka pääasiallisena tehtävänä on ollut valmistella kunnan luonnon monimuotoisuusohjelmaa (LUMO-ohjelma). Työn on tarkoitus valmistua vuoden 2025 aikana.

Kunta ympäristöön vaikuttavana toiminnanharjoittajana ja luvanhaltijana

Lahelanpelto II:n rakentamisen ympäristövaikutuksia pohjaveteen seurattiin säännöllisesti. Myös Häriskiven, Puustellinmetsän, Rykmentinpuiston työpaikka-alueen ja Rykmentinpuiston keskustan rakentamisen vaikutuksia alapuolisiin ojavesiin seurattiin. Merkittäviä vaikutuksia ei ole havaittu.

Käytöstä poistetut jätteenkäsittelyalueet ja pilaantuneet maa-alueet

Terrisuon entinen kaatopaikka sekä Nuppulinnan maankaatopaikka ovat säännöllisen tarkkailun alla. Ristikiiven alueen siistimisestä ei ole tehty päätöstä. Sulan alueella on asbestipitoisia kattolaattoja vanhojen rakennusten purun jäljiltä, joiden poistovastuu on kunnalla. Levyt poistetaan, kun alueen kunnallistekniikka on saatu rakennettua. Alueella on myös harjoitettu toimintaa, joka aiheuttaa maapohjan kunnostamista katualueilla. Maapohjia puhdistetaan jätteestä ja pilaantuneesta maasta kunnallistekniikan rakennustyön yhteydessä. Pilaantunutta maata on löydetty myös nk. Rykmentinportin kaava-alueelta. Pilaantuneisuuden laajuutta selvitetään. Peltokaaressa jää entisen tulitikkutehtaan kaatopaikka rakennettavan kadun alle. Alue on tutkittu ja se pitää kunnostaa vuoden 2025 aikana.

Tuusulanjärviohjelman

- Tuusulanjärven lintuveden Natura-alueen hoitoa jatkettiin vuonna 2016 laaditun hoitosuunnitelman ja rakennusvalvonnasta vuonna 2019 myönnetyn kymmenen vuoden maisematyöluvan mukaisesti talvella 2023-2024. Talvella 2024-2025 luottamushenkilöt päättivät, ettei hoitotoimia toteuteta.
- Koskenmäentie-Kalamestarintien ulkoilureittisuunnitelmaehdotus oli nähtävillä 7.12.-20.12.2023. Ulkoilureittisuunnitelmaehdotus asetettiin uudelleen nähtävillä 25.1.-7.2.2024, koska aiemmin nähtävillä olleessa materiaalissa oli esitetty virheellisiä päivämääriä. Nähtävillä olon aikana saatiin kuusi muistutusta: neljä muistutusta yksityishenkilöltä sekä muistutukset Metsähallitukselta ja Uudenmaan ELY-keskukselta. Kunta toimitti muistutukset ja niihin laaditut vastineet Uudenmaan ELY-keskuksen joulukuussa 2024. ELY-keskus vahvistaa suunnitelmat ja kuuluttaa vahvistamispäätöksen alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen kunta voi hakea ulkoilureittitoimitusta. Reitti on tarkoitus toteuttaa vuonna 2025.
- Sarvikaloin virkistysalueella tehtiin luonnonhoitotöitä Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämällä HELMI-rahoituksella. Alueella edistettiin lahoppuun muodostumista sekä poistettiin haitallisia vieraslajeja. Lehdoista poistettiin kuusia.
- Tuuskodon yleissuunnitelma valmistui.
- Kesän 2024 teemana oli pyöräilyn edistäminen ja Tuusulanjärveä korostettiin pyöräilymielessä.
- Tuusulanjokilaakson virkistyskäytön yleissuunnitelmatyö aloitettiin.
- Fjällbon puistolle myönnettiin Viherympäristöliiton Green Flag Award-palkinto.
- Päijänteen vettä pumpattiin entisten vuosien tapaan Rusutjärveen, josta se kulkee Vuohikkaanojaa pitkin Tuusulanjärveen. Päämääränä on veden laadun parantaminen.
- Tuusulanjärven visiotyön hankinnan suunnittelu aloitettiin.
- Talvikelikamera otettiin käyttöön Tuusulanjärvellä.
- Valkamanpuiston valaistustyö eteni ja siellä järjestettiin koevalaistustapahtuma 23.-25.2.2024.
- Anttilan alueen kosteikko valmistui.
- Tuusulanjärvellä tehtiin loppuvuodesta 2024 hoitokalastusta edellisten vuosien tavoin.
- Sarsalanojan ja Peliojan yleissuunnitelmaa edistettiin
- Piiliojalle suunniteltiin tulvatasanteita.
- Tuusulanjärven kunnostuksen toimintasuunnitelma vuosille 2024-2027 valmistui.
- Hiiliviljelypilotointi (HILKKU-hanke) kunnan omistamilla vuokrapelloilla käynnistyi

1.7 MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Hyvään hallintoon ja julkisen vallan käyttöön kuuluu, että kansalaiset voivat luottaa viranomaisen ja virkamiehen toimintaan. Tasapuolisuus ja virkamiesten puolueettomuus luovat perustan viranomaistoiminnalle. Toiminnan on oltava läpinäkyvää ja puolueetonta eri sidosryhmien ja kansalaisten näkökulmasta.

Tuusulan kunnalla ei ole erillistä vastuullisuusraportointia. Korruption ja lahjonnan torjumisesta kunta huolehtii osana kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjä. Tuusulan kunnalla on käytössä kuntalain edellyttämä sidonnaisuusrekisteri.

1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kunnan väestönkasvu on ollut voimakasta viime vuosina. Väestökasvun ennakoidaan jatkuvan vuonna 2025, mutta hidastuvana. Vuoden 2023 aikana alkanut asuntotuotannon hiipuminen korkojen ja rakennuskustannusten nousun vuoksi, ei elpynyt vuoden 2024 aikana. Euroopan keskuspankki on systemaattisesti alentanut ohjaukorkoja inflaation taittuminen tavoitteena. Inflaatio on saatu kuriin ja ollaan tavoitteen mukaista tasoa lähestymässä. Tämä ei ole kuitenkaan viimeaikaisen uutisoinnin valossa näkynyt asuntorakentamisen piristymisenä ja uutisoinnissa ennakoidaan, että käännettä ei tapahtuisi myöskään vuoden 2025 aikana.

Kunnan on kiinnitettävä huomiota käyttötalouteen ja toimintamenojen kasvun hillintään. Nettotoimintamenojen (toimintakate) nousu edellisvuodesta oli 6,8 %. Toimintamenojen kasvu oli 2,4 % Teknologiateollisuuden palkkaratkaisu 7,8 % sekä muiden alojen palkkaratkaisut alkuvuoden aikana ovat osoittaneet suuntaa seuraavan kolmen vuoden henkilöstökustannusten kasvulle. Tämä aiheuttaa todennäköisesti myös kovia kouruspaineita kunta-alan palkkaneuvotteluihin. Samantasoinen palkkaratkaisu aiheuttaisi kunnan talouteen merkittävän rasitteen. Kunnan rakenteiden uudistaminen, palveluverkko ja palveluiden järjestämistavat, digitalisaatio sekä investointien priorisointi ovat keskiössä kunnan talouden ja tuottavuuden kehittymiselle seuraavien vuosien aikana.

Kunnan lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 248,7 miljoonaa euroa. Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on 163,9 % vuoden 2024 tilinpäätöksessä, kun se vuonna 2023 oli 129,1 %. Kunnan taloussuunnitelmakauden 2025 - 2029 investointisuunnitelmalla velkamäärä kasvaa merkittävästi tulevina vuosina. Kunnan investointitahti jatkuu lähivuodet korkeana. Suurten investointien ja tulorahoituksen epätasapainosta johtuen velkaantuminen jatkuu lähivuosina voimakkaana.

Lainamäärän kasvu nostaa kunnan korkomenoja tulevina vuosina lainojen uudelleen rahoitustilanteessa sekä uusia lainoja nostettaessa, vaikka kunnan korkomenot ovat olleet yleistä korkotasoa maltillisempia. Kunta on varautunut korkojen nousuun pitkäaikaisilla kiinteäkorkoisilla rahoituslainoilla sekä korkosuojuuksilla. Tulopohjaa pyritään vahvistamaan sekä yksityis- että yritystonttutuotannon ja myyntien lisäksi veropohjan vahvistamisella. Valtionosuusuudistus sekä hankintalain uudistus inhouse toiminnan osalta luo taloudellista riskiä lyhyellä aikavälillä. Kasvavan kunnan infrainvestoinnit vaativat panostuksia. Palveluverkkoa edistetään suunnitellun mukaisesti. Vajaakäyttöisistä sekä peruskunnan toimintaan kuulumattomista kiinteistöistä tulee luopua aktiivisesti ja nykyistä nopeammalla tahdilla. Vuokratilojen käyttö harkitaan tarkoituksenmukaisesti.

Verorahoituksen rajut vaikutukset sote-muutoksen sekä valmistelussa olevan TE-2025 muutoksen sekä työttömyysturvavastuun kasvun myötä haastavat kaupungin talouden 23 Tilinpäätös 2023 kestävyys. Kumulatiivinen ylijäämä, reilu 63,8 miljoonaa euroa luo perustaa tuleville vuosille, mutta ilman voimakkaasti ja riittävän nopeasti vaikuttavia toimenpiteitä tilanne voi nopeasti heikentyä.

Tilinpäätöstä laadittaessa verorahoitus on pudonnut vuoden 2023 tasosta yhteensä noin 7,1 miljoonaa eu-

roa. Tällä hetkellä voimassa olevan valtiosuuslainsäädännön mukaisesti sote muutoksen siirtymävaikutukset päättyvät vasta vuonna 2027. Lainsäädännön uudistuksen voimaantulo on siirtynyt vuodelle eteenpäin 1.1.2027 ajankohtaan. Oletusarvoisesti kuntien valtiosuudet vähenevät edelleen tulevina vuosina. Tilannekuvaan tuo epävarmuutta myös TE-muutos, jossa palvelut siirtyivät kuntien hoidettavaksi vuoden 2025 alusta lähtien. Kokonaisuuteen liittyvän palvelujen tuottamisen ja työttömyysturvan rahoitusvastuun taloudelliset vaikutukset, eivät ole vielä kaikilta osin nähtävissä. Työttömyysturvan rahoitusvastuu alkaa aikaisemmin kuin ennen, jo sadan päivän kohdalla. Kuntien osuus vastuusta kasvaa portaittain työttömyyden kestäessä. Lisäksi työttömät on uuden kannustinmallin mukaan saatava avoimille työmarkkinoille. Muutoksen myötä alttius suhdannevaihteluille kasvaa.

Sote-pela -uudistus siirsi kustannuksia ja tuloja valtiolle, mutta jätti kuntaan velat ja sotekiinteistöt. Sote-kiinteistöjen osalta vuokraus hyvinvointialueelle käynnistyi 1.1.2023 ja vuokraaminen on varmaa vuoden 2025 loppuun saakka. Tämän jälkeen hyvinvointialueella on mahdollisuus yhden optiovuoden käyttöön. Neliövuokran taso perustuu asiassa annettuun vuokra-asetukseen.

Hankintalakiuudistus on lausunnolla, uudistuksen pitäisi tulla voimaan 1.1.2026. Uudistuksessa asetettaisiin inhouse yhtiöitä koskien vähintään 10 % omistusosuusvaatimus. Tämä vaatimus aiheuttaa kunnan näkökulmasta selvitystyötä, jossa on pohdittava ratkaisuvaihtoehtoja Tuusulan kunnan omistamien yhtiöiden suhteen. Osassa omistusosuus on yli 10 % ja osassa alle. Selvää on kuitenkin se, että siirtymäajat ovat erittäin lyhyet, jäteyhtiöissä 2,5 vuotta ja muissa yhtiöissä 1,5 vuotta. Kunnan on sidosyksikön omistajana sekä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena arvioitava ja tehtävä päätökset jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö vai ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin. Kunnan tekee ratkaisut yhtiökohtaisesti, mutta päätöksiä asian suhteen ei ole vielä tehty.

Kunnan kaavavarannon arvioidaan olevan riittävä kattamaan tulevan kysynnän, tontinmyynnin arvioidaan säilyvän hyvällä tasolla lähivuosina. Etelä-Tuusulan työpaikka-alueiden kaavoituksen sujuva toteuttaminen ja eteneminen mahdollistaa kunnan elinvoiman kehittymistä, työpaikkojen ja siten veropohjan kasvua. Focuksen toteutuksen edistäminen on kunnan elinvoiman ja veropohjan näkökulmasta prioriteetti ja strategisesti erittäin tärkeää. Palveluprosessien jatkuva kehittäminen ja palveluiden digitalisointi ovat tärkeässä roolissa tuottavuuden parantamisessa.

Tuusulan talouden rakenteen kannalta on syytä muistaa se, että soten poistumisen myötä valtiosuusien kuntakohtainen tilanne varmistuu valtiosuus uudistuksen myötä vuoden 2027 alussa. Riskeinä voidaan tunnistaa hyvinvointialueiden talouspaineet toiminnanjärjestämiseen liittyvien säästöjen suhteen sekä TE-palvelujen käynnistymisen jälkeiset näkymät, kun ne selkiintyvät vuoden 2025 kuluessa.

Globalisaatiotapahtumat heijastuvat osaltaan myös Suomen talouteen ja vaikuttaen siten myös Tuusulan taloussympäristöön EKP on saanut inflaatiota kuriin koronlaskuillaan, jotka ovat jatkuneet myös tämän vuoden puolella. USA:n taloustilanteesta ja nykyisen presidentin hallinnon toimista aiheutuu epävarmuutta maailmantalouteen. Tämän lisäksi sota ja muut globaalit kriisit voivat eskaloitua, aiheuttaen vaikutuksia talouteen. Näitä on seurattava tarkoin ja pyrittävä ennakoimaan vaikutuksia Tuusulan kunnan näkökulmasta. Tuusulan talouden lähiajan merkittävimpiä riskejä ovat tontti- ja asuntokaupan tilanteen kehittyminen, kunta-alan palkkakustannusten nousu tulevilla neuvottelukierroksella sekä korkomarkkinatilanteen muuttuminen nykytilanteen laskusuunnasta noususuuntaisesti.

1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Toiminnalliset riskit

Tuleva väestökehitys ja sen muutosta kuvaavat ennusteet, erityisesti lasten määrän kehitys indikoivat palvelutuotannon muutostarpeita ja siten kunnan talouteen heijastuvia riskejä. Riskit voivat realisoitua, mikäli riittävän nopeasti muita vaikuttavia toimia / sopeutuksia (tiloja koskevat järjestelyt) ei saada toteutettua. Sopeutustoimet ovat edellytys sille, että kunta pystyy tekemään myös strategian edellyttämiä kasvupanostuksia.

Sote-kiinteistöjä on vuokrattu hyvinvointialueelle 1.1.2023 lähtien. Vuokrasopimus on kolmevuotinen, jonka lisäksi hyvinvointialueella on mahdollisuus käyttää yksi optiovuosi. Sopimuskauden jälkeen vuokraustoimintaa koskee yhtiöittämisvelvoite. Kiinteistöriski liittyy hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmiin ja siihen, että kaikkien kiinteistöjen käyttötarvetta ei jatkossa ole. Tästä johtuen voi olla, että kiinteistöjä ei saada vuokrattua edelleen, vuokratuloja ei saada ja markkinakiinnostus voi olla vähäinen. Kiinteistöt jäisivät näin rasittamaan kunnan taloutta. Yhtiöittämistarve on selvityksessä.

Kunnan kirjanpito, maksuliikenne ja palkanlaskenta ovat Monetra Oy:llä, toimittajavaihdos on tehty vuonna 2024. Vuoden 2025 aikana toiminta vakiintune. Kunta pyrki tällä ratkaisulla turvaamaan ja varmistamaan palveluiden sujuvuuden ja laadun. Muutos on ollut iso ponnistus koko kuntaorganisaatiolle toimittaja- ja tietojärjestelmien vaihdon sujuvuuden varmistamisen näkökulmasta. Hallituksen esityksessä hankintalain muutokseksi 1.1.2026 voimaantulevana, esitetään sidosyksiköiden käytön rajoittamista hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusosuutta koskeva vaatimus (10 prosenttia). Lyhyt, 1,5 vuoden siirtymäaika luo lyhyellä aikavälillä merkittävän toiminnallisen ja taloudellisen riskin palvelujen kilpailutuksen näkökulmasta.

Rahoitusriskit

Kunnan tiedostettava riski liittyy rahoituspohjaan ja velkaantumiseen. Vuonna 2024 velkamäärä kasvoi, tulevana vuosina investoinnit kasvattavat velkamäärää. Verorahoitukseen liittyvät muutokset vaikuttavat kunnan rahoitukseen lähivuosina. Sote ja TE-muutoksen seurauksena yleiskatteellinen valtionosuus on pienentynyt ja pienenee edelleen tulevana vuosina. Sote muutoksen vaikutus on lopullisessa tasossaan nykylainsäädännön mukaan tarkasteltuna vuonna 2027. Tämän lisäksi TE-2025 muutoksesta aiheutuu riskinäköymiä talouteen. Kunnille on osoitettu rahoitus yleiskatteellisena valtionosuutena. Vastuu työttömyysturvan menoista muuttuu uuden kannustinmallin mukaiseksi. Kuntien vastuu alkaa aikaisemmassa vaiheessa kuin ennen, jo 100 päivän työttömyyden jälkeen vastuu kasvaa porrastetusti. Kunnat saavat etuuskompensaatiota valtionosuuksina uuden mallin mukaisesti. Alttius talouden suhdannevaikutuksille ja toimintaympäristövaikutuksille kasvaa. Näihin ei kunnalla itsellään ole vaikutusmahdollisuuksia.

Tietosuoja ja tietoturvariskit

Kunnan tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien riskien merkitys korostuu osana muuttuvaa turvallisuusympäristöä ja toiminnan digitalisoitumista. Riskien hallinnan kannalta on jatkossa entistä paremmin huomioitava kunnan kokonaisarkkitehtuurin ohjaus ja hallinta. Digitaalisen infrastruktuurin (esim. tietoliikenneverkko) ja yhteisten alustarakaisujen (esim. käyttövaltuushallinta) kehittäminen ovat riskienhallinnan näkökulmasta tärkeässä roolissa. Yksittäiset järjestelmät on integroitava kunnan yhteiseen infrastruktuuriin hallitusti.

Vahvasti muuttuvassa sääntely-ympäristössä myös toimintamallien kehittämiseen, ohjeistukseen, koulutukseen ja käytännön toimeenpanoon on panostettava. Tietoturvaan ja -suojaan liittyvien riskien hallintaan liittyviin resursseihin on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota.

Vahinkoriskit

Kunnalla on vuonna 2024 ollut vakuutus sopimus henkilövakuutusten osalta Protector Vakuutus Oy:n kanssa. Vahinkoriskien kannalta merkittävimmät sopimukseen sisältyvät vakuutukset olivat lakisääteinen ja vapaaehtoinen tapaturmavakuutus, vahinko-, omaisuus- ja keskeytysvakuutus sekä toiminnan vakuutus Pohjola Vakuutus Oy:n kanssa. Lisäksi vakuutus sopimus Protector Vakuutus Oy:n kanssa sisälsi ajoneuvovakuutukset.

Vireillä olevat oikeudenkäynnit

Kunnan tiedossa vuoden 2024 lopussa olleet merkittävät oikeudenkäynteihin tai viranomaisten toimenpiteisiin liittyvät riskit. Merkittävyyttä arvioitaessa rajana on pidetty yhden oikeudenkäynnin osalta 50 000 euron häviöriskiä. Kunnalla on jätteensekaisen maan aiheuttamien lisäkustannusten maksuja koskeva riita-asia maanomistajien kanssa. Asiaa koskevan ratkaisun ollessa kunnalle epäedullinen voi vaikutus olla yli 100 000 euroa. Jos päätös on myönteinen, euroriskin arvioidaan olevan pienempi.

Muut riskit

Muita merkittäviä riskejä ei tilinpäätösvaiheessa tunnistettu tai nostettu esille.

Kuntaan kohdistuvat riskit

Kunta- ja toimialuetasolla sekä tytäryhtiöissä on tunnistettu ja arvioitu kuntaan ja sen toimintaan liittyviä riskejä. Riskeille on määritelty hallintakeinot ja toimenpiteet, joilla pyritään ennalta ehkäisemään ja pienentämään riskin todennäköisyyttä ja seurausta. Riskiympyrälle (ks. kuva seuraavalla sivulla) on kuvattu kuntatasolla merkittävimmät riskit liittyen kuntalaisten ja kunnan hyvinvoinnin edellytysten turvaamiseen.

Riskit jaotellaan strategisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin, toiminnallisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin.

Strategiset riskit uhkaavat kunnan tavoitteiden ja strategian toteuttamista vaarantaen toiminnan edellytykset ja vision toteutumisen. Riskit liittyvät keskeisesti strategian toteuttamisen mahdollisuuksiin ja etenkin ulkoisen toiminta- ympäristön muutoksiin.

Taloudelliset riskit liittyvät sisäisiin tai ulkoihin taloudellisiin tekijöihin, sijoituksiin, rahoitukseen sekä rahoitus- markkinoihin.

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen ja riippuvuuksiin, henkilöstön toimintaan ja osaamiseen, organisaation sisäisiin prosesseihin sekä asiakasprosesseihin, palvelun epäonnistumiseen, tietojärjestelmiin, sopimuksiin sekä myös väärinkäyttöihin ja muuhun lainvastaiseen toimintaan.

Vahinkoriskit ovat usein seurausta odottamattomista ja äkillisistä, monesti vakuuttamiskelpoisista, tapahtumista, joista voi seurata onnettomuus, rikkoontuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

1.10 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

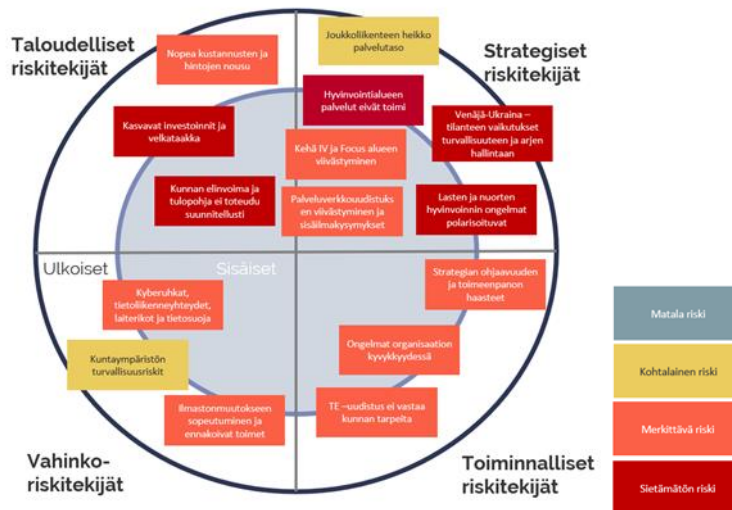
Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäinen valvonta on osa kunnan ja kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää. Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta, järjestämisestä ja toimeenpanon valvonnasta. Sisäinen valvonta on hallituksen, johdon ja muun henkilöstön toteuttamaa valvontaa, jonka tarkoituksena on varmistaa tavoitteiden saavuttaminen ja suorituskyvyn ylläpitäminen. Päivittäinen valvonta tapahtuu henkilöstön vastuiden ja valtuuksien määrittelyllä sekä työohjeilla. Talouden seuranta ja rahoituksen valvonta toteutetaan kuukausittain toimialueiden ja kunnan johtoryhmissä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskejä kartoitetaan ja analysoidaan osana talousarvioprosessia. Merkittävillä riskeillä määritellään toimenpiteet niiden ennaltaehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Riskienhallinnan toteutumista arvioidaan osavuosisat-sauksissa ja tilinpäätöksessä. Kokonaisvaltainen riskienhallinta toteutuu organisaation eri tasoilla osana strategista johtamista ja päätöksentekoa. Kunnanvaltuusto on päättänyt riskienhallinnan perusteista ja linjauksista. Sisäinen tarkastus tukee johtoa arvioimalla riskienhallinnan riittävyyttä ja osoittaa käytännön kehittämiskohteita. Riskienhallintaa ja sen periaatteita ohjaa kunnanhallituksen (27.4.2020) käsittelemä ohje: Sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta Tuusulan kunnassa.

Kuntatasoisesti tehtävä riskiarvio ja riskienhallinnan suunnittelu tehdään osana talousarviovalmistelua. Vuoden 2024 riskikuvaaja sekä riskienhallinnan toteumaraportointi kuvataan tiivistettynä alla.

Kuva. Kuntatasoiset riskit vuonna 2024 riskikuvaajassa

Riskien merkittävyyttä kuvataan neliportaisella asteikolla vähäisestä riskistä kohtalaiseen, merkittävään ja sietämättömään riskiin. Vähäinen riski on silloin, kun sen todennäköisyys on pieni ja vaikutukset ovat merkityksettömät. Kohtalainen riski toteutuu vielä melko epätodennäköisesti ja sen vaikutuksilla on vähäistä tai kohtalaista haittaa toiminnalle. Vähäisten ja kohtalaisten riskien kehitystä seurataan, mutta niille ei aseteta välittömiä toimenpiteitä. Merkittävä riski toteutuu jo melko todennäköisesti ja sen seurausten vaikutukset ovat toiminnalle kohtalaisia tai vakavia vaarantaen tai viivästyttäen toimintaa. Sietämättömän riskin todennäköisyys on jo lähes varma ja sen vaikutukset ovat toiminnalle vakavia ja kriittisiä. Riskienhallintatoimenpi-

teet määritellään kahdelle vakavimman tason riskeille. Seuraavassa taulukossa esitetään riskienhallinnan ylä-tasoinen tilannekuva vuoden 2024 lopulla.

Riski: Hyvinvointialueen palvelut eivät toimi	Tila TP 2024
Säännöllisten yhdyspintarakenteiden varmistaminen	Poikkeamia ja reagoitava
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö	Poikkeamia ja reagoitava
Vaikuttaminen ja edunvalvonta hyvinvointialueen palvelutuotantoon	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ongelmat polarisoituvat	Tila TP 2024
Laadukkaat ja saatavat peruspalvelut	Hallinnassa ja toteutuu
Ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja ohjatoiminnassa	Hallinnassa ja toteutuu
Vaikuttava hyvinvointisuunnitelmatyö, tiedolla johtaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Yhteisöllisyyttä lisäävät ja yksinäisyyttä vähentävät toimet	Hallinnassa ja toteutuu
Vapaaehtoistoiminnan koordinaatio	Hallinnassa ja toteutuu
Nuorten tai lapsiperheiden tilannetta tukevat palvelut (Työllisyystoimet, asumisohjaus)	Hallinnassa ja toteutuu
Moniammatillinen yhteistyö (esim. Nuorisotyön ja perusopetuksen yhteiset toimintamallit, yhteistyö opiskelun nivelvaiheessa)	Hallinnassa ja toteutuu
Tasa-arvoisten mahdollisuuksien luominen lapsille ja perheille	Hallinnassa ja toteutuu
Unicefin lapsiystävällinen kunta-työn käynnistäminen	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: Strategian ohjauksen ja toimeenpanon haasteet	Tila TP 2024
Strategian toimeenpanoa varmistavat toimintatavat ja rakenteet	Hallinnassa ja toteutuu
Tietoon perustuva strateginen johtaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Operatiivisen johtamisen ja poikkihallinnollisen yhteistyön varmistaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Laadukas, oikea-aikainen ja strategiaa vahvistava viestintä	Hallinnassa ja toteutuu
Säännöllinen tavoitteiden seuranta organisaation eri tasoilla	Hallinnassa ja toteutuu
Päätöksenteon varmistaminen laadukkaalla valmistelulla ja sujuvilla prosesseilla	Hallinnassa ja toteutuu
Hallintosäännön päivitys	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: Kasvatavat investoinnit ja velkataakka	Tila TP 2024
Rakennehankkeiden priorisointi ja aikataulutus	Hallinnassa ja toteutuu
Vaihtoehtoiset toteutus- ja rahoitustavat	Hallinnassa ja toteutuu
Optimaaliset sopimukset rakentamisesta	Ei raportoitu
Hankintaosaamisen ja sopimusvalvonnan varmistaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Vahva investointien kustannusohjaus ja projektinhallinta	Hallinnassa ja toteutuu
Vajaa käyttöisten kiinteistöjen myyntisuunnitelman toteuttaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Ennakoiva rahoitussuunnittelu	Ei raportoitu
Riski: Kunnan elimvoima ja tulopohja ei toteudu suunnitellusti	Tila TP 2024
Verotulojen kehityksen ennakointi	Hallinnassa ja toteutuu
Valtionosuusjärjestelmien uudistamisen seuranta ja vaikutusten arviointi	Ei raportoitu
Kunnan vetovoimasta ja väestönkasvusta huolehtiminen	Hallinnassa ja toteutuu
Elinvoimaa vahvistavat toimenpiteet toteutuvat: aktiivinen elinkeinopolitiikka, Hyrylän keskustan kehittäminen etenee ja yritystonttikysyntään vastataan	Hallinnassa ja toteutuu
Ennakoiva taloussuunnittelu Kasvun ja talouden hallintaohjelmassa (palveluverkon toteuttaminen, palvelujen kehittäminen ja palveluverkon säästöt, henkilöstön mitoitus)	Hallinnassa ja toteutuu
Tonttutuotannon ja kaavoituksen edistyminen suunnitelman mukaisesti	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: Nopeat kustannusten ja hintojen nousu	Tila TP 2024
Käyttötalouden tiukka seuranta ja ennakointi	Hallinnassa ja toteutuu
Ennakoivat toimet työllisyyden edistämiseksi	Hallinnassa ja toteutuu
Hankintaosaamisen ja sopimusvalvonnan varmistaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Palvelukatalogin rakentaminen ja palvelujen järjestämisen suunnittelu, tuottavuushyötyjen tavoittelu	Poikkeamia ja reagoitava
Palveluverkon uudistaminen ja käyttötaloushyödyt	Ei raportoitu
Kohdennettu ja tarveharkintainen kustannusten hallinta	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: Kyberuhat, tietoliikenneyhteiset, laiterikot ja tietosuojat	Tila TP 2024
Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät koulutukset	Hallinnassa ja toteutuu
Akuutti viestintä ja toimintaohjeet (tietoturvahyökkäykset, kiristysaihtaohjelmat, kalasteluviestit)	Hallinnassa ja toteutuu
Toipumissuunnitelmien päivitys	Hallinnassa ja toteutuu
Konesalipalvelut tuotetaan kahdennettuna	Hallinnassa ja toteutuu
Palvelutuottajien valvonta ja yhteinen varautuminen	Hallinnassa ja toteutuu
Tietoturvan valvontapalvelun laajentaminen	Poikkeamia ja reagoitava
Pilvipalveluiden tietoturvan kehittäminen	Hallinnassa ja toteutuu
Monivaiheisen tunnistautumisen käytön laajentaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Palvelunestohyökkäysten kilpailu käytö	Hallinnassa ja toteutuu
Digitaalisen turvallisuuden vastuiden tarkentaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Tietoverkon riittävä segmentointi varmistetaan	Hallinnassa ja toteutuu
Päätelaitteiden keskitetty hallinta	Hallinnassa ja toteutuu
Digiturvallisuuden varmistaminen uusissa hankinnoissa	Poikkeamia ja reagoitava
Kriittisen infran suojaustoimet ja tiedonhallinta	Poikkeamia ja reagoitava
Riski: Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja ennakoivat toimet	Tila TP 2024
Ilmasto-ohjelman hyväksyminen ja toimenpiteiden toteutus	Hallinnassa ja toteutuu
Energiatuotannon muutosten seuranta ja sopeutuminen	Hallinnassa ja toteutuu
Pilaantuneiden maa-ainesten oikea-aikainen tunnistaminen, puhdistaminen ja tiedonkulku	Poikkeamia ja reagoitava
Merkitäviä pohjavesialueiden suojaaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Varautuminen tulevaan EU-tason sääntelyyn	Hallinnassa ja toteutuu
Hulevesien suunnitelmallinen hallinta	Hallinnassa ja toteutuu
Pohjaveden huomiointi maankäytön suunnittelussa ja yhdyskuntarakentamisessa (riskitoimintoja ei kaavoiteta pohjavesialueille, ei kaavoiteta niin tiivistä maankäyttöä/ei kaavoiteta asumista, että pohjaveden muodostuminen merkittävästi vähenee)	Hallinnassa ja toteutuu
Päivitetään pohjaveden suojelemissuunnitelmia ja noudatetaan niitä	Hallinnassa ja toteutuu
Pohjavesialueilta teetetävät geologiset riskin selvitykset, haavoittuvuus- ja riskianalyysit	Ei raportoitu
Riittävät lupaehdot ympäristö- ja maa-ainesluissa	Hallinnassa ja toteutuu
Ympäristönsuojelumääräysten valmistuminen ja hyväksyminen	Hallinnassa ja toteutuu
Luonnon monimuotoisuuden ja ekologisen yhteyksien yhteensovittaminen maankäytön muutosten kanssa	Hallinnassa ja toteutuu
Kunnan metsien sopeutumistoimet esim. metsätuhohyönteisiin	Hallinnassa ja toteutuu
Haitallisten vieraslajien leviämisen ehkäisy esim. rakentamisen maamassojen mukana	Poikkeamia ja reagoitava
Riski: Kuntaympäristön turvallisuusriskit	Tila TP 2024
Riskien kehitystä seurataan	Hallinnassa ja toteutuu

Riski: Venäjä-Ukraina tilanteen vaikutukset turvallisuuteen ja arjen hallintaan	Tila TP 2024
Tietoturvahyökkäyksiin varautuminen	Hallinnassa ja toteutuu
Energiahuollon varautuminen / valmiussuunnittelu	Hallinnassa ja toteutuu
Kotoutumisen, työllistymisen ja asumisen palvelujen turvaaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Väestösuojelun ja opetuksen palvelujen järjestämisen turvaaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Muuttoilmeen arviointi, kotikuntaa koettaa heikevien ennakoiti (Väestöseuranta ja suunnitetyö)	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: Ongelmat organisaation kyvykkyydessä	Tila TP 2024
Osaamisen ja kyvykkyydet ohjelman mukainen toiminta	Poikkeamia ja reagoitava
Osaamiskapekkojen ja keskeisten haavoittuvuuksien tunnistaminen (Osaamiskartoitukset ja keskustelut)	Poikkeamia ja reagoitava
Ennakoiva ja strategiset osaamistarpeet huomioida koulutussuunnittelu (esim. johtaminen, hankintaosaaminen, rekrytointiosaaminen, ulkoisten kumppanuuksien johtaminen, verkostoyhteistyö ja aktiivinen edunvalvonta)	Hallinnassa ja toteutuu
Oppilaitos- ja koulutusyhteistyö	Hallinnassa ja toteutuu
Ennakoiva henkilöstösuunnittelu ja suunnittellut henkilöstöratkaisut (Avainhenkilöriskien tunnistaminen, rekrytointisuunnittelu, sija- ja varahenkilöjärjestelyt)	Poikkeamia ja reagoitava
Työhyvinvoinnin ja työkyvyn seuranta	Hallinnassa ja toteutuu
Työhyvinvointia ennakoivat toimenpiteet (esihenkilötuki ja aktiivisen tuen toimintamalli)	Poikkeamia ja reagoitava
Palveluiden järjestämisen suunnitelmat	Poikkeamia ja reagoitava
Reagointi toimintaympäristön muutostilanteissa ja jatkuvuuden/palvelutuotannon turvaaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Varautuminen poikkeustilanteisiin	Hallinnassa ja toteutuu
Riittävät viestinnälliset toimet muutostilanteissa	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: TE uudistus ei vastaa kunnan tarpeita	Tila TP 2024
Alueella sekä peruskunnassa turvataan riittävä resursointi ja osaaminen valmisteluun	Poikkeamia ja reagoitava
Systemaattinen viestintävalitusta organisaatiomallista ja muista ratkaisuista	Hallinnassa ja toteutuu
Henkilöstön osallisuus muutoksen suunnitteluun	Hallinnassa ja toteutuu
Tietojärjestelmien valinta mahdollisimman pian ja yhteensovittamisen tarkastelu	Hallinnassa ja toteutuu
Budjetoinnin monipuolinen tarkastelu ja ennakoiva budjetointi suunnitteluvaiheessa	Poikkeamia ja reagoitava
Palveluiden ja etuuksien kriittisten toimintojen tunnistaminen. Toimintasuunnitelma palvelujen turvaamisesta siirtyvävaiheeseen v. 2024-2025	Poikkeamia ja reagoitava
Kehä- ja ELY-keskuksen konsultointi ja siirtymissuunnitelman laadinta vaihtojankohdalle yhteistyössä	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: Kehä IV ja Focus alueen vilväästyminen	Tila TP 2024
Projektinhallinta ja hankkeiden resursointi	Hallinnassa ja toteutuu
Suunnittelun ja edistämisen ja huolellinen valmistelu kunkin vaiheen päätöksentekoa varten	Hallinnassa ja toteutuu
Infran aikataulutukseen ja rahoituksen ohjelmointiin kiinnitetään erityistä huomiota	Poikkeamia ja reagoitava
Vahva vuoropuhelu ja riittävästi aikaa neuvotteleille tärkeimpien sidosryhmien (ELY ja Vantaa) kanssa	Hallinnassa ja toteutuu
Edunvalvonta ja hankkeen aktiivinen esille tuominen esim. MAL-valmistelussa	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: Paluverkkouudistuksen vilväästyminen ja sisäilmakysymykset	Tila TP 2024
Hyväksytyt palveluverkkosuunnitelmaan toteutus ja tilankäytön tehostaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Kiinteistöjen reallisointi	Hallinnassa ja toteutuu
Projektinhallinta	Hallinnassa ja toteutuu
Laadukas kilpailutus	Hallinnassa ja toteutuu
Resurssien varmistaminen	Hallinnassa ja toteutuu
Toimiva sisäilmatyö ja korjausratkaisut	Hallinnassa ja toteutuu
Riski: Joukkoliikenteen helppo palvelutaso	Tila TP 2024
Riskin kehitystä seurataan	Hallinnassa ja toteutuu

Taulukko. Kuntatasoisen riskienhallinnan tilannekuva ja toteutuminen yleisellä tasolla (asteikko: Hallinnassa ja hallintatoimi toteutuu // Poikkeamia ja reagoitava // ei raportoitu) vuoden 2024 lopussa.

Kuntatasoisista riskeistä ja hallintatoimista erityistä huomiota vaatineita osa-alueita on vuoden päättyessä tunnistettu esimerkiksi hyvinvointialueen yhteistyössä, henkilöstöhallinnon ohjelma- ja kehittämistyössä, TE-uudistuksen valmistelun yhteydessä, digiturvan hallinnassa sekä yksittäisissä kuntakehityksen prosesseissa. Riskienhallinnan toteuma ja tarkempi tilannekuva on huomioitu, kun kunnan riskiarviota vuodelle 2025 on valmisteltu. Kunnan riskiarvio kehittyy jatkuvasti. Ajankohtaisten riskien tunnistaminen ja riskienhallinnan toimien ajantasaistaminen vuodelle 2025 on tehty talousarviotyön yhteydessä ja julkaistu uusimmassa kunnan talousarviokirjassa.

RISKIENHALLINTA						
<ul style="list-style-type: none"> Riskienhallinnan vastuut ja tehtävät ovat selkeitä. Riskien tunnistaminen, hallintatoimien määrittely, vastuuttaminen ja raportointi on toteutunut toimialueelle keskeisillä osa-alueilla. Riskienhallinta on toteutunut osana talouden ja toiminnan suunnittelua sekä seuranta. 						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti

Kuva. Riskienhallinnan kriteerit ja arviointi osana Toimintavarmuuden ja jatkuvuuden hallinta -selontekoa.

Toimintavarmuuden ja jatkuvuudenhallinnan selonteossa vuodelta 2024 toimialueet arvioivat riskienhallinnan toteutuneen keskimäärin tasolla 3,5 (asteikolla: ei ole toteutunut 1–5 on toteutunut erinomaisesti). Perusteluna tasolle todetaan, että riskienhallinnan koetaan olevan osa toimialueiden rakenteita, valmistelua ja seuranta toteutetaan osana johtamistyötä. Toimialueilla tehdään kuntatasoisen riskienhallintasuunnittelun lisäksi tarvittavia omaa toimintaa koskevia tarkempia riskienhallintasuunnitelmia. Lisäksi pyrkimys on kehittyä työssä. Vuoden 2024 aikana aloitettiin kuntatasoinen sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja turvallisuusjohtamisen kokonaisuuden arviointi ja kehittäminen kohti koordinoidumpaa johtamista. Yhteistyön kehittämistä jatketaan edelleen. Toimialueet arvioivat, että riskienhallinnassa on edelleen parannettavaa. Toimialueilla tehtävää työtä tulee saattaa kunnan tasolla tasalaatuisemmaksi. Strategisesti merkittävien tavoitteiden

ja projektien riskienhallintasuunnitelmat on pidettävä ajan tasalla. Lisäksi riskien tunnistamisen ohella tulee kiinnittää enemmän huomiota siihen, että arvio riskistä johdetaan aina myös riittävästi todellisiksi toimenpiteiksi.

SISÄISEN VALVONNAN KEHITTÄMINEN TALOUSSUUNNITTELUKAUDELLE

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistoimet painottuivat toimialueiden suunnitteluun ja raportointiin. Olemassa olevia dokumentteja uudistettiin ja toimialueet ottivat käyttöönsä toimintavarmuuden ja jatkuvuudenhallinnan kokonaisvaltaisemman arvioinnin. Kuntatasoinen riskienhallinta ja sisäisen tarkastuksen toimenpiteet perustettiin uudistuvaan salkkujohtamisen järjestelmään, raportoinnin hyödyntämistä johtamistyössä tulee edelleen lisätä. Tavoitteena on kehittää edelleen organisaation turvallisuustyön seuranta ja yhteistyötä.

Toimialueet tekevät Toimintavarmuuden ja jatkuvuuden hallintaa koskevan selonteon tilinpäätöksen ajankohtana. Selonteko sisältää myös arvioon perustuvan suunnitelman tarvittavista kehittämiskohteista. Arvioitava osa-alue arvioidaan toteutuneen asteikolla: ei ole toteutunut 1–5 on toteutunut erinomaisesti. Selonteko ja suunnitelma on kokonaisuudessaan käsitelty kunkin toimialueen lautakunnassa alkuvuodesta 2025.

Arvioitava osa-alue	Sivistys	Kasvu ja ympäristö	Yhteiset palvelut	Kunnan johto	Toimialueiden arvioiden ka
1. JOHTAMINEN, VALVONTA JA PÄÄTÖKSENTEKOKULTTUURI	4	5	3	4	4,0
2. RISKIENHALLINTA	3	4	3	4	3,5
3. TOIMIVALTA JA VALVONTATOIMENPITEET	4	5	2	3	3,5
4. TIETO JA VIESTINTÄ	4	4	2	4	3,5
5. HANKINNAT, OMAISUUS JA SOPIMUKSET	3	4	2	3	3,0
6. EETTISET MENETTELYTAVAT	5	5	4	4	4,5
7. TURVALLISUUSJOHTAMINEN	4	4	2	3	3,3
Kokonaisarvio	4	4	3	4	3,8

Taulukko. Toimialueiden arvio toimintavarmuuden ja jatkuvuuden hallinnan toteutumisesta vuoden 2024 selonteossa. Arvio asteikolla: ei ole toteutunut 1–5 on toteutunut erinomaisesti.

Toimialueiden arvioon perustuvia erityisiä kehittämiskohtia ovat kuntatasoisen turvallisuusjohtamisen ja -suunnittelun yhdistäminen ja edelleen selkeyttäminen. Turvallisuustilanteen jatkuvasti muuttuessa säännöllinen keskustelu aiheesta tulee turvata. Lisäksi tiedolla johtamiseen, tiedonhallintaan ja viestintään panostaminen; riskienhallinnan kehittämisen toimialuetasolla; sopimushallinnan varmistaminen järjestelmä uudistusten myötä; Hallintosäännön päivittämisen edistäminen; Sisäisten tarkastusten toimien seuranta ja johtamiseen sekä Käyttövaltuushallinnan varmistamiseen.

2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

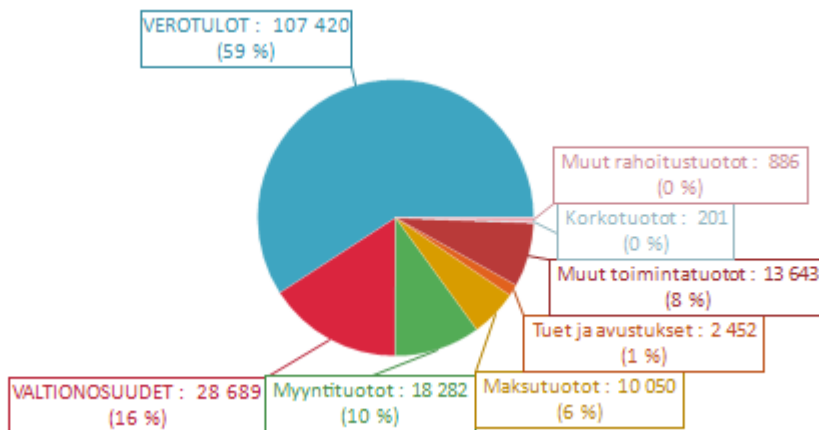
Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate oli kertomusvuonna -110,8 milj. euroa eli nettokäyttömenot pienenivät 7,1 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Verorahoitus kokonaisuutena (= verotulot + valtionosuudet) toteutui edellisvuotta pienempinä ollen 136,1 milj. euroa.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen suhdeluku laski vuoden 2023 31,5 %:sta 28,6 %:iin. Suhdeluvulla osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla.

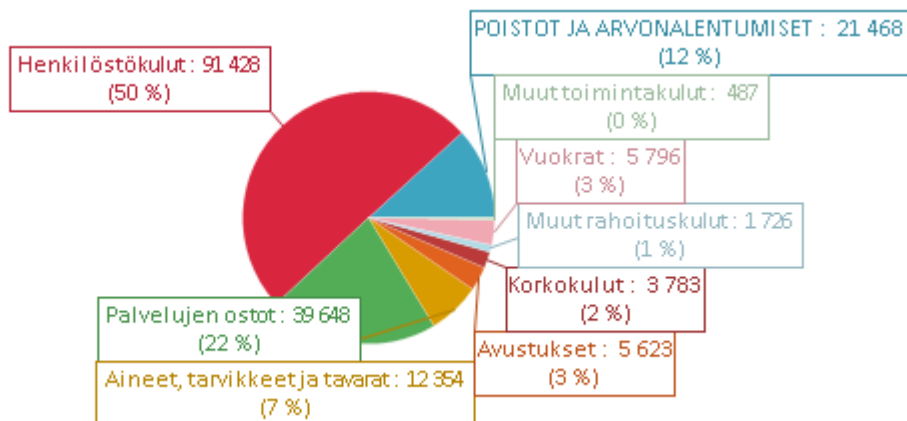
Vuosikate, % poistoista = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$ käyttöomaisuudesta. Poistot käyttöomaisuudesta tarkoittavat tuloslaskelmaan merkittävät poistoja. Tunnusluku kertoo, kuinka hyvin kunnan vuosikate riittää suunnitelmapoistojen rahoittamiseen.

Vuosikatteen kautta voidaan määritellä kunnan taloudellinen tila. Kunnan talous on ylijäämäinen, kun vuosikate riittää suunnitelmapoistoihin ja pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiin. Kertomusvuoden vuosikate oli 20,9 milj. euroa, mikä ei riittänyt kattamaan 21,5 miljoonan euron poistoja.

Toimintatuotot

Toimintakulut

KUNNAN JA LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT	44 427	47 915
Myyntituotot	18 282	17 339
Maksutuotot	10 050	14 434
Tuet ja avustukset	2 452	2 675
Muut toimintatuotot	13 643	13 466
Valmistus omaan käyttöön	125	259
TOIMINTAKULUT	- 155 337	- 151 753
Henkilöstökulut	- 91 428	- 89 884
Palkat ja palkkiot	- 74 939	- 72 757
Henkilösivukulut	- 16 489	- 17 127
Palvelujen ostot	- 39 648	- 34 989
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 12 354	- 12 475
Avustukset	- 5 623	- 7 587
Muut toimintakulut	- 6 284	- 6 818
TOIMINTAKATE	- 110 785	- 103 580
VEROTULOT	107 420	115 630
VALTIONOSUUDET	28 689	27 595
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	- 4 422	- 1 304
Korkotuotot	201	202
Muut rahoitustuotot	886	857
Korkokulut	- 3 783	- 1 864
Muut rahoituskulut	- 1 726	- 499
VUOSIKATE	20 902	38 341
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 21 468	- 24 388
Suunnitelman mukaiset poistot	- 21 468	- 21 138
Kertaluonteiset poistot		- 3 028
TILIKAUDEN TULOS	- 566	13 953
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	36	- 8 133
Poistoeron muutos	- 964	67
Varausten muutos	1 000	- 8 200
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	- 531	5 820
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot / toimintakulut, %	28,6 %	31,5 %
Vuosikate / poistot, %	97,4	180,9
Vuosikate, €/ asukas	495	925
Asukasmäärä	42 238	41 334

2.2 TOIMINNAN RAHOITUS

Toiminnan rahoituksen riittävyyttä tilikauden aikana arvioidaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Jäljempänä olevassa taulukossa on kunnan ja liikelaitoksen rahoituslaskelma sekä siitä lasketut tunnusluvut.

Investointien tulorahoitusprosentti ($= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$). Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Investointien tulorahoitusprosentti -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate ($= \text{Vuosikate} + \text{korkokulut} / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$) kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi, riittää tulorahoitus lainojen hoitoon. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa. Kunnan lainanhoitokate tunnusluku oli 0,7 vuonna 2024. Kunnan lainakanta koostuu kertaluonteisista lainoista, tästä johtuen on tunnusluvussa käytetty lainanlyhennys laskettu laskennallisista vuosilyhennyistä käyttäen, joka saadaan jakamalla 31.12. lainakanta kahdeksalla.

Kassan riittävyys päivissä kertoo kunnan maksuvalmiuden tilanteesta, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassan riittävyys oli 7,5 päivää.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Jos luku on negatiivinen, menoja katetaan kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä voidaan seurata laskemalla toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuoden ajalta. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Rahavarat 31.12., ($= \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{rahat ja pankkisaamiset}$) Rahavarat olivat vuoden lopussa 4 816 000 euroa.

KUNNAN JA LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2 024	2 023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	20 902	38 229
Satunnaiset erät, netto	0	-222
Tulorahoituksen korjauserät	-8 123	-8 203
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-73 011	-82 562
Rahoitusosuudet investointimenoihin	748	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 650	12 773
Toiminnan ja investointien rahavirta	-49 834	-39 986
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset-/vähennykset+	29	-410
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000	25 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	35 687	11 730
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-120	5 292
Rahoituksen rahavirta	50 596	41 199
Rahavarojen muutos	762	1 213
Rahavarat 31.12., 1000 €	4 816	4 194
Rahavarat 1.1., 1000 € ¹	4 194	2 981
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2 024	2 023
<i>Investointien tulorahoitus -%</i>	<i>28,9</i>	<i>46,3</i>
<i>Lainanhoitokate</i>	<i>0,7</i>	<i>1,5</i>
<i>Kassan riittävyys, pv²</i>	<i>7,5</i>	<i>7,0</i>
<i>Asukasmäärä</i>	<i>42 238</i>	<i>41 334</i>
<i>Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €</i>	<i>-129 042</i>	<i>-119 195</i>

3. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Omavaraisuus -% [=100*(oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)] toteutui kertomusvuonna 39,5 % tasoisena. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus -% [=100*(vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot] kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tuusulassa tunnusluvun arvo oli kertomusvuonna 164,0 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainakanta 31.12. [=vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)]. Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Vuonna 2024 kunnan lainakanta oli 248,7 milj. euroa.

Lainat €/asukas ilmaisee asukaskohtaisen lainamäärän jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätöspäivän asukasmäärällä. Kunnan lainakanta oli 5 888 eur/asukas.

Lainasaamiset 31.12. [= sijoituksiin merkityt lainasaamiset ja muut lainasaamiset]. Vuonna 2024 lainasaamisten määrä oli 3,5 milj. euroa.

KUNNAN JA LIIKELAITOKSEN TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023	2024	2023
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA	
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	482 148	432 590	A. OMA PÄÄOMA	185 266
I Aineettomat hyödykkeet	654	122	I Peruspääoma	121 477
Aineettomat oikeudet	0	122	IV Muut omat rahastot	0
Muut pitkävaik menot	654	0	V Ed. tilikausien yli-/ alijäämä	64 320
II Aineelliset hyödykkeet	450 714	402 059	VI tilikauden yli- / alijäämä	-531
Maa- ja vesialueet	85 321	82 834		5 708
Kiinteistöjen liittymismaksut	44	44		
Rakennukset	157 228	132 157		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	118 904	119 070	B. POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET	10 192
Koneet ja kalusto	2 158	2 067	Poistoero	1 992
Muut aineelliset hyödykkeet	292	292	Vapaaehtoiset varaukset	8 200
Ennakkomaksu ja keskeneräis.	86 768	65 595		
III Sijoitukset	30 780	30 408	C. PAKOLLISET VARAUKSET	1 125
Osakkeet ja osuudet	27 282	26 882	Muut pakolliset varaukset	1 125
Muut lainasaamiset	3 471	3 500		
Muut saamiset	26	26		
			D. TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 385
B. TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7	6	Valtion toimeksiannot	0
Valtion toimeksiannot	0	0	Lahjoitusrahastojen pääomat	1 385
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	7	6	Muut toimeksiantojen pääomat	1 512
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 382	17 493	E. VIERAS PÄÄOMA	298 568
I Vaihto-omaisuus	115	193	I Pitkäaikainen	188 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	115	193	Lainat rah ja vakuutuslaitoksilta	170 000
II Saamiset	9 311	13 105	Lainat julkisyhteisöiltä	0
Pitkäaikaiset saamiset	10	10	Muut velat	24
lainasaamiset	0	0	Liittymismaksut	18 916
muut saamiset	10	10	II Lyhytaikainen	109 628
muut siirtosaamiset	0	0	Joukkovelkakirjalainat	77 500
Lyhytaikaiset saamiset	9 301	13 095	Lainat rah ja vakuutuslaitoksilta	0
myyntisaamiset	5 362	5 548	Lainat muilta luotonantajilta	1 200
lainasaamiset	52	1 200	Saadut ennakot	1 950
muut saamiset	1 392	1 414	Ostovelat	10 753
siirtosaamiset	2 495	4 933	Muut velat	3 599
III Rahoitusarvopaperit	140	140	Siirtovelat	14 626
Osakkeet ja osuudet	140	140		
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 816	4 054		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	496 536	450 088	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	496 536
			TASEEN TUNNUSLUVUT	2024
			<i>Omavaraisuusaste, %</i>	<i>39,5</i>
			<i>Suhteellinen velkaantuneisuus -%</i>	<i>164,0</i>
			<i>Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €</i>	<i>63 789</i>
			<i>Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas</i>	<i>1 510</i>
			<i>Lainat €/asukas</i>	<i>5 888</i>
			<i>Lainakanta 31.12., 1000 €</i>	<i>248 700</i>
			<i>Lainat ja vuokravastuut 31.12.</i>	<i>257 479</i>
			<i>Lainat ja vuokravastuut €/asukas</i>	<i>6 096</i>
			<i>Lainasaamiset 31.12., 1000 €</i>	<i>3 471</i>
			<i>Asukasmäärä</i>	<i>42 238</i>
				<i>41 334</i>

3.1 TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN ANALYYSIT

TULOSLASKELMAN ANALYYSI

Kunnan tilikauden 2024 alijäämä oli 0,5 miljoonaa euroa. Alkuperäinen talousarvio oli noin 17 800 euroa ylijäämäinen. Tilikausi toteutui 0,5 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota huonompana (sis. kunta ja vesihuoltoliikelaitos). Ilman vesihuoltoliikelaitosta kunnan alijäämä oli 1,44 miljoonaa euroa. Tuloslaskelmaan on tehty vesihuoltoliikelaitoksen yhden miljoonan euron investointivarauksen purku. Tilikauden tulos sisältää purkukustannusten (Kievari, Mesta ja Mikkola) aktivoinnin 0,2 miljoonaa euroa.

Edelliseen vuoteen verrattuna tulos heikkeni 6,2 miljoonaa euroa. Alijäämäiseen tulokseen vaikutti keskeisesti Kiinteistö Oy Tuusulan Lahelankankaan toimitalon 1,2 miljoonan euron lainan alaskirjaus. Tämän lisäksi käyttöomaisuuden myyntivoittoja saatiin 2,1 miljoonaa talousarviota vähemmän.

Vuosikate toteutui 20,9 miljoonaa euron tasolla, mikä ei täysin riittänyt kattamaan suunnitelman mukaisia 21,5 miljoonan euron poistoja.

Toimintamenot

Ulkoiset toimintamenot olivat 155,4 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 3,6 milj. euroa (2,4 %) vuoteen 2023 verrattuna. Henkilöstökustannukset kasvoivat 1,5 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot 4,7 miljoonaa euroa. Avustukset pienenevät 2,0 miljoonaa euroa, kuten myös vuokrakustannukset pienentyivät 0,8 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Avustusten väheneminen johtui palvelusetelien käytön kasvusta, joka näkyy palvelujen ostojen kustannusten nousussa.

Toimintatulot

Ulkoiset toimintatulot toteutuivat 1,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota suurempina. Toimintatuloja saatiin kaikkiaan 44,4 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 3,4 miljoonaa euroa (-5,9 %) edellisvuotta pienempinä. Käyttöomaisuuden myyntivoittoja kertyi 8,1 miljoonaa euroa, vähennystä edelliseen vuoteen nähden 1,1 %. Nämä olivat pääosin maa-alueiden myyntivoittoja. Maankäytön sopimuskorvaukset olivat 4,0 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat budjetoidun mukaisesti

Verorahoitus

Verorahoitus 136,1 miljoonaa euroa, toteutui 3,7 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempana ja ylitti myös muutetun talousarvion 2,4 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi 2,1 miljoonaa euroa muutettua talousarviota enemmän. Valtionosuuksia tilitettiin kunnalle 0,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmin ja alkuperäisen talousarviossa suunnitellulla tasolla.

Kunnallisverot toteutuivat 2,1 miljoonaa euroa ja yhteisöverot toteutuivat 0,1 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempina ja kiinteistöverot -0,1 miljoonaa euroa talousarviota heikompana. Vuoden 2023 verotuloihin verrattuna muutos oli kunnallisverojen kertymässä -7,6 miljoonaa euroa, yhteisöverojen kertymässä -1,6 miljoonaa euroa ja kiinteistöveroissa +1,0 miljoonaa euroa. Verotulot putosivat edelliseen vuoteen verrattuna 8,2 miljoonaa euroa ja muutoksen suuruus oli -7,1 %.

Vuoden 2024 talousarviossa valtionosuudet olivat 28,7 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien arvio perustui valtiovarainministeriön marraskuun 2023 ennakkotietoon. Valtionosuudet toteutuivat 28,7 miljoonan tasolla, joka oli 1,1 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2023 toteutuneet valtionosuudet.

Korkokulut

Korkokulujen ylittivät talousarvion 1,4 miljoonaa euroa. Kun otetaan huomioon koronvaihtosopimuksilla tehdyt korkosuojausten tuotot 1,1 miljoonaa euroa, on korkokulujen ylitys 0,3 miljoonaa euroa. Kunnalla oli voimassa 31.12.2024 kolme koronvaihtosopimusta. Kaksi oli yksittäisiin pitkäaikaisiin lainoihin 25 miljoonaa euroa korkotasoon 0,889 % ja 15 miljoonaa euroa korkotasoon 1,194 %. Tämä lisäksi oli yksi lyhytaikaisia kuntatodistuksia suojaava 20 miljoonan euron laina korkotasoon 2,533 %. Koronvaihtosopimuksilla vaihtuvakorkoiset lainat on muutettu kiinteäkorkoisiksi.

Poistot, arvonalentumiset ja alaskirjaukset

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 0,3 miljoonaa euroa vuoden 2023 tasoa suuremmat. Kunnan investoinnit olivat yhteensä 73,0 miljoonaa euroa (82,3 miljoonaa euroa vuonna 2023). Investoinneista 28,6 % pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella, loput noin 52 milj. euroa, rahoitettiin lainalla.

RAHOITUSLASKELMAN ANALYYSI

Rahoituslaskelmassa esitetään kunnan tilikaudenaikaiset rahanlähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa toiminnan vaikutusta rahavaroihin.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Tilikauden 2024 tulorahoitus oli 12,8 milj. euroa, investointien rahavirta oli -40,1 milj. euroa ja toiminnan ja investointien rahoitustarpeeksi muodostui yhteensä -49,8 milj. euroa, rahoitustarve kasvoi 9,8 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Investointimenot laskivat edellisestä vuodesta 9,6 milj. eurolla ollen tilikaudella 73,0 milj. euroa. Pysyvien vastaavien luovutustulojen toteuma laski 3,1 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 9,7 milj. euroa. Tulorahoitus riitti kattamaan 28,9 % toteutuneista investoinneista.

Rahoituksen rahavirta

Antolainasaamisten lisäys tilikaudella oli 0,4 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 15 milj. euroa. Muiden maksuvalmiuksien muutos oli tilikaudella yhteensä 1,6 milj. euroa, mikä on 3,7 milj. euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna.

Kunnan lainamäärä oli tilivuoden lopussa 248,7 milj. euroa, josta pitkäaikaisten, kiinteäkorkoisten ja korkosuojattujen lainojen osuus oli 170 milj. euroa.

Rahavarojen muutos

Kunnan vuoden 2024 rahavarojen muutos toteutui 0,8 milj. euron suuruisena. Kunnan kassavarojen tilanne oli vuoden lopussa 5,0 milj. euroa, joka on 0,8 milj. euroa enemmän, kun vuoden 2023 lopussa. Kassan riittävyys oli tilinpäätöshetkellä 7,5 päivää ollen 0,5 päivää enemmän vuoteen 2023 verrattuna.

TASEEN ANALYYSI

Kunnan taseen loppusumma oli tilinpäätöshetkellä 496,5 milj. euroa, mikä oli 46,4 milj. euroa enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Oma pääoma laski tilivuonna 0,5 milj. euroa. Omaa pääomaa pienensi tilikauden alijäämä 0,5 milj. euroa. Omavaraisuusaste laski 4,5 % ollen vuoden lopussa 39,5 %.

Vastaavaa

Pysyvien vastaavien tasearvo kasvoi kokonaisuudessaan 49,6 milj. euroa edellisvuodesta. Maa- ja vesialueiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta 2,5 milj. euroa. Taseen suurin omaisuuserä, 31,7 % taseesta, on pysyvien vastaavien rakennukset. Rakennusten tasearvo nousi tilikaudella 25,1 milj. euroa, tähän vaikutti mm. Etelä-Tuusulaan rakennetun Tuusulan järven kampuksen valmistuminen. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat kasvoivat 21,2 milj. euroa, ollen vuoden lopussa 86,8 milj. euroa. Tätä tase-erää kasvatti merkittävästi Riihikallion sekä Rykmentinpuiston kampuksien rakennustyöt. Sijoitusten määrä kasvoi 0,4 milj. euroa. Osakkeiden ja osuuskien tasearvoa kasvatti Kiinteistö Oy Riihikallion Päiväkotikeskukseen tehty 0,5 milj. euron vastikkeeton pääomasijoitus. Vaihtuvien vastaavien tasearvo pieneni 3,1 milj. euroa edellisen vuoden tasosta. Vaihtuvien vastaavien osalta saamiset vähenivät 3,8 milj. euroa ja rahoja ja pankkisaamisia oli 0,8 milj. euroa enemmän, kuin edellisen vuoden lopussa.

Vastattavaa

Kunnan oma pääomaa heikensi tilikauden tulos, joka oli 0,5 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden päättyessä kunnan ja liikelaitoksen yhteenlaskettu ylijäämä oli yhteensä 63,8 milj. euroa. Vieras pääoma kasvoi yhteensä 47,2 milj. euroa. Pitkäaikainen vieraspääoma kasvoi 15,3 milj. euroa ja lyhytaikainen nousi 31,9 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikaudella 15 milj. euroa. Kunnan lainakanta kasvoi edelliseen tilinpäätöksen tilanteesta 48,9 milj. euroa ja asukaskohtainen lainakanta kasvoi 1 054 euroa.

4. KOKONAISTULOT JA MENOT

TULOT	1 000 € 2024	%	1 000 € 2023	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	44 427,4	5,8	47 791,9	9,6
Verotulot	107 420,4	13,9	115 630,2	23,2
Valtionosuudet	28 688,8	3,7	27 594,5	5,5
Korkotuotot	200,6	0,0	201,8	0,0
Muut rahoitustuotot	399,0	0,1	369,7	0,1
Tulorahoituksen korj.erät	-8 122,8	-1,1	-8 202,6	-1,6
Satunnaiset tuotot		0,0		0,0
Investoinnit				
Rahoitusos. investointeihin	747,8	0,1	0,0	0,0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	9 650,4	1,2	12 772,5	2,6
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	29,3	0,0	-410,3	-0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000,0	1,9	25 000,0	5,0
Lyhytaik. lainojen lisäys	574 000,0	74,3	277 686,8	55,7
Oman pääoman lisäykset		0,0		0,0
Kokonaistulot yhteensä	772 440,7	100,0	498 434,4	100,0
MENOT				
		%		%
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	155 336,6	20,1	151 743,1	30,2
- Valmistus omaan käyttöön	-124,5	0,0	-258,7	-0,1
Korkokulut	3 783,1	0,5	1 863,6	0,4
Muut rahoituskulut	1 238,9	0,2	11,4	0,0
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	222,0	0,0
Pakollisten varausten muutos		0,0		0,0
Investoinnit				
Investointimenot	72 958,8	9,4	82 562,5	16,4
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset		0,0		0,0
Pitkäaik. lainojen vähennys		0,0		0,0
Lyhytaik. lainojen vähennys	540 118,3	69,8	265 956,8	52,9
Oman pääoman vähennykset	0,0	0,0	413,3	0,1
Kokonaismenot yhteensä	773 311,3	100,0	502 514,0	100,0
Kokonaistulojen ja -menojen laskelma sisältää kunnan ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Laskelmassa esitetään varsinaisen toiminnan sekä investointien tulot ja menot, rahoitustoiminnan rahan lähteet ja niiden käyttö.				
Täsmäytys:				
Kokonaistulot-Kokonaismenot	-870 525,3		-4 079 530,8	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 632 563,02		-5 292 317,87	
Rahavarojen muutos	762 037,74		1 212 787,03	
	<u>-870 525,3</u>		<u>-4 079 530,8</u>	

5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

5.1 Konserniyhteisöt

Tuusulan kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt ja yhteisöt sekä kunnan omistusosuus:

Tytäryhtiöt	Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy	100
	Kiinteistö Oy Riihikallion lähipalvelukeskus	100
	Kiinteistö Oy Riihikallion Päiväkotikeskus	100
	Kellokosken Jäähalli Oy	74,3
	Kiinteistö Oy Tuusulan Vanha Kunnantalo	67
	Kiinteistö Oy Tuusulan Lahelankankaan toimitalo	100
	Kiinteistö Oy Keravan ja Tuusulan Paloasema	60
	Tuusulan Urheilukeskus Oy	89,2
	Tuusulan Jäähalli Oy	100
Kuntayhtymät	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	31,2
	Keski-Uudenmaan vesi kuntayhtymä	24,6
	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	17,0
	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	3,0
	Uudenmaan liitto kuntayhtymä	2,7

5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Tuusulan kunnan voimassa oleva konserniohje on valtuuston 13.11.2017 § 193 hyväksymä.

Konserniyhtiöille on asetettu vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet. Kaikki tytäryhtiöt raportoivat lisäksi seuraavat tunnusluvut 2024 tilinpäätöksensä yhteydessä konserniraportointia varten:

- Liikevaihto ja liikevaihdon muutos
- Liikevoitto
- Nettotulos
- Lainamäärä ja lainamäärän muutos

Konserniohjaus on määritelty konserniohjeessa ja hallintosäännössä. Konserniohjeen mukaisesti konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanhallituksen konsernijaosto, pormestari, kansliapäällikkö ja talousjohtaja.

Konsernijohto voi antaa ohjeita eri yhteisöjen hallintoelimiin valituille henkilöille. Kansliapäällikkö tai talousjohtaja käyttävät puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta ja arvioivat omistajapolitiikan ja konsernin tavoitteiden toteumista sekä konsernirakenteen kehittämistarpeita. Vuoden 2024 aikana on tutustuttu joidenkin kuntien palvelujen yhtiömuotoiseen järjestämisen tapaan. Toistaiseksi ei ole konsernirakenteen merkittäviä kehittämistarpeita havaittu. Konsernin taloudellisen tuloksen näkökulmasta on jatkossa tarkasteltava konserniyhtiöiden roolia ja merkitystä.

Tytäryhteisöjä johtaa sen hallitus tai muu sitä vastaava elin, johon kunnan konsernijaosto nimeää jäsenet yhtiökokousedustajansa kautta. Kansliapäälliköllä tai talousjohtajalla tai muulla kunnanhallituksen erikseen nimeämällä edustajalla on aina läsnäolo- ja puheoikeus yhtiön hallituksen kokouksissa.

5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy tuottaa asiakkailleen turvallisia, laadukkaita ja kohtuuhintaisia koteja erilaisiin asumisen tarpeisiin. Vuoden 2024 lopussa yhtiöllä oli 950 vuokra-asuntoa. Yhtiö saavutti vuoden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteensa. Hyvä kehitys perustui edelleen korkeaan asuntojen käyttöasteeseen 99 %, kohtuulliseen asukasvaihtuvuuteen, asuntojen saatavuuteen sekä maltillisiin korkokuluihin. Kunnan takaukset lainoille yhtiön puolesta olivat 31.12.2024 tilanteessa 52,6 milj. euroa. Takauksista on annettu kunnalle vastavakuudet.

Omistajan ennakkokäsitys haettiin yhtiön lainan konvertointiin vuonna 2024.

Kunta omistaa Kiinteistö Oy Riihikallion Lähipalvelukeskuksen osakekannan. Yhtiön toiminta-ajatuksena on omistaa ja vuokrata KOy Riihikallion palvelukeskuksessa sijaitsevia liiketiloja. Yhtiön tavoitteena on saada kohennettua toimintaansa sekä vuokrausasteen että kannattavuuden suhteen. Vuonna 2024 liiketilöiden vuokrausaste oli 84,4 %, taso on pysynyt samana kuin se oli vuonna 2023. Vuoden 2024 tulos oli 46 800 euroa tappiollinen. Yhtiön toiminnassa ei ollut merkittäviä muutoksia vuonna 2024.

Kiinteistö Oy Riihikallion päiväkotikeskus omistaa tilat, joissa toimii kunnan päiväkotitoiminta. Konsernijaosto oli jo vuonna 2023 päättänyt Kiinteistö Oy Riihikallion päiväkotikeskuksen purkamisen valmistelusta vapaaehtoisella selvitystilamenettelyllä sekä toimintojen liittämisestä osaksi kunnan omia toimintoja. Yhtiön selvitystila ja purkaminen oli kesken. Uuden talousjohtajan aloitettua vuoden 2024 syksyllä, tavoitteeksi asetettiin, että yhtiö saadaan purettua vuoden 2024 loppuun mennessä. Yhtiön varoja ja velkoja selvitetiin

sekä purkuprosessia edistettiin. Joulukuussa 2024 kunnanhallitus pääomitti yhtiötä sekä otti yhtiöllä olleet lainat vastattavakseen voimassa olevin ehdoin. Yhtiön lopullinen, juridinen purkautuminen siirtyi vuoden 2025 puolelle.

Kiinteistö Oy Tuusulan Lahelankankaan toimitalon osalta oli käynnistetty konsernijaoston toimesta vuonna 2022 vapaaehtoisella selvitysmenettelyllä yhtiön purkaminen. Yhtiön selvitystila ja purkaminen oli kesken. Uuden talousjohtajan aloitettua vuoden 2024 syksyllä, tavoitteeksi asetettiin, että yhtiö saadaan purettua vuoden 2024 loppuun mennessä. Yhtiön varoja ja velkoja selvitettiin sekä purkuprosessia edistettiin. Joulukuussa 2024 kunnanhallitus pääomitti yhtiötä. Yhtiön lopullinen, juridinen purkautuminen siirtyi vuoden 2025 puolelle.

Tuusulan Urheilukeskuksen keskeisin kohde vuonna 2024 on ollut uusi noin 13 000 km² käsittävä monitoimihalli. Hallin on tarkoitus valmistua tammikuussa 2025. Hallin toiminnan suunnittelua, tilojen myyntiä ja markkinointia, on toteutettu aktiivisesti vuoden 2024 aikana. Hanke on pysynyt aikataulussa ja budjetissa.

5.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Kiinteistö Oy Tuusulan Lahelankankaan toimitalon ja Kiinteistö Oy Riihikallion päiväkotikeskuksen juridinen purkautuminen siirtyi vuodelle 2025.

Tuusula konserniin perustettiin vuoden 2025 alussa Kiinteistö Oy Koskensillan pysäköintilaitos. Perustettava yhtiö korvaa nykyisen keskusta-alueen uuden rakentamisen johdosta poistuvia pintapysäköintikenttien pysäköintipaikkoja ja yhtiön toiminta kattaa osan tulevan rakentamisen tarvitsemia pysäköintipaikkoja.

Konserniyhtiöt Tuusulan Urheilukeskus Oy ja Tuusulan Jäähalli Oy tarjoavat monipuolisia liikuntamahdollisuuksia kuntalaisille ja muillekin liikuntaa harrastaville. Yhtiöt täydentävät osaltaan Tuusula konsernin toimintaa. Yhtiöiden pitkän aikavälin tavoitteet ovat taloudellisesti kestävä tulos. Kehittämistoimet suunnitellaan suhteessa taloudelliseen kantokykyyn.

Konsernia on viime vuosina tiivistetty yhtiöiden sulauttamisella. Konsernin tulevaisuuden suhteen on tarkasteltava omistajapolitiikkaa sekä kunnan tarpeita palvelutuotannon järjestämisen ja talouden näkökulmista. Tämän perusteella voidaan linjata järjestämisen tavoista pitkällä aikavälillä. Kunnassa on viime vuosina tehdyn palvelukatalogityön pohjalta tulossa arvioitavaksi järjestämisen tavat.

Toistaiseksi ei ole arvioitu tarvittavan lisää yhtiömuotoista toiminnan järjestämistarvetta.

Tuusula konsernin ja siihen kuuluvien osakkuusyhteisöjen tulevaisuuden näkymiä on peilattava suhteessa hankintalain muutosesityksessä asetettuun inhouse yhtiöitä koskevaan 10 % vähimmäisomistusosuuteen.

5.5 Konsernivalvonnan järjestäminen

Valtuusto määrittelee omistajapolitiikan linjaukset sekä hyväksyy vuosittaisissa talousarvioissa tytäryhteisöille kunnan strategiaan sekä yhteisön liiketoimintaan pohjautuvia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

Tytäryhteisön hallitus vastaa yhteisön asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Tytäryhteisöt toimittavat kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä

olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tytäryhteisöille tilinpäätöstä varten tehdyn kartoituksen perusteella taloudenhoitoa ja riskienhallintaa tukevat yhtiöissä hallituksen käsittelemät periaatelinjaukset ja päätökset, dokumentaatio sekä jatkuva kehittäminen.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee voimassa olevan konserniohjeen mukaan antaa seurantaa varten kunnalle neljännesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Vuonna 2024 tytäryhtiöt ovat raportoineet toiminnastaan kunnan puolivuositarkastuksen yhteydessä sekä vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Vuoden 2024 osalta muita neljännesvuosiraportteja ei ole annettu kirjallisena. Raportointitiheydessä oli ristiriita konserniohjeessa edellytettynä nähden.

Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Konsernijaosto päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin voidaan nimetä kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua. Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hallituksen kokoonpanot ovat toteutuneet asetetun vaatimuksen mukaisesti.

Tytäryhteisön velvollisuus hankkia kunnan ennakkokanta

Yhteisön hallituksen on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa konsernijohtoon kanta yhtiön näkökulmasta merkittäviin toimenpiteisiin, kuten tuleviin konserni- ja yhtiöjärjestelyihin, merkittäviin muutoksiin liiketoiminnassa sekä merkittäviin investointeihin ja sitoumuksiin. Tällaisia ei vuonna 2024 ollut.

Tavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Vuodelle 2024 asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu. Tarkempi yhtiökohtainen selvitys on esitetty tilinpäätöskirjan liitteessä.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tulee selvittää tukipalveluja (esim. hallinto-, taloushallinto-, maksuliike-, tietohallinto- ja tilapalveluja) hankkiessaan konsernin muiden yhteisöjen tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys. Hankintalain mukaan myös kuntien määräysvallassa olevien yhteisöjen tulee kilpailuttaa hankintansa. Hankinnoissa noudatetaan hankintalain säännöksiä ja Tuusulan kunnan hallintosääntöä soveltuvin osin. Maksuliikenteen ja likviditeetin hallinnassa on käytössä kunnan konsernitili. Rahoituksen osalta kunta erillisen harkinnan perustella voi tukea tytäryhteisöjä takauksilla tai lyhytaikaisella rahoituksella. Vuonna 2024 tytäryhteisöille ei annettu takauksia tai lyhytaikaisia rahoituksia.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kukin tytäryhtiö vastaa omasta riskienhallinnastaan. Tilinpäätöstä varten toteutetun kartoituksen perusteella riskienhallintaan on kiinnitetty huomiota ja riskienhallintaa käsitellään yhtiön hallituksissa. Vahinkovastuu on tytäryhteisöillä. Tarvittavat vakuutukset otetaan konsernin johdon määräämästä vakuutusyhtiöstä, silloin kun se on konsernin edun mukaista. Tytäryhtiöiden tulisi raportoida toiminnastaan konserniohjeen mukaan neljä kertaa vuodessa. Vuoden 2024 osalta raportointi toteutui puolivuotiskatsauksessa sekä tilinpäätöksessä. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat soveltuvin osin käytössä kunnan tytäryhteisöissä.

5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	85 471	88 194
Valmistus omaan käyttöön	125	259
Toimintakulut	-212 400	-206 652
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	109
Toimintakate	-126 805	-118 090
Verotulot	107 026	115 630
Valtionosuudet	51 274	48 692
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	232	142
Muut rahoitustuotot	353	441
Korkokulut	-5 513	-3 184
Muut rahoituskulut	-167	-33
Vuosikate	26 401	43 599
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 299	-27 750
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	0	-3 028
Satunnaiset erät	0	-222
Tilikauden tulos	-898	12 599
Tilinpäättösiirrot	4	7
Tilikauden verot	-5	-7
Laskennalliset verot	28	115
Vähemmistöosuudet	41	153
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-829	12 867
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
<i>Toimintatuotot / toimintakulut, %</i>	<i>40,2 %</i>	<i>42,7 %</i>
<i>Vuosikate / poistot, %</i>	<i>97 %</i>	<i>157 %</i>
<i>Vuosikate, € / asukas</i>	<i>625</i>	<i>1 055</i>
<i>Asukasmäärä</i>	<i>42 238</i>	<i>41 334</i>

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahoituksen riittävyyttä tilikauden aikana arvioidaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Jäljempänä olevassa taulukossa on konsernin rahoituslaskelma ja siitä lasketut tunnusluvut vuonna 2024.

Investointien tulorahoitusprosentti = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Investointien tulorahoitusprosentti -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate (= $\text{Vuosikate} + \text{korkokulut} / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$) kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Jos luku on negatiivinen, menoja katetaan kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä voidaan seurata laskemalla toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuoden ajalta. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Kassan riittävyys(pv) = $365 \text{ pv} \times \text{rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$. Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2 024	2 023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	26 401	43 599
Satunnaiset erät	0	-222
Tilikauden verot	-5	-7
Tulorahoituksen korjauserät	-7 690	-7 499
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-89 447	-91 053
Rahoitusosuudet investointimenoihin	833	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 428	10 089
Toiminnan ja investointien rahavirta	-57 480	-45 094
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset-/vähennykset+	32	2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 390	40 314
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 284	-18 649
Lyhytaikaisten lainojen muutos	35 416	16 646
Oman pääoman muutokset	0	113
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-120	-41
Vaihto-omaisuuden muutos	90	-102
Saamisten muutokset	337	9 026
Korottomien velkojen muutokset	-2 120	-10 065
Rahoituksen rahavirta	58 740	37 244
Rahavarojen muutos	1 260	-7 851
Rahavarat 31.12., 1000 €	22 915	21 656
Rahavarat 1.1., 1000 €	21 656	29 506

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

<i>Investointien tulorahoitus -%*</i>	29,8	47,9
<i>Lainanhoitokate</i>	0,7	1,3
<i>Kassan riittävyys, pv*</i>	26,9	24,7
<i>Asukasmäärä</i>	42 238	41 334
<i>Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €*</i>	-158 066	-135 173

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	31.12.2024	31.12.2023		31.12.2024	31.12.2023
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	570 617	513 784	A. OMA PÄÄOMA	213 075	213 908
I Aineettomat hyödykkeet	3 326	2 677	I Peruspääoma	121 477	121 477
Aineettomat oikeudet	2 358	2 240	III Arvonkorotusrahassto	0	0
Muut pitkävaik menot	750	172	IV Muut omat rahastot	904	908
Ennakkomaksut	218	265	V Ed. tilikausien yli-/ alijäämä	91 510	78 655
II Aineelliset hyödykkeet	560 057	503 568	VI tilikauden yli- / alijäämä	-816	12 867
Maa- ja vesialueet	89 638	87 071	B. VÄHEMMISTÖOSUUDET	205	247
Rakennukset	236 834	213 235	C. PAKOLLISET VARAUKSET	1 125	1 131
Kiinteät rakenteet ja laitteet	127 009	126 666	Eläkevaraukset	0	0
Koneet ja kalusto	4 521	4 713	Muut pakolliset varaukset	1 125	1 131
Muut aineelliset hyödykkeet	2 765	2 867	D. TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 836	2 040
Ennakkomaksu ja keskeneräis.	99 289	69 017	Valtion toimeksiannot	0	0
III Sijoitukset	7 235	7 540	Lahjoitusrahastojen pääomat	1 836	2 040
Osakkuusyhteisöosuudet	229	229	Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
Osakkeet ja osuudet	6 299	6 585	E. VIERAS PÄÄOMA	393 009	334 274
Muut lainasaamiset	0	0	I Pitkäaikainen	269 234	245 674
Muut saamiset	708	726	Lainat rah ja vakuutuslaitoksilta	240 882	218 797
B. TOIMEKSIANTOJEN VARAT	450	534	Lainat julkisyhteisöiltä	60	60
Valtion toimeksiannot	0	0	Saadut ennakot	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	450	534	Lainat muilta luotonantajilta	8 926	8 532
Muut toimeksiantojen varat	0	0	Ostovelat	0	0
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	38 183	37 282	Muut velat/Liittymismaksut	18 581	18 285
I Vaihto-omaisuus	465	555	Siirtovelat	0	0
Aineet ja tarvikkeet	150	239	Laskennalliset verovelat	785	0
Keskeneräiset tuotteet	303	303	II Lyhytaikainen	123 775	88 600
Valmiit tuotteet / tavarat	12	13	Joukkovelkakirjalainat	77 500	42 000
Ennakkomaksut			Lainat rah ja vakuutuslaitoksilta	5 166	2 335
II Saamiset	14 803	15 071	Lainat julkisyhteisöiltä	365	337
Pitkäaikaiset saamiset	102	125	Lainat muilta luotonantajilta	0	317
myyntisaamiset	25	0	Saadut ennakot	2 739	5 712
lainasaamiset	0	0	Ostovelat	14 829	13 659
muut saamiset	18	18	Muut velat	4 558	4 506
siirtosaamiset	59	107	Siirtovelat	18 618	18 921
Lyhytaikaiset saamiset	14 701	14 947	Laskennalliset verovelat	0	813
myyntisaamiset	5 964	6 206	III Rahoitusarvopaperit	10 752	9 475
lainasaamiset	2 972	17	Osakkeet ja osuudet	14	8
muut saamiset	2 728	3 087	Sij. Rahamarkkina-instrumentteihin	8 210	7 544
siirtosaamiset	3 036	5 636	Muut arvopaperit	2 527	1 923
IV Rahat ja pankkisaamiset	12 164	12 181	IV Rahat ja pankkisaamiset	12 164	12 181
VASTAAVAA YHTEENSÄ	609 250	551 600	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	609 250	551 600
			TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
			omavaraisuusaste, %	35,1	39,2
			suhteellinen velkaantuneisuus, %	160,1	130,1
			kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	90 693	91 523
			kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as	2 147	2 214
			lainat, €/as	7 882	6 590
			lainakanta 31.12., 1000 €	332 899	272 377
			Lainat ja vuokravastuut 31.12.	332 908	272 401
			Lainat ja vuokravastuut €/asukas	7 882	6 590
			lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
			asukasmäärä	42 238	41 334

5.7 KONSERNITILINPÄÄTÖSLASKELMIEN ANALYYSIT

KONSERNITULOSLASKELMAN ANALYYSI

Konsernituloslaskelma osoittaa kuntakonsernin tilikauden tuloksen yhtenä kokonaisuutena, ja se kuvaa koko kuntakonsernin kannattavuutta. Konsernitilinpäätöksessä konserniin kuuluvien yhteisöjen erillistilinpäätöksistä vähennetään konsernin sisäiset erät, ja vähemmistöosakkaiden osuudet toiminnan tuloksesta.

Kuntakonsernin tulos huononi edellisestä vuodesta lähes 13,5 milj. euroa ja tilikauden tulos muodostui 0,9 milj. euroa alijäämäiseksi. Muutos johtui pääasiassa kunnan 14,4 milj. euroa heikommasta tuloksesta edelliseen vuoteen verrattuna.

Kunnan heikentyneeseen tulokseen vaikutti keskeisesti verotulojen toteutuminen reilu 8 milj. euroa edellisvuotta pienempinä sekä toimintakulujen 3,6 milj. euron kasvu. Verotulojen heikentymiseen vaikutti hallituksen tekemät veroperustemuutokset.

Tilikauden alijäämä oli verojen, vähemmistöosuuksien ja tilinpäätössiirtojen jälkeen 0,8 milj. euroa.

Konsernin toimintakatteeksi muodostui -126,8 milj. euroa ja heikentyen 8,7 milj. euroa edellisvuodesta. Nettomenot kasvoivat 7,4 prosenttia. Vuosikate toteutui 26,4 milj. euron tasossa, mikä oli 17,2 milj. euroa edellisvuotta heikompi. Vuosikate riitti kattamaan 97 prosenttia poistoista. Poistot toteutuivat lähes vuoden 2023 tasossa; 27,3 milj. euron mukaisina, kun vuonna 2023 luku oli 27,8 milj. euroa.

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN ANALYYSI

Konsernin rahoituslaskelma kuvaa konsernin toiminnasta aiheutuvia rahavirtoja ilman kuntakonsernin sisäisiä liiketapahtumia. Konsernin vuoden 2024 toiminnan ja investointien rahavirta oli 1,2 miljoonaa euroa negatiivinen.

Vuoden 2024 aikana konsernin rahavarat lisääntyivät 1,2 miljoonalla eurolla. Rahavarat olivat 31.12.2024 tilanteessa 22,9 miljoonaa euroa.

Tulorahoituksen korjauserissä vuosikatetta oikaistaan kuntakonsernin pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen ja -tappioiden, osakkuusyhteisöjen tulososuuksien, osakkuusyhteisöiltä saatujen osinkojen sekä pakollisten varausten muutosten osalta. Tulorahoituksen korjauserien vaikutus toiminnan rahavirtaan oli 7,7 miljoonaa euroa negatiivinen.

Konsernin investointeihin käyttämä rahavirta oli -76,2 milj. euroa, mistä kunnan osuus oli -62,6 milj. euroa. Investointien rahoitusosuudet toteutuivat 0,8 milj. euron mukaisina, mikä koostuu lähes kokonaan kunnan rahoitusosuuksien määrästä.

Investointitaso on edelleen korkea. Investointimenojen tulorahoituksen riittävyys tunnusluku vuonna 2024 oli 29,8 prosenttia, luku heikkeni edellisen vuoden tasosta, joka oli 47,9 prosenttia. Toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen. Konserni velkaantuu peruskunnan velkamäärän kasvusta johtuen.

Kuntakonsernin lainanhoitokate oli tilinpäätöshetkellä 0,7 mikä on vuoden 2023 tunnuslukua 0,6 heikompi. Kun tunnusluku on suurempi kuin 2, on konsernin lainanhoitokyky hyvällä tasolla. Tunnusluvun ollessa 1–2, on lainanhoitokyky tyydyttävällä tasolla. Vuoden 2024 tulos on heikko.

Kassan riittävyys oli vuoden 2024 tilinpäätöshetkellä 26,9 päivää, kun se oli 24,7 vuonna 2023.

KONSERNITASELASKELMAN ANALYYSI

Kuntakonsernin taseen loppusumma oli 609,3 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen nähden oli 57,7 miljoonaa euroa, josta pysyvien vastaavien kasvu oli 56,8 miljoonaa euroa ja vaihtuvien vastaavien kasvu miljoona euroa. Pysyvät vastaavat olivat tilikauden lopussa 570,6 miljoonaa euroa, joista suurin tase-erä rakennukset, oli 236,8 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat nousivat n. 44 % edellisen vuoden tasosta, ollen tilikauden lopussa 99,3 miljoonaa euroa. Tämä johtuu kunnan mittavista rakennushankkeista, joihin kuuluvat Etelä-Tuusulaan rakennettavat Riihikallion ja Rykmentipuiston kampukset sekä Tuusulan Urheilukeskus Oy:lle valmistuva Monitoimihalli.

Konsernin oma pääoma oli edellisen vuoden tasoa, ollen tilikauden lopussa 213,1 miljoonaa euroa ja 0,8 miljoonaa euroa alempi kuin vuonna 2023.

Konsernin omavaraisuusaste aleni edellisen vuoden tasoon nähden, ollen tilikauden lopussa 35,1 %, vuonna 2023 luku oli 39,2 %. Vieras pääoma kasvoi 58,8 miljoonaa euroa, josta lainojen osuus oli 60,5 miljoonaa euroa. Samalla korottomat velat laskivat 1,8 miljoonaa euroa. Lainakanta oli vuoden lopussa 332,9 miljoonaa euroa ja asukaskohtainen lainamäärä oli 7 882 euroa. Muutos lainamäärässä oli 1 291 euroa per asukas. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli vuoden lopussa 160,1 %, kun edellisen vuoden vastaava luku oli 130,1 %.

5.8 TYTÄRYHTIÖT

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy

Perustettu vuonna 1989, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy on kiinteistöstrategiassa sitoutunut tuottamaan turvallisia, laadukkaita kohtuuhintaisia koteja erilaisiin asumisen tarpeisiin. Asumisen ja ympäristön laatu varmistetaan uudenlaisia tekniikoita ja suunnitteluratkaisuja hyödyntäen elinkaariajattelun pohjalta. Energiatehokkuudessa pyritään kohti nollaenergiatasoa. Tuotannossa tavoitellaan sosiaalisesti eheitä asuinalueita. Yhteisöllisyyden ja ryhmäasumisen ratkaisuja edistetään. Vuokra-asuntomarkkinoiden toimivuutta seurataan uudishankkeita suunniteltaessa. Yhtiö edistää mahdollisuuksien mukaan hissirakentamista sekä asuntojen turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhtiön arvoja ovat elinvoimaisuus, vastuullisuus, kehittyminen ja yhteistyö.

Yhtiön toimiala on omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä ja maa-alueita samoin kuin omistaa osakkeita ja arvopapereita sekä käydä sanotulla omaisuudella kauppaa. Yhtiö voi myös harjoittaa rakennuttamista vuokraustoimintaa ja isännöintiä. Linjauksen mukaisesti isännöintiä ei yhtiö toimi ns. vapailla markkinoilla vaan keskittyy omien kohteiden isännöintiin.

Tavoitteet 2024 ja niiden toteutuminen tammi-joulukuussa 2024

1. Elinvoimaisuus

Vuokraustoimintaa on hoidettu yhtiössä hyvin. Hakemusjono on reilulla 300 hakemuksen kuukausitasolla (keskiarvo 2024 saapuneiden hakemusten osalta oli 131 hakemusta / kk). Käyttöaste on korkea ja vapaita asuntoja ei ole tarjota kaikille halukkaille. Hyrylän ja Kellokosken alueella kysyntä on tarjontaa kovempi. Jokelan alueen kysyntä on matalammalla tasolla ja sen markkinatilanne on stabiili. Katsantokauden aikana Mahlamäen uudiskohteiden hanke etene rakennusluvan hakemisen tasolle. Yhtiössä ylläpidetään jatkuvaa uudisrakentamista, mutta tarkasti analysoiden markkinatilannetta.

Vuosille 2024–2027 rakennuttamisen tavoitesuunnitelma on laadittu pohjautuen tarvekartoitukseen ja yhtiölle asetettuihin tavoitteisiin. Lukuarvoina tavoitellaan keskimäärin vajaan 30 asunnon vuosittaista valmistumista. Nykytasolla tämä toteutuu ja samalla se on taloudellisesti sekä resurssien valossa hallittavissa. Rakentamisessa painotetaan erityisesti kestävää ja elinkaarikustannukset huomioivaa rakentamista.

Tavoitteet:

- Selvitetään mahdollisuus toteuttaa erityisryhmäasumista nykyistä laajemmin yhteistyössä Tuusulan kunnan sekä Sote alueen kanssa: Tämä ei ole enää relevantti asia (Sote alue hoitaa itse).
- Tonttiohjelma päivitetään vuosittain: Päivitetty yhdessä yhtiön hallituksen ja kunnan kanssa.
- Uudisrakentamisen kohtuuhintaisuus taataan ARA-tuotannolla, omilla varoilla ja kunnan takauksilla: Toteutunut jatkuvana toimintana ja osana prosessia.
- Laaditaan PTS rahoitussuunnitelma ns. korjausvelan rahoittamiseksi: Hallituksessa käsitelty. Korjausvelka pyritään pitämään alhaisena riittävällä panostuksella PTS-töihin ja laadukkaalla ylläpidolla. Sähköinen PTS-ohjelman tehdään vuosittain ja se kattaa 5 vuoden aikaperiodin eteenpäin.

Tulevat hankkeet:

Mahlamäen rivitalojen hanke purettujen tilalle. Edennyt rakennuslupavaiheeseen, yhtiön hallituksen hankkeen käynnistämispäätöksen myötä.

- Suunnitteluputkessa Kellokosken Prinsessan kahden pienkerrostalon hanke. Tarkoitus saada hanke liikkeelle vuoden 2025–2026 aikana.

Pajukiitäjän hankkeesta luovuttiin. Perusteena oli hankkeen suhteettoman kova toteutushinta, mikä selittyi

pienellä tulosyksiköllä (8 - asunnon rivitalo). Tontin myynnille saatiin ennakkokanta Tuusulan kunnalta, että se voidaan myydä. Tontti laitettiin myyntiin välittäjän kautta katsantokauden lopussa.

2. Vastuullisuus

Tavoitteet:

- Kustannustehokas ja tuottava käyttötalous taloudellisesti ja suunnitelmallisesti toimien sekä kiinteistöomaisuuden arvoa kehittäen eri keinovalikoimaa käyttäen: Toteutuu jatkuvana toimintana. Työkaluina on myös mahdolliset toimenpiteet, jolla elinkaaren päässä olevia kiinteistöjä korvataan uusilla.
- Vastuullinen rakennuttaminen, valvonta, jälkiseuranta sekä kilpailutus: Toteutuu jatkuvana toimintana ja osana riskienhallintaprosessia.
- Käynnistetään selvitys kiinteistökannan salkutuksesta ja elinkaariarvioinnista: Toteutui, hallitus käsitellyt selvityksen. Päivitetään vähintään 2 vuoden välein osana strategista työtä. Päivitys tehty katsantokauden toukokuussa.
- Palvelukokonaisuuden arvoketjun merkityksen korostaminen kumppanuusyhteistyössä ja palvelulupausten pitäminen luottamuspääoman kasvattamiseksi: Toteutuu jatkuvana toimintana ja kumppanuuksien kehittämisenä sekä sitouttamisena Tukukin arvoihin.
- Energiatehokkuuden aktiivinen ylläpito ja säännöllinen seuranta kestävän kehityksen ja elinkaariajattelun pohjalta: Jatkuvaa toimintaa ja osa prosessia.
- Jätteiden kierrätysaste pyritään pitämään korkealla tasolla, tavoiteluku 98 %; toteutui, vuonna 2024 kierrätysaste oli korkea.

3. Kehittyminen

Tavoitteet:

- Yhtiön vuokra-asuntokannan kehittämisohjelman toteuttaminen: Tehty.
- Asiakaspalvelun ja toiminnan virtaviivaistaminen (palvelukulttuuri, ammattimaisuus, verkostoituminen): Uusien toimitilojen myötä saatu käytännölliset, asiakkaiden yksityisyyden suojan aiempaa paremmin takaavat tilat.
- Tulee huomioida myös asiakkaiden ja asukkaiden kulutustottumusten muutokset sekä talouden ohjaamisen kehittäminen (esim. palvelujen sähköistäminen). Nämä ovat osana prosessia ja jatkuvaa kehittämistä.
- Hallitus ja henkilöstö sitoutuvat innovatiiviseen ja aktiiviseen yhtiön toiminnan kehittämiseen ja edun valvontaan: Kilpailutukset aikataulutettu ja osana ylläpitoprosessia. Kehitystyö järjestelmämuutosten ja prosessien muuttamisessa on ollut erinomaista kuluneen katsantokauden aikana.
- Uusien työtapojen käyttöönotto – sähköisten palveluiden lisääminen: Sähköistä huoltokirjaa työstetty, huollon tehostettava käyttöä, sähköinen asunnonhaku suunnitelmassa.
- Kilpailukyyn ja vetovoiman kehittäminen positiivisen julkisuuskuvan ylläpidolla: Yhtiö teki vuonna 2024 brändimuutoksen ja samalla toiminimi muuttui asukasläheisemmäksi.
- Pitkäaikaisten asukkaiden palkitsemiskeinojen selvittäminen: Pitkäaikaisten asukkaiden palkitsemiskeinot vahvistettu hallituksessa ja ne ovat käytössä.
- Asukastyytyväisyyskysely tehty, tulos hyvä. Kokonaisarvosana ka. yli 4 (asteikko 1-5).
- Ympäristösertifikaatti (ISO 14001) Ekokompassi on käytössä. Jatkuu prosessina.

4. Yhteistyö

Tavoitteet:

Omistajapoliittisten linjausten näkyvyys yhtiön päätöksenteossa ja toiminnassa: Jatkuvaa toimintaa esim. uudisrakentamisessa. Kunta puoltanut hankkeita ja lainoja, myöntänyt omavelkaiset takaukset yhtiön lainoille ja osoittanut rakennuspaikkoja yhtiön uudisrakentamiseen.

Yhtiö noudattaa konserniohjeistusta mikä on hyväksytty toimintaperiaatteeksi
Palveluutooitu osallistavan asukasyhteistyön kehittämiseksi: Toteutuu myöhemmin ja eri toimintamalleja haetaan.

- Vuokravalvonta ja perintäasiat – aktiivinen asukas- ja viranomaisyhteistyö toteutui, vuokrasaatavat seurantakaudella edellisen kauden tasolla. Raportoidaan tarkka toteutuma vuoden lopussa. Seurantaa ja raportointia tehdään kuukausitasolla.
- Vallitseva voimaksi inflaatio ja korkojen nousu aiheuttanut pieniä muutoksia maksuliikenteeseen ja prosessiin.
- Sujuvan kumppanuusyhteistyön ylläpito kaikkien osapuolien eduksi: Toteutuu jatkuvana toimintana ja muodostaa keskeisen osan toimintamallia. Kumppanuusmalli keskeiseksi ns. nollasummapelin sijaan.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin ja tuottavuuden kehittäminen osallistavan yhteistyöskentelyn avulla. Tähän liittyy myös jatkuva ammattitaidon ylläpito ja eri prosessien kehittäminen. Henkilöstön sitouttaminen hyvän työilmapiiriin, toimivien työvälineiden, työn joustavuuden ja toimivien prosessien sekä palkitsemisen avulla. Henkilöstönäkökulmaa on edistetty katsantokauden aikana; työvälineiden, työn joustavuuden ja toimivien prosessien sekä palkitsemisen avulla.

5. Kiinteistöpidon tunnuslukutavoitteita:

- Käyttöaste 98,5 %: katsantokaudella toteutui, ka. n. 99 %.
- Vaihtuvuus max 25 %: katsantokaudella toteutui 17,30 %.
- Tyhjänä olo max 0,06 €/m²/kk: toteutui
- Vuokrasaatavat 1,57 €/m²: toteutui 1,57 €/m² (2024 ka. 84 245 € / 53 540 m²).
- Luottotappiot 31.12.2023; 38 182 € (hyväksytty), siirtyneet jälkiperintään 31.12.2024
- Korjauskulut €/m²/vuosi 38,39 € (sis. aktivoitavat työt)
- Lainamäärä €/asm² 1018 €/asm² (sis. 3 M€:n pääomallainan, taseessa OPO:n puolella)

Huomioitavaa taloudesta:

- Inflaation vaikutukset näkyvät, erityisesti energian hinnan nousujen osalta
- Korkokulut ovat kasvaneet yleisen korkotason nousun vuoksi. Yhteensä korkokulut nousivat 196 902 euroa. Korkokuluissa on mukana kunnan pääomallainan korot, mutta ei takausprovisioita vaan ne ovat muissa rahoituskuluissa. Lainasalkku on kumminkin turvattu, eikä korkojen nousu aiheuta oleellisesti korkokulujen nousua lähivuosille. Lainasalkun suojausaste on 92%. Yhtiöllä ei ole johdannaispohjaisia suojauksia tai sitoumuksia.
- Vuodelle 2024 tehtiin 2,89 %:n keskimäärin vuokratarkistus (tulevalle 2025 2,96 %) PTS - töitä priorisoidaan, kumminkin siten että kantaan ei synny oleellista korjausvelkaa

Tunnusluvut (1000 eur)	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	8 623	8 218	7 671
Liikevaihdon muutos	405	521	121
Liikevoitto	1 651	*715	904
Nettotulos	1	101	-100
Lainamäärä	54 521	56 033	52 872
Lainamäärän muutos	- 1 512	3 161	4 600

Kiinteistö oy Riihikallion lähipalvelukeskus

Perustettu vuonna 1976, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiö omistaa Koy Riihikallion palvelukeskuksen osakkeita, jotka oikeuttavat hallitsemaan ko. palvelukeskuk-

sessä sijaitsevia liiketiloja. Yhtiön toiminta-ajatuksena on omistaa ja vuokrata kyseisiä liiketiloja kannattavasti

Tavoitteet 2024 ja niiden toteutuminen tammi-joulukuussa 2024

Tavoitteena vuonna 2024 oli saada tyhjillään olevat liiketilat vuokratuiksi käypään vuokratasoon sekä saada pidettyä nykyiset vuokralaiset tyytyväisinä tiloihinsa. Vuokratilojen käyttöaste oli 31.12.2024 84,4 %. Yhtiön taloudellista tilannetta vakauttaa omistajan tekemä pääomasijoitus.

Tunnusluvut (1000 eur)	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	127	116	98
Liikevaihdon muutos	11	17	-6
Liikevoitto	35	-96	-80
Nettotulos	-47	-154	-91
Lainamäärä	1 374	1 771	2 606
Lainamäärän muutos	-397	-835	-77

Tuusulan jäähalli Oy

Perustettu vuonna 1996, kunnan omistusosuus 100 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön toimiala on omistaa ja hallita jäähallia ja tuottaa jääurheiluseuroille hyvää ja laadukasta jääaikaa. Yhtiö tuottaa käyttäjilleen laadukasta jääaikaa ja pyrkii olemaan kannattava ja omarahoitteinen.

Tavoitteet 2024 ja niiden toteutuminen tammi-joulukuussa 2024

Tuusulan Jäähalli Oy:n kaksi jäähallia antavat mahdollisuuden laadukkaaseen jääurheiluharrastustoimintaan Tuusulassa. Yhtiö tukee erityisesti nuorison liikunta- ja urheilutoiminnan edellytyksiä ja kehittämistä.

Yhtiö osallistuu aktiivisesti Hyrylän urheilupuiston ja alueen kokonaiskehittämiseen ja täydentää sitä jääurheilun ja liikuntamahdollisuuksien osalta. Jäätuntien hinnat pidetään kilpailukykyisinä alueen muihin halleihin verrattuna.

Molemmat jäähallit ovat olleet auki tammikuun alusta joulukuun loppuun asti. Vanhemman jäähallin pukuhuone, pesuhuone ja kuivaushuoneiden saneeraukset toteutettiin toukokuun alun ja elokuun lopun välisellä ajalla. Jään hinnat on pidetty kilpailukykyisinä alueen muihin jäähalleihin verrattuna. Jään hintoihin ei ole korotustarvetta kaudelle 2024–2025.

Yhtiö tekee aktiivista yhteistyötä Tuusulan tenniskeskuksen ja Tuusulan kunnan kanssa urheilupuiston alueen toimintojen ja palveluiden kehittämiseksi. Tuusulan Jäähalli Oy osallistuu vuoden 2026 toukokuussa Taitaja 2026 -tapahtumaan vuokraamalla toimitilansa tapahtuman käyttöön.

Tunnusluvut (1000 eur)	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	760	714	394
Liikevaihdon muutos	46	320	
Liikevoitto	-117	-13	15
Nettotulos	-146	-31	13
Lainamäärä	612	473	98
Lainamäärän muutos	139	375	

Kiinteistö Oy Keravan ja Tuusulan paloasema

Perustettu vuonna 2015, kunnan omistusosuus 60 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön toiminta-ajatuksena on tarjota kiinteistö, josta käsin pystytään takaamaan kansalaisten turvallisuus, tulipalojen- ym. vahinkojen tms. torjunta ja ennaltaehkäiseminen. Yhtiö on rakennuttanut paloasemakeskuksen, joka otettiin vastaan 28.6.2017. Paloasemaan tuli vuokralaiseksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ja toiseksi käyttäjäksi Tuusulan VPK.

Tavoitteet 2024 ja niiden toteutuminen tammi-joulukuussa 2024

Talouden suhteen tuottotavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Hoitupuolen vuokrien tasapainotus kulurakenteeseen on kvartaaleittain seurannassa ja vuokrankorotusmahdollisuus kaksi kertaa vuodessa. Vuona 2024 vuokraa on korotettu ja samoin 01.01.2025 alkaen seuraavalle tilikaudelle. Pääomapuolen tuotoilla katetaan lainojen lyhennykset ja korot suunnitellusti.

Yhtiössä oli tilikaudella käynnissä maalämpöön siirtyminen ja urakka on vastaanotettu tilikauden 2024 lopulla. Taloudellinen selvitys urakasta valmistuu tilikauden 2025 ensimmäisellä kvartaalilla. Urakkaan on nostettu lainaa Kuntarahoitukselta 1 200 000,00. Hankkeelle on osalle urakkamäärää ARA avustuspäätös.

Tunnusluvut (1000 eur)	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	805	784	718
Liikevaihdon muutos	21	66	21
Liikevoitto	471	451	401
Nettotulos	0,2	1	- 48
Lainamäärä	7 989	7 140	7 457
Lainamäärän muutos	850	- 317	- 317

Kellokosken Jäähalli Oy

Perustettu vuonna 1998, kunnan omistusosuus 74,3 %

Toiminta-ajatus ja tehtävä

Yhtiön tavoitteena on tarjota mahdollisuus harjoittaa jääurheilutoimintaa monipuolisesti ja monille erilaisille harrastajille Tuusulan Kellokoskella sisältäen runsaan koulu- ja yleisöliikunnan.

Tavoitteet 2024 ja niiden toteutuminen tammi-joulukuussa 2024

Kesätauolla uusittiin kaukalon laidat ja materiaali vaihdettiin vanerista muoviin. Kaukaloremonttia varten haettiin lainaa 50 000 €. Elokuussa rikkoutui jäähdytyskompressori. Kompressorin uusimisesta aiheutui kuluja noin 29 000 €.

Jäävuorojen tuntihintaa korotettiin tammikuun alusta 15 eurolla, nostaen tuntihinnan 135 euroon (alv 10 %). Hinnan korotus kasvatti liikevaihtoa n. 25 000 €.

Tunnusluvut (1000 eur)	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	298	272	248
Liikevaihdon muutos	26	24	59
Liikevoitto	- 34	- 54	- 16
Nettotulos	- 24	- 44	-5
Lainamäärä	45	0	0
Lainamäärän muutos	45	0	0

Kiinteistö Oy Tuusulan Vanha Kunnantalo

Perustettu vuonna 1995, kunnan omistusosuus 67 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhtiön pääosakkaat ovat Tuusulan kunta ja Tuusulan seudun vesilaitoskuntayhtymä. Vuonna 1995 perustettu yhtiö omistaa ja hallitsee Vanhaa kunnantaloa, jossa toimii vesilaitoskuntayhtymä ja Keski-Uudenmaan Musiikkiopisto.

Tavoitteet 2024 ja niiden toteutuminen tammi-joulukuussa

Rakennuksen tekninen taso pidetään hyvänä. Kiinteistön korjaustyöt hoidetaan tarpeen mukaisesti. Yleisesti korjaukset pyritään toteuttamaan tulorahoituksella. Ennakoimattomiin korjauksiin varaudutaan talousarviossa. Yhtiön taloudellinen asema on hyvä. Taloudellisesti vuosi toteutui suunnitelmien mukaisesti. Kiinteistössä vältyttiin ennalta arvaamattomilta vahingoilta.

Kiinteistön kuntoarvion mukaiset akuutit huollot ja korjaukset kilpailutettiin loppu vuoden aikana.

- Alapohjan tarkastus ja tuuletusverkkojen uusiminen
- Syöksytörvien asentaminen alemmas
- Paloläpivientien tarkastus

Julkisivun kuntotutkimus tehtiin loppuvuoden aikana. Korjaukset toteutetaan tilikauden 2025 aikana.

Tunnusluvut (1000 eur)	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	83	83	83
Liikevaihdon muutos	0	0	0
Liikevoitto	0	0	0
Nettotulos	0	0	0
Lainamäärä	0	0	0
Lainamäärän muutos	0	0	0

Tuusulan Urheilukeskus Oy

Perustettu vuonna 1979, kunnan omistusosuus 89,24 %

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Urheilukeskuksen tarkoituksena on järjestää Tuusulassa hyvät ja edulliset harrastusolosuhteet tenniksen, padelin, sulkapallon, squashin, pöytätenniksen ja salibandyn pelaajille. Uuden syksyllä 2022 valmistuneen voimisteluhallin tiloissa Voimisteluseura VSKU järjestää monipuolista liikuntaa voimistelunharrastajille. Voimisteluhallin yhteydessä on padelhalli, jossa padelin harrastajat voivat varata pelivuoroja.

Urheilukeskuksen toimesta hallissa pyritetään aktiivisesti padel Americano turnauksia. Voimisteluhallin C-salissa järjestetään Urheilukeskuksen toimesta kuntonyrkkeilyä ja erilaisia ryhmäliikunta tunteja kuntalaisille. Urheilukeskuksen tavoite on laajentaa tarjontaansa aktiivisella toiminnan kehittämällä, sekä koko urheilukeskuksen kehittämällä hyvässä yhteistyössä Tuusulan kunnan kanssa. Lähialueen koulut käyttävät aktiivisesti Urheilukeskuksen tiloja liikuntatunneillaan.

Tavoitteet 2024 ja niiden toteutuminen tammi-joulukuussa 2024

Urheilukeskuksen tärkein projekti vuonna 2024 on uusi noin 13 000 km² uusi monitoimihalli. Hallin rakennustyöt päästin aloittamaan joulukuussa 2023 ja hallin on tarkoitus olla valmiina tammikuussa 2025. Hallin toiminnan suunnittelu, tilojen myynti ja markkinointi, on keskeisin ja tärkein projekti vuoden 2024 aikana. Hanke on aikataulussa ja sille määritelty budjetti on tällä hetkellä vielä hallinnassa. Uudesta monitoimihallista on kehittymässä Urheilukeskuksen sydän. Hallin toimintaa mahdollistavien ulkopuolisten

toimijoiden kilpailuttamisten valmistelua on tehty aktiivisesti kevään 2024 aikana.

Uuden monitoimihallin lisäksi vanhimman kiinteistön vuonna 1980 valmistuneen Tenniskeskuksen tiloja on peruskorjattu ja päivitetty ajanmukaisiksi.

Padel hallin käyttöaste on noussut tasaisesti. Halli, jonka toiminta aloitettiin marraskuussa 2022. Usealla pelaajalla oli vakiovuoro jo valmiina muualla, joten vuoron siirtäminen Tuusulaan on tapahtunut vaihteittain. Nyt kalenteri on alkanut täyttyä kiitettävästi. Urheilukeskuksen myötävaikutuksella Tuusulaan on perustettu oma padel seura TurPa eli (Tuusulan Urkan Padel ry), joka aloitti toimintansa joulukuussa 2023. Toiminta on kehittynyt kevään 2024 aikana ja sen myötä padel toiminta on kasvanut lupaavasti.

Voimisteluhallien C salissa aloitettiin helmikuussa 2022 harrastajien kuntonyrkkeilyä ja ryhmäliikuntaa, joissa on kävijämäärät kasvaneet tasaisesti myös kevään 2024 aikana. Toiminta on nyt vakiintunut ja muotoutunut kuntalaisten palveluksi kevään 2024 aikana.

Sisälajien käyttötunteihin on saatu pientä kasvua kevään 2024 aikana. Maksulliset Liikuntapalvelut ovat kuitenkin ensimmäisiä asioita, joista perheet ja taloudet supistavat, kun perheiden korko ja energiakustannukset ovat nousseet. Pieniä merkkejä ja keskustelua on asioista käyty, mutta vielä ne ei ole suuremmin vaikuttaneet Urheilukeskuksen toimintaan.

Urheilukeskuksen liiketoiminnan suurimmat riskit ova uusien isojen investointien suureen lainamäärä. Lainojen korot ovat kasvaneet nopeasti, välittömästi kun päätöksiä rakentamisesta oli tehty. Laskelmia on tarkistettu ja lainojen korkoja on neuvoteltu kunnan talousjohtajan kanssa, niin että ne olisivat mahdollisimman kilpailukykyiset ja markkinahintaiset. Kiinteistöjen energiakustannuksiin on kiinnitetty huomioita ja esimerkiksi sähkön kustannukset on neuvoteltu paremmalle tasolle, kuin vuonna 2023.

Liikevaihto keväällä 2024 elää samalla tasolla, kuin vuoden 2023 luvut. Keväällä 2024 myytäviä tiloja on ollut vähemmän, kun tuottoisa Ylipainehalli purettiin marraskuussa 2023, uuden monitoimihallin alta pois. Muiden lajien osalta, liikutaan samoissa luvuissa, kuin vuoden 2023 lukemat.

Tällä hetkellä, edellä mainitut isot projektit etenevät suunnitelmien mukaisesti aikataulussa ja budjetissa.

Tunnusluvut (1000 eur)	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	1 070	1 106	668
Liikevaihdon muutos	- 36	438	255
Liikevoitto	50	18	37
Nettotulos	- 241	- 154	- 11
Lainamäärä	14 329	5 457	3 166
Lainamäärän muutos	8 872	2 291	1 618

6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

KUNNAN JA VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Kunnan 2024 tilikauden tulos muodostui 566 324,88 euroa alijäämäiseksi.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että

- tehdään poistoeron lisäys 964 467,52 euroa vesihuollon osalta
- tehdään varauksen vähennys 1 000 000,00 euroa vesihuollon osalta
- tilikauden 2024 alijäämä 530 792,40 euroa siirretään taseen omaan pääomaan edellisiltä tilikausilta kertyneisiin yli-/alijäämiin.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Käyttötalouden taulukoiden lukuohje

TP 2023	= Edellisen vuoden tilinpäätös/toteuma
TA 2024	= Alkuperäinen talousarvio 2024
MTA 2024	= Muutettu talousarvio (Alkuperäinen talousarvio + talousarviomuutokset) 2024
TP 2024	= Tilinpäätös
TP Muutos	= Muutos edellisestä vuodesta
TA Tot%	= Toteuma-% alkuperäiseen talousarvioon 2024
MTA Tot%	= Toteuma-% muutettuun talousarvioon 2024
MTA Erotus	= Erotus muutettuun talousarvioon 2024

Toimintatulot ja toimintamenot sisältävät sisäiset tulot -ja menot

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	577	2	2	119	-79,5 %	5 925,9 %	5 925,9 %	117
TOIMINTAKULUT	- 1 437	- 825	- 825	- 902	-37,3 %	109,3 %	109,3 %	- 76
TOIMINTAKATE	- 860	- 823	- 823	- 783	-9,0 %	95,1 %	95,1 %	40

Tuotot ovat plusmerkkisiä ja kulut miinus-merkkisiä

*) MTA EROTUS = Toteuma - Muutettu talousarvio

Tulojen	ylitys	+
	alitus	-
Menojen	ylitys	-
	alitus	+
Määrien	ylitys	+
	alitus	-

TOIMINNAN KUVAUS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Vapaamuotoinen lyhyt kuvaus talousarviovuoden merkittävimmistä asioista. Toimialuesivulle yhteenveto koko toimialueen tärkeimmistä asioista.

Tunnusluvut

Sitovat talousarvioon otetut määrätavoitteet ja niiden toteutuminen sekä mahdollisia muita tunnuslukuja perusteluiksi ja informaatioksi aikaisemmilta vuosilta.

Talouden toteutuminen

Toteumatietojen lisäksi selvitetään valtuuston asettamien tavoitteiden ja toteutuneen toiminnan merkittävimpien erojen syyt sekä määrärahoikkemat.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sekä mahdolliset tilikauden aikana ja sen jälkeen tapahtuvat, toimintaa koskevat, olennaiset asiat (esim. lainsäädännön muutokset).

KUNTATOIMIALA

KUNTATOIMIALA

Vastuuhenkilö: vt. kansliapäällikkö Markku Vehmas (01/2024-05/2024), kansliapäällikkö Reijo Siltala (06/2024-09/2024), vt. kansliapäällikkö Satu Kuivasto (10/2024-12/2024)

KUNTATOIMIALA YHTEENSÄ (ilman vesihuoltoliikelaitoksia)

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	65 535	57 012	57 377	66 823	2,0 %	117,2 %	116,5 %	9 446
Myyntituotot	20 456	21 238	21 708	21 160	3,4 %	99,6 %	97,5 %	- 548
Maksutuotot	14 434	9 660	9 580	10 050	-30,4 %	104,0 %	104,9 %	470
Tuet ja avustukset	2 651	1 269	1 244	2 428	-8,4 %	191,2 %	195,1 %	1 183
Muut toimintatuotot	27 995	24 844	24 844	33 184	18,5 %	133,6 %	133,6 %	8 340
Valmistus omaan käyttöön	110	100	100	43	-61,1 %	42,9 %	42,9 %	- 57
TOIMINTAKULUT	- 174 618	- 177 196	- 183 072	- 181 196	3,8 %	102,3 %	99,0 %	1 876
Henkilöstökulut	- 88 716	- 89 652	- 91 443	- 90 198	1,7 %	100,6 %	98,6 %	1 245
Palvelujen ostot	- 43 736	- 44 220	- 47 316	- 48 620	11,2 %	109,9 %	102,8 %	- 1 304
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 11 219	- 10 419	- 10 919	- 11 079	-1,3 %	106,3 %	101,5 %	- 159
Avustukset	- 7 587	- 5 858	- 6 138	- 5 623	-25,9 %	96,0 %	91,6 %	515
Muut toimintakulut	- 23 360	- 27 046	- 27 255	- 25 676	9,9 %	94,9 %	94,2 %	1 579
TOIMINTAKATE	- 108 973	- 120 084	- 125 595	- 114 331	4,9 %	95,2 %	91,0 %	11 264

Toiminta ja toimintaympäristön muutokset

Kuntatoimialaan kuuluvat Yhteisten palveluiden, Sivistyksen, sekä Kasvun ja ympäristön toimialueet sekä kunnan johdon henkilöstö. Kansliapäällikkö johtaa kuntastrategian toimeenpanoa ja kehittää kunnan toimintaa yhteistyössä pormestarin kanssa. Kuntatoimialalla on lisäksi kaksi apulaispormestaria, jotka toimivat kunnanhallituksen varapuheenjohtajina ja vastuulautakuntiansa puheenjohtajina. Pormestari yhdessä valtuuston varapuheenjohtajiston kanssa muodostaa poliittisen johtoryhmän.

Kansliapäällikkö toimii toimialuejohtajien esihenkilönä vastaten toimialueille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan asianmukaisuudesta. Kansliapäällikkö toimii kunnan johtoryhmän puheenjohtajana. Vuoden 2024 aikana kunnan johtoryhmä kokoontui pääsääntöisesti viikoittain. Kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous järjestettiin kerran kuukaudessa. Poliittinen johtoryhmä kokoontui viikoittain ja sen puheenjohtajana toimii pormestari.

Keskeiset muutokset toiminnassa 2024

Kuntatoimialan toiminnan painopisteenä olivat vuositavoitteiden sekä strategisten ohjelmien mukaisen toiminnan, palveluiden sekä prosessien kehittämisen johtaminen. Palveluiden tuotantotapojen arviointia jatketaan osana kuntatasoista palveluiden järjestämisen suunnittelua. Toiminnan tuottavuuden parantamiseen pyritään keskittämällä, sujuvoittamalla, yhdenmukaistamalla ja digitalisoimalla palveluprosesseja.

Vuoden 2024 aikana tapahtuneet kunnan johtoryhmän henkilöstömuutokset ovat olleet merkittäviä. Kuntatoimialaa on johdettu kolmen eri kansliapäällikön toimesta. Talousjohtajan, henkilöstöjohtajan ja hallintojohtajan tehtäviä on vuoden aikana hoidettu pitkäaikaisin sijaisjärjestelyin. Uusi talousjohtaja aloitti elokuussa. Johtotason henkilöstömuutoksista huolimatta johtamisjärjestelyillä onnistuttiin varmistamaan kunnan strategian mukainen toiminta, saavutettiin suurin osa vuositavoitteista sekä huolehdittiin henkilöstön työhyvinvoinnin edistämisestä.

Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa - kuntastrategian keskeiset kasvutavoitteet saavutettiin. Vuonna 2024 Tuusulan väestö kasvoi 900 asukkaalla. Asukasluku oli vuoden päättyessä 42 238. Vuonna 2024 väestö kasvoi 2,2 prosentilla, kun edellisvuonna kasvu oli 2,4 prosenttia.

Edistimme kuntastrategiaa laaja-alaisesti kolmen päämäärän 1) Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä, 2) Tuusulassa on hyvä elää, 3) Tuusula kehittyy kestävästi puitteissa sekä osaaminen ja kyvykkyydet-, digitalisaatio- sekä vaikuttaminen ja yhteistyö-ohjelmien avulla.

Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä

Palveluverkon kaikki työn alla olevat kohteet edistyivät aikataulussa. Tuusulanjärven kampus ja Peltokaaren päiväkotit otettiin vastaan aikataulussa kesällä 2024. Myös Rykmentinpuiston ja Riihikallion kampukset ovat rakentuneet aikataulun mukaisesti. Lahelan kampuksen hankinnan valmistelu aloitettiin elokuussa.

Tuusulan elinvoima (EVP-indeksi) oli vuonna 2024 oman kokoluokkansa (25 000–49 999 asukkaan kunnat) paras. Tuusula valittiin vuonna 2024 myös Suomen pientalomyönteisimmäksi kunnaksi alle 50 000 asukkaan kuntien sarjassa. Lisäksi syksyllä 2024 toimintansa aloittanut Peltokaaren päiväkotit sai ensimmäisenä toimitilana Suomessa Rakennustiedon ympäristöluokituksessa parhaan viiden tähden tuloksen.

Maapoliittisen ohjelman tarkistus hyväksyttiin valtuustossa 27.5.2024. Maata hankittiin vuonna 2024 lähes kaksinkertainen määrä (yhteensä noin 72,73 ha) asetettuun vuositavoitteeseen nähden (tavoite noin 40 ha). Vuonna 2024 lainvoiman sai yhteensä seitsemän asemakaavaa: Vanutehdas, Lahelan kampus, Hyrylän palvelukeskus, Tuusulantie, Resiinakuja, Seppäinpuisto sekä Harjula.

Isoista hankkeista valmistui muun muassa urheilupuiston monitoimihalli sekä Alfarocin logistiikkahalli Rykmentinportin yritysalueella. Myönnettyjä lupia oli vuonna 2024 hiukan enemmän kuin edellisvuonna, mutta kerrosala myönnetyissä luvissa oli sen sijaan pienempi kuin edellisvuonna.

Asuntopoliittisessa ohjelmassa kunnan asuntotuotantoa ohjataan monipuolisten asumismuotojen suuntaan. Tavoitteena on mm. saada vuosittain myyntiin 100 omakotitonttia. Vuonna 2024 omakotitonttien kysyntä nousi hieman edellisestä vuodesta: omakotitontteja luovutettiin kaikkiaan 48 kpl, joista vuokrattiin 28 kpl (58 %). Yritystontteja myytiin 6 kpl (sisältää myös palvelukeskuksen tontin) ja vuokrattiin 1 kpl.

Kunnan merkittävimmän tulevan yritysaluekokonaisuuden, Focus-alueen, asemakaavoitus käynnistettiin ja alueelle laadittiin laaja kunnallistekninen yleissuunnitelma.

Vuoden aikana valmisteltiin TE-palveluiden uudistusta ja sen myötä työllisyyspalveluiden siirtymistä kuntien vastuulle. Osana TE-uudistusta tarkasteltiin myös kohdennetun asiakastyön järjestämistä toiminnan kiinnittämiseksi vahvemmin kunnan elinvoimaa tukeviin palveluihin.

Huhtikuussa 2024 vaihdettiin kunnan talous- ja HR -järjestelmien palveluntuottajaa Sarastialta Monetra Oy:lle. Vaihdos sujui suunnitelman mukaisesti ja hankkeessa saavutettiin aikataulu- ja laatutavoitteet. Järjestelmien käyttöönotto oli kuitenkin henkilöstölle iso muutos, koska samanaikaisesti vaihtui useampi järjestelmä ja tämä on vaatinut uuden opettelemista.

Tuusulassa on hyvä elää

Palveluverkon toteuttaminen aikataulussa. Tuusulanjärven koulu, Tusby träsksvenska skola, Tuusulanjärven päiväkotit ja Peltokaaren päiväkotit avautuivat. Riihikallion ja Rykmentinpuiston hankkeet etenivät aikataulussa. Pääkirjaston sekä kulttuurin ja taiteen tilojen tarveselvitykset valmistuivat. Päätös pääkirjastosta siirtyi vuoden 2025 puolelle. Varhaiskasvatuksessa Tuusulan muuttovoitto näkyi edelleen palvelutarpeen kasvuna Etelä-Tuusulassa. Uusia ryhmiä perustettiin keväällä 2024 viisi ja vakansseja 12.

Oppimisen palvelualueella perusopetuksen oppilasmäärän kasvu oli edellistä vuotta maltillisempi, mutta kuitenkin arvioitua suurempi. Lukion opiskelijamäärä kasvoi Monion aukeamisen myötä 742 opiskelijaan. Kulttuurin palvelualueella toteutettiin kulttuurikasvatussuunnitelmien mukaista ohjelmaa tuhansille tuusulalaisille lapsille ja nuorille. Toisen asteen Kultsu käynnistyi. Tuusulan Opiston ja Kuvataidekoulun toiminta Moniossa on vakiintunut.

Lakisääteiset LANUPEn ja oppilashuollon yhteistyöryhmät hyvinvointialueen kanssa ovat kokoontuneet säännöllisesti. Alueellista hyte-työn koordinoitua on tehty aluehyte-ryhmässä sekä kunnan johdon ja Keusoten neuvottelupäivillä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on siirtynyt 1.1.2024 sivistyksen toimialueelle. Vuoden 2023 hyvinvointikertomus on hyväksytty valtuustossa kesäkuussa.

Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelma hyväksyttiin lokakuussa. Lapsiystävällinen kunta - työn jalkauttaminen vakiinnuttaa lapsen edun ensisijaisuuden ja lasten oikeuksien edistämisen osaksi kunnan hyvinvointityön ja päätöksenteon rakenteita.

Tuusula kehittyy kestävästi

Ilmasto-ohjelman toimenpiteiden toteuttamista sekä päästöseurantaa on jatkettu suunnitelman mukaisesti sekä edistetty kunnan hiilineutraalisuustavoitetta. Hiilijalanjäljen pienentäminen rakennusurakoissa, kuten ylipäänsä kaikessa kunnan toiminnoissa, tulee lähivuosina korostumaan entisestään. Myös kunnan vihersiniverkon kehittäminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ovat olleet ja tulevat olemaan toiminnan keskiössä.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät jäivät vuonna 2024 noin 5 % vuoden 2023 tasosta. HSL:n tekemässä matkustajatytyväisyys selvityksessä Tuusulan joukkoliikennepalveluihin on oltu pääosin tyytyväisiä. HSL:n linjaston kehittämistä paremmin tuusulalaisia palvelevaksi on haastanut HSL:n liikennöinnin toteutuksen kulu- lujen kasvaminen.

KUNNANJOHTO

Kunnanjohto nettokulut
108 €/asukas

Yli 42 000 asukasta

Asukastyytyväisyys 3,7 (as-
teikolla 1-5)

KUNNANJOHTO

Toimialue

Vastuuhenkilö: vt. kansliapäällikkö Markku Vehmas (01/2024-05/2024), kansliapäällikkö Reijo Siltala (06/2024-09/2024), vt. kansliapäällikkö Satu Kuivasto (10/2024-12/2024)

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	4 703	83	58	406	-91,4 %	490,8 %	703,3 %	348
Myyntituotot	3 785	48	48	49	-98,7 %	103,4 %	103,4 %	2
Maksutuotot	795				-100,0 %			
Tuet ja avustukset	111	35	10	97	-12,8 %	277,9 %	974,6 %	87
Muut toimintatuotot	11			260	2 304,4 %			260
TOIMINTAKULUT	- 9 541	- 4 348	- 4 732	- 4 599	-51,8 %	105,8 %	97,2 %	133
Henkilöstökulut	- 5 189	- 1 575	- 1 497	- 1 558	-70,0 %	99,0 %	104,1 %	- 61
Palvelujen ostot	- 2 947	- 1 829	- 2 270	- 2 123	-28,0 %	116,1 %	93,5 %	147
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 197	- 48	- 48	- 90	-54,2 %	188,3 %	188,3 %	- 42
Avustukset	- 139	- 217	- 150	- 127	-8,3 %	58,6 %	84,8 %	23
Muut toimintakulut	- 1 069	- 680	- 767	- 700	-34,5 %	103,0 %	91,3 %	66
TOIMINTAKATE	- 4 838	- 4 265	- 4 674	- 4 193	-13,3 %	98,3 %	89,7 %	481

S*, toimialueilla toimintakatesitovuus valtuuston nähden

Toimialueen palvelualueet

Kunnanviraston johto

Olennaiset tapahtumat toimialueella

Kunnassa jatkettiin vuonna 2025 käynnistyvän TE-palveluiden muutoksen valmistelua. Tuusula osallistui muutoksen valmisteluun muutoshankkeen ohjausryhmissä sekä eri valmisteluryhmissä.

Tuusulan keskeisinä edunvalvonnan kohteina olivat Etelä-Tuusulan uuden sote-keskuksen valmistelu yhdessä hyvinvointialueen kanssa sekä osallistuminen uuden MALL-sopimuksen valmisteluun.

Viestintää ja markkinointiviestintää toteutettiin suunnitellusti, painopisteiden mukaisesti ja aktiivisesti kunnan palveluista, kehittämisestä ja esimerkiksi uudistuvasta palveluverkosta. Palveluverkon merkkipaalut hyödynnettiin kunnan viestinnässä ja markkinoinnissa suunnitellun mukaisesti. Asumisen markkinointia toteutettiin suunnitellusti. Jokela 150 vuotta –juhluvuodella, siihen liittyvillä tapahtumilla sekä muilla omilla ja avustetuilla tapahtumilla haettiin näkyvyyttä. Verkkosivuston uudistaminen eteni tekniseen tuotantoon, koulutuksiin ja sisällöntuotantoon. Työnantajabrändistrategiaa valmisteltiin yhteistyössä HR:n kanssa.

Kunnan osallisuusmallin toimeenpanoa jatkettiin mm. osallistuvan budjetoinnin 2023-2024 toteutuksella, lasten osallistuvan budjetoinnin valmistelulla, osallistuvalla strategiatyöllä Sitran Tulevaisuusvalta-hankkeessa, edistämällä uudistuvan palveluverkon yhteiskäytön asioita kaikissa kampushankkeissa, sekä osallistamalla Hyrylän uuden sote-keskuksen ja Jokelan sote-aseman pilotin valmisteluun. Kehittämisverkostojen ydintiimit toimivat alueellisesti ja alueellisen vaikuttamisen mallia kehitettiin yhteistyössä osana CPT-hanketta. Vaikuttamistoimielimet (IKNE, VANE ja LAPE-neuvosto) jatkoivat aktiivista toimintaansa. Kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja turvallisemman tilan periaatteet hyväksyttiin. Kunnan uudistettu yhdistyshaku otettiin käyttöön, yhdistyskirje uudistui ja järjestöfoorumit kokoontuivat säännöllisesti. Keski-Uudenmaan vammaismessut järjestettiin Järvenpäässä ja Tuusulan vammaisten hyvinvointisuunnitelma valmistui. Ikäihmisten olohuone-toiminta laajeni kaikkiin kuntakeskuksiin tammikuussa 2024 ja toiminta tavoittaa noin 100 ikäihmistä viikoittain.

Keski-Uudenmaan kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen ruoka-avun valtionavustushanke toteutettiin onnistuneesti yhdessä alueen kahdentoista ruoka-aputoimijan kanssa Tuusulan kunnan koordinoimana. Eri toimijoiden välinen yhteistyö lisääntyi ja hankkeessa tehtiin uusia kokeiluja mm. koulujen linjastohävikin ohjaimiseksi järjestöjen ruoka-apuun.

TuusInfon toimipisteiden toiminta Jokelassa ja Kellokoskella vakinaistettiin ja molempien pisteiden asiakasmäärät nousivat noin 10 %. Hyrylän toimipisteen kävijämäärä laski hieman syksyllä Särmän työmaan ja väistötilaan muuton takia. TuusInfon asukastyytyväisyyskysely toteutettiin keväällä. HSL:n lipputilihanke eteni vuonna 2024 ja sen tarkoituksena on korvata nykyinen taustajärjestelmä, jonka myötä kaikki asiakkuudet ja tuotteet siirtyvät samaan digitaaliseen taustaan. Muutos on työllistänyt ja tulee työllistämään Tuusinfoa. Tilavarausjärjestelmän kilpailutusta valmisteltiin tiiviisti syksyn aikana ja kilpailutus käynnistettiin joulukuussa. Myös kunnan uuden palautejärjestelmän valmistelut etenivät syksyn aikana ja se otetaan käyttöön kevättalven aikana.

Talouden toteutuminen

Yleishallinnon ja johdon tuen toimialueen toimintakate, 4,19 milj. euroa, toteutui 0,48 milj. euroa talousarviota parempana. Toimintatuottojen toteuma oli 0,35 milj. euroa budjetoitua parempi ruoka-apuhankkeen avustusrahan, Uudenmaanpäihdehuollon kuntayhtymän purkaantumisen ja AVARAn osakkeiden myynnin ansiosta.

Toimintamenojen toteuma, 4,60 milj. euroa, alitti kokonaisuutena budjetin 0,13 milj. eurolla. Henkilöstökulut ylittivät hieman, mutta palveluiden ostoissa saavutettiin 0,15 milj. euron säästö asiantuntijapalveluissa.

*Edellisen vuoden luvut eivät ole vertailukelpoisia. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus siirtyi vuoden alusta kunnanjohton toimialueelta yhteisiin palveluihin.

Strategisten vuositavoitteiden toteutuminen

- Toteutuu suunnitellusti
- Toteutuu osittain
- Ei toteudu

01.01 Kehitämme palveluiden käyttäjien asiakaskokemusta ja sen johtamista	●	Asiakaskokemuksen arviointi on toteutettu. Toimintatapoja on kehitetty asiakaslähtoisemmäksi.	● ●
Valtuustotason seuranta Poikkeamat: -			
01.02 Edistämme hyvinvointikeskushanketta ja sen monitoimijaisuutta	●	Sote-, hyte- ja opiskelupalveluiden keskittymän suunnittelu etenee ja rakentaminen käynnistyy Tilankäytölliset yhteiskäyttöratkaisut ovat huomioitu.	● ●
Valtuustotason seuranta Poikkeamat: -			
01.03 Hyväksymme kansainvälistymissuunnitelman ja viemme sen käytännön toimenpiteiksi	●	Kansainvälistymissuunnitelma on valmis ja sen toimeenpano käynnistynyt.	●
Poikkeamat: Laadinta keskeytetty tavoitteiden uudelleentarkastelun ja kansliapäällikön vaihdoksen takia.			

01.04 Viestimme ja markkinoimme aktiivisesti kunnan palveluista, kehittämisestä ja uudistuvasta palveluverkosta vahvistaen kunnan brändiä		Viestinnän selkeys ja monikielisyys on huomioitu viestintämateriaaleissa ja koulutuksissa.	
		Asiakastytyvääisyyttä seurataan ja tarvittavat kehittämistarpeet huomioidaan.	
		Palveluverkkoviestintää ja –markkinointia toteutetaan kohteiden merkkipaalut huomioiden.	
		Työnantajabrändistrategian viestintä- ja markkinointitoimet on tehty.	
		Viestinnän osaamisen koulutustarjonta organisaatiossa on jatkuva.	
		Brändin seuranta tutkimus toteutetaan.	
		Viestinnässä noudatetaan sille määriteltyjä painopistealueita.	
		Olemme mukana järjestämässä Jokelan 150 –vuotisjuhlat.	

Poikkeamat: -

06.01 Vahvistamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa		Yhdyspinnan toimivuuden arviointi	
		Hyvinvointisuunnitelmien tavoitteiden toteutuminen	
		Järjestöneuvottelukunnan ja järjestöfoorumin toteutuminen	
		Vapaaehtoistoiminnan koordinaation arviointi ja tulevaisuuden ratkaiseminen	
		Järjestötyytyväisyyden arviointi	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Järjestötyytyväisyyden arviointi siirtyi vuodelle 2025.

06.02 Kehitämme ikäihmisten kotona-asumista tukevia palveluita ja kehitämme kaikenikäisten olohuone toimintaa		Käynnissä olevan kohtaamispaikkatoiminnan määrä ja laatu	
		Kävijöiden määrä ja asiakastytyväisyys	
		Palveluvalikoima	

Poikkeamat: -

07.01 Otamme käyttöön uudistetut avustuskäytännöt		Avustukset on jaettu uuden toimintamallin mukaisesti.	
---	--	---	--

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: -

08.01 Jatkamme kunnan osallisuusmallin toimeenpanoa ja kuntalaislähtöistä kehittämistä		Asukas- ja asiakasraadit ja paneelit ovat perustettu ja toiminnassa	
		Osallistuvan budjetoinnin prosessin toimivuus (mm. tekninen takahuone) on varmistettu.	
		Kehittämisverkostojen toimintamalli on arvioitu ja linjattu valtuustokaudelle 2025-	

Poikkeamat: Asukasraatien/puntaröivien asukaspaneelin toteutus päätettiin sitoa kuntastrategian laadintaan ja niiden toteutus on siirretty vuoteen 2025.

10.01 Vahvistamme turvallisuuden tunnetta sekä kehitämme varautumista ja jatkuvuuden hallintaa		Sisäinen asiakastytyväisyys.	
		turvallisuuskyselyn tulokset	
		Turvallisuusfoorumin toimintaan osallistuminen ja toimivuus	
		Turvallisuussuunnitelman toimeenpano	
		Jatkuvuudenhallinnan kehittämis- ja toteutussuunnitelmien toteutumisen arviointi	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Katuturvallisuusindeksiä ei enää julkaista, tulosten luotettavuudessa havaittujen vääristymien vuoksi.

14.01 Teemme tarvittavat toimenpiteet poliittisen johtamisjärjestelmän kehittämiseksi		Organisaation toimivuuden arviointi on tehty strategiaan peilaten	
		Päätöksentekotoimielinrakenteen arviointi on käynnistetty	

Valtuustotason seuranta
Poikkeamat: -

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Koko kuntaorganisaation keskeisenä lähivuosien tekemisen painopisteenä on edelleen kunnan tasapainoisen kasvun varmistaminen ja samalla tapahtuva kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Rakentava ja tiivis yhteistyö hyvinvointialueen ja uuden 1.1.2025 aloittaneen työllisyysalueen kanssa ovat tärkeä osa kunnan edunvalvontaa, ja näkyvät vuonna 2025 uusina yhteistyön rakenteina.

YHTEISET PALVELUT

Yhteiset palvelut netto-
kulut
432 €/asukas

Voimassa olevia hankin-
tasopimuksia 419 kpl ja
kilpailutuksia 80 kpl

Ostolaskujen määrä
35 530 kpl

YHTEISET PALVELUT

Toimialue

Vastuuhenkilö: henkilöstöjohtaja Satu Kuivasto (01/2024-09/2024), kehittämis- ja digijohtaja Timo von Behr (10/2024-12/2024)

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	2 288	7 045	7 515	7 632	233,5 %	108,3 %	101,6 %	117
Myyntituotot	1 220	5 052	5 522	5 504	351,1 %	109,0 %	99,7 %	- 17
Maksutuotot	624	1 507	1 507	1 555	149,3 %	103,2 %	103,2 %	48
Tuet ja avustukset	408	447	447	568	39,2 %	126,9 %	126,9 %	120
Muut toimintatuotot	36	39	39	5	-85,5 %	13,7 %	13,7 %	- 33
TOIMINTAKULUT	- 12 870	- 17 997	- 18 614	- 18 244	41,8 %	101,4 %	98,0 %	369
Henkilöstökulut	- 5 543	- 9 204	- 9 377	- 9 129	64,7 %	99,2 %	97,4 %	248
Palvelujen ostot	- 4 253	- 5 616	- 5 725	- 5 668	33,3 %	100,9 %	99,0 %	57
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 56	- 142	- 142	- 128	127,2 %	89,9 %	89,9 %	14
Avustukset	- 2 324	- 2 200	- 2 480	- 2 383	2,5 %	108,3 %	96,1 %	97
Muut toimintakulut	- 693	- 834	- 889	- 936	35,0 %	112,3 %	105,3 %	- 47
TOIMINTAKATE	- 10 582	- 10 952	- 11 099	- 10 612	0,3 %	96,9 %	95,6 %	487

S*, toimialueilla toimintakatesitovuus valtuuston nähden

Toimialueen palvelualueet

Henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö

Hallintopalvelut

Talouden ohjaus

Kehittäminen ja tietohallinto

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Olellaiset tapahtumat toimialueella

Toiminnan painopisteinä olivat vuositavoitteiden sekä strategisten ohjelmien mukainen toiminta ja palveluiden sekä prosessien kehittäminen. Vuoden 2024 aikana tapahtuneet henkilöstömuutokset heijastuivat toimialueelle erityisen vahvasti; niin toimialuejohtajan, talousjohtajan, henkilöstöjohtajan kuin hallintojohtajan tehtäviä on vuoden aikana hoidettu pitkäaikaisin sijaisjärjestelyin.

Henkilöstöpalveluissa keskityttiin erityisesti järjestelmä- ja palvelutoimittajan vaihtumiseen ja sujuvan palvelutuotannon varmistamiseen. Henkilöstön kehittämispäällikön tehtävä perustettiin, minkä myötä sekä henkilöstösuunnitteluun että henkilöstön kehittämiseen voitiin panostaa uudella tavalla.

Kohdennetussa asiakastyössä jatkettiin TE-palvelurakennemuutuksen valmistelua ja valmistauduttiin vuoden vaihteessa koittaneeseen palveluiden siirtoon työllisyysalueelle. Osana TE-uudistusta tarkasteltiin myös kohdennetun asiakastyön järjestäytymistä, minkä myötä aloitettiin valmistelutyöt toiminnan kiinnittämiseksi vahvemmin kunnan elinvoimaa tukeviin palveluihin.

Hallintopalveluiden toimesta järjestettiin sekä europarlamentti- että presidentinvaalit, mikä työllisti palvelualueen henkilökuntaa huomattavasti. Vuoden aikana kilpailutettiin myös uusi asianhallinnan ja sähköisen arkistoinnin järjestelmä, jonka varassa sekä kirjaamotoimintaa että tiedonhallintaa voidaan tulevina vuosina merkittävästi kehittää. Holhustoimen edunvalvonnan sopimus irtisanottiin, minkä myötä aloitettiin valmistelu palvelun siirtämiseksi valtiolle.

Talouden ohjauksessa vietiin onnistuneesti läpi taloushallinnon järjestelmän ja palvelutoimittajan vaihdos. Onnistuneen käyttöönoton jälkeen huomio on kiinnittynyt järjestelmien jatkokehitykseen organisaation tarpeiden mukaisesti. Sekä talousjohtajan että talouspäällikön tehtävät vapautuivat vuoden aikana haettavaksi

ja tehtävissä aloitti uudet henkilöt.

Kehittäminen ja tietohallinto -palvelualueella otettiin käyttöön sekä sähköisen asioinnin että tiedolla johtamisen alustat, aloitettiin kunnan sisäisen tietoliikenneverkon kehittäminen sekä tuettiin toimialueita useiden merkittävien järjestelmähankintojen toteutuksessa. Kokonaisarkkitehtuurin, tietosuojan ja kyberturvallisuuden johtamiseksi otettiin käyttöön uudet käytännöt ja työkalut. Teknisen tietoturvan parantamiseksi tehtiin huomattavia toimia, joilla on ollut näkyvä vaikutus tietoturvatapahtumiin.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntien sekä Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä. Vuoden 2024 alusta ympäristökeskus siirtyi kunnan organisaatiossa osaksi yhteisten palvelujen toimialaa.

Talouden toteutuminen

Toimialueen talous toteutui lähes suunnitellun talousarvion mukaisena. Toimialueen toimintakate, 10,61 milj. euroa, toteutui 0,49 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatuottojen toteuma, 7,63 milj. euroa oli 0,12 milj. euroa budjetoitua parempi. Toimintamenojen toteuma, 18,24 milj. euroa, alitti kokonaisuutena budjetin 0,37 milj. eurolla.

Suunniteltuun talousarvioon haettiin loppuvuodesta muutosta, mutta ennakoitua lisämäärärahaa ei lopulta jouduttu käyttämään. Talouden suunnittelua ja seuranta hankaloitti erityisesti maahanmuuton laskennalliset korvaukset sekä työttömyystuen kuntaosuudet, joiden ennakointi on muuttuvassa toimintaympäristössä ollut haastavaa.

*Edellisen vuoden luvut eivät ole vertailukelpoisia. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus siirtyi vuoden alusta kunnanjohton toimialueelta yhteisiin palveluihin.

Strategisten vuositavoitteiden toteutuminen

- Toteutuu suunnitellusti
- Toteutuu osittain
- Ei toteudu

01.10 Vaihdamme talous- ja henkilöstöpalveluiden järjestelmätoimittajan onnistuneesti	●	Projektin laatu- ja aikataulutavoitteet toteutuvat suunnitellusti	●
		Palkanmaksu ja palkkojen oikeellisuus toteutuvat sovitusti.	●
		Myyntilaskut oikein ja ajallaan asiakkaille.	●
		Ostolaskut maksuun ilman viivettä.	●

Valtuustotason seuranta
Poikkeamat: -

01.11 Kehitämme ICT-palvelujen asiantuntijuutta, työnkuvia ja palvelutuotantoa vastaamaan tulevien vuosien tarpeita	●	Palveluiden järjestämisen suunnittelun mukaisia toimenpiteitä on toteutettu (esim. osaulkoistukset).	●
		Asiantuntijakoulutuksia on järjestetty (esim. Microsoft 365 ympäristö, tietoturva, ict-hankinnat).	●
		Yksikön työnkuvat on tarkistettu.	●
		Palvelupyyntöjen keskimääräiset vaste-/ratkaisuaajat lyhenevät vuoden aikana	●
		Asiakastytyväisyyden taso kasvaa edellisvuodesta.	●

Poikkeamat: Häiriöiden ja palvelupyyntöjen keskimääräiset ratkaisuaajat eivät ole lyhentyneet. Suurimpana syynä tähän on henkilöstövaihdokset ja yksiköiden uudelleen järjestely.

01.12 Luomme yhteisen palvelukatalogin kautta palveluiden jatkuvan kehittämisen mallin		Palvelukatalogin kautta on tunnistettu olennaiset palvelut tarkemman analyysin kohteeksi	
		Palveluiden tarkempi analyysi on käynnistynyt kaikilla toimialueilla yhteisen konseptin mukaisesti.	

Valtuustotason seuranta
Poikkeamat: -

01.13 Nostamme kybervarautumisemme kyvykkyudet uudelle tasolle		Toipumissuunnitelmat on päivitetty tiedonhallintalain vaatimusten mukaiseksi	
		Teknisten turvatoimien jatkuvan kehittämisen/laadunhallinnan toimintamallia toteutetaan.	
		Osaamisen kehittäminen on varmistettu avainhenkilöiden koulutuksilla.	

Valtuustotason seuranta
Poikkeamat: Toipumissuunnitelmia ei ole kattavasti päivitetty, mutta työtä jatketaan suunnitelmallisesti osana kokonaisarkkitehtuurin ohjausta.

01.14 Valmistaudumme suunnitelmallisesti TE 2025 palvelumuutokseen		Olemme varmistaneet laadukkaan ja aikataulussa edistyvän valmistelun työllisyysalueen kanssa	
		Palvelumuutoksen käyttöönottoon on täysi valmius 1.1.2025 alkaen.	

Valtuustotason seuranta
Poikkeamat: Henkilöstön rekrytointi työllisyysalueelle - aliresursointi TE-palveluissa tämänhetken tilanteessa, jota ei lähdetä paikkaamaan ennen vuotta 2025, aiheuttaa riskin toiminnan täysimittaisessa käynnistymisessä vuodenvaihteessa ja sen jälkeen.
Vuodenvaihteen käynnistys on sujunut odotusten mukaan: puhelinpalvelu ruuhkautui ja KEHAN tarjoamat asiakastietojärjestelmät eivät toimineet ensimmäisen toimintapäivän aikana. Kuitenkin kokonaisuutena toiminta on käynnistynyt tyydyttävästi, paremmin kuin valmistelussa ennakoita odotettiin. Alueellisten työllisyyspalveluiden ja palveluverkon toimintaa kehitetään intensiivisesti alkuvuonna 2025, jotta toiminta saavuttaa ne tavoitteet joita sille on asetettu lainsäätäjän sekä kuntien osalta.

Kunnan maahanmuuttajapalveluissa on valmistauduttu koto25 uudistukseen yhteistyössä muiden naapurikuntien kanssa. KOTO25 osalta palvelumuutoksen käyttöönottoon on täysi valmius 1.1.2025 alkaen ja lakisääteiset palvelut on saatu käynnistettyä.

04.02 Tuemme työllisyyttä tiivistämällä kunnan palveluverkosto-, yritys- ja oppilaitosyhteistyötä		Työllisyyspalvelujen yhteistyörakenteet ja toimintamallit ovat määritelty ja ovat käytössä paikallisten yrittäjien sekä oppilaitosten kanssa.	
		Elinvoimaohjelman tavoitteiden mukainen yritys yhteistyö työvoiman saatavuuden edistämiseksi on toteutunut.	
		Asiakastyön verkosto nuorten aikuisten palveluissa on rakennettu ja toimii säännöllisesti	
		Ohjaamossa asioivien asiakkaiden, joilla on monialainen palvelukontakti, lkm kasvaa (ohjaamotilastot.fi).	
		Kunnan järjestämien rekrytointitapahtumien lukumäärä kasvaa.	

Poikkeamat: Loppuvuodesta rekrytointitapahtumien lukumäärää emme pystyneet kasvattamaan vuonna 2024, yritykset eivät ole halukkaita järjestämään rekrytoreffejä, koska työvoiman tarve ei keskimääräisesti kasvanut. Tämä vaikuttaa onnistumisen kriteeriin yritys yhteistyön osalta mutta myös lukumääräisten rekrytointitapahtumiin liittyvän onnistumisen kriteeriin osalta. Kaikkiaan rekrytointitapahtumia on järjestetty vuoden alusta alkaen 3 kpl.

14.07 Pidämme kunnan talouden tasapainossa ja velkaantumisen hallinnassa		Talousarvion verotulot, käyttöomaisuuden myyntitulot ja tulos toteutuvat budjetin mukaan.	
		(Palvelujen kustannukset) Tuusulan toimintakate/asukas enintään Kuuma-kuntien keskimääräisellä tasolla	
		Kunnan käytössä olevat tilat brm2/asukas laskee	
		Tuusulan lainamäärää kasvaa enintään talousarvion mukaisesti.	

Valtuustotason seuranta
Poikkeamat: Tuloksen toteutumisessa epävarmuustekijöitä mm. varhaiskasvatuksen henkilöstökulujen voimakas kasvu ja käyttöomaisuuden myyntitulojen toteutuminen.
Toimintakatevertailu tehdään vasta vuoden lopun tiedoista.

14.08 Toimimme aikaisempaa kustannustehokkaammin keskitetyissä hallinto-, henkilöstö-, talous- ja ict-palveluissa		Palvelujen asiakastyytyväisyys on kasvanut vuoteen 2023 verrattuna.	
		Hallintopalvelujen valmisteluprosessit on kuvattu ja asianhallintajärjestelmän hankinta toteutettu.	
		Holhustoimen edunvalvontapalveluissa on otettu käyttöön verkkolaskutus ja sähköinen arkisto.	
		Henkilöstöpalveluissa on otettu käyttöön sähköinen allekirjoitus ja sähköinen arkisto.	
		ICT palvelujen tuottamisessa on arvioitu ja lisätty kustannustehokkuutta.	

Poikkeamat: Edunvalvonnan verkkolaskutuksen käyttöönottoa ei edistetä johtuen ostopalvelusopimuksen irtisanomisesta kunnanhallituksessa 24.6.2024.

Sisäisten palvelujen asiakastyytyväisyyskyselyssä (9/24) osa toimialueen palveluista sai edellisvuotta heikomman keskiarvon palvelujen laatuun ja saatavuuteen liittyen.

Henkilöstöpalvelujen sähköisen arkiston käyttöönotto toteutuu kuntataseisen projektin aikataulussa, mahdollisesti loppuvuodesta 2024.

14.09 Pilotimme hankintojen johtamista uudistetun toimintamallin mukaisesti		Merkittäviä hankintoja koskeva projektisuunnitelmapohja on valmis ja käytössä.	
		Hankintaosaaminen kunnassa kehittyy edellisvuodesta.	
		Kehitämme menetelmiä hankintojen tuloksellisuuden, esimerkiksi ympäristövastuullisuuden, arvioimiseksi.	
		Uudistetun toimintamallin mukainen seuranta ja analysointi sekä hankinnoille asetettavat mittarit ovat käytössä suunnitelluin osin.	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Hankintojen osaamista on edistetty sisäisillä täsmäkoulutuksilla. Kehittämistoiminta on edelleen hidasta resurssipulan vuoksi.

14.10 Kasvatamme kunnan tiedolla johtamisen kyvykkyyttä ja luomme perustan pitkäjänteisille teknisille ratkaisuille		Tiedon (tietopääomat, tietojärjestelmät ja raportointialustat) nyky- ja tavoitearkkitehtuuri on kuvattu	
		Toimet tavoitearkkitehtuuriin toteuttamiseksi on aloitettu.	
		Kunnan tiedolla johtamisen toimintasuunnitelma on valmis ja tiedolla johtamisen jatkuva kehittäminen on turvattu.	
		Käytössä olevat järjestelmät ja tieto on määritelty osaksi johtamisen prosesseja	
		Tiedolla johtamisen kyvykkyyttä ja kulttuurin muutosta on tuettu koulutuksin sekä toimialuekohtaisella työskentelyllä.	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Toimialuekohtainen kehittämistyö kohdentuu ensivaiheessa sivistyksen toimialueelle. Tiedolla johtamisen projekti jatkuu vuonna 2025 ja toimii jatkokehittämisen alustana.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimialueen keskeinen tavoite seuraaville vuosille on toiminnan tuottavuuden parantaminen. Tähän pyritään keskittämällä, sujuvoittamalla, yhdenmukaistamalla ja digitalisoimalla palveluprosesseja. Palveluiden tuotantotapojen arviointia jatketaan osana kuntatasoista palveluiden järjestämisen suunnittelua.

Tulevien vuosien aikana otetaan käyttöön uusi asianhallintajärjestelmä ja sähköinen arkisto. Lainsäädännön uudistuminen ja mahdollinen sidosyksikköhanke rajoittaminen pakottaa toteutuessaan merkittäviin tietojärjestelmämuutoksiin toimialueella. Tämä tulee näkyään myös merkittävinä investointeina lähivuosien aikana.

Kuntastrategian päivittäminen haastaa toimialuetta pohtimaan omia painopisteitään ja uudistamaan strategiaa tukevat ohjelmat. Nykyisten keino-ohjelmien (osaaminen ja kyvykkyydet sekä digitalisaatio) kausi päättyy vuoden 2025 loppuun.

HENKILÖSTÖPALVELUT JA KOHDENNETTU ASIAKASTYÖ

Palvelualue

Vastuuhenkilö: henkilöstöjohtaja Satu Kuivasto (01/2024-09/2024), vs. henkilöstöjohtaja Kari Ora (10/2024-12/2024)

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	958	735	1 205	1 289	34,6 %	175,5 %	107,0 %	85
TOIMINTAKULUT	- 6 050	- 5 999	- 6 412	- 6 281	3,8 %	104,7 %	98,0 %	131
TOIMINTAKATE	- 5 092	- 5 265	- 5 208	- 4 992	-2,0 %	94,8 %	95,9 %	216

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Henkilöstöpalvelut

Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut

Nuorten aikuisten palvelut

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Henkilöstöpalveluissa keskityttiin erityisesti järjestelmä- ja palvelutoimittajan vaihtumiseen ja sujuvan palvelutuotannon varmistamiseen sekä henkilöstöhallinnon prosessien kehittämiseen.

Keskeiset tavoitteet toteutuivat osittain vuoden 2024 aikana. Henkilöstöjärjestelmät siirtyivät 1.4.2024 Sarastialta Monetralle osana laajaa talous- ja henkilöstöpalvelujen toimittajan vaihdosta. Monetra-projektissa toteutuivat projektille asetetut laatu- ja aikataulutavoitteet.

Henkilöstöpalveluissa laajennettiin palvelunhallintajärjestelmä Efecten käyttöä. Henkilöstöhallinnon prosesseja uudistettiin ja sujuvoitettiin mm. ohjaamalla henkilöstöpalveluihin tulevia yhteydenottoja entistä tehokkaammin Efecteen sekä ottamalla käyttöön sähköisen allekirjoituksen työsopimusten ja virkamääräysten allekirjoittamiseen.

Henkilöstösuunnitteluprosessin kehittämistyö aloitettiin. Prosessia on tarkoitus kehittää enemmän ennakkoivaan ja strategisempaan suuntaan esimerkiksi aloittamalla säännölliset osaamiskartoitukset koko organisaatiossa. Sähköisen arkistoinnin eri vaihtoehtoja kartoitettiin. Arvioinnin seurauksena todettiin, että koko kunnan käyttöön otettava sähköinen arkistointijärjestelmä palvelee parhaiten henkilöstöasioiden arkistointia.

Työrajohtamisen toimintamalli ei henkilöstöressurssien puuttuessa edennyt vuonna 2024.

Henkilöstöpalvelut toteutti vuoden 2024 aikana HR-järjestelmätoimittajan ja järjestelmien vaihdon. Muutos sujui aikataulussa, mutta edellytti henkilöstöltä joustavuutta lomien suhteen sekä uuteen kouluttautumista. Kaikki HR-järjestelmät vaihtuivat. Muutoksen onnistuminen varmistettiin säännöllisellä tiedottamisella, henkilöstön koulutuksilla ja esihenkilöille tarjottavalla tuella.

Osaaminen ja kyvykkyys ohjelman mukainen henkilöstön työrajohtamisen toimintamalli laadittiin ja otettiin käyttöön vuonna 2024 talousarviossa asetetun tavoitteen mukaisesti. Henkilöstöpalveluissa otettiin käyttöön osana digitalisaation edistämistä sähköinen allekirjoitus työsopimuksissa.

Henkilöstöpalveluissa laajennettiin palvelunhallintajärjestelmä Efecten käyttöä, mikä osaltaan helpottaa yhteistyötä uuden palvelutoimittajan kanssa. Kunta-alan paikallisten järjestelyerien kohdentamisesta käytiin keväällä neuvottelukierrokset sopimusaloittain. Kohdentamisessa painotettiin rekrytointihaasteellisia tehtäviä.

Kohdennetun asiakastyön palveluissa asiakasmäärät jatkoivat nousuaan kaikissa yksiköissä. Maahanmuuttajapalveluissa asiakasmäärän kasvu on huomattavaa, suurimpana syynä tähän on tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten kotikuntaoikeuden hakeminen. Nuorten aikuisten palvelussa asiakasmäärän kasvua haastaa tilapäinen resurssivaje. TE- ja KOTO uudistuksen valmistelutyötä jatkettiin kunnassa muokkaamalla palvelutarjotinta ensi vuoden osalta sekä osana alueellisten työryhmien työtä.

Talouden toteutuminen

Palvelualueen toimintakate tilinpäätöksessä oli 4,99 miljoonaa euroa. Toteuma oli 0,21 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi. Hyvään tulokseen vaikuttivat maahanmuuton laskennalliset korvaukset sekä työttömyystuen kuntaosuudet, joiden ennakointi on muuttuvassa toimintaympäristössä ollut haastavaa. Toimintatuottojen toteuma 1,29 miljoonaa euroa oli 0,09 miljoonaa euroa budjetoitua parempi. Toimintamenojen toteuma 6,28 miljoonaa euroa, alitti 0,13 miljoonaa euroa muutetun talousarvion.

HALLINTO- JA ASIAKASPALVELUT

Palvelualue

Vastuuhenkilö: hallintopäällikkö Niina Puikkonen

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	1 052	1 111	1 111	1 263	20,1 %	113,7 %	113,7 %	153
TOIMINTAKULUT	- 2 926	- 3 055	- 3 161	- 3 093	5,7 %	101,2 %	97,8 %	68
TOIMINTAKATE	- 1 875	- 1 945	- 2 051	- 1 830	-2,4 %	94,1 %	89,2 %	221

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Päätöksenteon tuki ja lainopilliset palvelut
Holhustoimen edunvalvontapalvelut

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Palvelualueella panostetaan digitalisaation mahdollisuuksiin ja vuoden aikana edistettiin mm. asianhallinta-järjestelmän kilpailutusta, luottamussuhteiden hallintajärjestelmän kehitystyötä sekä vaalityön sähköistämiseen tähtäävää suunnittelua. Järjestelmämuutokset ja niiden yhteydessä tehtävät prosessimuutokset ovat keskiössä ja vaikuttavat jatkossa entistä enemmän palvelualueen toimintoihin ja toimintatapoihin.

Presidentinvaali järjestettiin onnistuneesti tammi-helmikuun aikana. Opittuja hyviä käytäntöjä hyödynnettiin onnistuneesti europarlamenttivaalien järjestämisessä. Kunnanlakimiehen ja hallintojohtajan poissaoloja varten käynnistettiin rekrytoinnit helmikuussa ja sijaiset aloittivat työssä kesäkuussa. Sopimushallinnan kehittämistoimet jatkuivat, samoin kuin hallintosääntömuutosten valmistelu poliittiseen päätöksentekoon.

Holhustoimen ja yleisen edunvalvonnan osalta tehtiin päätös palvelun järjestämisvastuusta luopumisesta, minkä myötä järjestämisvastuu siirtyy valtiolle 1.7.2026 alkaen. Päätöksen seurauksena vuositavoitteen mukainen verkkolaskutuksen ja sähköisen dokumenttienhallinnan ratkaisun käyttöönottoa ei edistetä.

Talouden toteutuminen

Palvelualueen toimintakate, 1,80 milj. euroa, toteutui 0,22 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatuottojen toteuma, 1,26 milj. euroa oli 0,15 milj. euroa budjetoitua parempi arvioitua suurempien edunvalvonnan palvelumaksujen sekä vaalikorvauksien vuoksi.

Toimintamenojen toteuma, 3,10 milj. euroa, alitti kokonaisuutena budjetin 0,07 milj. eurolla. Säästöä syntyi palveluiden ostossa ympäristökeskuksen arvioitua pienemmän yhteistoimintakorvauksen johdosta.

TALOUDEEN OHJAUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: vs. talousjohtaja Heli Hippeläinen (01/2024-8/2024), talousjohtaja Kari Ora (08/2024-12/2024)

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	196	197	197	171	-12,9 %	86,6 %	86,6 %	- 27
TOIMINTAKULUT	- 2 055	- 1 995	- 1 992	- 1 969	-4,1 %	98,7 %	98,9 %	22
TOIMINTAKATE	- 1 859	- 1 798	- 1 795	- 1 799	-3,2 %	100,1 %	100,2 %	- 4

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Talouspalvelut
Controller-palvelut
Hankintapalvelut
Konsernivalvonta ja omistajaohjaus

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Talouspalvelut-palveluyksikössä koordinoitiin alkuvuodesta vuoden 2023 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen valmistelu sekä varmistettiin tilintarkastuksen sujuvuus. Keväällä 2024 yksikössä toteutettiin talouspalveluiden toimittajan vaihdos. Projekti saatiin aikataulussa päätökseen ja käyttöönotto oli onnistunut, mutta samalla sitoi talouden ohjauksen työvoimaa merkittävästi. Taloushallinnon palvelutuotanto uuden palvelutuottajan järjestelmissä käynnistyi 1.4.2024. Käyttöönoton jälkeen palvelualueella on työllistännyt uusien järjestelmien opettelu sekä erilaiset taloustietojen oikeellisuuden tarkistustehtävät.

Vuoden 2025 talousarvion valmistelu on ollut aktiivista loppukeväästä lähtien ja vaatinut merkittävää panostusta talouden ohjauksen palvelualueelta. Uusi talousjohtaja aloitti tehtävässään 12.8. ja uusi talouspäällikön rekrytointi on käynnistetty kesän jälkeen. Palvelualueen avainhenkilöiden vaihdokset ovat vaikuttaneet palvelutuotantoon.

Hankintatoimi on mukana kunnan kestävän kehityksen ohjelmassa sekä ilmastojohtamisen ohjelmassa. Hankintakoulutuksia on pidetty toimialueiden hankintoja tekeväälle henkilöstölle. Myös uusille kunnan palvelukseen tuleville henkilöille on järjestetty perehdytys kunnan hankintatoimista ja järjestelmistä. Hankintayksikkö on päivittänyt hankintakalenteria toimialueilta saatujen kilpailuttamiskohteiden tietojen pohjalta.

Konsernissa on annettu omistajaohjausta vuonna 2023 vapaaehtoisen selvitystilän käynnistämiseksi sekä KOy Riihikallion päiväkotikeskuksen sekä KOy Tuusulan Lahelankankaan Toimitalon purkamiseksi. Asiat eivät ole edenneet aikataulussa, ja vuoden 2024 syksyllä yhtiöt olivat edelleen purkamatta. Asiassa tehtiin kyseisten yhtiöiden osalta selvitystilän ja purkuprosessin juridinen ja verotuksellinen tarkastelu yhteistyössä kunnan tilintarkastusyhteisön kanssa loppuvuonna 2024. Tavoitteena oli, että yhtiöiden purkuprosessit saadaan päätökseensä vuoden 2024 loppuun mennessä. Yhtiöiden juridinen purkautuminen siirtyi vuoden 2025 puolelle. Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy haki omistajan ennakkokäsitystä lainan konvertointiasia. Tuusulan Urheilukeskus Oy jatkoi Tuusulan urheilukeskukseen sijoittuvan monitoimihallin rakennuttamista, monitoimihallin on määrä valmistua vuoden 2025 alussa.

Talouden toteutuminen

Palvelualueen toimintakate, 1,79 milj. euroa toteutui muutetun talousarvion mukaisesti. Palvelualueen toimintatuotot olivat 0,17 milj. euroa ja toimintamenot 1,97 milj. euroa.

KEHITTÄMINEN JA TIETOHALINTO

Palvelualue

Vastuuhenkilö: kehittämisjohtaja Timo von Behr

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	83	96	96	96	15,6 %	100,0 %	100,0 %	
TOIMINTAKULUT	- 1 839	- 2 041	- 2 142	- 2 087	13,5 %	102,3 %	97,4 %	55
TOIMINTAKATE	- 1 756	- 1 945	- 2 046	- 1 991	13,4 %	102,4 %	97,3 %	55

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Kehittäminen

Digitalisaatio ja tietohallinto

ICT-palvelut

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Vuonna 2024 palvelualueella otettiin käyttöön sekä digitaalisen asiointin että tiedolla johtamisen alustarakaisut, minkä lisäksi aloitettiin kunnan tietoliikenneverkon kehittäminen kunnanhallituksessa hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. Palvelualueen asiantuntijat tukivat myös useiden merkittävien järjestelmähankintojen toteutuksessa.

Kokonaisarkkitehtuurin, kyberturvan ja tietosuojan johtamiseksi otettiin käyttöön uudet työkalut ja käytännöt, joiden avulla varmistetaan lakisääteisten tiedonhallintaan liittyvien tehtävien toteuttaminen. Kyberturvallisuuden parantamiseksi tehtiin myös huomattava määrä teknisiä toimenpiteitä.

Kuntastrategian valmistelu käynnistyi strategiakumppanin kilpailutuksella ja prosessi strategian päivittämiseksi aloitettiin avoimen strategian periaatteiden mukaisesti. Palveluiden järjestämiseen liittyvä työ käynnistyi vuoden aikana kaikilla toimialueilla, minkä jälkeen työn edistämisen vastuut siirrettiin toimialueille.

Talouden toteutuminen

Palvelualueella talous toteutui talousarviossa suunnitellun mukaisesti, mutta palveluyksikön tasolla toteutuneet kustannukset poikkesivat suunnitellusta erityisesti henkilöstökulujen puutteellisen suunnittelun myötä.

Toimintakate, 1,99 milj. euroa, toteutui 0,05 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatuotosten toteuma oli 0,09 milj. euroa ja toimintamenojen toteuma, 2,09 milj. euroa.

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja Leena Sjöblom

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	4 606	4 906	4 906	4 813	4,5 %	98,1 %	98,1 %	- 93
TOIMINTAKULUT	- 4 597	- 4 906	- 4 906	- 4 813	4,7 %	98,1 %	98,1 %	93
TOIMINTAKATE	9				-100,0 %	-180,4 %	-180,4 %	

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Hallinto
Ympäristövalvonta
Ympäristönsuojelu
Terveysvalvonta
Eläinlääkintähuolto

Olellaiset tapahtumat palvelualueella

Ympäristölautakunta kokoontui vuonna 2024 11 kertaa. Ympäristökeskuksen ohjausryhmä kokoontui neljä kertaa. Kehittämiskeskustelut järjestettiin kaikkien sopijakuntien kanssa.

Ympäristökeskuksessa selvitettiin sopijakuntien toimeksiannosta, voisiko kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestää yhteistyössä käyttäen järjestävänä organisaationa olemassa olevaa kuntien yhteistä ympäristökeskusta. Suunnittelun edetessä selvisi, että ainoastaan Tuusula ja Kerava olivat halukkaita yhteistyöhön, joten suunnittelu lopetettiin kesällä 2024.

Tuusulan kunta teetti ympäristökeskukseen sisäisen tarkastuksen vuonna 2024. Tarkoituksena oli selvittää, onko ympäristökeskuksen toiminta ja talous sopijakunnille läpinäkyvä ja seurattavissa. Suositusten mukaan kuntien tulisi päivittää yhteistoimintasopimus ajantasaiseksi ja määrittellä menettelyt, joiden mukaan sopijakuntien lausunnot huomioidaan talousarvion hyväksyntäprosessissa. Lisäksi ympäristökeskuksen tulisi tämentää hallinnon kustannusten muodostumista palvelusopimuksessa isäntäkunnan tukipalveluiden erittelyn tapaan. Mahdollisissa talouden sopeuttamistilanteissa tulisi etsiä ja toteuttaa pysyviä talouden hallintakeinoja.

Ympäristövalvonnassa oli vuoden 2024 aikana useampi henkilöstönvaihdos sekä virkavapaan sijaisuuksia ja henkilöstön perehdyttämiseen käytettiin paljon aikaa. Maa-ainestenoton luvittamisen ja valvonnan osalta ympäristövalvonnassa aloitettiin kolmen ympäristötarkastajan maa-ainestimin toiminta. Sillä pyritään parantamaan maa-ainestenoton luvituksen ja valvonnan virtausta sekä yhtenäistämään maa-ainestentoaluiden valvontaa.

Ympäristönsuojeluyksikön hanketoiminta kasvoi vuonna 2024, ja käynnissä oli yhteensä kuusi vesistökuunnostushanketta, kaksi luonnonsuojeluhanketta ja yksi ilmastohanke. Hankkeissa tehtiin konkreettisia ympäristön kuunnostustoimia ja viestintää yhdessä sopijakuntien kanssa. Kuntien kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä mm. kaavoituksen tarpeisiin tilattavien luontoselvitysten ja hulevesisuunnitelmien sekä vesien tilan seurannan ja pohjavesien suojelun parissa.

Terveysvalvonnassa tehtiin 1400 tarkastusta, mikä ylitti aiemmat vuodet. Samaan aikaan valvonnassa jou-

duttiin käyttämään myös pakkokeinoja, kuten määräyksiä, toiminnan keskeyttämistä ja uhkasakon tuomitsemista. Terveysvalvonta osallistui syyskuussa 2024 koko toimialuetta koskevaan talousveden häiriötilanneharkoitukseen ja lisäksi osallistuttiin häiriötilanteiden hoitoon koskien Tuusulanjärven jätevesipäästöä ja talousveden laatua Tuusulassa Kelatien ja Pakkasraitin alueella.

Eläinlääkintähuollossa toiminta yhteisvastaanotolla on vakiintunut. Potilasmäärät ovat nousseet hieman edellisestä vuodesta. Nurmijärveläisten asukkaiden väheneminen eläinlääkärin vastaanotolla lisäsi tuusulaisten ja keravalaisten suhteellista osuutta vuonna 2024 ja siten sekä Tuusulan että Keravan kustannuksia. Eläinten hyvinvointia koskevien ilmoitusten määrä on myös lisääntynyt vuodesta 2023.

Talouden toteutuminen

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualueen toimintakate on ennen sopijakuntien yhteistoimintakorvausten palautuksia 259 506 euroa positiivinen. Vuonna 2024 tapahtuneen virheen vuoksi osa yhteistoimintakorvauksista laskutettiin kunnilta väärän suuruisina. Järvenpäältä ja Mäntsälältä on laskutettu vuoden aikana vähemmän kuin talousarviossa päätetyt summat ja Keravalta ja Nurmijärveltä on laskutettu enemmän. Virheellisesti maksetut korvaukset oikaistaan tilinpäätöksen yhteydessä siten, että kuntien liikaa maksumat yhteistoimintakorvaukset palautetaan ja liian vähän maksaneilta kunnilta peritään palvelusopimuksen mukainen summa.

Ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimuksen mukaan tulot ja menot kohdistetaan kuhunkin kuntaan niihin kohdistetun työpanoksen suhteessa. Vuonna 2024 kaikki muut kunnat paitsi Mäntsälä saavat palautusta.

Tasoiuslaskelmalla toimintakate palautetaan alkuperäisen talousarvion mukaiseksi (0 €). Ympäristökeskuksen positiivinen toimintakate merkitään siirtovelaksi ja palautetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti sopijakunnille ottamalla huomioon kuntakohtaiset tulot ja menot.

Kirjanpitolietojen perusteella sopijakuntien maksuosuuksien palautukset (+)/lisämaksut (-) ovat seuraavat, sisältäen virheellisesti laskutettujen maksuosuuksien oikaisun:

- Järvenpää 73 529,23 eur
- Kerava 46 998,88 eur
- Mäntsälä -14 936,97 eur
- Nurmijärvi 127 705,61 eur
- Tuusula 26 209,63 eur

SIVISTYS

Asukkaita
42 238

Sivistys nettokulut
€/asukas
2 443

Kasvatus- ja sivistys-
palvelut
nettokulut €/asukas
2 214

Kulttuuri ja vapaa-aika-
palvelut nettokulut €/asu-
kas
229

SIVISTYS

Toimialue

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Tiina Simons

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	17 410	16 614	16 534	16 863	-3,1 %	101,5 %	102,0 %	329
Myyntituotot	11 699	12 167	12 167	11 670	-0,2 %	95,9 %	95,9 %	- 496
Maksutuotot	3 379	3 372	3 292	3 303	-2,3 %	98,0 %	100,3 %	11
Tuet ja avustukset	1 943	787	787	1 631	-16,1 %	207,2 %	207,2 %	844
Muut toimintatuotot	389	289	289	259	-33,3 %	89,8 %	89,8 %	- 29
TOIMINTAKULUT	- 115 888	- 119 079	- 121 856	- 120 054	3,6 %	100,8 %	98,5 %	1 794
Henkilöstökulut	- 67 933	- 67 967	- 69 671	- 69 134	1,8 %	101,7 %	99,2 %	528
Palvelujen ostot	- 17 987	- 19 039	- 19 979	- 20 697	15,1 %	108,7 %	103,6 %	- 718
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 4 333	- 4 705	- 4 705	- 4 322	-0,3 %	91,8 %	91,8 %	384
Avustukset	- 5 024	- 3 341	- 3 408	- 3 009	-40,1 %	90,1 %	88,3 %	399
Muut toimintakulut	- 20 611	- 24 026	- 24 093	- 22 892	11,1 %	95,3 %	95,0 %	1 201
TOIMINTAKATE	- 98 478	- 102 465	- 105 322	- 103 191	4,8 %	100,7 %	98,5 %	2 123

S*, toimialueilla toimintakatesitovuus valtuuston nähden

Toimialueen palvelualueet

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Sivistyksen tukipalvelut

Varhaiskasvatus

Oppiminen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri

Vapaa-aika

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tuusulan kunnan sivistyksen toimialue luo pohjan elinikäiselle oppimiselle ja kehittymiselle sekä hyvälle elämälle. Toimialue tarjoaa mielenkiintoisia mahdollisuuksia oppimiseen, henkiseen kasvuun, yhdessä oloon, taiteesta nauttimiseen ja tuottamiseen sekä vapaa-aikaan ja liikunnallisiin elämyksiin. Edistämme yhdessä aktiivista elämäntapaa, yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta, osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä.

Olennaiset tapahtumat toimialueella

Sivistyksen toimintakulttuurin ja johtamisen vahvistamista sekä laadun ja arvioinnin kehittämistä tehtiin palvelukatalogityöllä. Palveluiden tuottamistapaan ei tehty muutoksia.

Lakisääteiset LANUPEn ja oppilashuollon yhteistyöryhmät hyvinvointialueen kanssa ovat kokoontuneet säännöllisesti. Alueellista hyte-työn koordinoitua on tehty aluehyte-ryhmässä sekä kunnan johdon ja Keusoten neuvottelupäivillä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on siirtynyt 1.1.2024 sivistyksen toimialueelle. Muutoksessa on siirretty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rahoitusta sivistyksen toimialueelle 158 000 euroa. Vuoden 2023 hyvinvointikertomus on hyväksytty valtuustossa kesäkuussa. Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelma hyväksyttiin lokakuussa.

Palveluverkon toteuttaminen eteni. Tuusulanjärven koulu, Tusby träsk svenska skola, Tuusulanjärven päiväkotiki ja Peltokaaren päiväkotiki avautuivat. Riihikallion ja Rykmentinpuiston hankkeet etenivät aikataulussa. Pääkirjaston sekä kulttuurin ja taiteen tilojen tarveselvitykset valmistuivat. Päätös pääkirjastosta siirtyi vuoden 2025 puolelle.

Varhaiskasvatuksessa Tuusulan muuttovoitto näkyi edelleen palvelutarpeen kasvuna Etelä-Tuusulassa. Uusia ryhmiä perustettiin keväällä 2024 viisi ja vakansseja 12. Ryhmien lisääminen jatkuu keväällä 2025 kuudella ryhmällä. Vuoden 2024 lopussa lasten kokonaismäärä on sata lasta enemmän kuin 31.12.2023. Lisämäärärahaa palveluseteleihin on saatu puolivuosisikatsauksen yhteydessä yhteensä 785 000 euroa, mikä kattoi tarpeen.

Oppimisen palvelualueella perusopetuksen oppilasmäärä oli kunnassa 20.9. tilastointipäivänä 4999, joka oli edellistä vuotta vähemmän, mutta kuitenkin arvioitua suurempi. Lukion opiskelijamäärä kasvoi odotetusti Monion aukeamisen myötä 742 opiskelijaan. Palveluverkon kehittämiseksi ja talouden tasapainottamiseksi esitettiin Ruotsinkylän koulun toiminnan yhdistämistä Riihikallion kouluun elokuusta 2025 alkaen. Valtuusto ei hyväksynyt esitystä, ja vuoden 2025 talousarvioon esitettiin lisästäjä 197 000 euroa.

Kulttuurin palvelualueella toteutettiin kulttuurikasvatussuunnitelmien mukaista ohjelmaa tuhansille tuusulalaisille lapsille ja nuorille. Toisen asteen Kultsu käynnistyi. Tuusulan Opiston ja Kuvataidekoulun toiminta Moniossa on vakiintunut. Tuusulan museon kohteissa riitti vierailijoita, ja Jokelan 150-vuotisjuhlavuosi näkyi kävijöinä Jokelan tiilitehtaalla. Opiston ja Kuvataidekoulun Etelä-Tuusulan toiminta vakiintui Monioon vuoden 2024 aikana. Kaikukortteja on jaettu 273 kappaletta. Palvelukeskus Särmän työmaa on heikentänyt kirjasto- ja palvelun esteettömyyttä ja saavutettavuutta.

Vapaa-aikapalveluiden palvelualueella nuorisotyön organisointia tarkasteltiin kuntatasolla. Alueellinen nuorisotyö ja nuorten aikuisten palvelut päätettiin pitää omina kokonaisuuksina ja omilla hallinnonaloilla. Alueellinen nuorisotyö päätettiin muuttaa nuorisopalveluiksi 1.1.2025. Tuusulanjärven talvi saavutti suuren suosion, kävijöitä järvellä oli 175 000 ja käyttöpäiviä kaikkiaan 111. Uimahallin korjaussuunnittelu on käynnistynyt. Urheilukeskuksen monitoimihalli valmistui vuoden vaihteessa.

Avustusuudistus toteutui suunnitellusti ja avustukset jaettiin uudella toimintamallilla kasvatus- ja sivistyslautakunnan ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan toiminta-avustuksina ja kerta-avustuksina viranhaltijapäätöksin. Tuusulan ensimmäiset kulttuurin ja urheilun kummitukea hakeneet kummiurheilijat ja -taiteilijat valittiin.

Ruokapalveluiden vastuullisuus hävikin vähentämiseksi sekä ikäihmisten ruokailun, koulujen hyvinvointiaamiaisten ja kouluruokaryhmien tuotantokeittiövierailun kehittämiseksi palkittiin Tärkeissä töissä –gaalassa 2024.

Talouden toteutuminen

Sivistyksen toimialueen talous toteutui talousarvion mukaisesti. Sitovan toimintakatteen toteuma oli 98,0 % muutetusta talousarviosta, 103,2 milj. euroa. (v2023: 98,5 milj. euroa). Toimintatuottoja kertyi 16,9 milj. euroa (v2023: 17,4 milj. euroa) ja toimintakulut olivat 120,0 milj. euroa (v2023: 115,9 milj. euroa).

Strategisten vuositavoitteiden toteutuminen

- Toteutuu suunnitellusti
- Toteutuu osittain
- Ei toteudu

01.05 Kehitämme kulttuurin palveluverkkoa		Ratkaisu taiteen ja kulttuurin työ- ja kokoelmatiloihin on löydetty.	
		Halosenniemen asiakaspalvelurakennuksen tarveselvitys on aloitettu.	
		Pääkirjaston paikka tai peruskorjauksen aikataulu on päätetty.	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Tilapalvelut ei ole aloittanut asiakaspalvelurakennuksen tarveselvitystä.

Pääkirjaston hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä päätettiin, että se palautettiin valmisteluun.

01.06 Kehitämme digitaalisia kulttuuripalveluja		Finnaan on viety kaksi osakokonaisuutta museokokoelmista	
		Tuusula on liittynyt kuntien yhteiseen e-kirjastoon	
		E-aineistojen tarjonta kasvaa edellisvuodesta 10%.	
		XR -museon rakenne on laadittu	
		Opisto tarjoaa etäkursseja.	
		Etäkursseja tarjotaan noin kymmenen opetuskaudessa, eniten kielten alalla.	

Poikkeamat:

01.07 Ruokapalvelut hyödyntävät digikehittämistä laadukkaana ruuan vastuullisessa tuottamisessa		Tuotannonohjauksjärjestelmässä on otettu käyttöön sähköinen tukkutilaaminen ja cateringosio.	
		Laskutuksen rajapinta on rakennettu.	

Poikkeamat: 1.4. jälkeen, kun Monetraan siirtyminen on tapahtunut, edetään syksyllä 2024.

30.12.2024 Sähköisen tukkutilaamisen testausvaihe käynnissä. Rajapinnat rakennettu Valiolle ja Meira Novalle. Cateringosio on otettu tehokkaasti käyttöön.

Laskutuksen rajapinnan rakentamista ei ole vielä aloitettu.

05.01 Toteutamme monipuolista, korkeatasoista ja omaileista kulttuuritarjontaa kunnassa ja kulttuuritalo Moniossa		Tavoitamme uusia kohderyhmiä monipuolistuvilla taiteen aloilla ja kurssitarjonnalla	
		Kävijämäärät kasvavat tilojen myötä.	
		Maksullinen kulttuuritarjonta on ammattilaisten tuottamaa.	
		Matalan kynnyksen tapahtumatarjonta kasvaa eri kuntakeskuksissa.	

Poikkeamat: -

05.02 Kehitämme Urheilukeskusta		Monitoimihalli valmistuu	
		Monitoimihallin palvelu- ja käyttöönottosuunnitelma on valmis syksyllä 2024	

Poikkeamat: Rakentamishanke on käynnissä, halli valmistuu alkuvuodesta 2025. Liikenteen ja pysäköinnin järjestelyt, urkka-aukio ja ulkoliikuntapaikka toteutetaan vaiheittain vuosina 2024-2026.

Hanke kokonaisuudessaan on vaativa ja vaiheistaminen tulee aiheuttamaan liikenteen ja palveluiden sujuvuuteen häiriöitä. Parannetaan hankkeiden yhteensovittamista ja kunnan konserniyhtiön ja kunnan välistä toimintaa.

06.03 Edistämme Lapsiystävällinen kunta -toimintamallia		Lapsiystävällinen kunta -alkukartoitus on tehty ja toimintasuunnitelma on valmistunut ja hyväksytty.	
		Henkilöstölle on tarjottu perehdyttämiskoulutusta.	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Toimintasuunnitelma hyväksyttäväksi elo-syyskuussa. Koulutukset on kirjattu osaksi toimintasuunnitelmaa ja ne alkavat toimintasuunnitelman hyväksymisen jälkeen. Koulutukset toteutetaan keväällä/syksyllä 2025.

Toimintasuunnitelmaa päivitetty elo-syyskuussa.

06.04 Vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvoinnin edellytyksiä moniammatillisesti		Reunamo Reseach -analyysit osoittavat, että lasten sensitiivinen kohtaaminen ja osallisuus oman ryhmän jäsenenä toteutuvat.	
		Hyvinvointi- ja opiskeluhoitosuunnitelma on arvioitu, päivitetty ja käytössä	
		Lukiolaisten osallisuus ja hyvinvointi vahvistuvat	

Poikkeamat: Varhaiskasvatuksessa aikuisen osallistuvaa ja vastaanottavaa toimintaa observoitiin aiempaa selkeästi useammin.

06.05 Vahvistamme yhteistyötä ja palvelurajapintoja hyvinvointialueen kanssa		Operatiiviset rakenteet, prosessit ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on kuvattu, ne toimivat ja niitä arvioidaan	
		Yhteistyön vastuuhenkilöt tunnistettu/nimetty	
		Lasten, nuorten ja perheiden kokemus hyvinvoinnista on vahvistunut (seurantakyselyt)	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Yhteistyön toimivuuden toivotaan vielä kehittyvän tiiviimmäksi perustason työtä tekevien kanssa. Hyvinvointialueen irtisanomiset voivat jatkossa vaikuttaa yhteistyöhön. Seurantakyselyitä ei ole vielä toteutettu vuoden 2024 aikana. Hyvinvointialue on irtisanonut emo-ryhmien sairaanhoitajat 6/2025 alusta.

06.06 Panostamme kulttuurihyvinvointiin		Kulttuurihyvinvointisuunnitelma ja toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelma ovat käytössä.	
		Kulttuurisen nuorisotyön suunnitelma on jalkautettu.	
		Kirjasto on toteuttanut Sana haltuun -hankkeen yhteistyössä työllisyyspalvelujen kanssa	

Poikkeamat: Kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa edistetään alueellisesti.

06.07 Tuemme nuoria ennaltaehkäisevässä nuorisotyössä		Verkostoyhteistyöstä nuoriso-ohjaajien, kouluvalmentajien ja Ohjaamon henkilöstön kanssa on käytössä yhteinen vuosikello, jossa sovittuna tapaamiset teemoineen.	
		Tiedonvaihto ammattiryhmien välillä on säännöllistä ja tiivistä.	

Poikkeamat: -

06.08 Ruokapalvelut lisäävät asiakkaan hyvinvointia osallisuuden kautta		Teemme yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja oppimisen palvelualueiden kanssa ruokakasvatuksessa.	
		Ruokakasvatuksen kehittämisen työryhmä sekä varhaiskasvatuksessa että oppimisen toimialueella kokoontuu säännöllisesti	
		Kouluruokailuryhmät kokoontuvat rehtorin kutsumana 2 kertaa lukuvuoden aikana.	
		Palvelun käyttöastetta (ruokailijamäärä suhteessa potentiaaliset asiakkaat) mitataan.	

Poikkeamat: Oppimisen palvelualueella kehittämissyhmä ei ole vielä toiminnassa. Melkein kaikilla kouluilla on kouluruokaryhmät, osasta ne vielä puuttuvat.

Palvelun käyttöasteen mittaamiseksi tarvitaan vielä tarkempia tietoja yksiköistä.

30.12.2024 Varhaiskasvatuksen ja ruokapalveluiden ruokakasvatus työryhmä on aktiivinen. Oppimisen palvelualueen kanssa on rakennettu ruokakasvatuksen portaati, jotka on liitetty osaksi koulujen Agenda-kasvatusta. Kouluruokaryhmät ovat valtaosassa kouluja kokoontuneet syksyn aikana, ja osaan kouluista on jo sovittu jatkotapaamisia keväälle 2025. Koulujen käyttöaste on laskettu syyskuun 2024 osalta hyödyntäen ruokailijakohteja ja oppilastilastoja. Laskennassa ei ole huomioitu poissaoloprosenttia. Käyttöaste oli 85,10%.

08.02 Toteutamme laaja-alaista arvo- ja asennekasvatusta Agenda2030-tavoitteiden mukaisesti		Kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet vuodelle 2024 on toteutettu	
		Kaikki koulut ovat toteuttaneet toimintaa Agenda2030 –portaiden mukaisesti	
		Erätauko-toimintamallia ja muita dialogisia malleja osallisuuden vahvistamiseksi on hyödynnetty	

Poikkeamat: -

09.01 Tarjoamme perheille muuttuvia tarpeita vastaavaa ja oikea-aikaista varhaiskasvatusta		Varhaiskasvatustarpeen ennakoitiin käytetään palveluohjausta ja jonotietoja sekä väestötietoja.	
		Huoltajien ja perheiden osallisuus on vahvistunut edellisistä vuosista	
		Osallisuutta varmistetaan yksikkökohtaisesti ja huoltajakyselyjen avulla	

Poikkeamat: Varhaiskasvatustarpeen ennakointi on valittu tiedolla johtamisen kehittämissuunnitelman käyttötapaukseksi ja työ etenee. Toiminnan analyysien mukaan huoltajien osallisuutta tulee edelleen vahvistaa. Kuntatasoiset huoltajakyselyt toteutuvat laadun arvioinnin vuosikellon mukaisesti. Tilojen saatavuus palvelun järjestämiseksi ovat haastaneet palvelun järjestämistä.

09.02 Kehitämme sivistyksen palvelualueiden johtamista ja toimintakulttuuria		Tiimityölle ja osaamisen jakamiselle on toimivat rakenteet	
		Toiminnan aloitusta tai muutosta tukevat valmennukset johtajille ja henkilöstölle ovat toteutuneet	
		Monion toimintakulttuuria sekä Tuusulan lukioiden yhteistyötä on kehitetty ja arvioitu	
		Tehtäväkuvat on päivitetty	
		Sijaisjärjestelyjen organisoimisen toimivuus on arvioitu	
		Kulttuuripalveluissa on uudistettu johtamisen ja organisoimisen rakenne	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Osa tehtäväkuvien päivityksistä ei ole edennyt, sillä HR-resurssi on kohdentunut alkuvuodesta suuriin järjestelmä uudistuksiin ja loppuvuodesta henkilöstövajaukseen.

09.03 Vakiinnutamme kieli- ja kulttuuritietoisien toiminnan varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa		Kieli – ja kulttuuriopettajien työ on vakiintunut kaikkiin yksiköihin	
		Henkilöstö on saanut koulutusta kieli- ja kulttuuritietoisesta toiminnasta	
		Viestintäsuunnitelma monikulttuuristen perheiden palvelun parantamiseksi on laadittu	

Poikkeamat: Varhaiskasvatuksessa toimii yksi vakituinen kieli- ja kulttuuriopettaja. Käännösten tarve tiedotettaessa on huomioitu vakassa. Monikielistä viestintää on vahvistettu, mutta kokonaisuunnitelmaa ei ole laadittu. Koulutuksia tulee jatkaa edelleen tulevina vuosina.

Oppimisen palvelualueella on käännetty yksittäisiä lomakkeita eri kielille, mutta viestintäsuunnitelma ja lomakkeiden kokonaisuus kesken. Kieli- ja kulttuuriopettajien (S2-opettajien)virat on vasta nyt saatu talousarviossa vakiinnutettua opetuksen puolelle.

09.04 Arvioimme ja kehitämme oppimisen tuen rakenteita		Oppimisen tuen rakenteet on päivitetty	
--	---	--	---

Poikkeamat: Prosessi kesken ja valmistuu loppuvuodesta. Laki- ja ops-muutos huomioidaan ja perusteluonnokset tulevat 12/2024 ja lakimuutos voimaan 1.8.2025.

Vammaisopetuksen tilatarpeita on kartoitettu Jokelassa ja asian suunnittelua jatketaan elokuussa. Infot henkilöstölle ja huoltajille suunnittelun aloittamisesta on pidetty.

Lakimuutoksen osalta kokonaisuus on edelleen valtakunnallisessa valmistelussa. Tuusulassa tuen ryhmien sijoittumista on pohdittu yläkoulujen rehtoreiden kanssa.

Varhaiskasvatuksen tuen rakenteiden kehittämis- ja arviointiprosessi on aloitettu.

11.01 Ruokapalvelut tuottavat laadukasta ruokaa vastuullisesti		Vastuullisuuden mittarit, nykytilan analyysi, suunnitelma vastuullisuuden kehittämisestä ja vastuullinen ruokalista on laadittu.	
--	---	--	---

Poikkeamat: -

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Väestörakenteen muutokset vaikuttavat globaalisti, valtakunnallisesti ja paikallisesti. Syntyvyyden lasku, väestön ikääntyminen ja huoltosuhteen heikkeneminen vaikuttavat tulevaisuuden kunnan talouteen, palveluihin ja elinvoimaan. Tuusulan nopea väestönkasvu tuo uusia asukkaita kuntaan, mutta tulomuutolla ei välttämättä pystytä korjaamaan vähäistä syntyvyyttä.

Kunnassa on *ennakoitava palveluiden määrää, rahoitusta ja henkilöstön saatavuutta*. Työvoiman saatavuuteen tarvitaan onnistunutta rekrytointia ja koulutuksellista yhteistyötä. Osaamista tulee kehittää suhteessa väestömuutoksiin, esimerkiksi monikielistymisen ja -kulttuuristumisen mukaisesti. Väestösuunnitteen ja perheiden palvelutarpeen arvioinnilla ennakoimme varhaiskasvatuksen tarvetta. Perusopetuksessa oppilasmäärät eivät laske väestösuunnitteen mukaisesti. Väestön ikääntymiseen ja kaikenikäisten tuusulalaisten hyvinvointiin vastaamme kehittyvillä kulttuuripalveluilla, Tuusulan Opiston monipuolisilla kursseilla ja terveystuokunnan mahdollisuuksilla.

Sivistys luo edellytyksiä talouden kasvulle ja kunnan vetovoimalle. Sivistyspalveluiden rahoitukseen ja kuntatalouden tasapainoon vaikuttavat valtakunnalliset lakimuutokset ja leikkaukset. Sivistyspalveluiden tulevaisuus tulee turvata entistä enemmän kunnan omalla rahoituksella, sillä valtion rahoitusosuus kunnan peruspalveluissa on jatkossa alle 20 %.

Palveluverkon tarkastelu on kestävän tulevaisuuden kannalta välttämätöntä. Uudet kohteet mahdollistavat sosiaalisesti, taloudellisesti, kulttuurisesti ja ekologisesti kestävän tulevaisuuden rakentamista.

Digitalisaation kehittämisellä voidaan vastata palveluiden saatavuuteen. Toimivilla digipalveluilla on mahdollista saada työaikaa lähipalveluiden tuottamiselle.

Sivistyspalvelut luovat kunnan hyvinvointityön perustan. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa tuusulalaisten hyvinvoinnin tukemiseksi ja edistämiseksi on keskeistä. Alueellista ja seudullista yhteistyötä on kehitettävä laadukkaiden palveluiden tuottamiseksi tulevaisuudessa.

Lapsiystävällinen kunta - työn jalkauttaminen vakiinnuttaa lapsen edun ensisijaisuuden ja lasten oikeuksien edistämisen osaksi kunnan hyvinvointityön ja päätöksenteon rakenteita.

Sivistyksen tukipalvelut

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Tiina Simons

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	6 189	6 594	6 594	6 296	1,7 %	95,5 %	95,5 %	- 298
TOIMINTAKULUT	- 5 893	- 6 523	- 6 477	- 6 059	2,8 %	92,9 %	93,5 %	418
TOIMINTAKATE	296	71	117	237	-20,0 %	334,6 %	202,6 %	120

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Toimialueen hallinto

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatio

Ruokapalvelut

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Sivistyksen palvelualueiden johtamista, toimintakulttuuria ja laadun arviointia on kehitetty tekemällä toimintaympäristöanalyysiä ja palvelukatalogityötä yhdessä palvelualueiden kanssa. Palveluiden järjestämisen tapaan ei ole tehty katalogityön perusteella muutoksia. Kunnan tiedolla johtamisen projektissa työstiin johdon koontinäyttöjä palvelualueille.

Tuusulan kunta osallistui näytteilleasettajana valtakunnallisille opetus- ja kasvatusalan Educa-messuille edistään Tuusulan vetovoimaisuutta kasvatus- ja koulutusalan kuntatyönantajana.

Dialogista toimintatapaa edistettiin toimimalla aktiivisena keskustelunjärjestäjänä ja ohjausryhmän jäsenenä valtakunnallisissa Kansallisissa dialogeissa. Kunnasta osallistuttiin keskustelunjärjestäjänä Ylen ja Erätauko-säätiön Hyvin sanottu -keskustelufestivaaleille.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on siirtynyt 1.1.2024 sivistyksen toimialueelle. Hyvinvointikoordinaattori työskentelee sivistyksen kehittämis- ja hallintoyksikössä tehden kuntatasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Muutoksessa on siirretty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rahoitusta sivistyksen toimialueelle 158 000 euroa.

Vuoden 2023 hyvinvointikertomus on hyväksytty valtuustossa kesäkuussa. Lapsiystävällinen kunta – toimintasuunnitelma on hyväksytty lokakuussa.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi olemme toimineet LANUPE-ryhmässä ja HYTE-ryhmässä. Lakisääteiset LANUPEn ja oppilashuollon yhteistyöryhmät hyvinvointialueen kanssa ovat kokoontuneet säännöllisesti. Alueellista hyte-työn koordinoitua on tehty aluehyte-ryhmässä sekä kunnan johdon ja Keusoten neuvottelupäivillä.

Palveluverkon uudistamisessa Tuusulanjärven koulu, Tusby träsksvenska skola, Tuusulanjärven päiväkoti ja Peltokaaren päiväkoti avautuivat suunnitellusti elokuussa 2024. Rykmentinpuiston ja Riihikallion uudiskohteiden irtokalustekilpailutus tehtiin elo-joulukuussa. Hankintapäätös tehdään helmikuussa 2025. Kesäkuun valtuustossa tehtiin päätös palveluverkon kehittämisestä. Ruotsinkylän koulu jatkaa palveluverkossa Lahelan uudiskohteen valmistumiseen asti. Päätöksellä on merkittävä vaikutus tulevien vuosien talousarvioiden säästöpainaisiin. Taiteen ja kulttuurin työ ja kokoelmatilojen toteutussuunnittelu etenee. Pääkirjaston hanke-suunnitelman valmistelua jatketaan kahden eri sijaintivaihtoehdon pohjalta vuonna 2025.

Sisäilmatyössä Roinilan päiväkodin korjaukset käynnistyivät, ja toiminta on siirtynyt väistötiloihin kesäkuun alussa.

Ruokapalveluyksikkö tuotti ateriapalveluja kaikkiin kunnan kouluihin ja päiväkoteihin myöskin puistoruokailuun, kerhotoimintaan ja kunnan henkilöstöravintolaan sekä tilaustarjoiluun.

Tammi-joulukuussa tuotettiin 1 919 619 suoritetta, joka oli 90 % koko vuoden arvioidusta suoritelmäärästä.

Talouden toteutuminen

Sivistyksen tukipalveluiden talous toteutui talousarvion mukaisesti. Toimintatuottoja kertyi 6,3 milj. euroa ja toimintakulut olivat 6,1 milj. euroa. Toimintakatteen toteuma oli 0,2 milj. euroa (mta 0,1 milj. euroa).

Arvio tulevasta kehityksestä

Työhyvinvoinnin johtaminen, toiminnan laadun ja arvioinnin seuraaminen ja kehittäminen sekä tiedolla johtaminen ovat sivistyksen toimialueen hallinnon keskiössä tulevina vuosina. Sivistyksen palveluverkon edistymisen on keskeistä palveluiden laadun takaamiseksi.

Keskeisimpiä sivistyspalveluihin ja niiden rahoitukseen vaikuttavia valtakunnallisia muutoksia ovat varhaiskasvatuksen henkilöstökelpoisuudet (2030), perusopetuksen kokonaisuudistus, oppimisen tuen kokonaisuudistus 1.8.2025, valtionosuusjärjestelmän uudistus sekä toisen asteen maksuttomuus, oppivelvollisuuden tuomat muutokset myös jatkossa sekä kulttuuripalveluiden rahoitukseen kohdistuvat leikkaukset.

Sivistyskunnan mahdollisuuksiin panostaminen edellyttää toimialueen hallinnolta laajaa yhteistyötä, kumppanuuksia, verkostoitumista, toimivia rakenteita ja hyvää johtamista. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa lasten, nuorten, perheiden ja kaiken ikäisten tuusulalaisten hyvinvoinnin tukemiseksi ja edistämiseksi on keskeistä.

Uudet ravitsemussuositukset pyrkivät edistämään lasten ja nuorten terveyttä sekä ympäristön hyvinvointia ohjaamalla kohti terveellisempiä ja kestävämpiä ruokailutottumuksia varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Muutokset ruokalistoihin ja ruokailukäytäntöihin voivat vaikuttaa myös kouluruokailun kustannuksiin.

Varhaiskasvatus

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Vänni

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	2 422	1 985	1 985	1 893	-21,8 %	95,4 %	95,4 %	- 91
TOIMINTAKULUT	- 34 692	- 35 277	- 37 570	- 36 165	4,2 %	102,5 %	96,3 %	1 405
TOIMINTAKATE	- 32 270	- 33 292	- 35 585	- 34 272	6,2 %	102,9 %	96,3 %	1 313

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Kunnallinen varhaiskasvatus

Esiopetus

Yksityinen varhaiskasvatus

Olellaiset tapahtumat palvelualueella

Palveluverkko: Tuusulanjärven ja Peltokaaren päiväkodit aloittivat toimintansa suunnitelmien mukaisesti elokuussa. Tuusulanjärven päiväkodit aukesi kaksi ryhmää suunniteltua suurempana ja Peltokaaren päiväkodit kolme ryhmää pienempänä johtuen alueiden lapsimäärästä.

Tuusulan muuttovoitto näkyy edelleen palvelutarpeen kasvuna etenkin Etelä-Tuusulassa. Keväällä 2024 perustettiin viiden ryhmän verran paikkoja lisää Etelä-Tuusulaan. Varhaiskasvatuksen kasvaneeseen palvelutarpeeseen avattiin 1.9.2024 alkaen uusia toistaiseksi voimassa olevia tehtäviä 12 kappaletta, joihin palkataan henkilöt ensin määräajaksi 30.6.2025. Syyskuun lopussa lapsia oli varhaiskasvatuspalveluissa 1553 ja joulukuun lopussa 1585. Keväälle 2025 hakeneista varten uusia ryhmiä perustettiin etelän alueelle kuusi. Pienten, alle 3-vuotiaiden määrän kasvu varhaiskasvatuksessa maksaa enemmän kuin yli 3-vuotiaiden varhaiskasvatus johtuen laista tulevasta henkilöstömitoituksesta.

Varhaiskasvatuksen tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa korotettiin 1.4.2024 alkaen ja yksityisten päiväkotien esiopetuskorvausta 1.8.2024 alkaen.

Vuoden 2024 palvelusetelin määrärahoista puuttui 560 000 euroa, koska palveluseteliä käyttöönotettaessa niihin budjetoitu summa osoittautui lähtökohtaisesti liian alhaiseksi. Lisämäärärahaa palveluseteliin saatiin puolivuosisikatsauksen yhteydessä yhteensä 785 000 euroa. Tehdyillä korotuksilla arvioitiin olevan vaikutusta kustannusten nousuun vuositasolla 225 000 euroa, joka toteutui tilinpäätöksessä 2024, saadusta lisämäärärahasta huolimatta.

Laadun hallinnan suunnitelmällisyys toteutui hyvin. Varhaiskasvatuksessa asiakaskyselyssä huoltajien arviot palvelun laadusta ylsivät hyvälle ja erinomaiselle tasolle. Kansallisen Valssi-arviointityökalun kuntatasoinen yhteenveto päiväkotien tuloksista on tehty. Observointien tulokset osoittivat, että ulkona tapahtuvan toiminnan pedagogiikka on kehittynyt erityisesti. Entisestään tulee lisätä lasten liikkumista ja erityisesti kuormittavampaa liikuntaa päivän aikana liikuntasuosituksen mukaisesti. Lasten keskinäistä vertaistoimijuutta ja sitoutumista toimintaan tulee vahvistaa. Kasvattajan keskeinen tehtävä on lasten toiminnan ja leikin kannattelu ja auttaminen toiminnassa eteenpäin leikin edellytyksiä, merkityksellisyyttä ja ryhmäytymistä vahvistamalla.

Alle kolmevuotiaiden lasten määrä on elokuussa palveluissa lähes sama kuin vuotta aiemmin. Lasten kokonaismäärä on sata lasta enemmän kuin 31.12.2023. Alle 3-vuotiaiden lasten osuus kaikista kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevista on 22 prosenttia. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on 1-2 -vuotiaista, ikäluokat

yhteensä laskettuna 43 prosenttia lapsista.

VARHAISKASVATUSPALVELUT, LAPSIMÄÄRÄ 31.12.	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Kunnallinen varhaiskasvatus	1 250	1 254	1 518	1505	1 542
Kunnallinen perhepäivähoito	78	74	59	53	43
Kunnallinen varhaiskasvatus yhteensä	1 328	1 328	1 577	1 558	1 585
Perhekeskustoiminta / Avoin varhaiskasvatus yhteensä (**Lasten kerhot / kerhopaikat)	78	75	61	62	65
Ostopalvelupäiväkotihoido	59	67	20	0	0
Yksityinen päiväkotihoido	465	442	510	453	440
joista esiopetuksessa ja täydentävä ph	95	79	79	77	62
Yksityinen perhepäivähoito	41	40	34	22	14
Yksityinen päivähoito yhteensä	506	482	544	475	454
Varhaiskasvatuksen piirissä lapsia yhteensä	1 971	1 952	2 202	2 095	2104
Lakisääteinen kotihoidon tuki	454	397	458	395	306
Kotihoidon tuki yhteensä	454	397	458	395	306
Kaikki hoitomuodot yhteensä	2 425	2 349	2 660	2 436	2 410
Alle 2 - kuntalaisä ja sen sisaruslisä (saavat lisäksi lakisääteistä kotihoitontukea)	192	185	200	165	134

Talouden toteutuminen

Varhaiskasvatuksessa toimintatuottoja kertyi 1,9 milj. euroa ja toimintakulut olivat 36,2 milj. euroa. Toimintakate 34,3 milj. euroa alitti muutetun talousarvion 1,3 milj. euroa (mta 35,6 milj. euroa, tot 96,3 %).

Varhaiskasvatuksen palkkakustannuksissa oli budjettivaje, johon ennen palkankorotuksia arvioitiin riittävän 1,073 milj. euroa. Tilinpäätös 2023 oli varhaiskasvatuksen henkilöstökulujen osalta alijäämäinen 1,8 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen henkilöstömenojen Talouden budjetointi on ollut edellisiltä vuosilta alijäämäinen henkilöstötarpeen nopean kasvun ja palkankorotusten vuoksi. Budjetin saamiseksi tasapainoon haettiin henkilöstökuluihin lisämäärärahaa 1,5 M€ puolivuositarkistuksessa.

Varhaiskasvatusmaksuja päivitettiin 1.8.2024 alkaen. Maksujen määräytymiseen liittyvää tuloarajaa sekä korkeinta asiakasmaksua nostettiin indeksien mukaisesti. Maksutuottojen tulokertymään vaikuttaa varhaiskasvatuspalveluiden käytön laajuus ja palvelua käyttävien perheiden tulotaso. Tulorajojen muutokset vaikuttavat myös palvelusetelillä muodostuviin kuluihin. Kaikille asiakkaille tehtiin uudet maksupäätökset 1.8.2024 alkaen. Tulokertymä elo-joulukuulta 2024 oli vuonna 68 000 euroa suurempi kuin vuonna 2023.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Palvelunkysyntä on noussut edellisinä vuosina ja ennusteiden mukaan sen oletetaan jatkuvan. Alle 3-vuotiaiden hakijoiden osalta tilanne näyttää hieman tasaantuneen. Tavoitteena on edelleen varmistaa varhaiskasvatuksen palveluverkon kokonaisuuteen väljyyttä riittävällä tavalla, jotta varautuminen lasten palveluntarpeeseen on helpompaa. Tilannetta tulee helpottamaan Mikkolan koulun tilojen ottaminen varhaiskasvatuksen käyttöön ensin väistötiloina ja vuodesta 2027 alkaen mahdollisesti omana yksikkönään. Tulevan Lahelan päiväkodin laajuuden riittävyys tulee arvioida uudelleen ennen hankkeen käynnistymistä seuravan vuosikymmenen lapsimääriä ennustamalla. Lahelan koulun ja päiväkodin yhteyteen rakentuu myös tilat nuorisopalveluille, jolloin Lahelan tertun yhteydessä oleva nuorisotila voidaan muuntaa päiväkotiryhmiksi. Tästä on tehty ennakkosuunnitelma Lahelan tertun laajennuskorjauksen yhteydessä.

Varhaiskasvatukseen hakeudutaan läpi koko vuoden. Edellisten kolmen vuoden ajan palveluissa on aloittanut elokuussa 100 lasta enemmän kuin edellisellä ja keväällä hakijoita palveluihin on ollut yhteensä 100-120 lasta. Kevään uusien ryhmien tarve Etelä-Tuusulassa on jo vakiintunut tarve, joka tulee huomioida viimeistään elokuussa 2025.

Jokelan alueella Peltokaaren päiväkotitoiminta mahdollistaa alueen lapsimäärän kasvua hyvin. Kellokoskella lapsimäärät ovat kuluvalle kaudella alhaisemmat kuin edeltävinä vuosina. Mahdolliseen kasvuun voi Kellokoskella suunnitella Saviahon päiväkodin tilojen vuokrausta Mäntsälältä. Etelässä Tuusulanjärven päiväkotitoiminta aloitti kaksi ryhmää suunniteltua suurempana. Kapasiteettilaskelman mukaan ryhmien toimintaa tulee edelleen jatkaa. Rykmentinpuiston päiväkotitoiminta avautuu seitsemällä lapsiryhmällä ja kahdella esiopetuksen ryhmällä elokuussa 2025. Lisäksi päiväkotitoimintaan siirtyy Myötätuulen avoin varhaiskasvatustoiminta. Särnä-rakennuksen valmistumiseen mennessä tulee selvittää avointen päiväkotien määrä ja sijainti. Rakennukseen on suunniteltu yhteiset tilat nuorisopalveluille ja avoimelle varhaiskasvatukselle.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen edelleen tärkeää. Esiopetusikäisten sijoittuminen koulun tiloihin jo esiopetusvuonna vapauttaa päiväkotitiloista ryhmätiloja pienemmille lapsille. Samalla esiopetusvuonna lapset tutustuvat ja osallistuvat koulun toimintakulttuuriin ja toimintaan, mikä vaikuttaa positiivisesti koulun aloittamiseen.

Palvelusetelin perusarvoon kohdistuu korotuspaineita. Palvelusetelin kuluja ja hintaa tulee seurata suhteessa kunnallisen varhaiskasvatuksen kuluihin. Yksityisten palveluntuottajien n. 500 varhaiskasvatuspaikkaa ovat merkittävä osuus palvelukokonaisuudesta. Alle 2-vuotiaiden kuntalaisia tai sisaruslisää saavien lasten määrä on laskenut, samoin kotihoidontukea saavien lasten määrä.

Oppiminen

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	7 527	6 660	6 580	7 203	-4,3 %	108,2 %	109,5 %	624
TOIMINTAKULUT	- 65 610	- 66 262	- 66 632	- 66 628	1,6 %	100,6 %	100,0 %	4
TOIMINTAKATE	- 58 082	- 59 602	- 60 052	- 59 425	2,3 %	99,7 %	99,0 %	628

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Perusopetus

Kasvun ja oppimisen tuki

Lukio

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

	OPPILASMÄÄRÄ	TEHOSTETTU TUKI	ERITYINEN TUKI	S2-OPPILAAT	KOULUKULJETUK- SESSA
2023	5062	16,6 %	8,9 %	6,3 %	13,1 %
2024	4999	17,3 %	8,8 %	8,1 %	12,6 %

Perusopetuksen oppilasmäärä oli kunnassa 20.9. tilastointipäivänä 4999, joka oli edellistä vuotta vähemmän,

mutta kuitenkin arvioitua suurempi. Lukion opiskelijamäärä kasvoi odotetusti Monion aukeamisen myötä 742 opiskelijaan.

Elokuussa avattiin Tuusulanjärven kampus, jossa toimivat Tuusulanjärven koulu (247 oppilasta), Tusby Tärsk Svenska skola (44 oppilasta) ja Tuusulanjärven päiväkoti (190 lasta).

Johtamisjärjestelmän tehtävänkuvia on päivitetty ja arvioitu samalla mm. sijaisjärjestelyjen muutoksen tuomia vaikutuksia, jotka olivat selkeästi positiivia rehtorin työn näkökulmasta.

Rykmentinpuiston hankkeessa aloitettiin muutosvalmennus uuden yksikön toimintakulttuurin rakentamiseksi. Riihikallion ja Rykmentinpuiston rakentaminen on käynnissä ja edennyt aikataulussa.

Tiimityön ja yhteisopettajuuden kehittymistä edistettiin koulutusten ja osaamisen jakamisen kautta. Osaamisen kehittämisen ja jakamisen edistämiseksi järjestettiin Moniossa koko kunnan yhteinen veso-koulutuspäivä maaliskuussa 2024.

Uudet lukutaidot, Agenda2030 ja kulttuurikasvatussuunnitelmien toteuttamista on jatkettu suunnitellusti. Jatkossa on arvioitava mm. kuljetuskustannusten tuomia kustannuksia ja tarkennettava mitkä osa-alueet toteutetaan paikallisesti ja mihin oppilaat kuljetetaan eri puolilta kuntaa.

Oppimisympäristöjen ja palveluverkon kehittämiseksi sekä talouden tasapainottamiseksi kesäkuun valtuustoon esitettiin Ruotsinkylän koulun toiminnan yhdistämistä Riihikallion valmistuvaan kampukseen elokuusta 2025 alkaen. Taloudelliseksi säästöksi arvioitiin n. 200 000 euroa vuodessa. Esitystä ei hyväksytty ja vuoden 2025 talousarvioon esitettiin lisäsäästöjä 197 000 euroa.

Oppimisen tuen rakenteita suunniteltiin syksyllä 2024 ja samalla valmistauduttiin opetussuunnitelman muutoksiin niin oppimisen tuen kuin lisätuntienkin osalta.

Ylioppilaskirjoitusten tulokset olivat hyvät, kevään valmistuneiden puoltoänten keskiarvoksi tuli 4,00. Tuusulan lukio sijoittui STT-lukiovertailussa Uudenmaan lukioiden joukossa sijalle 35, joka oli Keski-Uudenmaan alueen korkein.

Yhteishaussa Tuusulan lukion opiskelijamäärä kasvoi merkittävästi, ensisijaisia hakijoita oli yhteensä 306, joista Hyrylässä 239, Jokelassa 38 ja Kellokoskella 29, Kaikki paikat saadaan täyteen, keskiarvorajaksi tuli Hyrylässä 8,33, Jokelassa 7,62 ja Kellokoskella 7,58.

Talouden toteutuminen

Oppimisen palvelualueen talous toteutui talousarvion mukaisesti. Toimintatuottoja kertyi 7,2 milj. euroa ja toimintakulut olivat 66,6 milj. euroa. Toimintakatteen toteuma oli 59,4 milj. euroa (mta 60,0 milj. euroa, tot 99,0 %).

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Perusopetuksen aloittavien oppilaiden määrä näyttää jatkavan hallittua laskuaan tulevina vuosina. Lukuvuonna 2024-25 perusopetuksen aloitti 448 oppilasta, kun 6. luokalla oppilasmäärä oli 578. Alakoulun oppilasmäärä on pudonnut vuodesta 2020 vuoteen 2024 mennessä n. 200 oppilaalla, joka vastaa käytännössä 2-sarjaisen koulun oppilasmäärää. Muutos ei ole näkynyt palveluverkossa, mutta tulevina lukuvuonna kunnassa on kolme suomenkielistä koulua, joissa on alle 50 oppilasta. Muuttovoitto vaikuttaa osaltaan oppilasmäärään, mutta alakoulusta lähtee edelleen tulevina vuosina yläkouluun enemmän oppilaita kuin ensimmäiselle luokalle tulee. Monikulttuuristen lasten osuus on noussut ja sen arvioidaan nousevan tulevina vuosina.

Oppilaiden tuen uudistuksen vaikutus tulee arvioida vuoden 2026 talousarviota varten. Kelpoisuusvaatimus-

ten muutos mm. yksilöllistetyn oppimäärän oppilaiden kohdalla voi tuoda tarpeen palkata lisää erityisluokanopettajia kuntiin. Oppilaiden haasteiden lisääntyminen näkyy koulujen arjessa, jonka vuoksi oppilasmäärän laskun myötä tulevaa säästöä olisi hyvä ohjata oppilaan tien vahvistamiseen mm. erityisopettajien ja koulunkäynninohjaajien määrään.

Palveluverkon uudistaminen ja pedagogiikan kehittäminen tulee nostamaan ict-leasing -kustannuksia tulevina vuosina ja tämä on huomioitava tulevissa talousarvioissa.

Koulukuljetusten kilpailutusten myötä tulevaa hintojen nousun vaikutusta on arvioita osavuosisikatsausten yhteydessä.

Rekrytoinnin ovat onnistuneet lukuvuonna hyvin, mutta työpaikkojen markkinointiin on syytä kiinnittää vielä huomiota.

Kulttuuri

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	418	609	609	642	53,8 %	105,4 %	105,4 %	33
TOIMINTAKULUT	- 4 210	- 5 822	- 5 822	- 5 728	36,0 %	98,4 %	98,4 %	95
TOIMINTAKATE	- 3 793	- 5 213	- 5 213	- 5 086	34,1 %	97,6 %	97,6 %	128

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Kirjasto

Kulttuuri- ja museopalvelut

Tuusulan Opisto

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Palvelualueella toteutettiin kulttuurikasvatussuunnitelmien mukaista ohjelmaa tuhansille tuusulalaisille lapsille ja nuorille. Toisen asteen Kultsu käynnistyi ja ohjelmassa olivat mukana Tuusulan lukion, Keudan Kirkkotien yksikön sekä Pekka Halosen Akatemia opiskelijat. Palveluyksiköiden lisäksi osioita kulttuurikasvatussuunnitelmaan toteuttaa Lottamuseo.

Kulttuurin ja taiteen työ- ja kokoelmatilojen sijoittuminen Hyökkälän kouluun eteni hankesuunnitelmaan. Pääkirjaston hankesuunnitelmaa valmisteltiin. Päätös asiasta siirtyi vuoden 2025 puolelle.

Tuusulan museon kohteissa riitti vierailijoita entiseen tapaan. Jokelan 150-vuotisjuhluvuosi näkyi kävijöinä Jokelan tiilitehtaalla. Avustusten kokonaisuudistus valmistui ja Tuusulan ensimmäiset kulttuurin ja urheilun kummitukea hakeneet kummitaiteilijat valittiin. Kulttuurin tapahtumia oli 40 ja ne sisälsivät 203 esitystä.

Opiston ja Kuvataidekoulun Etelä-Tuusulan toiminnasta vakiintui Monioon vuoden 2024 aikana. Opetusta kehitettiin ja uusia tiloja hyödynnettiin entistä monipuolisemmin. Opistolla oli kurssitarjontaa mm. elokuva-taiteessa, valokuvauksessa, kuvanveistossa ja kankaanvärjäyksessä. Aikuisten kuvataiteen perusopetuksen ryhmä aloitti toimintansa.

Kulttuurituotanto kunnassa ja kulttuuritalo Moniossa: Minä elän! -klubeja järjestettiin sekä Halosenniemen museossa että taiteilijakoti Erkkolassa. Klubeja oli yhteensä kahdeksan. Tuusula-viikko järjestettiin perinte-

seen tapaan 22.7. vietettävän Tuusula-päivän ympärille. Päätapahatuma järjestettiin Jokelan 150-vuotisjuhla-vuoden kunniaksi Jokelan tiilitehtaalla. Tuusulan taiteiden yö 2024 järjestettiin 9.8. Tapahtumia oli ympäri kuntaa, Hyrylän lisäksi tapahtumakeskuksina olivat Kellokosken Ruukki ja Jokelan Tiilitehdas. Skidiviikkoa vietettiin sekä maaliskuusta että marraskuussa. Kumpanakin lastenkulttuuriviikkona oli tarjolla 12 erilaista esitystä, joissa oli katsojina yhteensä 1 800 lasta. Lapset pääsivät kulttuurin pariin myös Talvisen teatterikiertueen esityksissä ja kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisissa ohjelmissa. Monion Riihi-salissa järjestettiin kuusi maksullista tapahtumaa, joista parhaiten vetivät musiikkia sisältävät ohjelmat. Keski-Uudenmaan Teatterilla oli esityksiä Moniossa.

Kulttuuripalveluiden johtaminen ja organisointi: Uusi kirjastotoimenjohtaja aloitti työnsä tammikuussa. Kulttuuripalveluiden johtoryhmän toimintaa kehitettiin.

Kulttuurihyvinvointi: Kaikukorttitoiminta on vakiinnuttanut asemansa Tuusulassa. Kortteja on jaettu yhteensä 273 kappaletta. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Keusote on koostanut työryhmän, joka vie alueellista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa eteenpäin. Se tulee osaksi alueellista hyvinvointisuunnitelmaa.

Kulttuurin palveluverkko: Erilaiset tilahankkeet työllistivät kulttuuripalveluja. Pääkirjaston sekä kulttuurin ja taiteen tilojen tarveselvitykset valmistuivat. Pääkirjaston hankesuunnitelman valmistelua jatketaan kahden eri sijaintivaihtoehdon pohjalta vuonna 2025. Taiteen ja kulttuurin työ- ja kokoelmatilat valmistuvat Hyökkälän koulun tiloihin vuonna 2026. Monion Riihi-salin käytönaikaiset muutostyöt hyväksyttiin valtuustossa helmikuussa ja ne saatiin valmiiksi ennen syyskauden alkua. Rakennus Kympin suunnittelua opiston ja lukion sekä Taito Uusimaan käyttöön on jatkettu.

Pääkirjaston viereen rakentuvan palvelukeskus Särmän työmaalla on ollut vaikutuksia kirjastotoimintaan: Palveluita on jouduttu rajoittamaan mm. melun, tärinän ja vesivahingon vuoksi. Pääkirjaston saavutettavuus on heikentynyt, mutta palvelut on pystytty säilyttämään.

Kulttuurihyvinvointisuunnitelma, II asteen kulttuurikasvatussuunnitelma, kulttuurinen nuorisotyö: Kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa edistetään yhteistyössä Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Keusoten kanssa. Alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma tulee osaksi alueellista hyvinvointisuunnitelmaa. II asteen kulttuurikasvatussuunnitelmaa – toisen asteen Kultsua – toteutettiin järjestämällä Kult@Monio –nuorisotapahtuma Moniossa sekä suomalaisen musiikin päivän konsertti Riihi-salissa. Molempiin tapahtumiin osallistui noin 300 Tuusulan lukion, Pekka Halosen Akatemian sekä Keudan Tuusulan toimipisteen opiskelijaa. Pelisuunnittelu-pajoja järjestettiin kaikissa Tuusulan nuorisotiloissa.

Tuusulan Opiston ja Kuvataidekoulun toiminta Moniossa on vakiintunut uuden kauden alkaessa. Opisto on kehittänyt entisestään ilmaisutaitojen kuten elokuvataiteen ja valokuvauksen kurssitarjontaa, ja tietotekniikassa ohjelmaan on otettu myös tekoälyn käyttöön liittyvää ja englanninkielistä opetusta. Kuvataidekoulu aloitti erityisryhmien kuvataideopetuksen Mikkolan koulussa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toiminta-avustukset kulttuuri- ja taidetoimintaan olivat haettavissa 4.-31.1.2024. Kaikkiaan hakemuksia saapui 68 ja avustuksia haettiin yhteensä 275 199 eurolla. Jaettava kokonaissumma oli 125 000 euroa ja se jakaantui 64 toimijalle. Tilinpäätöksessä on virheellisesti kirjattu taiteen perusopetusta antavan Taito Uusimaan tuki tuotantotukiin.

MUSEO	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Näyttelykävijämäärä museoissa	58 292	43 000	27 978	45 537	57 939	54 769
YLEINEN KULTTUURITOIMI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Tapahtumat ja projektit osallis-	15 765	6 638	10 545	15 289	30 963	10 781

tujamäärä yhteensä (ei lastenkulttuuri)						
Taphtumien määrä			76	73	77	75
Lastenkulttuuritapahtumat, osallistujamäärä	6 482	1 428	897	4617	22 601	9 801
Lastenkulttuuritapahtumien määrä	127		24	102	88	145
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä yhteensä	22 247	8 066	11 442	19 904	53 564	20 582

Talouden toteutuminen

Kulttuurin talous toteutui talousarvion mukaisesti. Toimintatuottoja kertyi 0,6 milj. euroa ja toimintakuluja 5,7 milj. euroa. Toimintakatteen toteuma oli 5,1 milj. euroa. (ta 5,2 milj. euroa, tot 97,6 %).

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Valtion on leikannut kulttuuripalveluiden rahoitusta osana säästötoimenpiteitä. Leikkausten ennakoidaan jatkuvan tulevina vuosina. Kulttuuripalveluiden tason säilyttäminen vaatii kunnan rahoitusosuuden lisäämistä. Myös kunnan kasvava asukasmäärä tulisi näkyä kulttuuripalvelujen rahoituksen kasvamisena.

Asianmukaiset, toimivat ja saavutettavat työ- ja asiakaspalvelutilat mahdollistavat onnistuneet kohtaamiset ja toiminnan kehittämisen. Opistolle ja kuvataidekoululle Monio tarjoaa mahdollisuuden toteuttaa uusia toimintoja. Kulttuurin ja museon työ- ja kokoelmatilojen siirtyminen Hyökkälään mahdollistaa palvelujen monipuolistamisen. Pääkirjaston paikka on elinvoimaisen kunnan keskuksessa.

Vapaa-aika

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapalveluiden päällikkö Risto Kanerva

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	854	766	766	828	-3,0 %	108,0 %	108,0 %	62
TOIMINTAKULUT	- 5 483	- 5 194	- 5 194	- 5 397	-1,6 %	103,9 %	103,9 %	- 204
TOIMINTAKATE	- 4 629	- 4 427	- 4 427	- 4 569	-1,3 %	103,2 %	103,2 %	- 142

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut
Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut
Uimahalli ja terveystuokuntapalvelut

Olellaiset tapahtumat palvelualueella

Uudet avustuksien jakoperusteet otettiin käyttöön vuoden alusta. Ohjeita ja kriteereitä päivitettiin loppuvuodesta mm. ensimmäisistä hakuprosesseista saatujen kokemusten pohjalta.

Nuorisotyön organisointia kuntatasolla tarkasteltiin toimintavuoden aikana. Alueellinen nuorisotyö ja nuorten aikuisten palvelut päätettiin pitää omina kokonaisuuksina ja omilla hallinnonaloilla. Alueellinen nuorisotyö päätettiin muuttaa nuorisopalveluiksi 1.1.2025. Lisäksi nuorisopalveluissa toteutettiin talovastaava –pilotti, jota edelleen kehitetään pilotoimalla vuonna 2025 tiimiesihenkilömallia. Mallia tullaan kehittämään poikkihallinnollisesti nuorten aikuisten palveluiden kanssa.

Tuusulanjärven talvi saavutti suuren suosion, kävijöitä järvellä oli 175 000 ja käyttöpäiviä kaikkiaan 111. Palvelut tuotettiin yhdessä paikallisten toimijoiden ja Järvenpään kaupungin kanssa. Talviuintipaikoissa oli runsaasti kävijöitä, toimintaa kehitetään mm. käyttäjille tehdyn kyselyn tulosten ja asiakaspalautteiden avulla.

Jäähallin sisätilojen toiminnallisia muutostöitä on tehty kesän aikana. Muutoksen yhteydessä on huolehdittu varasto- ja työtilojen riittävytydestä alueella.

Uimahallin korjaussuunnittelu on käynnistynyt, liikuntatoiminnan suunnitelmaa korjauksen ajalle laaditaan syksyn 2024 ja kevään 2025 aikana. Uimahalli peruskorjataan 4/25-2/26 välisenä aikana.

Urheilukeskuksen monitoimihalli valmistui vuoden vaihteessa. Hallin oheisalueet ja liikenteen järjestelyt (Urkka-aukio, lähiliikuntapaikka ja pysäköinti) toteutetaan vaiheittain vuosina 2024-2026.

Palvelualueen perustoiminnassa ei ole ollut merkittäviä häiriöitä tai poikkeamia.

VAPAA-AIKAPALVELUT JA YHDISTYSTOIMINNAN TUKI	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Nettomenot € / asukas	-109	-117	-111	-114	-108
Avustetut yhdistykset erityisliikunta/liikunta/nuorisio	5/24/7	4/21/8	5/22/7	6/22/6	0/26/8
Maksetut avustukset €	90 000	93 998	90 000	90 000	90 000
TEA-viisari liikunta, Tuusula / koko maa	86/72	86/72	81/72	81/72	84/69
TEA-viisari terveydenedistämisaktiivisuus	63/68	69/68	69/68	73/70	72/69

Vapaa-aikapalvelut ja yhdistystoiminnan tuki

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUU-TOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	1				-88,8 %			
TOIMINTAKULUT	- 255	- 249	- 234	- 229	-10,2 %	92,0 %	97,9 %	5
TOIMINTAKATE	- 254	- 249	- 234	- 229	-9,8 %	92,0 %	97,8 %	5

Talouden toteutuminen

Toimintatuottoja kertyi 0,8 milj. euroa ja toimintakuluja 5,4 milj. euroa. Toimintakatteen toteuma oli 4,6 milj. euroa (ta 4,4 milj. euroa, tot 103,2 %).

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tuusulassa on hyvin hoidetut ja monipuoliset liikunta- ja harrastuspaikat. Kehittämistä ohjaa paikallinen, alueellinen ja seutukunnallinen taso. Nuorista pidetään huoli ja kunta haluaa panostaa nuorten hyvinvointiin. On otettava huomioon muutostekijöitä, joihin kunnilla on vähän mahdollisuuksia vaikuttaa, on reagoitava niihin yhdessä. Joka paikkaan ei voida rakentaa kaikkea. Edellytykset virkistysalueiden ja ulkoilureittien kehittämiselle tulee varmistaa. Liikuntapaikkojen ja laitosten ylläpidon kustannukset kasvavat, erilaisia yhteistyömuotoja kokeillaan ja niitä tulee tukea. Harrastamisen kustannukset kasvavat. Niitä tulisi sen sijaan vähentää, yhteistyössä. Toimintamuotojen ja harrastusten välisten kustannuserojen vähentämiseksi on käytävä laaja keskustelu. Kunnilla ja toiminnanjärjestäjillä on tähän liittyvä yhteinen työ edessään koko valtakunnassa.

Urheilukeskuksen yleissuunnitelman päivitys tulee ajankohtaiseksi, myös liikuntapaikkarakentamisen suunnat ja painopisteet kaikissa kuntakeskuksissa tulevat tarkasteluun. Uimahallin laajentaminen edellyttää kaavamutosta. Erityisnuorisotyö tulee osaksi nuorisopalveluiden toimintaa.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN LAUTAKUNTA

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUU-TOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTAKULUT			- 158	- 76			48,2 %	82
TOIMINTAKATE			- 158	- 76		-∞	48,2 %	82

Olennaiset tapahtumat

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinaatio siirtyi 1.1.2024 sivistyksen toimialueelle. Voimassa olevan hyvinvointisuunnitelman mukaiset toimet jatkuivat myös vuonna 2024. Kuntatasoiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä tavoitteita on toteutettu eri palvelualueiden toiminnoissa, poikkihallinnollisissa yhteistyöryhmissä, järjestöyhteistyössä sekä hyvinvointialueen ja valtakunnan tasoissa hyteverkostoissa.

Lautakunta myönsi toiminta-avustuksia yleishyödyllisille yhdistyksille, eläkeläisjärjestöille, erityisliikuntaan ja hyvinvoinnin edistämiseen yhteensä 58 650 euroa. Kerta-avustuksina kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävään yleishyödylliseen ja avoimeen toimintaan myönnettiin viranhaltijapäätöksillä yhteensä 2900 euroa.

Vuoden 2024 ensimmäisen neljännesvuosikatsauksen yhteydessä lautakunta esitti kunnanhallitukselle 10 800 euron määrärahalisäystä talousarvioon. Määrärahalla tuettiin Kellokoskella järjestettävää Sininauhasäätiön päivätoimintaa sen vuokran osuudella (900 €/kk) vuoden 2024 ajan.

Hyvinvointikertomus 2023 hyväksyttiin valtuustossa 17.6.2024.

Vuoden aikana lautakunta on antanut mielipiteensä tai lausuntonsa useisiin valmistelussa olleisiin kaavoihin ja yleissuunnitelmiin.

Lautakunta laati aluehallintovirastolle Tuusulan kunnan esityksen vuoden 2025 äitienpäivän kunniamerkkien saajista.

Lautakunnassa on käsitelty kunnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, turvallisemman tilan periaatteet sekä vammaisten hyvinvointisuunnitelma. Vuoden lopussa valmistunut ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma on lautakunnan käsiteltävänä helmikuussa 2025.

Alueelliset lasten ja nuorten harrastusmessut järjestettiin elokuussa Hyrylässä, Jokelassa ja Kellokoskella.

Harrastusmessut on yksi saavutettavan harrastamisen edistämiseen liittyvistä toimenpiteistä Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelmassa.

Tuusulan kunta pyrkii tavoitteellisella työllään edistämään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa, hyte-kerroin, palkitsee kuntia niiden tekemästä työstä asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tuusulan hyte-kerroin jatkoi kasvuaan, ja ylitti 855 000 euroa. Tuusulan suunnitelmallinen ja aktiivinen toiminta kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tuottaa siis tulosta.

Talouden toteutuminen

Toimintakulujen toteuma oli 79 tuhatta euroa, 48,2 % talousarviosta. Talousarvion alitus johtui pääosin henkilöstökulujen kirjauksista hallintoon.

Arvio tulevasta kehityksestä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Tuusulassa on yhteistyötä, jota tehdään kunnan eri palvelualueilla, palvelualueiden välillä, yhdistysten, yhteisöjen ja kuntalaisten kanssa sekä yhdyspinnoilla hyvinvointialueen kanssa. Keskeisiä tavoitteita tulevassa hyvinvointisuunnitelmassa 2026-2029 ovat kaikkien kuntalaisten hyvinvoinnin ylläpitäminen ja tukeminen, hyvinvointierojen kaventaminen sekä hyvinvointialueen palveluiden saatavuus Tuusulan asukkaille. Tavoitteiden saavuttamiseksi olennaista on kehittää hyvinvointityön rakenteita, ja sujuvoittaa edelleen eri toimijoiden välistä hyvää yhteistyötä.

Toimintaympäristön muutokset, kuten työttömyyden lisääntyminen, perheiden hyvinvoinnin haasteet ja ikääntyneen väestön kasvu, haastavat kehittämään uusia keinoja tukea kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Matalan kynnyksen maksuttoman tai edullisen vapaa-ajan toiminnan mahdollistaminen, kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen ja järjestöjen tuottaman toiminnan tukeminen ovat keskeisiä keinoja.

KASVU JA YMPÄRISTÖ

Asukkaita
42 238

Kasvu ja ympäristö
nettokulut
87 €/asukas

Kiinteistönhoito
197 411 m²

Siivous
132 779 m²

KASVU JA YMPÄRISTÖ

Toimialue

Vastuhenkilö: Kuntakehitysjohtaja Pirjo Sirén

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	41 134	33 270	33 270	41 921	1,9 %	126,0 %	126,0 %	8 651
Myyntituotot	3 751	3 972	3 972	3 937	4,9 %	99,1 %	99,1 %	- 35
Maksutuotot	9 636	4 781	4 781	5 192	-46,1 %	108,6 %	108,6 %	411
Tuet ja avustukset	188			132	-29,7 %			132
Muut toimintatuotot	27 559	24 517	24 517	32 660	18,5 %	133,2 %	133,2 %	8 143
Valmistus omaan käyttöön	110	100	100	43	-61,1 %	42,9 %	42,9 %	- 57
TOIMINTAKULUT	- 36 319	- 35 773	- 37 879	- 38 299	5,5 %	107,1 %	101,1 %	- 421
Henkilöstökulut	- 10 051	- 10 906	- 10 906	- 10 376	3,2 %	95,1 %	95,1 %	530
Palvelujen ostot	- 18 549	- 17 736	- 19 342	- 20 133	8,5 %	113,5 %	104,1 %	- 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 6 633	- 5 524	- 6 024	- 6 539	-1,4 %	118,4 %	108,5 %	- 515
Avustukset	- 100	- 100	- 100	- 104	3,5 %	103,5 %	103,5 %	- 4
Muut toimintakulut	- 987	- 1 506	- 1 506	- 1 148	16,3 %	76,2 %	76,2 %	358
TOIMINTAKATE	4 925	- 2 403	- 4 509	3 665	-25,6 %	-152,5 %	-81,3 %	8 173

S*, toimialueilla toimintakatesitovuus valtuuston nähden

Toimialueen palvelualueet

Kehittäminen ja hallinto

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen

Projektitoimisto

Maankäyttö ja paikkatieto

Kaavoitus

Rakennusvalvonta

Yhdyskuntatekniikka

Tilapalvelut

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kuntakehityslautakunnan alaisten kasvun ja ympäristön toimialueen palvelualueiden tehtävänä on edistää Tuusulan kunnan yhdyskuntakehitystä, veto- ja elinvoimaa sekä kilpailukykyä ja huolehtia rakennusvalvonnan tehtävistä. Tätä tehtävää toteutetaan tulevaisuutta ennakoiden luomalla mm. tarkoituksenmukaisella kaavoituksella edellytyksiä hyvälle rakennetulle ja luonnonympäristölle, tontinluovutukselle, asuinolojen kehittämiselle, joukkoliikenteelle, viisaalle liikkumiselle sekä elinkeino- ja työllisyyspolitiikalla. Lisäksi toimialue myötävaikuttaa kaavojen toteutumiseen siten, että rakentaminen täyttää yleisesti hyväksytyt normit terveellisuuden, turvallisuuden ja teknisen laadun suhteen sekä tukee ympäristön muodostumista turvalliseksi ja esteettiseksi.

Teknisen lautakunnan alaisten yksiköiden tehtävänä on tuottaa kuntalaisille yhdyskuntatekniikan palveluja, huolehtia kunnan kiinteistöistä ja omasta toimitilarapeesta sekä terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä yhdessä kunnan muiden sidosryhmien kanssa. Lautakunnan tavoitteena on luoda ja ylläpitää kuntalaisia sekä sen työntekijöitä varten turvallinen ja viihtyisä asuin-, työ-, liikenne- ja vapaa-ajan ympäristö sekä edistää ja ylläpitää kunnassa laadukkaita joukkoliikennepalveluja.

Olennaiset tapahtumat toimialueella

Tuusulan elinvoima (EVP-indeksi) oli vuonna 2024 oman kokoluokkansa (25 000–49 999 asukkaan kunnat) paras. Tuusula valittiin vuonna 2024 myös Suomen pientalomyönteisimmäksi kunnaksi alle 50 000 asukkaan kuntien sarjassa. Lisäksi syksyllä 2024 toimintansa aloittanut Peltokaaren päiväkotitoimitalo sai ensimmäisenä toimitilana Suomessa Rakennustiedon ympäristöluokituksesta parhaan viiden tähden tuloksen.

Maapoliittisen ohjelman tarkistus hyväksyttiin valtuustossa 27.5.2024 ja se tuli voimaan 28.5.2024.

Vuonna 2024 omakotitonttien kysyntä nousi hieman edellisestä vuodesta: Omakotitontteja luovutettiin kaikkiaan 48 kpl, joista vuokrattiin 28 kpl (58 %). Tuottajamuotoisia tontteja myytiin 2 kpl ja vuokrattiin 1 kpl. Yritystontteja myytiin 6 kpl (sisältää myös palvelukeskuksen tontin) ja vuokrattiin 1 kpl.

Maata hankittiin vuonna 2024 lähes kaksinkertainen määrä (yhteensä noin 72,73 ha) asetettuun vuositavoitteeseen nähden (tavoite noin 40 ha).

Maankäyttösopimuksia tehtiin yhteensä kuusi (6) kpl, joista neljä kohdistui Mattila II -kaava-alueelle.

Kehitettävälle kiinteistöille, joita on kaikkiaan 26, laadittiin vuoden 2024 aikana realisointisuunnitelma ja sen toteutusta edistettiin. Myös kiinteistöveroselvitys saatiin koealueelta valmiiksi ja sen tulosten pohjalta päätettiin jatkaa kiinteistövero-selvitystä vain teollisuus- ja liiketonttien osalta.

Vuonna 2024 lainvoiman sai yhteensä seitsemän (7) asemakaavaa: Vanutehdas, Lahelan kampus, Hyrylän palvelukeskus, Tuusulantie, Resiinakuja, Seppäinpuisto sekä Harjula. Asuinrakentamista saatiin lainvoimaiseksi 26 668 k-m², josta uutta asumisen varantoa on 19 792 k-m². Vuoden aikana tuli vireille uusia kaava- ja yleissuunnitelmatöitä 13 kappaletta, valmisteltiin yhdessä projektitoimiston kanssa yhteensä 30 kaavaa nähtäville ja pidettiin 21 kaavatyön tai yleissuunnitelman asukastilaisuutta. Suunnittelutarveratkaisuja tehtiin 13 kappaletta ja asemakaavan poikkeamispäätöksiä 20 kappaletta. Tuusula suunnittelee ja rakentaa -uutiskirje otettiin käyttöön.

Vuonna 2024 valmistui reilut 300 uutta asuntoa. Isoista hankkeista valmistui muun muassa urheilupuiston monitoimihalli sekä Alfarocin logistiikkahalli Rykmentinportin yritysalueella. Myönnettyjä lupia oli vuonna 2024 hiukan enemmän kuin edellisvuonna, mutta kerrosala myönnettyissä luvissa oli sen sijaan pienempi kuin edellisvuonna. Tämä oli seurausta siitä, että myönnettyissä luvissa oli edellistä vuotta enemmän pientaloja ja vähemmän isoja teollisuus-/logistiikkarakennuksia. Asuntoja myönnettyissä luvissa oli 175 kappaletta, joista noin 100 oli kerros- tai rivitaloasuntoa.

Rakentamislain mukainen hallintosääntö, tätä täydentävä kasvu ja ympäristö toimialueen toimintasääntö sekä niin sanottu rakennusvalvontataksa saatiin loppuvuodesta päätöksentekokäsittelyyn ja hyväksytyä. Uuden rakentamislain sisällöt huomioiva rakennusjärjestysluonnos asetettiin nähtäville 16.12.2024-15.1.2025 väliseksi ajaksi, ja loppuvuodesta toteutettiin (17.10.-3.11.2024) rakennusvalvonnan ja Tuusulan Veden palvelukysely.

Vuoden 2024 aikana raportoitiin asuntopoliittisen ohjelman seurantatietoja sekä laadittiin Tuusulan kunnan elinvoimaohjelman 2023-2030 (Tusina tekoja) mittaristoa ohjelman jalkauttamiseksi. Isojen kuntaan sijoittuneiden yritysten, mm. Makitan, Mapein ja Axa Logisticsin toimitiloja rakennettiin ja otettiin käyttöön vuonna 2024. Business as Tuusula -yhden luukun mallia yritysten kanssa jatkettiin ja tehtiin tiivistä yhteistyötä kiinteistökehitysyritysten, -sijoittajien ja rakennusliikkeiden kanssa yritysten sijoittumiseksi Tuusulaan. Olevien yritysten kanssa tehtiin jatkuvaa yhteistyötä, ja KEUKE tarjosi edelleen yritysten tarpeisiin monipuolisia palveluitaan yritysten koko elinkaaren varrella.

Vuoden aikana valmisteltiin TE-palveluiden uudistusta ja sen myötä työllisyyspalveluiden siirtymistä kuntien vastuulle. Vuoden lopulla tehtiin päätös kunnan työllistymistä edistävien palveluiden siirtymisestä helmikuussa 2025 Kasvun ja ympäristön toimialueelle osaksi Elinvoiman, asumisen ja kehittämisen palvelualueetta.

Kunnan merkittävimmän tulevan yritysaluekokonaisuuden, Focus-alueen, asemakaavoitus käynnistettiin. Kehä IV asemakaavasta ja Sammonmäki IV asemakaavan muutoksesta laadittiin kaavaluonnokset, jotka asetettiin nähtäville syksyllä. Lisäksi Focus-alueelle laadittiin laaja kunnallistekninen yleissuunnitelma rinnan voi-

malinjojen siirtosuunnittelun kanssa. Kiila-Senkkerinmäen alueella alkoi yhteisvaikutusten arviointityö yhdessä Vantaan kaupungin kanssa. Hankeen toteuttamiselle on saatu rahoitusta Euroopan unionin NextGeneration EU:n Suomen kestävän kasvun ohjelmasta. Koko Focuksen ohjelma-alueelle aloitettiin yritysprofiilin laadinta loppu vuodesta 2024.

Kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen pääpainopiste oli vuonna 2024 Etelä-Tuusulassa. Asuin- ja työpaikkainfran suunnittelun ohessa tehtiin kunnan kannalta merkittävien liikenneväylien suunnittelua: Lahelanorsi YS, Tuusulan itäväylän jatkeen Saksanväylän YS ja Tuusulan itäväylän aluevaraussuunnitelman päivitys sekä Jokelassa Blennerintien RS:n aloitus. Kunnallistekniikan rakentaminen jatkui edelleen kiivaana: Asuinalueista valmistui Pellavamäki ja Sulan työpaikka-alueen rakentaminen jatkui aikataulun mukaisesti. Hyrylän keskusta valmistui uusi matkakeskus. Urheilukeskuksessa rakennettiin uusi pysäköintialue. Kellokoskella kilpailutettiin Joenrannan kaava-alueen rakentaminen ja valittiin kohteen toteuttaja.

Taitorakenteet saatiin siltojen osalta inventoitua ja vietyä Väyläviraston rekisteriin. Myös katuvalojen saneerausurakka kilpailutettiin vuoden 2024 aikana.

Viherpalveluissa valmistui Jokelan viher- ja ulkoliikunta-alueiden kehityssuunnitelma (VIPU), ja syksyllä käynnistettiin vastaava työ Kellokosken ja Etelä-Tuusulan osalta. Vuoden 2024 aikana rakennettiin Jokelassa Peltokaaren alueella Lankalenkin viheralue. Lisäksi saneerattiin Jokelan Apteekinlammen puisto. Saksan alueella sijaitsevan Agustanpuiston ja sen leikkipaikan saneerauksen suunnittelu tehtiin yhdessä osallisuustiimin kanssa lapsia ja alueen asukkaita kuullen. Alkuvuodesta kilpailutettiin Kellokosken viheralueiden kunnossapidon urakan uusi sopimuskausi, joka alkoi 1.4.2024. Lisäksi kilpailutettiin Etelä-Tuusulan viheralueiden kunnossapidon urakka, jonka sopimuskausi alkoi 1.5.2024. Tuusulan Väylän viheralueiden kunnossapidon urakka kilpailutettiin ja sen sopimuskausi alkoi 1.10.2024.

Järvenpään, Keravan ja Tuusulan liikenneturvallisuussuunnitelman laatiminen käynnistyi loppukeväästä 2024 ja työn on tarkoitus valmistua toukokuussa 2025. Edellinen liikenneturvallisuussuunnitelma on vuodelta 2013.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät jäivät vuonna 2024 noin 5 % vuoden 2023 tasosta. HSL:n tekemässä matkustajatytyväisyysselvityksessä Tuusulan joukkoliikennepalveluihin on oltu pääosin tyytyväisiä.

Palveluverkko-ohjelma eteni vuonna 2024 suunnitellusti: Tuusulanjärven kampus ja Peltokaaren päiväkotitoettiin vastaan aikataulussa kesällä 2024. Myös Rykmentinpuiston ja Riihikallion kampukset ovat rakentuneet aikataulun mukaisesti ja Lahelan kampuksen hankinnan valmistelu on aloitettu elokuussa.

Moniossa toteutettiin käytönaikaisia muutostöitä kesällä 2024, ja Lahelan tertun päiväkodin ja Martta Wendelinin päiväkodin osalta pidettiin kaksivuotistakuutarkastukset. Roinilan päiväkodissa aloitettiin kesäkuussa sisäilmaoireiden vuoksi lattiapinnoitteiden uusiminen. Uusimisen vuoksi päiväkotito siirtyi väistöön Mäntsälässä tyhjillään olevaan päiväkotito.

Kiinteistöstrategia valmistui alkusyksystä 2024 ja sen loppuraportti valmistunee alkuvuodesta 2025. Loppuvuodesta otettiin käyttöön myös kiinteistöjen energianseurantaohjelmisto, jolla voidaan seurata sähkön- ja kaukolämmön kulutusta tuntitasolla.

Vuoden 2024 pitkä ja kylmä talvi rasittivat yhdyskuntatekniikan ja tilapalveluiden käyttötaloutta.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Toimialueen sitovan tason eli muutetun talousarvion mukainen toimintakate oli 3,7 milj. euroa, toteutuen

lähes 8,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempana ja 1,3 milj. euroa edellisvuotta huonompana. Toimintakatteeseen sisältyvä valmistus omaan käyttöön, johon talousarviossa oli varattu 0,1 milj. euroa jäi kokonaan toteutumatta, toteutuen 0,1 milj. euroa talousarviota huonompana.

Toimintatuotot

Toimintatuotot olivat 42 milj. euroa, toteutuen 8,6 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Ylitystä selittävät pääosin seuraavat tekijät:

- Tuottoihin sisältyy Maankäytön palvelualueella olevaa käyttöomaisuuden myyntivoittoa 8,0 milj. euroa, joka talousarviossa ei ole sisällytetty Maankäytön tuottoihin.
- Tonttien vuokratuotot kehittyivät suotuisasti, toteutuen 1,4 milj. euroa ja ylittäen muutetun talousarvion lähes 0,3 milj. euroa.
- Rakennuslupien kysyntä jatkui hyvänä, Rakennusvalvonnan maksutuotot toteutuivat n. 0,6 milj. euroa ja ylittäen muutetun talousarvion 0,2 milj. euroa.

Toimintakulut

Toimintakulut olivat 38,3 milj. euroa, toteutuen 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Suurimmat poikkeukset talousarvioon nähden olivat:

- Henkilöstökulut olivat 10,4 milj. euroa, toteutuen 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja 0,3 milj. euroa edellisvuotta suurempina.
- Tuusulan maksuosuus HSL:lle budjetoidaan HSL:n talousarvion mukaisesti. HSL laskee myös lopullisen maksuosuuden. Tuusulan vuoden 2024 kuntaosuus tarkentui 4,2 milj. euroon, alittaen muutetun talousarvion n. 0,4 milj. eurolla.
- Kiinteistöjen ylläpidon sähkön kustannukset ylittivät muutetun talousarvion 0,4 milj. euroa.
- Runsasluminen talvi aiheutti alueiden ja katujen kunnossapidon osalta määrärahojen ylityksen 0,7 milj. euron edestä.

Strategisten vuositavoitteiden toteutuminen

Kasvun ja ympäristön toimialueelle oli asetettu vuoden 2024 talousarviossa 19 sitovaa toiminnan tavoitetta ja yhteensä 67 näitä täsmentävää ja konkretisoivaa onnistumisen kriteeriä. Vuositavoitteista 11 oli valtuustotasoisia.

Toimialalle asetetuista vuositavoitteista pääosan (15/19) on katsottu toteutuneen vuoden 2024 aikana suunnitellusti. Näistä valtuustotasoisia tavoitteita oli kymmenen (10). Neljän (4) vuositavoitteen on katsottu toteutuneen osittain.

Keskeisimpiä onnistumisia ovat toimialalla olleet kuntakehityslautakunnan alaisten vuositavoitteiden toteutumisen osalta elinvoimaohjelman hyväksyminen ja toimeenpano, useiden kaavahankkeiden saaminen hyväksymiskäsittelyyn vuoden aikana, keskeisten yritysalueiden kaavatöiden (mm. Rykmentinportti I ja Focus-alueen kaavat) eteneminen ja yritystonttien luovutusten toteutuminen sekä maanhankinnan onnistuminen asunto- ja työpaikkatonttien varannon varmistamiseksi. Keskustojen elinvoiman ja rakentamisen edistämiseksi on tehty kaavatöiden ohella useita muitakin toimenpiteitä: 1) Koskensillantien pysäköintitalon ja -yhtiön toteutus on edennyt; 2) Hyrylän keskustan maisema-arkkitehtuurikilpailu (sis. Varuskunnanaukio) pidettiin; 3) Yhteistyössä KEUSOTE:n kanssa saatiin valmiiksi Hyrylän sotekeskuksen hankesuunnitelma; 4) Särmän työmaa käynnistyi. Myös muita keskeisiä kiinteistöhankeita edistettiin mm. kaavoituksen ja hankesuunnittelun avulla. Toimintaympäristön muutoksia on ennakoitu onnistuneesti mm. uuden hallinto- ja toimintasäännön sekä rakennusvalvonnan lupa- ja valvontataksan valmistelulla päätöksentekoon. Myös uuden

rakentamislain sisältöön vastaava rakennusjärjestys saatiin luonnoksena nähtäville 16.12.2024-15.1.2025 väliseksi ajaksi.

Teknisen lautakunnan alaisten vuositavoitteiden näkökulmasta keskeisiä onnistumisia olivat Hyrylän keskustan palvelukokonaisuuden kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden eteneminen kokonaisuudessaan tavoitteiden mukaisesti sekä leikkipuistojen ja lähiliikuntapaikkojen palveluverkon suunnittelun eteneminen: Loppukeväästä valmistui Jokelan viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelman (VIPU), joka hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 24.9.2024. Em. vuositavoitekokonaisuuksien lisäksi teknisen lautakunnan vastuulla olevissa toimenpiteissä (onnistumisen kriteereissä) oli useita onnistumisia: Muun muassa palveluverkon uudistuminen merkittävine tilahankkeineen on edennyt suunnitellusti ja esim. Tuusulanjärven kampus ja Peltokaarren päiväkotit otettiin vastaan aikataulussa. Uusien kaava-alueiden infrasuunnittelu ja toteutus ovat pääosaltaan edenneet kaavoitusaikataulujen mukaisesti. Onnistumisista voi mainita myös Hyrylän keskustan ns. tiilirakennusten palvelukonseptista pidetty markkinavuoropuhelu ja vuoden 2024 lopulla toteutettu Hyrylän keskustan maisema-arkkitehtuurikilpailu (sis. mm. Varuskunnanaukio).

Merkittävimpiä poikkeamia vuositavoitteiden toteutumisen osalta oli koko toimialan näkökulmasta joidenkin suunnitteluhankkeiden etenemisessä: Viivästyksiä oli mm. Tuuskodon, Puistokylän, Hökilän ja Lahelanpelto III alueiden asemakaavoituksessa sekä kestäviä liikkumisratkaisuja edistävien selvitysten ja suunnitelmien laatimisessa (mm. sähköautojen latausverkoston selvitystyö sekä pyöräilyn edistämis- ja pyöräilyverkko-suunnitelmien laatiminen). Em. töiden etenemisen viivästyksistä johtuneet osin viiveistä päätöksenteossa sekä osin resurssihaasteista eritoten liikennesuunnittelussa. HSL:n linjaston kehittämistä paremmin tuusulalaisia palvelevaksi on haastanut myös toimenpiteeseen liittyvä liikennöinnin toteutuksen kulujen kasvaminen. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmiä koskevan lain (RYTJ) tuomien käytännön muutoksien jalkauttamista on hidastanut uuden järjestelmän hankinta-asiat.

Vuositavoitteiden toteutumisen tilanne ja poikkeamat

- Toteutuu suunnitellusti
- Toteutuu osittain
- Ei toteudu

01.08 Edistämme elinvoimaohjelman toteutuksen tusinaa tekoa	●	Elinvoimaohjelma on hyväksytty	●
		Tusinan teon poikkihallinnolliset mittarit ovat määritelty ohjelman jalkauttamiseksi	●

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Elinvoimaohjelman (Tusina tekoja) mittareita ja toimenpiteitä määriteltiin ja suunniteltiin yhteistyössä muiden toimialojen kanssa vuoden 2024 aikana. Työtä jatketaan muutamilta osin vielä vuonna 2025.

01.09 Edistämme palveluverkon uudistumista suunnitelmallisesti ja laadukkaasti	●	Lahelan asemakaava on hyväksytty alkuvuonna 2024.	●
		Otamme vastaan Tuusulanjärven kampuksen rakennusurakan aikataulussa ja virheettä.	●
		Rykmentinpuiston hanke (toinen iso elinkaarihanke) ja Riihikallion hanke etenevät suunnitellusti.	●

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: -

02.01 Kehitämme Hyrylän keskustan palvelukokonaisuutta		Taidekasarmin, Aunelan ja tallirakennuksen (nro 27) palvelukonseptista on pidetty markkinavuoropuhelu ulkopuolisen toimijan löytämiseksi.	
		Tilahankkeet on ohjelmoitu.	
		Uimahallin peruskorjaus- ja mahdolliset laajennustarpeet on määritelty ja hankesuunnitelma valmistelussa.	
		Pääkirjaston peruskorjaus- ja uudisrakentamisen vaihtoehdot on tutkittu ja tehty päätös etenemisestä.	
		Varuskunnanaukiolla on huomioitu tulevat palvelut, tilahankkeet ja tapahtumat.	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Tallirakennuksen kehittäminen on sidoksissa Hyökkälän taiteen ja kulttuurin tilojen valmistumiseen. Aunelan kehittämiseen ei löydetty ulkopuolista toimijaa keväällä 2024 käydyn markkinavuoropuhelun aikana, mutta loppuvuodesta 2024 sama yrittäjä, joka on kiinnostunut Taidekasarmista ilmoitti myös kiinnostuksensa Aunelasta.

02.02 Edistämme keskustojen elinvoimaa ja rakentamista		Varuskunnanaukion ja alikulun suunnittelukilpailu on pidetty.	
		Hyrrän asemakaavaehdotus on valmis päätöksentekoon.	
		Koskensäntien pysäköintitalon toteuttamisen kilpailutus saadaan päätökseen	
		Esikunnanpolun ja Koskensäntien suunnittelun periaatteet ovat poliittisesti hyväksytyt ja toteutuskumppaneita kilpailutetaan.	
		Puistokylän asemakaava on valmis päätöksentekoon.	
		Hökilän asemakaava on vireillä ja luonnos on ollut nähtävillä.	
		Jokelan asemapolun kaavamuutos on valmis päätöksentekoon.	
		Kellokosken Seppäinpuiston asemakaava on valmis päätöksentekoon alkuvuodesta.	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: - Puistokylän asemakaava on ollut valmistelun näkökulmasta valmis päätöksentekoon vuoden 2024 aikana. Kaavaehdotus oli nähtävillä 16.5.-17.6.2024 välisen ajan. Kh:n 8.4.2024 tekemän päätöksen sekä kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen johdosta kaavaehdotus asetetaan uudelleen nähtäville v. 2025.

- Hökilän suunnittelun aloittaminen siirtyy vuodelle 2025 muiden suunnittelutöiden vuoksi.

- Koskensäntien ja Esikunnanpolun tontinluovutuskilpailua valmisteltiin vuonna 2024, mutta kilpailutuksen käynnistäminen vuonna 2024 viivästyi rakennushistoriallisen selvityksen laatimisesta johtuen.

03.01 Lisäämme pientalojen kaavavaraa ja tuemme alueiden nopeampaa rakentamista		Lahelanpelto III asemakaava on vireillä ja luonnokset olleet nähtävillä	
		Koillis-Hyrylän katualueiden ja kunnallistekniikan yleissuunnitelma ja Mattila II asemakaava ovat valmiina päätöksentekoon	
		Puistokylän infrasuunnittelu on käynnistetty	
		Kellokosken Joenrannan kunnallistekniikan rakentaminen on käynnistetty	
		Jokelan Vanutehtaan infrasuunnittelu on käynnistetty	
		Pientalontonttien luovutustavoite on 100 kpl/v	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: - Lahelanpelto III asemakaava tuli vireille 25.09.2024 ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 17.10.-18.11.2024 välisenä aikana. Kaavaluonnokset tulevat nähtäville keväällä 2025.

- Puistokylän alueelle on laadittu rinnan kaavaehdotuksen laadinnan kanssa kunnallistekniikan yleissuunnitelma. Alueen tarkempi infrasuunnittelu käynnistyy, kun asemakaavaratkaisua on valmis päätöksentekoon.

- Omakotitalontontteja oli haettavana yli 100 kpl. Tontteja myytiin 20 kpl ja vuokrattiin 28 kpl.

03.02 Hankimme työpaikka- ja asuinalueiden maita omistukseen tai laadimme maankäyttö sopimuksia		Hankimme maata vuosittain noin 40 ha asunto- ja työpaikkatonttien varannon varmistamiseksi	
--	---	--	---

Poikkeamat: Kunnan omistukseen siirtyi seurantakaudella noin 73 ha. Maanhankintarahaa em. hankintoihin on käytetty noin 3,5 M€.

03.03 Edistämme maapoliittisen ohjelman resursointia ja toiminnan työkaluja		Toimintamalli sekä neuvottelut, sopimukset ja suunnittelu on resursoitu maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Kaavoitussuunnitelmassa on priorisoituna kohteet. Käynnistämissopimukset ovat valmiita kaavoituksen priorisointijärjestyksen mukaisesti	
--	---	---	--

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 27.5.2024 maapoliittisen ohjelman voimaan 28.5.2024 alkaen. Ohjelman toteuttamisen edistämiseksi on laadinnassa mm. kaavoituksen toimintaohjeet.

Maankäyttöinsinööri irtisanoutui maaliskuussa ja uusi aloitti lokakuussa.

04.01 Edistämme keskeisten yritysalueiden kaavamuutoksia, tonttitarjontaa sekä alueiden kehittämistä		Rykmentinportti I:n kaava on valmis päätöksentekoon. Kehä IV-asemakaavan Focus-alueen asemakaavaehdotus ja liikekeskuksen kaavamuutos maankäyttösuunnitelmaan on valmis päätöksentekoon Kiilan Kiertolan kehityskuvaa (aiemmin nimellä Kiila-Senkkerinmäki yleissuunnitelma) on valmisteltu Vantaan kanssa. Kulomäentie-Jussla –alueen asemakaavatyö on vireillä. Jokelan Vallun työpaikka-alueen asemakaavamuutos on valmis päätöksentekoon. Tontinluovutus toteutuu.	
---	---	---	--

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: - Kehä IV ja Sammonmäki IV -asemakaavatyöt käynnistyivät aikataulusta jäljessä, mutta käynnistyttyään työt ovat edenneet suunnitellusti. Käynnistymistä pitkittivät mm. eri kaava-alueiden välisestä työnjaosta sopiminen sekä suunnitteluhankintojen tekeminen. Asemakaavojen käynnistämiseksi tarvittiin myös useita neuvotteluja viranomaisten kanssa. Sammonmäki IV -kaavaluonnosaineisto oli nähtävillä 10.10.-10.11.2024. Kaavalla mahdollistetaan koko muun Focus-alueen katuverkon toteuttaminen ja yhdyskuntatekniikan järjestäminen. Kehä IV -asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos sekä muu valmisteluaineisto olivat nähtävillä 7.11.-9.12.2024.

- Kiilan kiertolan kehityskuvan (Kiila-Senkkerinmäen yleissuunnitelman) laatiminen käynnistyi loppuvuodesta 2024 osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. OAS:n nähtävillä asettaminen, kuten suurin osa varsinaisesta suunnittelutyöstä tehdään kuitenkin vasta vuoden 2025 puolella. Kuntarajat ylittävän suunnittelun käynnistäminen ja yhteisistä käytännöistä sopiminen on vaatinut runsaasti vuoropuhelua Vantaan kaupungin viranomaisten kanssa. Suunnitelman suunniteltu hyväksyminen on vuonna 2026.

- Vallunlenkin asemakaavatyön OAS:a päivitetään vastaamaan muuttuvaa tilannetta, jossa aluetta kehitetään yhdelle isolle toimijalle maahanmuuttoviraston yksikön sijaan.

05.03 Kehitämme Tuusulanjärven ja -joen aluetta		Eteläinen virkistysreitti on rakennettu ja luovutettu vapaa-aikapalveluille Tuusulanjokilaakson virkistysreitit suunnitelmatyö on käynnissä ja esitelty asukkaille Tuusulanjärven talvikäytön tarpeet ja edellytykset on suunniteltu ja varmistettu	
--	---	---	---

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: - Viherpalveluiden resurssivajeesta (viherpalveluista on puuttunut suunnittelu- ja rakennuttajahortonomit) sekä reittisuunnitelman ja toimituksen viivästymisestä johtuen Tuusulanjärven eteläisen virkistysreitit valmistuminen viivästyy vuoden 2025 puolelle. Reittiä koskien on laadittu ulkoilureittisuunnitelma, joka on parhaillaan ELY-keskuksen vahvistettavana. Kun reittisuunnitelma on vahvistettu, voi kunta hakea ulkoilureittitoimitusta. Ulkoilureittitoimituksen jälkeen reitti tullaan toteuttamaan vuonna 2025.

- Tuusulanjokilaakson virkistyskäytön yleissuunnitelma on vireillä (suunnitelman osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä mielipiteen esittämistä varten 30.5.-5.8.2024). Suunnitelmia esitellään asukkaille keväällä 2025.

05.04 Suunnitellamme leikkipuistojen ja lähiliikuntapaikkojen palveluverkkoa		Jokelan alueen suunnitelma on valmis vuonna 2024.	
		Suunnitelmatyö jatkuu seuraavina vuosina Hyrylän ja Kellokosken alueilla.	
		Palveluverkkosuunnitelmat jalkautetaan viherpalveluihin, liikuntatoimeen ja kaavoitukseen sitä mukaan, kun ne valmistuvat.	
		Suunnitelmia päivitetään suuralueittain tarpeen mukaan.	

Poikkeamat: -

11.02 Jatkamme ilmasto-ohjelman toteuttamista ja edistämme hiilineutraalisuustavoitetta		Toimenpiteet on tarkistettu ja ajantasaistettu.	
		Vuoden 2024 ohjelmoidut toimenpiteet on toteutettu.	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: - Ilmastokoordinaattorin toimi oli osan vuodesta täyttämättä ja siten toimenpiteet ovat pieneltä osin tarkistamatta ja ajantasaistamatta.

- Kaikkia ilmasto-ohjelman vuodelle 2024 ohjelmoituja toimenpiteitä ei ole voitu toteuttaa puutteellisten resurssien takia. Liikkumisen -toimenpideryhmissä olisi tarvetta konsultille, jotta pyöräilyn edistämissuunnitelman päivitys saataisiin tehtyä. Tämä koskee myös Energia -toimenpideryhmän liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien julkisten jakelu- ja latauspisteiden tavoiteverkon määrittelyä. Nämä toimenpiteet siirtyvät vuodelle 2025, jossa niitä päivitetään niin, että ovat toteutettavissa.

12.01 Laadimme koko kunnan kattavan Viherisiverkoston suunnitelman		Suunnitelmatyö on tekeillä ja asukasosalisuus on toteutunut.	
		Osallistavaa metsäsuunnittelua on hyödynnetty Tuusulan jokilaakson suunnittelussa osallistavien suunnitteluperiaatteiden mukaan	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: Tuusulanjokilaakson yleissuunnitelma laaditaan ensivaiheessa koskemaan vain alueen pohjoisosaa, suurilta osin kunnan omistamia maa-alueita. Osallistavaa metsäsuunnittelua sovelletaan laajemmin vasta myöhemmin, kun suunnittelu laajennetaan koskemaan myös eteläisiä, pääosin yksityisiä maa-alueita.

13.01 Edistämme monipuolista liikkumista ja kestäviä liikkumisen ratkaisuja		Kuntatasoisen liikenneturvallisuuksuunnitelman korvaava kestävien matkakehityksen suunnitelma on yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa saatu valmiiksi päätöksentekoa varten	
		Selvitys pysäköintipoliitista ja päätösesitys on saatu valmiiksi päätöksentekoa varten	
		Sähköautojen latausmahdollisuuksia selvitetään.	
		Pyöräilyn edistäminen pysyy osana kuntakehitystä, päätöksentekoa ja suunnitteluprosessia	
		Pyöräilyverkon tarkennettu suunnitelma on valmis päätöksentekoa varten	
		Edistämissuunnitelman pientoimenpiteiden edistäminen ja toteuttaminen, seuranta	

Valtuustotason seuranta

Poikkeamat: - Liikenneturvallisuuksuunnitelma: Työ on käynnistynyt keväällä 2024 yhteistyössä ELY:n ja alueen kuntien (Järvenpää, Kerava ja Tuusula) kanssa. Suunnitelman valmistumisaikataulu on aikataulutettu toukokuulle 2025.

- Sähköautojen latausverkon määritys: Kunnan omaa projektia ei ole ehditty toistaiseksi aloittaa.

- Pyöräilyverkon tarkennettu suunnitelma: Suunnittelutyötä ei ole ehditty edistää merkittävästi toistaiseksi.

- Pyöräilyn edistämissuunnitelma: Seudun kuntien kaupunkipyöräselvitys viety päätöksentekoon (TL 24.9.2024). Tehdyn päätöksen mukaan kunta ei jatka mukana hankkeessa vuoden 2024 lopusta eteenpäin. Yleisesti toimenpiteiden toteuttamisen edistämistä rajoittaa resurssit.

13.02 Kehitämme HSL-linjastoa palvelemaan tuusulalaisia entistä paremmin		Linjasto- ja palvelutasosuunnittelussa HSL:n kanssa huomioidaan Helsingin keskustan linjan parempi palvelutaso sekä Keusoten palveluverkosto.	
		Linjasto- ja palvelutasosuunnittelussa Sulan ja Rykmentinportin yritysalueiden linjastojen käyttöönotto.	
		Linjasto- ja palvelutasosuunnittelussa hyödynnetään myös HSL:n ylijäämää ja tutkitaan vähiten käytettyjen linjojen sopeutuksia.	
		Edistämme suoria yhteyksiä Aviapoliksen alueelle sekä Tuusulan kunnan sisäisen liikenteen parantamista esimerkiksi kutsuliikenteen avulla	

Poikkeamat: - Linjasto- ja palvelutasosuunnittelu: Linjalla 643K aloitettiin viikonloppuvuorotarjonta 6.4.2024, mutta yleisesti palvelutason suoraviivainen parantava suunnittelu ja suunnitelmien toteuttaminen pysyvät haastavina liikennöinnin toteutuksen kulujen kasvaessa selvästi enemmän suhteessa matkalipputulosten kasvuun. Hyrylän uusi linja-autoterminaalit otettiin käyttöön 5.8.2024.

- Sulan ja Rykmentinportin yritysalueet: Liikennöinnin aloitus kytketty joukkoliikennekeskeyntä synnyttävien yritysten toiminnan alkamiseen alueilla. Aloitus siirtyi vuoden 2024 lopulta. Linjan 962 liikennöinti aloitettu 7.1.2025. Rakentuvilla alueilla matkustuskysyntä liikenteen alkaessa hyvin vähäistä.

- Aviapolis ja sisäinen liikenne: Aviapoliksen suunnan liikenteen parannusten suunnittelu on resursoinnin kannalta haasteellista, eikä ole toistaiseksi edennyt konkreettisesti vuoden 2024 aikana. Sisäisessä liikenteessä toteutui linjan 971 ruuhkakuormaa helpottavien 971B -linjan vuorojen aloitus 7.8.2024 alkaen.

- Valmistelussa on vuoden 2025 liikennöintisuunnitelmaan sisällytetty Tuusulanjärven länsipuolisen kouluaiskuljetuksia palvelevan reitti liikenteen suunnittelu ja aloitus vuonna 2025.

14.02 Toimintaympäristömme ja -mallimme vastaavat voimaan tulevan rakentamislain ja alueidenkäyttölain uusia vaatimuksia		Uudistettu hallintosääntö on valmis päätöksentekoon	
		Rakennusvalvonnan lupa- ja valvontataksa on uudistettu ja valmis päätöksentekoon	
		Uudistettu rakennusjärjestys on valmis päätöksentekoon	
		Kaupunkimallin tarkasteluun ja tietomallin tarkastamiseen tarvittavat ohjelmat hankittu	
		Henkilöstö ja toimielimet on koulutettu uuden lain sisältöön	

Poikkeamat: - Rakennuslain korjaussarjaan on kirjattu olennaisia muutoksia rakennusjärjestyksen sisältöön liittyen. Rakennusjärjestysluonnos asetettiin nähtäville 16.12.2024-15.1.2025 väliseksi ajaksi ja OAS:n aikataula tarkennettiin samassa yhteydessä. Tavoitteena on valmistella rakennusjärjestysehdotus päätettäväksi kesällä 2025.

- Tietomallin tarkastusohjelma on hankittu. Tuusulana rava osallistuu myös lupapisteiden kehityshankkeeseen, jonka tavoitteena luoda tietomallin tarkastusosio lupapisteeseen.

- Henkilöstön (rava) koulutus on aloitettu. Koska tietomallipohjainen lupakäsittely siirtyy lakimuutoksen myötä alkavaksi 1.1.2026, on kouluttamiselle lisäaikaa vuosi. Lakimuutoksen vaikutus muihin tahoihin suunnitellaan ja toteutetaan tarvittavilta osin erikseen vuonna 2025. Toimielimille avataan lain vaikutuksia toimintaan lautakuntien infotilaisuuksissa.

14.03 Varmistamme rakennetun ympäristön tietojärjestelmiä koskevan lain (RYTJ) tuomat muutokset käytäntöön		Järjestelmä uudistuksen (Tiera City) henkilöstön järjestelmäkoulutukset on toteutettu.	
		Järjestelmien uudet toimintamallit on määritelty ja käyttöönotto vaiheessa henkilöstöä on tuettu vahvasti.	
		Henkilöstö ja toimielinten koulutukset uusiin tieto- ja toimintamalleihin on toteutettu.	

Poikkeamat: Rakennetun ympäristön kokonaisjärjestelmän hankinnan tilanne muuttui loppuvuodesta olennaisesti. Tiera Oy:n määräysvaltarakenteisiinsa tekemien muutosten jälkeen sidosyksikköhankinta on jälleen uuden järjestelmän mahdollinen hankintatapa. Kuntien yhteishankinta on lopetettu ja hankintaringissä mukana olevat kunnat aikovat toteuttaa hankinnan sidosyksikköhankintana. Tuusulassa kumpaakin vaihtoehtoa valmistellaan toistaiseksi, mutta käytettävä hankintamenetelmä päätetään mahdollisimman pian.

14.04 Jalkautamme projektimallia kehittämissuunnitelman mukaisesti		Omistaja- ja projektipäällikkökoulutukset on pidetty ja koulutusmateriaali on saatavilla projektikäsikirjassa	
		Ulkoisen rahoituksen projekteille on käytössä tuntiseurantamalli	
		Projekteille on käytössä yhteinen master-aikataulu	

Poikkeamat: Master-aikataulun edistäminen on pysäytetty, sillä tahdomme vielä tarkastella vaihtoehtoisia malleja, joihin on mahdollisesti saatavilla myös kustannuskomponenttien integraatio.

14.05 Rakennusvalvonnan lupaprosessien tarkastelu ja yhdenmukaistaminen sekä tähän liittyvä raportointi		Tarkastelu on tehty, yhdenmukaistamisen tarpeet on arvioitu ja lupaprosessin raportointia on kehitetty.	
--	---	---	---

Poikkeamat: Palvelukysely valmistui vuoden 2024 lopussa, mutta vastausten analysointi vielä tekemättä sekä jatkotoimet kirjaamatta. Yhdenmukaistamisen tarpeita on aiemmin jo kartoitettu ja osittain jo tunnistettu. Lupapisteiden uusi rakentamisen tilastointiosa Rami 2.0 otettu käyttöön.

14.06 Rakennusvalvonnan asiakkaiden palvelukyselyn uusiminen toiminnan kehittämiseksi		Palvelukysely on toteutettu ja tulokset raportoitu	
--	---	--	---

Poikkeamat: Palvelukysely toteutettiin loka-marraskuussa (17.10.-3.11.2024). Kyselyyn saatiin vastaukset 100 vastaajalta. Palvelukyselyn tuloksien raportointia ei ehditty tekemään vuoden 2024 aikana. Tulokset on tavoitteena raportoida rakennusjaostolle alkuvuoden 2025 aikana. Kyselyn tulosten perusteella pureudutaan lupaprosessin ongelmakohtiin ja laaditaan tarvittaessa sisäinen ohjeistus.

Rakentamisen raportointia varten on hankittu laajempi raportointiosa lupapisteeseen. Raportointia kehitetään olevien järjestelmien raportointimahdollisuuksien mukaiseksi.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tuusulan elinvoima ja kuntakehitys ovat edelleen keskiössä, kun kiinteistö- ja rakennusala alkaa hiljalleen toipumaan. Valtuuston hyväksymiä, toimialan laatimia strategisia muutosohjelmia jalkautetaan edelleen vuonna 2025, joka on valtuusto- ja strategiakauden viimeinen toimeenpanovuosi. Tällä valtuustokaudella hyväksytyjä ohjelmia ovat mm. ilmasto-ohjelma, asuntopoliittinen ohjelma, elinvoima-ohjelma (Tusina Tevoja) ja maapoliittisen ohjelman päivitys.

Asuntorakentamisen aloituksia on ollut poikkeuksellisen vähän niin Tuusulassa kuin koko maan tasolla kahden viimeisenä vuonna, johtuen rakennusalan taantumasta. Vuonna 2024 aloitettiin Tuusulassa 131 asunnon rakentaminen. Tästä syystä vuodelle 2025 odotetaan hyvin maltillista asuntotuotantoa. Asuntorakentamisen, nimenomaan kerrostalojen rakentamisen, ennakoidaan kuitenkin hiukan piristyvän. Lupahakemuksia on jätetty vireille muutamia ja kyselyjäkin on uusille hankkeille tullut. Pientalojen rakentaminen on ollut tasaista ja sen odotetaan jatkuvan. Sen sijaan isojen logistiikka- ja varastorakennusten osalta rakentamisen odotetaan tasaantuvan, muiden toimitilojen osalta rakentaminen jatkuu. Yritys- ja työ paikka-alueiden kaavoitusta ja infran toteutusta edistetään edelleen vahvasti, tontinluovutusten tukemiseksi.

Maankäytössä arvioidaan asuntorakentamisen tuottajamuotoisten tonttien luovutuksen vähitellen piristyvän vuoden 2025 aikana. Etenkin AO-tonttien vuokrausmahdollisuuden suosion uskotaan pysyvän edelleen hyvällä tasolla. Yritystonttimyynnin odotetaan pysyvän edelleen hyvällä tasolla. Maankäyttösopimuksia odotetaan myös laadittavan enemmän kuin tähän asti uuden maapoliittisen ohjelman myötä.

Kustannuksiltaan ja vaikuttavuudeltaan kunnan ylivoimaisesti merkittävin hankekokonaisuus, palveluverkkosuunnitelman mukainen palveluverkon uudistuminen on jo pitkällä: Vuonna 2025 Riihikallion ja Rykmentinpuiston kampukset valmistuvat sekä Lahelan koulun ja päiväkodin toteutusta valmistellaan julkaisemalla hankintailmoitus. Kunnan palveluverkon kehittäminen alkaa siirtyä tulevaisuudessa uudisrakentamisesta enemmän peruskorjauksen puolelle, kun palveluverkkosuunnitelman mukaiset uudiskohteet ovat pääosin valmistuneet Lahelaa myöten. Sivistyksen palveluverkon rakentamisen ja uudistamisen ohella tilapalveluilla on ohjelmassaan Hyökkälän koulun muutos kulttuurin työtiloiksi, uimahallin peruskorjaus sekä mm. Aunelan, Taidekasarmin sekä Rakennus 10 korjaukset. Mikkolan koulun muutostyöt päiväkotikäyttöä varten on lisätty työohjelmaan. Tärkeää on edelleen löytää paikka kunnan uudelle varikolle. Osana palveluverkkosuunnitelman toteutusta luovutaan osasta olevia kiinteistöjä Kehitettävät kiinteistöt- linjausta jalkauttaen: Vuoden 2025 aikana on tarkoitus päivittää realisoitavien kiinteistöjen listaa.

Kaavoituksella ja alueiden nopealla rakentumisella tuetaan Tuusulan monipuolista asumisen tonttitarjontaa pientalopainotuksella; samalla pyritään tukemaan palveluverkon täysimääräistä käyttöä kampusten läheisyydessä. Kaavoituksen, infran suunnittelun ja rakentamisen sekä tontinluovutuksen ketjua kehitetään edelleen vastaamaan kustannustehokkaasti kunnan kasvutavoitteisiin. Hankkeiden toteutuksen priorisointiin tulee kiinnittää jatkossa enemmän huomiota, sillä kunnan infrainvestoinnit voivat kasvaa tulevina vuosina 30...40 miljoonaan euroon vuodessa, jos hankkeita ei priorisoida.

Suunnittelun ja rakentamisen pääpainopiste on lähivuosina edelleen Etelä-Tuusulassa, mutta elinvoimaa ja kehitystä mahdollistetaan myös Jokelassa ja Kellokoskella. Kaavoituksessa edistetään vuonna 2025 aktiivisesti Etelä-Tuusulaan pientalokaavavarantoa lisäävien kaavatöiden (mm. Lahelanpelto III, Halkivaha III ja Hökilän asemakaavat) ohella Hyrylän keskustan kehittämistä (Koskensillantien ja Esikunnanpolun sekä Hökilän asemakaavat) ja toimitilakaavavarannon (Kulomäki-Jusslan alueen asemakaavat ja Focus-alueen asemakaavat) kasvamista edistäviä kaavatöitä. Yleiskaavatasoisista töistä edistetään vuoden 2025 aikana mm. viherseinverkostosuunnitelman (VISSI) ja Rykmentinpuiston keskiosan yleissuunnitelman laatimista.

Kunnallistekniikan hankkeiden määrä tulee pysymään korkealla tulevinakin vuosina ja mahdollisesti vielä kasvamaan entisestään. Tämän johdosta joudutaan rakennuttajapalveluiden ostamista lisäämään ja kehittämään henkilöstöresursseja ja organisaatiota palvelemaan paremmin jo nykyisin vallalla olevaa toimintatapaa tilaajaorganisaationa (rakentamista ostetaan palvelutuotantona). Suurin osa kunnallistekniikan suunnittelu- tehtävistä ulkoistetaan johtuen hankkeiden kokoluokan kasvamisesta, kohteiden muuttumisesta sisällöllisesti haastaviksi ja erityisosaamista vaativiksi sekä samanaikaisesti kasvaneesta tarkemman yleissuunnittelun tarpeesta kaavoitusvaiheessa. Tämä vaatii osaamista palveluhankinnoissa ja suunnittelun ohjaamisessa.

Lahelanpelto III:n ja Koillis-Hyrylän (Mattila) asemakaavojen toteuttaminen edellyttää liikenneverkkoon merkittäviä investointeja. Mattila II:n toteutus ei kuitenkaan edellytä Saksanväylän toteutusta. Samoin uusien

työpaikka-alueiden täysimääräisen käyttöönoton edellytyksenä tulee olemaan myöhemmin merkittäviä investointeja valtion tieverkostoon.

HSL jatkaa edelleen liikennetarjonnan sopeuttamistoimia. Kunnan ylijäämää on tarkoitus käyttää kunnan lausunnon mukaisesti kunnan tärkeinä pitämiin palvelutarjonnan ja linjastojen muutoksiin; yhteyksiin Helsinkiin ja Aviapoliksen-Vantaanportin suuntaan, Keusoten palveluverkon joukkoliikenneyhteyksiin sekä mm. yritysalueiden yritysten työntekijöiden joukkoliikenneyhteyksiin. Joukkoliikennematkustuksen määrässä ennakoidaan tapahtuvan notkahdus HSL-matkalippujen hintojen noustessa selvästi vuonna 2025. Liikenteen järjestämisen osalta tullaan valtuuston linjausten mukaisesti tarkistamaan vuoden 2025 aikana pysäköintipolitiikan linjaukset sekä käynnistämään kunnallinen pysäköinninvalvonta.

Hyrylän keskustan kehittäminen etenee edelleen monin tavoin vuonna 2025: Palvelukeskus Särmä rakentuu aikataulussaan, ja Taidekasarmin ja tallirakennuksen (nro 27) peruskorjausurakat sekä Koskensillantien pysäköintitalon urakka on tavoitteena käynnistää. Myös keskustan yleisten alueiden jatkosuunnittelu on tavoitteena käynnistää maisema-arkkitehtuurikilpailun ratkaisuun perustuen. Koskensillantien ja Esikunnanpolun kaavamuutosehdotus on tarkoitus saada valmisteltua päätöksentekoon ja löytää alueelle tontinluovutuskilpailulla yhteistyökumppani. Lisäksi Hökilän asemakaavan luonnos on tavoitteena saada nähtäville ja sote-keskuksen rakentamista edistetään monin tavoin.

Jatkamme ilmasto-ohjelman toimenpiteiden toteuttamista sekä päästöseurantaa, ja edistämme kunnan hiili-neutraalisuustavoitetta. Hiilijalanjäljen pienentäminen rakennusurakoissa, kuten ylipäänsä kaikessa kunnan toiminnoissa, tulee lähivuosina korostumaan entisestään. Myös kunnan vihersiniverkon kehittäminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ovat toiminnan keskiössä. Tavoitteena on lisäksi kehittää ja parantaa viher- ja ulkoilupalveluiden sekä matkailun toiminnan edellytyksiä, muun muassa määrittelemällä kunnan matkailun kärjet sekä laatimalla Tuusulanjärven ja -jokilaakson alueelle kehittämisvisio toimenpideohjelmien.

Toimialalla jatketaan suunnitelmallista toimintaa ja vastataan toimintaympäristön, kuten lainsäädännön muutoksiin, hyödyntäen teknologista kehitystä. Toiminnassamme on vastattava mm. vuonna 2024 voimaan tulleen RYTJ (rakennetun ympäristön tietojärjestelmät) -lain asettamiin vaatimuksiin, vuoden 2025 alussa voimaan tulleen rakentamislain sekä valmistelussa olevien alueidenkäyttölain, yhdyskuntakehittämislain ja yhdyskuntarakentamislain tuomiin uusiin vaatimuksiin.

Erityisesti paikkatiedon hyödyntäminen monimuotoistunut sekä laajentunut, ja sen merkitys kunnan päivittäisessä toiminnassa, suunnittelussa sekä päätöksenteossa on kasvanut. Paikkatietoyksikössä laaditaan paikkatietostrateginen ohjelma ohjaamaan yksikön ja koko paikkatietoympäristön toimintaa, jolla vastataan kuntastrategian asettamiin tavoitteisiin tiedolla johtamisen, digitalisaation, osallistamisen ja palvelujen edistämisestä. Kehitämme ja laajennamme sähköisten järjestelmien käyttöä myös mm. katurekisterin, taitorakennepaikkatietojärjestelmien, muiden kunnallistekniikan omaisuudenhallintarekisterien, kunnossapitourakoiden valvonnan, lupapiste- ja palautejärjestelmien osalta.

Rakennusvalvonnassa arvioidaan vuoden 2025 aikana toimintatapoja, hyödyntäen tässä mm. loppuvuodesta 2024 Tuusulan Veden kanssa toteutetun palvelukyselyn palautetta. Lisäksi varaudutaan lupaprosessien tarkasteluun huomioiden vuoden 2026 alusta voimaan tulevaa lupien käsittelyaikatakuu. Myös käynnistyneellä valtakunnallisella rakennusvalvontauudistuksella ja rakentamislakiin valmisteilla olevalla uudella korjaussarjalla tulee olemaan vaikutusta rakennusvalvonnan toimintaan jatkossa.

Toimialueella valmistaudutaan myös laajemmin RYTJ-lain mukaiseen tietomallimuotoiseen suunnitteluun toimintatapoja ja prosesseja kehittämällä sekä uuden paikkatiedon kokonaisjärjestelmän hankinnalla. Tavoitteena saada vuoden 2025 aikana kokonaisjärjestelmä hankinta tehtyä ja järjestettyä siihen liittyen koulutusta.

Vuoden 2025 helmikuussa kuntaan jääneet työllistymistä edistävät palvelut siirtyivät Kasvun ja ympäristön toimialueelle osaksi Elinvoiman, asumisen ja kehittämisen palvelualueetta. Siirtymisen taustalla on vuoden vaiheessa toteutunut TE-palveluiden uudistus. Muutos tarjoaa työllistymistä ja kotoutumista edistäville palveluillemme mahdollisuuden yhteistyön tiivistämiselle ja palveluiden jatkokehittämiselle elinkeinopalveluiden kanssa, kuin myös yhteistyössä oppilaitosten ja alueellisen te-palveluiden kanssa.

Kehittäminen ja hallinto

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Kuntakehitysjohtaja Pirjo Sirén

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	19	1	1	49	162,5 %	4 945,9 %	4 945,9 %	48
TOIMINTAKULUT	- 965	- 1 173	- 1 150	- 884	-8,4 %	75,3 %	76,8 %	267
TOIMINTAKATE	- 946	- 1 172	- 1 149	- 834	-11,8 %	71,2 %	72,6 %	315

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Vuoden 2024 toiminnan painopisteinä olivat ns. perustehtävien ohella palveluiden järjestämisen arviointia ja kehittämistä (ns. palvelukatalogityö) sekä useiden kuntatasoisten ohjelmien ja suunnitelmien toimeenpanon koordinointi toimialalla.

Kehittämispäällikkö aloitti tehtävässä tammikuun 2024 lopussa. Vuonna 2024 aloitti palvelualueella myös ilmastokoordinaattori, joka toimii ilmastotyöryhmän puheenjohtajana, koordinoi ja seuraa ilmasto-ohjelman toimenpiteistöä sekä laatii myös päästölaskentaa, jotta voidaan seurata ilmasto-ohjelman toteutumista sekä suorien että välillisten, Tuusulan alueen päästöjen osalta.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Kehittämisen ja hallinnon toimintakate toteutui 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana ja 0,1 milj. euroa edellisvuotta parempana. Palvelualueelle tehtiin 23 t. euron toimintakulujen määrärahojen vähennys vuoden 2023 aikana.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 50 t. euroa muutettua talousarviota suurempina ja 30 t euroa edellisvuotta suurempina.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja 0,1 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Alitusta selittää pääosin henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen toteutuminen arvioitua pienempinä.

Palvelujen ostot toteutuivat 50 t. euroa talousarviota pienempinä, suurin alitus näkyy asiantuntijapalveluissa.

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Elinvoimajohtaja Kristiina Salo

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	119	2	2	75	-36,6 %	3 757,9 %	3 757,9 %	73
TOIMINTAKULUT	- 902	- 885	- 885	- 879	-2,5 %	99,3 %	99,3 %	6
TOIMINTAKATE	- 783	- 883	- 883	- 804	2,7 %	91,0 %	91,0 %	79

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Elinkeinopalvelut

Asuntopalvelut

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Työpaikka-alueiden profilointi sekä työpaikkatonttien markkinointi sekä hankeneuvottelut jatkuivat vilkkaasti. Business as Tuusula -verkostoitumistapahtumat lanseerattiin. Elinvoimaohjelman mittariston työstämistä tehtiin läpi organisaation. TE25 -uudistuksen toteuttaminen vastuukunta Järvenpäälle ja kohdennetun asiakastyön siirto palvelualueelle valmisteltiin.

Asuntopoliittisen ohjelman ensimmäinen raportointi valmistui. Jokela 150 -juhlavuosi ja Tarinoiden talot nostivat esiin Pohjois-Tuusulaa.

Matkailussa kehitettiin yhteistyötä Järvenpään kaupungin ja yrittäjien kanssa Tuusulanjärvi-nimikkeellä.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Palvelualueen toimintakate toteutui 0,16 milj, euroa muutettua talousarviota parempana ja lähes edellisvuoden mukaisena. Palvelualueelle tehtiin 80 t. euron toimintakulujen määrärahojen lisäys kunnanhallituksen kokouksen 6.5.2024 §175 mukaan.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat n. 70 t. euroa muutettua talousarviota suurempina ja n. 40 t. euroa edellisvuotta pienempinä. Ylitys johtuu valtionavustuksesta, joka saatiin asumisneuvontaan.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat n. 90 t. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja lähes edellisvuoden mukaisina.

Henkilöstökulut toteutuivat 50 t. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja palvelujen ostot toteutuivat 40 t. euroa muutettua talousarviota pienempinä.

Projektitoimisto

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Projektitoimiston päällikkö Jyri Olkkonen

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	6 116				-100,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 846	- 1 373	- 1 373	- 1 047	23,8 %	76,3 %	76,3 %	326
TOIMINTAKATE	5 270	- 1 373	- 1 373	- 1 047	-119,9 %	76,3 %	76,3 %	326

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Projektitoimisto

Focus

Rykmentinpuisto (taseyksikkö)

Hyrylän keskusta

Olellaiset tapahtumat palvelualueella

Uusi projektisalkku otettiin käyttöön yhteistyössä muiden toimialueiden kanssa. Pidettiin uuden järjestelmän koulutus, joka taltioitiin. Tuettiin tilapalveluita palveluverkon projekteissa, jolloin Peltokaaren päiväkotivalmistui sovitussa aikataulussa, Rykmentinpuiston elinkaarihanke edistyi suunnitellusti sekä jalostettiin Lahelan elinkaarihankkeen hankinta-asiakirjoja Rykmentinpuistosta opitun pohjalta. Järjestettiin myös palveluverkko-ohjelman yhteistyötä. Kehitettävillä kiinteistöillä, joita on kaikkiaan 26, laadittiin realisointisuunnitelma. Yhdeksän kehitettävän kiinteistön realisointi aloitettiin. Tuettiin maankäyttöä lunastus- ja korvaustositimuksissa sekä maankäyttösopimusten laadinnassa ja neuvotteluissa.

Rykmentinpuiston rakentamisessa näkyi vuonna 2024 edelleen muun maan tapaan hiljentynyt suhdanne. Rykmentinpuiston kampuksen rakentamisen ja sote-keskuksen suunnittelu on käynnissä. Puistokylän suunnittelulla pyritään vastaamaan alueen pientalo- ja rivitalotonttikysyntään.

Hyrylän keskustan yleissuunnitelma hyväksyttiin. Palvelukeskuksen asemakaavamuutos ja hankkeen toteuttamisen edellytyksenä olevat sopimukset hyväksyttiin.

Focus-alueen asemakaavoitus käynnistettiin. Kehä IV asemakaavasta ja Sammonmäki IV asemakaavan muutoksesta laadittiin kaavaluonnokset, jotka asetettiin nähtäville. Lisäksi alueelle laadittiin kunnallistekniikan yleissuunnitelma. Kiila-Senkkerinmäen suunnittelua valmisteltiin ja alueella käynnistettiin yhteisvaikutusten arviointityö yhdessä Vantaan kaupungin kanssa.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Palvelualueen toimintakate toteutui 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana ja 6,3 milj. euroa edellisvuotta huonompana. Palvelualueelle ei tehty määrärahoihin muutoksia vuoden 2024 aikana.

Toimintatuotot

Toimintatuotoissa ei ollut talousarviossa määrärahoja.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja 0,2 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Alitusta selittää pääosin palvelujen ostojen 0,3 milj. toteutuminen arvoitua pienempinä.

Rykmentinpuisto-taseyksikkö

Taseyksikkö

Vastuuhenkilö: Projektipäällikkö Jouni Määttä

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	6 058				-100,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 257	- 309	- 309	- 250	-2,9 %	80,9 %	80,9 %	59
TOIMINTAKATE	5 801	- 309	- 309	- 250	-104,3 %	80,9 %	80,9 %	59

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat

Rykmentinpuiston rakentamisessa näkyi vuonna 2024 edelleen muun maan tapaan hiljentynyt suhdanne. Alueen suunnittelua on jatkettu Puistokylän osalta, josta on tarkoitus saada myöhemmin luovutettavaksi pientalo- ja rivitalotontteja.

Rykmentinpuiston keskuksen, Puustellinmetsän, Monion ja Kirkonmäen alueiden kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen on pääosin valmistunut. Järjestettiin Hyrylän keskustan yleisten alueiden maisema-arkkitehtuurikilpailu.

Rykmentinpuiston työpaikka-alueella on toteutusvaiheessa useita yritysten toimitilahankkeita ja Tuusulan itäväylän itäpuolisen alueen kaavoitus ja kunnallistekniikan suunnittelu on käynnissä.

Koko Rykmentinpuiston alueella on valmistunut monipuolisesti eri talotyyppisiä ja joitakin asuinkerrostaloja on parhaillaan rakenteilla. Alueella on sekoittuneesti myös eri hallintamuotoja. Kunnan omista rakennushankkeista monitoimitalo Monio on otettu käyttöön ja Rykmentinpuiston kampuksen rakentaminen on käynnissä. Rykmentin puistotielle sijoittuvan linja-autoasema on otettu käyttöön.

Taiteen ohjausryhmän aktiivisen toiminnan seurauksena on alueen tontinluovutuksen yhteydessä kerättyä taiderahaa käytetty taiteen hankkimiseen. Tällä hetkellä valmistuneita tai hankittuja taideteoksia on valmiina jo 10 kpl.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Rykmentinpuiston-taseyksikön toimintakate toteutui 50t. euroa muutettua talousarviota parempana ja 6,0 milj. euroa edellisvuotta huonompana. Rykmentinpuiston-taseyksikköön ei tehty määrärahoihin muutoksia vuoden 2024 aikana.

Toimintatuotot

Toimintatuottoihin ei ollut talousarviossa varattu määrärahoja.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 50 t. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja lähes edellisvuoden mukaisina.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Rykmentinpuiston pääpainopisteet ovat tonttien myynnissä, asemakaavoituksen edistämisessä ja kokonaisvaltaisen infran suunnittelun jatkamisessa. Asemakaavoituksen painopisteinä ovat Puistokylän, Olympiakylän

ja Hökilän lisäksi työpaikka-alueen laajentaminen itäisen ohikulkutien itäpuolella. Näiden lisäksi varmistetaan, että alueen muut kehittämiskohteet ja -projektit etenevät suunnitellusti sekä samalla haetaan avoimesti uusia, erilaisia toimintatapoja.

Jatketaan Hyrylän keskustan yleisten alueiden maisema-arkkitehtuurikilpailun tulosten mukaisesti keskustan kehittämistä. Rykmentinpuiston markkinointia ja viestintää viedään eteenpäin suunnitellusti, avointa vuorovaikutusta eri sidosryhmien välillä ylläpidetään ja kehitetään. Infrastruktuurin kokonaisvaltaista suunnittelua jatketaan.

Taideohjelman toiminta jatkuu valtuuston hyväksymän taideohjelman mukaisesti.

Maankäyttö ja paikkatieto

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Maankäyttöpäällikkö Päivi Hämäläinen

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	9 733	5 296	5 296	14 030	44,1 %	264,9 %	264,9 %	8 734
TOIMINTAKULUT	- 1 859	- 2 126	- 2 126	- 2 123	14,2 %	99,9 %	99,9 %	3
TOIMINTAKATE	7 874	3 170	3 170	11 907	51,2 %	375,6 %	375,6 %	8 737

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Maankäyttö

Paikkatieto

Olellaiset tapahtumat palvelualueella

Maankäyttöinsinööri irtisanoutui maaliskuussa ja kolmannen rekrytointikierroksen jälkeen uusi maankäyttöinsinööri valittiin ja hän aloitti työt lokakuussa. Paikkatiedon maanmittausinsinööri jäi marraskuussa vanhempainvapaalle. Paikkatietokäsittelijä eläköityi ja hänen tilalleen palkattiin uusi paikkatietokäsittelijä. Lisäksi paikkatiedossa on määräaikaisena työntekijänä data-analytiikan asiantuntija.

Vuonna 2024 omakotitontti tarjontaa oli kaikissa kuntakeskuksissa. Kysyntä nousi hieman viime vuodesta. Luovutetuista omakotitonteista vuokrattiin 58 %, joten vuokraamisen suosio nousi reilusti edellisvuodesta. Omakotitonttien luovutusmäärien palautuminen hyvälle tasolle edellyttää markkinatilanteen elpymistä, kunnallistekniikan rakentamista jo kaavoitetuilla alueilla ja kaavoituksen nopeaa valmistumista uusilla alueilla. Kunnan maanomistuksen lisäämiseen laajentumisalueilla kiinnitetään aktiivisesti huomiota. Uusi Maapoliittinen ohjelma tuli voimaan 28.5.2024.

Paikkatiedon kokonaisjärjestelmä uudistuksen suunnittelu ja esivalmistelu ovat edelleen käynnissä. Tiera Oy:n tekemät muutokset johtamismekanismiensa mahdollistavat sidosyksikköhankintojen tekemisen. Elokuussa aloitettua kilpailutuksen valmistelua kuitenkin jatketaan ja kilpailutus on edelleen vaihtoehtoinen hankintatapa.

Kiinteistöveroselvitys saatiin koealueelta valmiiksi ja sen tulosten pohjalta päätettiin jatkaa kiinteistöveroselvitystä vain teollisuus- ja liiketonttien osalta.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Palvelualueen toimintakate toteutui 8,81 milj. euroa talousarviota ja 4,23 milj. euroa edellisvuotta parempana. Palvelualueelle ei tehty vuoden aikana määrärahojen muutoksia.

Käyttöomaisuuden myyntivoittoihin on kirjattu 8,01 milj. euroa, jota ei ole talousarviossa budjetoitu maankäytölle. Toimintakate ilman näitä myyntivoittoja on 3,9 milj. euroa, eli 0,75 milj. euroa talousarviota parempi.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 8,7 milj. euroa muutettua talousarviota ja 4,3 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Käyttöomaisuuden myyntivoittoihin on kirjautunut 8,0 milj. euroa, jota ei ole talousarviossa budjetoitu maankäytön palvelualueelle. Toimintatuotot ilman näitä myyntivoittoja on 6,1 milj. euroa, eli 0,8 milj. euroa talousarviota parempi.

Tonttien vuokrausaste oli noin 58 %. Asuntotonteista saatiin n. 1,8 milj. euroa ja yritystonteista n. 7,6 milj. euroa. Lisäksi luovutettiin kaksi realisointilistalla ollutta kohdetta, joista tuli n. 0,1 M€.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat talousarvion mukaisesti ja 0,3 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Maanhankinnan kokonaismäärä oli noin 72,7 ha (tavoite noin 40 ha) ja maanhankintameno 3,48 milj. euroa.

Kaavoitus

Palvelualue

Vastuhenkilö: Kaavoituspäällikkö Anne Olkkola

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	18	45	45	62	244,8 %	137,9 %	137,9 %	17
TOIMINTAKULUT	- 1 300	- 1 249	- 1 249	- 1 275	-1,9 %	102,1 %	102,1 %	- 26
TOIMINTAKATE	- 1 282	- 1 204	- 1 204	- 1 213	-5,4 %	100,8 %	100,8 %	- 9

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Kaavoitus

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Lainvoiman saivat asemakaavat: Vanutehdas, Lahelan kampus, Hyrylän palvelukeskus, Tuusulantie, Resiinaukuja, Seppäinpuisto sekä Harjula. Asuinrakentamista saatiin lainvoimaiseksi 26 668 k-m², josta uutta asuminen varantoa on 19 792 k-m². Viimeisen 10 vuoden aikana (2015–2024) vuosittain on saatu lainvoimaista asuinrakentamista keskimäärin 68 881 k-m² ja työpaikkarakentamista 77 376 k-m².

Uusia kaava- ja yleissuunnitelmatöitä on laitettu vireille 13 kappaletta, joista kaksi tulivat vireille viimeisellä neljänneksellä. Kunnanhallitus on lisännyt kaavoitussuunnitelmaan ja kaavoituksen 2024 työohjelmaan Neoen Renewables Finland Oy:n Jäniksenlinnan aurinkovoimahankeen sekä Tuusulan Itäväylä I asemakaava- ja asemakaavamutoksen (nro 3673). Vuoden aikana kaavoitus on valmistelut yhdessä projektitoimiston kanssa yhteensä 30 kaavan nähtävillä oloa ja pitänyt 21 kaavatyön tai yleissuunnitelman asukastilaisuutta. Suunnittelutarveratkaisuja on tehty 13 kappaletta ja asemakaavan poikkeamispäätöksiä 20 kappaletta. Tuusula suunnittelee ja rakentaa -uutiskirje otettu käyttöön. Tuusulan kaikilla pohjavesialueilla on pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat.

Vuoden 2024 aikana rekrytoitiin kaksi uutta kaavasuunnittelijaa sekä kaavasuunnittelija ja suunnitteluinsinööri edeltäjien irtisanouduttua.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Kaavoituksen toimintakate toteutui talousarvion mukaan ja n. 70 t. euroa edellisvuotta parempana. Kaavoitukseen ei tehty määrärahoihin muutoksia vuoden 2024 aikana.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 20 t. euroa muutettua talousarviota suurempina ja 45 t. euroa edellisvuotta suurempina.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat lähes talousarvion sekä edellisvuoden mukaisina.

Rakennusvalvonta

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Johtava rakennustarkastaja Johanna Aho

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	943	401	401	630	-33,2 %	157,1 %	157,1 %	229
TOIMINTAKULUT	- 848	- 895	- 895	- 794	-6,3 %	88,8 %	88,8 %	101
TOIMINTAKATE	96	- 494	- 494	- 164	-271,9 %	33,3 %	33,3 %	329

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Rakennusvalvonta

Olellaiset tapahtumat palvelualueella

Rakentamislain mukainen hallintosääntö, tätä täydentävä kasvu ja ympäristö toimialueen toimintasääntö sekä niin sanottu rakennusvalvontataksa saatiin loppuvuodesta päätöksentekokäsittelyyn ja hyväksytyä. Näiden valmistelu oli johtavan rakennustarkastajan päätehtävä vuoden 2024 aikana. Tällä oli jonkin verran vaikutusta myös lupavalmisteluun. Rakennusjärjestyksen uudistamistyö eteni, mutta alun perin suunnitellusta aikataulusta viivästyen. Tähän vaikutti suuresti lainsäädännön keskeneräisyys, sillä rakentamislain korjaussarjan sisältö oli eduskuntakäsittelyssä vasta joulukuussa ja presidentin vahvistus laille saatiin 19.12.2024. Rakennusjärjestysluonnos asetettiin nähtäville joulukuussa.

Vuonna 2024 valmistui reilut 300 uutta asuntoa. Isoista hankkeista muun muassa monitoimihalli urheilupuistossa sekä Alfarocin logistiikkahalli Rykmentinportin yritysalueella valmistuivat. Myönnettyjä lupia oli vuonna 2024 hiukan enemmän kuin edellisvuonna, mutta kerrosala myönnettyissä luvissa oli sen sijaan pienempi kuin edellisvuonna. Tämä oli seurausta siitä, että myönnettyissä luvissa oli enemmän pientaloja ja vähemmän isoja teollisuus-/logistiikkarakennuksia kuin edellisvuonna. Asuntoja myönnettyissä luvissa oli 175 kappaletta, joista noin 100 oli kerros- tai rivitaloasuntoa.

Rakennusvalvonta suoritti yhdessä Tuusulan veden kanssa palvelukyselyn loppuvuodesta 2024. Saadun palautteen pohjalta rakennusvalvonnassa arvioidaan vuoden 2025 aikana toimintatapoja sekä varaudutaan lupaprosessien tarkasteluun huomioiden vuoden 2026 alusta voimaan tulevaa lupien käsittelyaikatakuu.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Rakennusvalvonnan toimintakate toteutui 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana ja 0,3 milj. edellisvuotta huonompana. Rakennusvalvontaan ei tehty määrärahoihin muutoksia vuoden 2024 aikana. Talouden toteutumiseen vaikuttivat yksittäisten isojen hankkeiden lupamaksut. Luvat myönnettiin muun muassa kahdelle logistiikkarakennukselle Rykmentinportissa, lisäksi pientalolupia myönnettiin lähes kaksinkertaisesti verrattuna edellisvuoteen.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina ja 0,3 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Ylitystä selittää pääosin rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksujen toteutuminen 0,2 milj. euroa suurempina.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja 50 t. euroa edellisvuotta suurempina. Sekä palvelujen ostot että henkilöstökulut toteutuivat talousarviota pienempinä.

Yhdyskuntatekniikka

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Petri Juhola

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	751	678	678	531	-29,4 %	78,3 %	78,3 %	- 147
TOIMINTAKULUT	- 13 436	- 13 318	- 14 418	- 14 816	10,3 %	111,2 %	102,8 %	- 398
TOIMINTAKATE	- 12 574	- 12 540	- 13 640	- 14 243	13,3 %	113,6 %	104,4 %	- 603

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Kunnallistekniikan suunnittelu
Kunnallistekniikan rakentaminen
Kunnossapito
Viherpalvelut
Liikenne

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Yhdyskuntatekniikan palveluorganisaatiota on kehitetty vastaamaan kasvavan kunnan haasteisiin. Palvelualueen sisällä on tarkasteltu toimenkuvia ja tehty sisäisiä henkilöjärjestelyjä.

Suunnittelun ja rakentamisen pääpainopiste oli edelleen Etelä-Tuusulassa. Asuin- ja työpaikkainfran suunnittelun ohessa leimaa antavaa oli kunnan kannalta merkittävien liikenneväylien suunnittelu: Lahelanorsi YS, Tuusulan itäväylän jatkeen Saksanväylän YS ja Tuusulan itäväylän aluevaraussuunnitelman päivitys sekä Jokelessa Blennerintien RS:n aloitus.

Kunnallistekniikan rakentaminen jatkui edelleen kiivaana. Asuinalueista Pellavamäki valmistui ja Sulan työpaikka-alueen rakentaminen jatkui aikataulun mukaisesti. Hyrylän keskustaan valmistui uusi matkakeskus.

Talvi oli kunnossapidon osalta hankala, mikä näkyi mm. määrärahaylityksenä. Taitorakenteet siltojen osalta on inventoitu ja viety Väyläviraston rekisteriin.

Viherpalveluissa valmistui Jokelan palveluverkon tarkastelutyö ja työ jatkuu Kellokosken ja Hyrylän osalta. Viherpalveluissa haasteena on ulkoistettujen töiden valvontaresurssien ohuus. Tehtävä on lähes kokonaan yhden henkilön varassa.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät vuonna 2024 jäivät noin 5 % vuoden 2023 tasosta. HSL:n tekemässä matkustajatytyväisyys selvityksessä Tuusulan joukkoliikennepalveluihin oltiin pääosin tyytyväisiä.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Palvelualueen toimintakate toteutui 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota huonompana ja 1,7 milj. euroa edellisvuotta huonompana. Palvelualueelle tehtiin toimintakuluihin 1,1 milj. euron määrärahojen lisäys vuoden 2024 aikana.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja 0,2 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Alitusta selittää metsänmyyntituottojen toteutuminen arvioitua pienempinä.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina ja 1,3 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Alitusta selittää pääosin lumisen talven aiheuttama lisääntynyt tarve alueiden ja katujen kunnossapidolle.

Tilapalvelut (taseyksikkö)

Palvelualue

Vastuuhenkilö: tilapalvelupäällikkö Kai Lange

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	TP MUUTOS%	TA TOT%	MTA TOT%	MTA EROTUS
TOIMINTATUOTOT	23 435	26 847	26 847	26 544	13,3 %	98,9 %	98,9 %	- 303
TOIMINTAKULUT	- 16 164	- 14 754	- 15 783	- 16 481	2,0 %	111,7 %	104,4 %	- 698
TOIMINTAKATE	7 272	12 093	11 064	10 063	38,4 %	83,2 %	90,9 %	- 1 001

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Kiinteistöjohtaminen
Rakennuttaminen
Kiinteistöjen ylläpito
Puhtauspalvelut

Olennaiset tapahtumat palvelualueella

Uusi ylläpitoasiantuntija aloitti loppukeväästä ja rakennuspäällikkö kesäkuussa. Arkistonhoitajan tointa jatkettiin vielä vuodelle 2025 piirustusarkiston sähköistämisen merkeissä. Kasvanutta työkuormaa on pyritty purkamaan, etenkin sisäilmaohteiden osalta. Kiinteistöstrategia valmistui alkusyksystä ja sen loppuraportti valmistunee alkuvuodesta 2025.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Palvelualueen toimintakate toteutui 1,0 milj. euroa muutettua talousarviota ja 2,7 milj. euroa edellisvuotta parempana. Palvelualueelle tehtiin toimintakuluihin 1,2 milj. euron määrärahojen lisäys vuoden 2024 aikana.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja 3,1 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Alitus johtuu muiden rakennusten vuokratuottojen toteutumisen oletettua pienempinä.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 0,7 milj. euroa muutettua talousarviota ja 0,3 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Ylitystä selittää pääosin rakennuttamisen palvelujen ostojen 0,8 milj. euron sekä kiinteistöjen ylläpidon aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 0,5 milj. euron ylitykset muutettuun talousarvioon nähden. Muut toimintakulut toteutuivat 0,6 milj. euroa talousarviota pienempinä, suurin alitus on rakennusten vuokrissa.

TOTEUMAVERTAILUT

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUMAVERTAILU

KUNNAN SISÄINEN TULOSLASKELMA ILMAN VESILIIKELAITOSTA v.2024.

Toimintatulot ja -menot sisältävät kunnan sisäisen laskutuksen.

	Talousarvio	TA muutos	Muutettu talousarvio	Toteuma 2 024	Poikkeama	Toteuma 2 023	Muutos-% 2023/-24
Toimintatulot	67 212	365	67 577	66 823	754	67 680	-1,3 %
Myyntitulot	21 238	470	21 708	21 160	548	20 423	3,6 %
Maksutulot	9 660	-80	9 580	10 050	-470	14 467	-30,5 %
Tuet ja avustukset	1 269	-25	1 244	2 428	-1 183	2 651	-8,4 %
Muut toimintatulot	35 044		35 044	33 184	1 860	30 140	10,1 %
Toimintamenot	-177 196	-5 885	-183 081	-181 196	-1 828	-174 618	3,8 %
Valmistus omaan käyttöön	100	0	100	43	57	110	-61,1 %
Henkilöstömenot	-89 652	-1 808	-91 461	-90 198	-1 262	-88 716	1,7 %
Palkat ja palkkiot	-72 353	-1 573	-73 926	-73 928	1	-71 820	2,9 %
Eläkekulut	-14 421	-170	-14 591	-14 409	-182	-14 151	1,8 %
Muut henkilöstösivukulut	-2 878	-65	-2 943	-1 861	-1 082	-2 745	-32,2 %
Palvelujen ostot	-44 220	-3 088	-47 308	-48 620	1 312	-43 736	11,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 419	-500	-10 919	-11 079	159	-11 219	-1,3 %
Avustukset muille	-5 858	-280	-6 138	-5 623	-515	-7 587	-25,9 %
Muut toimintamenot	-27 046	-209	-27 255	-25 676	-1 579	-23 360	9,9 %
Toimintakate	-109 884	-5 520	-115 404	-114 331	-1 074	-106 828	7,0 %
Verotulot	103 669	1 685	105 354	107 420	-2 066	115 630	-7,1 %
Valtionosuudet	28 728	-354	28 374	28 689	-315	27 595	4,0 %
Rahoitustulot ja menot:							
Korkotulot	173		173	201	-28	202	-0,6 %
Muut rahoitustulot	220		220	393	-173	365	7,8 %
Korvaus peruspääomasta liikelait	488		488	488	0	488	0,0 %
Korkomenot	-3 485		-3 485	-3 783	298	-1 864	103,0 %
Muut rahoitusmenot	-50	0	-50	-1 239	1 189	-11	10880,1 %
Vuosikate	19 857	-4 189	15 668	17 838	-2 169	35 576	-49,9 %
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 174	0	-20 174	-19 277	-896	-19 003	1,4 %
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-3 028	-100,0 %
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot							
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	-222	
Tilikauden tulos	-316	-4 189	-4 505	-1 440	-3 066	13 323	-110,8 %
Varausten ja rahastojen muutokset							
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)			0	0	0	-8 200	
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)	0			0		0	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-316	-4 189	-4 505	-1 440	-3 066	5 123	-128,1 %
VEROTULOJEN ERITTELY							
Verotulot	103 669	1 685	105 354	107 420	-2 066	115 630	-7,1 %
Kunnan tulovero	81 488	-182	81 306	83 357	-2 051	90 985	-8,4 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 101	375	6 476	7 686	-1 210	9 267	-17,1 %
Kiinteistövero	16 080	1 492	17 572	16 377	1 195	15 378	6,5 %
Muut verotulot							
VALTION OSUUKSIEN ERITTELY							
Valtionosuudet	28 728	-120	28 374	28 689	315	27 595	4,0 %
Peruspalvelujen valtionosuus	28 359	76	28 434	28 434	0	26 907	
Verotulotasaus	-900		-900	-900	0	-703	
Opetus ja kulttuuri muut	-3 371	-313	-3 683	-3 368	315	-3 238	
Verotulomenetysten kompensaat	4 640	117	4 523	4 523		4 629	

TOIMINTATULOT JA -MENOT (1 000 €) 2023-2024

Sisältävät sisäiset tulot- ja menot.

Vesihuoltoliikelaitoksen luvut eivät sisälly tietoihin.

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	2023-24 Kasvu %	Talousarvio 2024	Tot.%	Muutettu talousarvio 2024	Tot.%
TOIMINTATULOT	67 679,9	66 822,7	-1,3	67 211,8	99,4	67 576,8	98,9
Myyntitulot	20 422,8	21 160,4	3,6	21 238,0	99,6	21 708,0	97,5
Maksutuotot	14 466,8	10 050,4	-30,5	9 660,0	104,0	9 580,0	104,9
Tuet ja avustukset	2 650,5	2 427,6	-8,4	1 269,4	191,2	1 244,4	195,1
Vuokrat	21 624,1	24 550,6	13,5	24 571,4	99,9	24 571,4	99,9
Käyttöomaisuuden myyntivoitto	8 202,6	8 116,3	-1,1	10 200,0	79,6	10 200,0	79,6
Muut tuotot	313,1	517,4	65,2	273,0	189,5	273,0	189,5
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	110,3	42,9	-61,1	100,0	42,9	100,0	42,9
TOIMINTAMENOT	174 618,3	181 196,2	3,8	177 196,0	102,3	183 080,8	99,0
Henkilöstömenot yhteensä	88 716,0	90 198,4	1,7	89 652,4	100,6	91 460,4	98,6
Palkat ja palkkiot	71 819,8	73 927,8	2,9	72 353,0	102,2	73 926,0	100,0
Eläkekulut	14 151,5	14 409,4	1,8	14 421,3	99,9	14 591,3	98,8
Muut henkilöstösivukulut	2 744,8	1 861,3	-32,2	2 878,2	64,7	2 943,2	63,2
Palveluiden ostot							
Asiakaspalvelujen ostot	3 696,8	4 528,0	22,5	4 912,3	92,2	5 685,7	79,6
Muiden palvelujen ostot	40 039,3	44 092,1	10,1	39 308,1	112,2	41 622,7	105,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	11 219,0	11 078,5	-1,3	10 419,3	106,3	10 919,3	101,5
Varastojen lisäys/vähennys							
Avustukset	7 587,1	5 622,7	-25,9	5 857,6	96,0	6 137,6	91,6
Vuokrat	23 055,7	25 221,8	9,4	26 297,8	87,7	26 443,8	95,4
Muut kulut	304,4	454,7	49,3	748,5	60,7	811,2	56,0
TOIMINTAKATE (Tulot-menot)	-106 828,1	-114 330,6	7,0	-109 884,3	104,0	-115 404,0	99,1

SISÄINEN TULOSLASKELMA TP 2020 - (1 000 €)

Toimintatulot ja -menot sisältävät sisäisen laskutuksen. Ei sisällä liikelaitoksen lukuja.

03.03.2025	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poik-keama	TA 2025
Verotuloprosentti	19,50	19,75	19,75	7,11	7,10	7,10	7,10		7,10
esiovetus									
Varsinainen toiminta									
Myyntivoitot	5 018	15 239	9 942	8 203	10 200	10 200	8 116	-2 084	12 155
Toimintatulot	51 071	53 931	56 145	59 477	57 012	57 377	58 706	1 330	57 436
Valmistus omaan käyttöön	421	541	290	110	100	100	43	-57	100
Toimintamenot	271 749	276 058	296 814	174 618	177 196	183 081	181 196	-1 885	190 583
TOIMINTAKATE	-215 239	-206 348	-230 436	-106 828	-109 884	-115 404	-114 331	1 074	-120 892
T-katemuutos-%	4,52	-4,13	11,67	-53,64	2,86	5,02	-0,93		5,74
T-menomuutos-%	0,03	1,59	7,52	-41,17	1,48	3,32	-1,03		5,18
Verotulot	192 121	201 794	217 187	115 630	103 669	105 354	107 420	2 066	113 831
muutos-%	5,26	5,03	7,63	-46,76	-10,34	1,63	1,96		5,97
Valtionosuudet	42 077	32 411	36 369	27 595	28 728	28 374	28 689	315	30 993
muutos-%	65,46	-22,97	12,21	-24,13	4,11	-1,23	1,11		8,03
ALV-takaisinperintä	0	0	0	0	0	0	0		0
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	-469	-526	-505	-1 309	-2 655	-2 655	-4 429	1 688	-2 853
Korkotulot	86	78	78	202	173	173	201	28	313
Muut rahoitustulot	522	479	713	365	220	220	393	173	351
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	488	488	488	488	488	488	488	0	488
Korkomenot	1 069	1 077	1 276	1 864	3 485	3 485	3 783	298	3 953
Muut rahoitusmenot	8	5	20	11	50	50	1 239	1 189	50
VIKATE	18 977	27 819	23 103	35 576	19 857	15 668	17 838	2 169	21 079
muutos-%	719,85	46,60	-16,95	53,99	-44,18	-21,10	13,85		18,17
Verorahoitus (verot+valtionosuudet)	234 198	234 205	253 556	143 225	132 397	133 728	136 109	2 381	144 824
muutos-%	12,62	0,00	8,26	-43,51	-7,56	1,01	1,78		6,40
Vuosikate % verorahoituksesta	8,10	11,88	9,11	24,84	15,00	11,72	13,11		14,55
Vuosikate euro/asukas	489	700	572	861	481	380	422		500
Vuosikate % poistoista	127	167	130	187	98	78	93		99
Suunnitelmapoistot (SuMu)	14 904	16 688	17 708	19 003	20 174	20 174	19 277	-896	21 220
Arvon alentumiset	2 077	428	200	3 028					
Satunnaiset tulot									
Satunnaiset menot				222					
TILIKAUDEN TULOS	1 996	10 703	5 195	13 323	-316	-4 505	-1 440	3 066	-142
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)									
Varausten vähennys (+) = investointeihin				-8 200					
Siirrot rahastoihin	0	0	0	0	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ ilman lask.korkoja	1 996	10 703	5 195	5 123	-316	-4 505	-1 440	3 066	-142
Asukkaat 31.12. kasvu-%	38 788	39 727	40 383	41 334	41 241	41 241	42 238	997	42 179
	0,47	2,42	1,65	2,35	-0,22	0,00	2,42		-0,14

Investoinnit

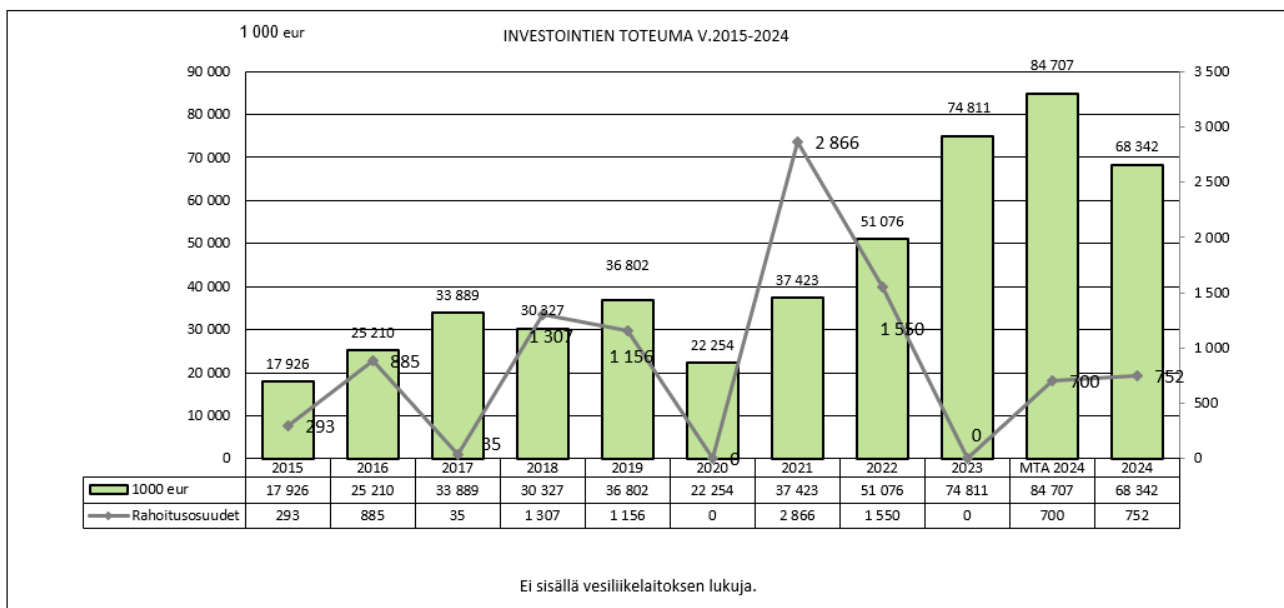
Tuusulan kunnan vuoden 2024 investointien painopiste oli kohteissa, jotka tukevat palvelurakenteen uudistamista ja edistävät terveyttä ja hyvinvointia, kunnan elinvoimaa ja vetovoimaisuutta. Investointien pidemmän tähtäimen tavoitteena on myös tukea kunnan palveluiden järjestämistä entistä tuottavammin.

Koulujen ja päiväkotien uudisrakennus- ja peruskorjaus- hankkeiden investoinneissa kunnan tavoitteena on ns. kampus-toimintamalli, jolloin samassa toimintapisteessä ja kiinteistössä ovat päiväkotikiinteistö, esikoulu, ala-aste ja yläaste. Samassa kokonaisuudessa voi olla myös nuorisotiloja sekä ikääntyville tarkoitettuja ja muita kuntalaisten tarvitsemia palveluita helposti saavutettavissa kokonaisuuksissa.

Rykmentinpuiston ja Riihikallion koulu- ja päiväkotikiinteistöjen rakentaminen jatkui. Tuusulanjärven koulu- ja päiväkotikiinteistö valmistui ja otettiin käyttöön.

Kunnallistekniikassa jatkui Rykmentinpuiston asuinalueen sekä Sulan työpaikka-alueen rakentaminen. Muita merkittäviä kohteita olivat Hyrylässä urkka-aukio ja palvelukeskus. Jokelassa rakennettiin Härkäkaivon aluetta.

Talonrakennuksen ja yhdyskuntatekniikan toteutuneet investoinnit olivat n. 62 milj. euroa.

INVESTOINNIT 2024	TA 2024 1 000 €	TA-muutos 1 000 €	Talousarvio+ muutos 1 000 €	Toteuma TP2024 1 000 €	Tot-%
1. Maanhankinta					
Maa-alueiden hankinta sisältää seuraavat purkukustannukset: Kievarin päiväkotikoti, -94,1 teur Mesta, -28,3 teur Maanmyynti	-8 000 12 000	0 0	-8 000 12 000	-3 603 9 650	45,0 % 80,4 %
Maanhankinta yhteensä	4 000	0	4 000	6 048	151,2 %
2. Osakkeet					
Koy Koskenniskantien pysäköintitalo Koy Riihikallion päiväkotikeskus Koy Lahelankankaan toimitalo Osakkeiden hankinta yhteensä Osakkeiden myynti Josta osakkeiden myyntivoitto	 0	 -300	 -300	 -422 -18 -440	
3. Rakennukset					
Tilapalvelut hallinnoi rakennuksia. Hankkeet jaoteltu alle käyttötarkoituksen mukaisiin kohteisiin (informatiivinen tieto).					
3.1 Kunnanhallituksen kohteet					
Etelä-Tuusulan sosiaali- ja terveysasema, muutos- ja perusparannustöitä Palvelukeskus	-50 -200		-50 -200	-76	0,0 % 37,9 %
	-250		-250	-76	30,3 %
3.2 Opetuksen ja varhaiskasvatuksen kohteet					
Mikkolan päiväkodin purku Rykmentinpuiston rakennukset MONION käytön aikaiset muutostyöt Rykmentinpuiston monitoimikampus, sis. Pk* Riihikallion monitoimikampus Jokela koulukeskus Tuusulanjärven kampus (koulu ja päiväkotikoti) Lahelan monitoimikampus	 -100 -25 600 -14 000 -25 -4 900 -100	 -2 800 -1 600 -2 100	 -100 -28 400 -15 600 -25 -7 000 -100	 -28 686 -12 835 -6 384 -42	 150,4 % 49,5 % 101,0 % 82,3 % 0,0 % 91,2 % 41,6 %
	-44 725	-7 025	-51 750	-48 385	93,5 %
3.3 Vapaa-aikapalveluiden kohteet					
Uimahalli	-1 200	900	-300	-274	91,2 %
	-1 200	900	-300	-274	91,2 %
3.4 Kulttuuripalveluiden kohteet					
Halosenniemi Ilmatorjuntamuseo Erkkola 10 Rakennus Taiteen ja kulttuurin tilat/Hyökkälä Taidekasarmi Tiilitehdas Työläiskotimuseo	-50 -25 -25 -300 -50 -100 -200 -58	 -50 -150 -50	-50 -25 -25 -300 -100 -250 -58	-1 -136 -59 -30 -236 0	0 2,4 % 0,0 % 45,2 % 58,5 % 12,0 % 94,5 % 0,3 %
	-808	-250	-1 058	-461	43,6 %
3.5 Kasvun ja ympäristön erilliset kohteet					
Erillinen työohjelma	-1 300	0	-1 300	-1 024	78,7 %
	-1 300	0	-1 300	-1 024	78,7 %
Rakennukset yhteensä	-48 283	-6 375	-54 658	-50 219	91,9 %

INVESTOINNIT 2024	TA 2024 1 000 €	TA-muutos 1 000 €	Talousarvio+ muutos 1 000 €	Toteuma TP2024 1 000 €	Tot-%
4. Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Yhdyskuntatekniikka hallinnoi kiinteitä rakenteita ja laitteita. Hankkeet jaoteltu alle käyttötarkoituksen mukaisiin kohteisiin (informatiivinen tieto).					
4.1 Kunnanhallitus					
4.2 Opetuksen ja varhaiskasvatuksen kohteet					
Pihaleikkiväl. ja aidat säännösten mukaisiksi (perusopetus ja päiväkodit)	-50		-50	-265	530,7 %
	-50		-50	-265	530,7 %
4.3 Vapaa-aikapalveluiden kohteet					
Lähiliikuntapaikat ja luontokohteet	-60		-60		0,0 %
Kellokosken liikuntapaikat, aluetyöt	-30		-30	-35	115,7 %
Jokelan liikuntapaikat, aluetyöt	-30		-30	-19	64,0 %
Hyrylän liikuntapaikat, aluetyöt	-60		-60	-40	66,1 %
Tuusulanjärven kehittämisprojekti: Sarvikallio	-50		-50		0,0 %
Tuusulanjärven jää					
Tuomalan venepaikka					
Urheilukeskus	-60		-60	-69	114,3 %
	-290		-290	-162	55,9 %
4.4 Kasvun ja ympäristön kohteet					
Rakennusten pihainvestoinnit					
- erillisen työohjelman mukaisesti	-100		-100	-12	11,5 %
Sopimusvelv. Avain Yhtiöt Oy/kiinteät rakenteet		-240	-240	-251	104,4 %
Tiet ja liikenneväylät					
Etelä-Tuusula	-13 490		-13 490	-9 417	69,8 %
Jokela	-1 180		-1 180	-246	20,9 %
Kellokoski	-1 350	780	-570	-173	30,3 %
Muut kohteet	-1 060	265	-795	-181	22,7 %
Puistot ja leikkipaikat	-2 270	260	-2 010	-1 086	54,0 %
Vesistöt	-70		-70	-167	238,0 %
Muut	-20		-20		0,0 %
	-19 540	1 065	-18 475	-11 530	62,4 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-19 880	1 065	-18 815	-11 958	63,6 %
Rahoitusosuudet		700	700	752	107,4 %
Netto	-19 880	1 765	-18 115	-11 206	61,9 %
Muut Pitkävaikuttiset menot					
Kirkonkylän koulun liittymä Tuusulantielle	-300		-300	-473	157,8 %
Koskenniskantien pysäköintialue					
Rykmentipuiston tp-alueen liittymä	-200		-200		0,0 %
Virtalantien/Höyhensaarentien liittymä mt 1403:n	-120	120	0		
Pääradan alikulku Peltokaaressa	-120		-120		0,0 %
Jokelantien alikulku Peltokaaressa	-90		-90		0,0 %
Mt 11671 (Linjatie) jk/pp, Tuusulan arvioitu osuus	-100	100	0		
Pitkävaikuttiset yhteensä	-930	220	-710	-473	66,7 %
INVESTOINNIT 2024					
	TA 2024 1 000 €	TA-muutos 1 000 €	Talousarvio+ muutos 1 000 €	Toteuma TP2024 1 000 €	Tot-%
5. Koneet ja kalusto					
5.1 Kunnanhallitus					
5.2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta					
Koulujen robottihankinnat	-30		-30	-30	98,7 %
Monion irtaimisto, muut kuin kalusteet	-90		-90	-65	72,3 %
Tuusulanjärven kampus, irtaimisto:					
Varhaiskasvatus	-106		-106	-54	51,1 %
Oppiminen	-160		-160	-155	96,9 %
Ruokapalvelut	-70		-70	-47	67,5 %
Peltokaaren päiväkotit, irtaimisto	-43		-43	-43	99,9 %
Peltokaaren päiväkotit, ruokapalvelut	-30		-30	-11	38,1 %
	-529	0	-529	-406	76,7 %
5.3 Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta					
Jokelan latukoneen uusiminen	-150		-150	-146	97,1 %
Vapaa-aikapalvelut, ylläpitokalusto	-60		-60		0,0 %
	-210	0	-210	-146	69,4 %
5.4 Kuntakehityslautakunta					
5.5 Tekninenlautakunta					
Huoltoauto	-90		-90	-68	76,1 %
Kadunhoitolaitteet (aurat, harjat, ymv)	-40		-40	-22	55,8 %
GPS/GNS mittalaite		-20	-20		0,0 %
	-130	-20	-150	-91	60,5 %
5.6 Keski-uudenmaan ympäristökeskus					
Koneet ja kalusto yhteensä	-869	-20	-889	-642	72,2 %

INVESTOINNIT 2024	TA 2024 1 000 €	TA-muutos 1 000 €	Talousarvio+ muutos 1 000 €	Toteuma TP2024 1 000 €	Tot-%
6. Pitkävaikutteiset menot					
Tietokoneohjelmistot sisältyvät kunnanhallituksen alle.					
Kunnanhallitus					
Käyttövaltuushallintajärjestelmä	-30		-30	-31	103,2 %
Henkilöstötietojärjestelmän hankinta	-150		-150	-207	137,9 %
Talousjärjestelmän vaihtaminen	-300		-300	-285	95,0 %
Sähköinen asiointi	-120		-120	-117	97,7 %
Asianhallinnan ja sähköisen arkiston hankinta ja käyttöön	-100	45	-55	-50	90,1 %
Integraatioarkkitehtuuri ja -ratkaisu	-30		-30		0,0 %
Decidim-järjestelmän kehittäminen	-20		-20		0,0 %
Tilavarauksjärjestelmän kehittäminen	-50		-50	-43	86,1 %
Tietovaranto ja tiedolla johtamisen järjestelmä	-80		-80	-75	93,7 %
Ohjelmistorobotiikan kehittäminen	-10		-10		0,0 %
Verkkosivujen uudistaminen	-100		-100	-39	38,6 %
Muut IT investoinnit	-40		-40		0,0 %
Luottamussuhteiden hallintajärjestelmä			0	-53	
Pysäköinninvalvonnan järjestelmä, ymp.keskus	-60		-60		
Rajapinnat uuteen talousjärjestelmään	-20		-20		0,0 %
Paikkatiedon aineistot ja laitteet	-120		-120	-108	89,9 %
Rakennetun ympäristön kokonaisjärjestelmän uudistus	-300	150	-150		
Pitkävaikutteiset menot yhteensä	-1 530	195	-1 335	-1 007	75,4 %
INVESTOINNIT 2024					
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	
Investoinnit yhteensä ilman liikelaitosta					
Investoinnit yhteensä ilman liikelaitosta, brutto	-79 492	-5 215	-84 707	-68 342	80,7 %
Rahoitusosuudet	0	700	700	752	107,4 %
Tulot	12 000	0	12 000		
Investoinnit, netto	-67 492	-4 515	-72 007	-67 590	93,9 %
7. Vesihuoltoliikelaitos					
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-8 200	2 400	-5 800	-4 404	75,9 %
Fluidit Water ohjelmisto				-16	
Asiakastietojärjestelmän lisäosa				-11	
Vesimittareiden etäluentaratkaisu	-200		-200	-185	92,5 %
Liittymismaksut (infotieto)	1 000	400	1 400		
Vesihuollon ELY-keskuksen rahoitusosuus					
Investoinnit kunta ja Vesihuoltoliikelaitos yhteensä					
Investoinnit yhteensä, brutto	-87 892	-2 615	-90 507	-72 958	80,6 %
Rahoitusosuudet	0	700	700	752	107,4 %
Tulot	12 000	0	12 000		0,0 %
Investoinnit, netto	-75 892	-1 915	-77 807	-72 206	92,8 %

* Rykmentinpuiston monitoimikampus hankkeen kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osuus, 10,4 milj. euroa, sisältyy rakennusten hankeryhmään.

Kiinteissä rakenteissa ja laitteissa saatiin rahoitusosuuksia seuraavasti:

- 1) Etelä-Tuusulan tiet, Härskivi, 696 200 eur.
- 2) Vesistöt, luonnonsuojelualueiden hoito, 51 593 eur.

Rakentamisen erillisohjelma v.2024

Inv.nro	Hankkeen nimi	TA 2023	TA 2024	TP 2024 toteuma	Ero
	KASVU- JA YMPÄRISTÖ	1 580 000	-1 300 000	-1 023 745	276 255
8103	Rakennusautomaatio	100 000	-50 000	0	50 000
8106	Energiätehokkuuden parantamiseen kohdistuvat erillistyöt	400 000	-300 000	-320 093	-20 093
8107	PTS:N MUKAISET TYÖT	580 000	-550 000	-306 323	243 677
8108	LVIS-PARANNUSTYÖT	350 000	-300 000	-276 526	23 474
8112	Valvonta- ja lukitusjärjestelmät	150 000	-50 000	-120 803	-70 803
7706	Liikuntasalin välineiden kartoitukset, tarkastukset ja korjaukset	0	-50 000	0	50 000
	KASVU- JA YMPÄRISTÖ	100 000	-100 000	-11 506	88 494
6200	Rakennusten pihainvestoinnit	100 000	-100 000	-11 506	88 494

Investointien määrärahan muutokset vuonna 2024

Investointimenot yhteensä - 5 215 000 euroa (rahoitusta heikentävä):

Osakkeet ja osuudet. -300 000 eur (rahoitusta heikentävä)

- o Koy Koskensillantien pysäköintitalo, -300 000 eur lisäys, Valt. 5.2.2024 § 7

Rakennukset -6 375 000 eur (rahoitusta heikentävä)

- o Monion käytön aikaiset muutostarpeet, - 525 000 eur lisäys, Valt. 4.3.2024 § 20
- o Rykmentinpuiston kampus, - 2 800 000 eur lisäys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Tuusulanjärven kampus, - 2 100 000 eur lisäys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Riihikallion kampus, -1 600 000 eur lisäys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Taiteen ja kulttuurin tilat, Hyökkälä, - 50 000 eur lisäys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Taidekasarmi, Aunela, rakennus 27, - 150 000 eur lisäys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Tiilitehdas, - 50 000 eur lisäys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Uimahalli, + 900 000 eur vähennys, Valt. 13.11.2024 § 153

Kiinteät rakenteet ja laitteet. +1 065 000 eur (rahoitusta parantava)

- o Kiinteän omaisuuden hankinta Avain Yhtiöt Oy sopimusvelvoite, -24 0000 eur lisäys, Valt. 5.2.2024 § 6
- o Tiet ja liikenneväylät, Kellokoski, + 780 000 eur vähennys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Tiet ja liikenneväylät, Muut kohteet, + 265 000 eur vähennys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Puistot ja leikkipaikat, + 260 000 eur vähennys, Valt. 9.9.2024 § 91

Muut pitkävaikutteiset menot, + 220 000 eur (rahoitusta parantava)

- o Virtalantien/Höyhensaarentien liittymä mt 1403:n + 120 000 eur vähennys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Mt 11671 (Linjatie) jk/pp, Tuusulan arvioitu osuus + 100 000 eur vähennys, Valt. 9.9.2024 § 91

Tietokoneohjelmistot. + 195 000 eur (rahoitusta parantava)

- o Asianhallinnan ja sähköisen arkiston hankinta ja käyttöönotto, + 45 000 eur vähennys, Valt. 9.9.2024 § 91
- o Rakennetun ympäristön kokonaisjärjestelmän uudistus, + 150 000 eur vähennys, Valt. 9.9.2024 § 91

Koneet ja kalusto. - 20 000 eur (rahoitusta heikentävä)

- o GPS/GNSS-mittalaite, - 20 000 eur lisäys, Valt. 27.5.2024 § 58

Investointien rahoitusosuudet, yhteensä + 700 000 euroa (rahoitusta parantava):

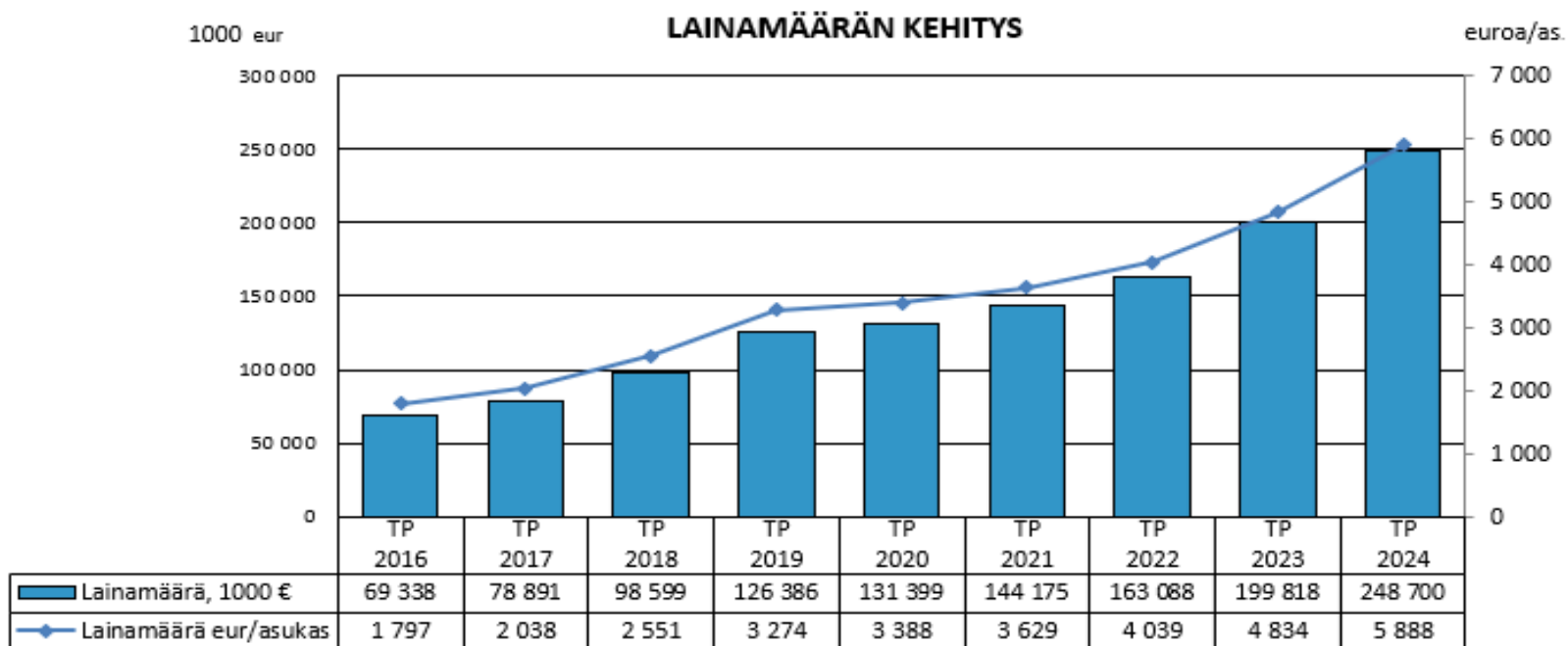
Kiinteät rakenteet ja laitteet. +700 000 eur tulolisäys (rahoitusta parantava)

- o Häriskiven kohteen rahoitusosuus, + 700 000 eur lisäys, Valt. 9.9.2024 § 91

RAHOITUSOSAN TOTEUMAVERTAILU (1 000 €)

Ei sisällä vesiliikelaitoksen lukuja.

	Talousarvio	TA muutos	TA + Muutos	Toteuma 2 024	Poikkeama	Toteuma 2 023	Muutoksen kasvu ed. vuoteen %
Toiminta ja investoinnit							
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	19 857,4	11 622,4	31 479,9	17 837,6	-13 642,3	35 575,6	-49,9 %
Satunnaiset erät				0,0		-222,0	
Arvonalentumiset							
Tulorahoituksen korjauserät	-10 225,0	0,0	-10 225,0	-8 122,8	2 102,2	-8 202,6	-1,0 %
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-79 492,0	-5 195,0	-84 687,0	-68 342,5	16 344,5	-74 811,6	-8,6 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0	700,0	700,0	747,8	47,8	0,0	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 000,0	0,0	12 000,0	9 650,4	-2 349,6	12 772,5	-24,4 %
Nettoinvestoinnit	-67 492,0	-4 495,0	-71 987,0	-57 944,3	14 042,7	-62 039,1	-6,6 %
Toiminta ja investoinnit, netto	-57 859,6	7 127,4	-50 732,1	-48 229,6	2 502,6	-34 888,1	38,2 %
Rahoitustoiminta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	
Antolainasaamisten vähennys			0,0	29,3	29,3	-410,3	
Lainakannan muutokset	59 000,0	0,0	59 000,0	49 413,9	-9 586,1	33 052,5	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 000,0	0,0	25 000,0	15 000,0	-10 000,0	25 000,0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	34 000,0	0,0	34 000,0	34 413,9	413,9	8 052,5	
Oman pääoman muutos	0,0		0,0	0,0		-413,3	
Palautuskelpoiset liittymismaksut	0,0		0,0	0,0		0,0	
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 685,2		-1 685,2	-451,6	1 233,6	3 871,9	
Rahavarojen muutos	-544,8	7 127,4	6 582,7	762,0	-5 820,6	1 212,8	

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUMISVERTAILUSTA

Ei sisällä liikelaitoksen lukuja.

Toimielin Palvelualue/hankeryhmä	Sito- vuus*	Määrärahat						Tulot					
		TALOUS- ARVIO	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama	Poik- keama %	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + muutos	Toteu- ma	Poik- keama	Poik- keama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Kunnanhallitus		35 435	1 001	23 345	22 843	778	3,3 %	9 266	445	10 181	8 039	-677	-6,6 %
Kuntatoimiala/Yleishallinto- ja johdon tuki		4 348	384	4 732	4 599	133	2,8 %	83	-25	58	406	-348	-603,3 %
Kunnanviraston johto		4 348	384	4 732	4 599	133	2,8 %	83	-25	58	406	-348	-603,3 %
Yhteiset palvelut		17 997	617	18 614	18 244	369	2,0 %	7 045	470	7 515	7 632	-117	-1,6 %
Henkilöstöpalvelut- ja kohdennettu asiakastyö		5 999	413	6 412	6 281	131	2,0 %	735	470	1 205	1 289	-85	-7,0 %
Hallinto- ja asiakaspalvelut		3 055	106	3 161	3 093	68	2,2 %	1 111		1 111	1 263	-153	-13,7 %
Talouden ohjaus		1 995	-3	1 992	1 969	22	1,1 %	197		197	171	27	13,4 %
Kehittäminen ja tietohallinto		2 041	101	2 142	2 087	55	2,6 %	96		96	96	0	0,0 %
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus		4 906	0	4 906	4 813	93	1,9 %	4 906		4 906	4 813	93	1,9 %
Sivistys		119 079	2 778	121 857	120 054	1 803	1,5 %	16 614	-80	16 534	16 863	-329	-2,0 %
Kasvatus- ja sivistyslautakunta		108 063	2 620	110 683	108 852	1 830	1,7 %	15 239	-80	15 159	15 393	-234	-1,5 %
Oppiminen		66 262	372	66 634	66 628	6	0,0 %	6 660	-80	6 580	7 203	-624	-9,5 %
Varhaiskasvatus		35 277	2 293	37 570	36 165	1 405	3,7 %	1 985		1 985	1 893	91	4,6 %
Sivistyksen tukipalvelut		6 523	-45	6 479	6 059	419	6,5 %	6 594		6 594	6 296	298	4,5 %
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta		11 016	0	11 016	11 125	-109	-1,0 %	1 375	0	1 375	1 470	-95	-6,9 %
Kulttuuripalvelut		5 822		5 822	5 728	95	1,6 %	609		609	642	-33	-5,4 %
Vapaa-aikapalvelut		5 194		5 194	5 397	-204	-3,9 %	766		766	828	-62	-8,0 %
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta			158	158	76	82	51,8 %						
Kasvu ja ympäristö		35 773	2 106	37 879	38 256	-378	-1,0 %	29 270	0	29 270	29 820	-550	-1,9 %
Kuntakehityslautakunta		7 701	-23	7 678	7 002	676	8,8 %	1 745	0	1 745	2 746	-1 001	-57,3 %
Kehittäminen ja hallinto		1 173	-43	1 130	884	247	21,8 %	1		1	49	-48	-4845,9 %
Elinvoima, asuminen ja kehittäminen		885	80	965	879	86	8,9 %	2		2	75	-73	-3657,9 %
Projektitoimisto		1 373	-35	1 338	1 047	291	21,7 %			0	0	-0	
Maankäyttö ja paikkatieto		2 126	-15	2 111	2 123	-12	-0,6 %	1 296		1 296	1 929	-633	-48,8 %
Kaavoitus		1 249	-5	1 244	1 275	-31	-2,5 %	45		45	62	-17	-37,9 %
Rakennusvalvonta		895	-5	890	794	96	10,7 %	401		401	630	-229	-57,1 %
Tekninen lautakunta		28 072	2 129	30 201	31 255	-1 054	-3,5 %	27 525	0	27 525	27 074	451	1,6 %
Yhdyskuntatekniikka		13 318	1 100	14 418	14 774	-355	-2,5 %	678		678	531	147	21,7 %
Tilapalvelut		14 754	1 029	15 783	16 481	-698	-4,4 %	26 847		26 847	26 544	303	1,1 %
Kunnanhallitus													
Myyntivoitot	B							10 200		10 200	8 116	2 084	20,4 %
Maankäyttösopimukset	B							4 000		4 000	3 985	15	0,4 %
yhteensä		177 196	5 885	183 081	181 153	1 928	1,1 %	67 212	365	67 577	66 823	754	1,1 %

Toimielin Palvelualue/hankeryhmä	Sito- vuus*	Toimintakate					
		TALOUS- ARVIO	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama	Poik- keama %
KÄYTTÖTALOUSOSA							
Kunnanhallitus		-15 217	-556	-15 773	-14 805	-968	6,1 %
Kuntatoimiala/Yleishallinto- ja johdon tuki	S	-4 265	-409	-4 674	-4 193	-481	10,3 %
Kunnanviraston johto		-4 265	-409	-4 674	-4 193	-481	10,3 %
Yhteiset palvelut	S	-10 952	-147	-11 099	-10 612	-487	17,3 %
Henkilöstöpalvelut- ja kohdennettu asiakastyö		-5 265	57	-5 208	-4 992	-216	4,1 %
Hallinto- ja asiakaspalvelut		-1 945	-106	-2 051	-1 830	-221	10,8 %
Talouden ohjaus		-1 798	3	-1 795	-1 799	4	-0,2 %
Kehittäminen ja tietohallinto		-1 945	-101	-2 046	-1 991	-55	2,7 %
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus		0	0	0	0	0	
Sivistys	S	-102 465	-2 858	-105 323	-103 191	-2 132	2,0 %
Kasvatus- ja sivistyslautakunta		-92 824	-2 700	-95 524	-93 460	-2 065	2,2 %
Oppiminen		-59 602	-452	-60 054	-59 425	-630	1,0 %
Varhaiskasvatus		-33 292	-2 293	-35 585	-34 272	-1 313	3,7 %
Sivistyksen tukipalvelut		71	45	116	237	-121	-104,8 %
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta		-9 641	0	-9 641	-9 655	14	-0,1 %
Kulttuuripalvelut		-5 213	0	-5 213	-5 086	-128	2,4 %
Vapaa-aikapalvelut		-4 427	0	-4 427	-4 569	142	-3,2 %
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta		0	-158	-158	-76	-82	51,8 %
Kasvu ja ympäristö	S	-2 403	-2 106	-4 609	-4 409	-200	4,3 %
Kuntakehityslautakunta		-1 956	23	-1 933	-271	-1 661	86,0 %
Kehittäminen ja hallinto		-1 172	43	-1 129	-834	-295	26,1 %
Elinvoima, asuminen ja kehittäminen		-883	-80	-963	-804	-159	16,5 %
Projektitoimisto		-1 373	35	-1 338	-1 047	-291	21,7 %
Maankäyttö ja paikkatieto		3 170	15	3 185	3 791	-606	-19,0 %
Kaavoitus		-1 204	5	-1 199	-1 213	14	-1,2 %
Rakennusvalvonta		-494	5	-489	-164	-324	66,4 %
Rykmentinpuiston maanmyyntivoitot						0	
Tekninen lautakunta		-447	-2 129	-2 676	-4 137	1 461	-54,6 %
Yhdyskuntatekniikka		-12 540	-1 100	-13 740	-14 200	460	-3,3 %
Tilapalvelut	S	12 093	-1 029	11 064	10 063	1 001	9,1 %
yhteensä		-120 084	-5 520	-125 704	-122 404	-3 300	2,6 %

Tuloerittelyssä maankäyttösopimuskorvaukset näytetty taulukossa erillisellä rivillä, eivät sisällä Maankäytön ja paikkatiedon palvelualueen tuloihin.

Teknisen lautakunnan alla Yhdyskuntatekniikan palvelualueen toimintakate sisältää 43 teur, valmistus omaan käyttöön tiedon.

Toimielin Palvelualue/hankeryhmä	Sito- vuus*	Määrärahat						Tulot					
		TALOUS- ARVIO	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama	Poik- keama %	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + muutos	Toteu- ma	Poik- keama	Poik- keama %
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B						103 669	1 685	105 354	107 420	-2 066	-2,0 %	
Valtionosuudet	B						28 728	-354	28 374	28 689	-315	-1,1 %	
Korkotulot	B						173		173	201	-28	-16,3 %	
Muut rahoitustulot	B						220		220	399	-179	-81,4 %	
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	B						488		488	488	0	0,0 %	
Korkomenot	B	3 598		3 598	3 783	-185	-5,1 %						
Muut rahoitusmenot	B	50	0	50	1 239	-1 189	-2377,8 %						
Satunnaiset erät													
INVESTOINTIOSA													
Kunnanhallitus		9 530	105	9 635	5 050	4 585	47,6 %	12 000	0	12 000	9 650	2 350	19,6 %
Arvo- ja taide-esineet	B												
Aineettomat hyödykkeet	B												
Maa- ja vesialueet	B	8 000	0	8 000	3 603	4 397	55,0 %	12 000		12 000	9 650	2 350	19,6 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B			0									
Koneet ja kalusto	B			0		0							
Osakkeet ja osuudet	B		300	300	440	-140	-46,7 %					0	
Muut pitkävaikutteiset menot	B			0									
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet	B	1 530	-195	1 335	1 007	328	24,6 %						
Ennakkomaksut ja keskeneräiset				0									
Kasvatus- ja sivistyslautakunta		579	0	579	671	-92	-15,9 %	0	0	0	0	0	
Aineettomat hyödykkeet													
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet						0							
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	50		50	265	-215	-430,0 %						
Koneet ja kalusto	B	529		529	406	123	23,3 %						0
Muut pitkävaikutteiset menot	B												0
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta		500	0	500	308	192	38,4 %	0	0	0	0	0	
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet													
Koneet ja kalusto	B	210		210	146	64	30,5 %						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	290		290	162	128	44,1 %						0
Kuntakehityslautakunta		0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	
Koneet ja kalusto	B												
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet													
Tekninen lautakunta		68 883	5 110	73 993	62 313	11 680	15,8 %	0	700	700	752	0	0,0 %
Tietokoneohjelmistot/käyttöoikeudet						0							
Talonrakennus	B	48 283	6 375	54 658	50 219	4 439	8,1 %						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	19 540	-1 065	18 475	11 530	6 945	37,6 %		700	700	752	0	0,0 %
Aineettomat hyödykkeet													
Muut pitkävaikutteiset menot	B	930	-220	710	473	237	33,4 %						
Maa- ja vesialueet													
Koneet ja kalusto	B	130	20	150	91	59	39,3 %						
Investoinnit yhteensä		79 492	5 215	84 707	68 342	16 365	19,3 %	12 000	700	12 700	10 402	2 350	18,5 %
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muutokset													
Antolainasaamisten lisäykset	B				29								
Antolainasaamisten vähennykset													
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	25 000		25 000	15 000	10 000	40,0 %						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys													
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B	34 000		34 000	34 414	-414	-1,2 %						
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	1 685		1 685	-1 609	3 294	195,5 %						
Yhteensä		317 373	11 100	328 473	297 329	31 173	9,5 %	212 489	2 396	214 885	214 421	515	0,2 %

Sitoisuus*) S= Toimintakatesitovuus, B= Bruttomääräraha/Tuloarvio tai menoarvio

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Kunta ja Vesi, tuloslaskelma

Kunta ja Vesi, rahoituslaskelma

Kunta ja Vesi, tase

Konsernituloslaskelma

Konsernirahoituslaskelma

Konsernitase

KUNNAN JA LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
	€	€
Toimintatuotot		
Myyntituotot	18 282 253,79	17 216 226,52
Maksutuotot	10 050 431,11	14 434 013,50
Tuet ja avustukset	2 452 118,34	2 675 148,66
Muut tuotot	13 642 571,84	13 466 465,36
Toimintatuotot	<u>44 427 375,08</u>	<u>47 791 854,04</u>
Valmistus omaan käyttöön	124 515,53	258 674,16
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-74 939 351,80	-72 760 200,68
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-14 600 474,20	-14 345 328,28
Muut henkilösivukulut	-1 888 102,31	-2 778 641,08
Palvelujen ostot	-39 648 389,53	-34 978 689,14
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 353 924,84	-12 474 853,58
Avustukset	-5 622 730,05	-7 587 053,77
Muut kulut	-6 283 651,18	-6 818 298,39
Toimintakulut	<u>-155 336 623,91</u>	<u>-151 743 064,92</u>
TOIMINTAKATE	-110 784 733,30	-103 692 536,72
Verotulot	107 420 411,73	115 630 246,17
Valtionosuudet	28 688 753,00	27 594 530,70
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	200 554,41	201 803,89
Muut rahoitustuotot	398 977,86	369 667,91
Korkokulut	-3 783 101,43	-1 863 616,18
Muut rahoituskulut	-1 238 909,69	-11 375,18
VUOSIKATE	20 901 952,57	38 228 720,59
Poistot	-21 468 277,45	-21 137 966,01
Arvon alentumiset		-3 027 754,47
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		-221 989,65
TILIKAUDEN TULOS	-566 324,88	13 841 010,46
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-964 467,52	66 945,24
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 000 000,00	-8 200 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilinpäätössiirrot		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-530 792,40	5 707 955,70

KUNNAN JA LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2 024	2 023
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	20 901 952,57	38 228 720,59
Satunnaiset erät, netto	0	-221989,65
Tulorahoituksen korjauserät	-8 122 837,82	-8 202 625,58
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-72 958 825,08	-82 562 487,55
Rahoitusosuudet investointimenoihin	747 792,78	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 650 405,98	12 772 512,14
Toiminnan ja investointien rahavirta	-49 781 511,57	-39 985 870,05
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset-/vähennykset+	29 306,67	-410 293,33
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000 000,00	25 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	33 881 679,62	11 729 938,70
Oman pääoman muutokset	0,00	-413 306,16
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 632 563,02	5 292 317,87
Rahoituksen rahavirta	50 543 549,31	41 198 657,08
Rahavarojen muutos	762 037,74	1 212 787,03
Rahavarat 31.12., 1000 €	4 955 965,02	4 193 927,28
Rahavarat 1.1., 1000 €	4 193 927,28	2 981 140,25

KUNNAN JA LIIKELAITOKSEN TASE

	2024	2023		2024	2023
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	482 147 612,73	432 589 620,21	A. OMA PÄÄOMA	185 266 192,51	185 810 601,12
I Aineettomat hyödykkeet	653 649,59	122 128,97	I Peruspääoma	121 477 229,02	121 477 229,02
Aineettomat oikeudet	653 649,59	122 128,97	IV Muut omat rahastot	0,00	0,00
Muut pitkävaik menot	0,00	0,00	V Ed. tilikausien yli-/ alijäämä	64 319 755,89	58 625 416,40
II Aineelliset hyödykkeet	450 714 407,76	402 059 124,41	VI tilikauden yli- / alijäämä	-530 792,40	5 707 955,70
Maa- ja vesialueet	85 321 051,07	82 834 075,36			
Kiinteistöjen liittymismaksut	43 758,13	43 758,13			
Rakennukset	157 227 809,81	132 157 463,40			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	118 903 807,40	119 069 702,92	B. POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET	10 191 943,51	10 227 475,99
Koneet ja kalusto	2 157 805,93	2 067 123,98	Poistoero	1 991 943,51	1 027 475,99
Muut aineelliset hyödykkeet	291 782,38	291 782,38	Vapaaehtoiset varaukset	8 200 000,00	9 200 000,00
Ennakkomaksu ja keskeneräis.	86 768 393,04	65 595 218,24			
III Sijoitukset	30 779 555,38	30 408 366,83	C. PAKOLLISET VARAUKSET	1 124 573,28	1 131 110,78
Osakkeet ja osuudet	27 282 268,72	26 881 773,50	Muut pakolliset varaukset	1 124 573,28	1 131 110,78
Muut lainasaamiset	3 470 986,66	3 500 293,33			
Muut saamiset	26 300,00	26 300,00			
B. TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 699,08	6 312,32	D. TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 385 110,32	1 512 121,02
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	6 699,08	6 312,32	Lahjoitusrahastojen pääomat	1 385 110,32	1 512 121,02
			Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 381 671,39	17 492 567,10	E. VIERAS PÄÄOMA	298 568 163,58	251 407 190,72
I Vaihto-omaisuus	114 663,62	193 458,54	I Pitkäaikainen	188 940 500,33	173 643 978,29
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	114 663,62	193 458,54	Lainat rah ja vakuutuslaitoksilta	170 000 000,00	155 000 000,00
II Saamiset	9 311 042,75	13 105 181,28	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	10 000,00	10 000,00	Muut velat	24 834,16	1 343 291,07
lainasaamiset	0,00	0,00	Liittymismaksut	18 915 666,17	17 300 687,22
muut saamiset	10 000,00	10 000,00	II Lyhytaikainen	109 627 663,25	77 763 212,43
muut siirtosaamiset	0,00	0,00	Joukkovelkakirjalainat	77 500 000,00	42 000 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	9 301 042,75	13 095 181,28	Lainat rah ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
myyntisaamiset	5 362 050,73	5 548 151,25	Lainat muilta luotonantajilta	1 200 000,00	2 818 320,38
lainasaamiset	52 008,33	1 200 000,00	Saadut ennakot	1 950 032,71	4 731 940,06
muut saamiset	1 391 988,76	1 414 423,35	Ostovelat	10 752 582,59	10 285 977,53
siirtosaamiset	2 494 994,93	4 932 606,68	Muut velat	3 599 376,98	3 916 307,94
III Rahoitusarvopaperit	139 857,29	139 857,29	Siirtovelat	14 625 670,97	14 010 666,52
Osakkeet ja osuudet	139 857,29	139 857,29			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 816 107,73	4 054 069,99			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	496 535 983,20	450 088 499,63	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	496 535 983,20	450 088 499,63

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
	€	€
Toimintatuotot	85 470 532,75	88 194 240,36
Valmistus omaan käyttöön	124 515,53	258 674,16
Toimintakulut	-212 399 862,01	-206 542 958,52
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,00	0,00
Toimintakate	-126 804 813,72	-118 090 044,00
Verotulot	107 025 760,55	115 630 246,17
Valtionosuudet	51 274 035,53	48 692 251,91
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	232 289,13	141 999,04
Muut rahoitustuotot	352 981,82	441 380,64
Korkokulut	-5 512 804,41	-3 184 342,37
Muut rahoituskulut	-166 554,22	-32 691,20
Vuosikate	26 400 894,68	43 598 800,19
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 298 843,06	-27 749 726,01
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	-3 027 754,47
Satunnaiset erät	0,00	-221 989,65
Tilikauden tulos	-897 948,38	12 599 330,06
Tilinpäätössiirrot	3 698,40	7 421,29
Tilikauden verot	-5 183,25	-7 303,40
Laskennalliset verot	28 499,64	114 953,08
Vähemmistöosuudet	41 447,23	152 893,10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-829 486,36	12 867 294,13

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	26 400 894,68	43 598 800,19
Satunnaiset erät	0,00	-221 989,65
Tilikauden verot	-5 183,26	-7 303,40
Tulorahoituksen korjaukset	-7 689 627,53	-7 498 984,26
	18 706 083,89	35 870 522,88
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-89 447 339,46	-92 553 186,11
Rahoitusosuudet investointimenoihin	833 353,53	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 427 604,59	10 088 694,80
	-76 186 381,34	-82 464 491,31
Toiminnan ja investointien rahavirta	-57 480 297,46	-46 593 968,43
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-90,56	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	31 605,00	2 016,00
	31 514,44	2 016,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 389 944,87	40 314 114,33
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 284 264,22	-18 648 703,27
Lyhytaikaisten lainojen muutos	35 415 682,67	16 646 033,68
	60 521 363,32	38 311 444,74
Oman pääoman muutokset	0,00	1 612 666,92
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-119 852,77	-41 187,95
Vaihto-omaisuuden muutos	90 202,06	-101 824,15
Saamisten muutos	337 087,97	9 025 670,74
Korottomien velkojen muutos	-2 120 198,91	-10 065 140,25
	-1 812 761,66	-1 182 481,60
Rahoituksen rahavirta	58 740 116,11	38 743 646,06
Rahavarojen muutos	1 259 818,65	-7 850 322,37
Rahavarat 31.12.	22 915 359,69	21 655 541,04
Rahavarat 1.1.	21 655 541,04	29 505 863,41
Rahavarojen muutos	1 259 818,65	-7 850 322,37

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023	VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	121 477 229,02	121 477 229,02
Aineettomat oikeudet	2 357 742,60	2 239 794,58	Yhdystysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	0,00
Konserniliikearvo	0,00	0,00	Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	749 873,18	171 974,22	Arvonkorotusrahasto	462,52	462,52
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	217 887,92	264 985,91	Muut omat rahastot	904 344,87	908 043,27
Aineettomat hyödykkeet	3 325 503,71	2 676 754,71	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	91 509 543,56	78 655 385,64
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli-/alijäämä	-816 350,15	12 867 294,13
Maa- ja vesialueet	89 637 635,36	87 070 872,44	OMA PÄÄOMA	213 075 229,82	213 908 414,58
Rakennukset	236 833 527,05	213 234 798,33	VÄHEMMISTÖOSUUDET	205 474,22	246 921,46
Kiinteät rakenteet ja laitteet	127 009 291,66	126 665 567,44	KONSERNIRESERVI	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	4 521 383,46	4 712 824,44	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	2 765 490,69	2 866 596,35	Poistoero	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	99 289 185,69	69 017 247,30	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	560 056 513,91	503 567 906,29	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	228 636,00	228 636,00	Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeide	6 298 678,62	6 584 742,70	Muut pakolliset varaukset	1 124 573,28	1 131 110,78
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00	PAKOLLISET VARAUKSET	1 124 573,28	1 131 110,78
Muut lainasaamiset	0,00	0,00	TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Muut saamiset	707 702,57	726 494,13	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Sijoitukset	7 235 017,19	7 539 872,83	Lahjoitusrahastojen pääomat	1 836 280,02	2 039 642,58
PYSYVÄT VASTAAVAT	570 617 034,81	513 784 533,83	Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 836 280,02	2 039 642,58
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	VIERAS PÄÄOMA		
Lahjoitusrahastojen varat	450 069,72	533 579,51	Pitkäaikainen vieras pääoma		
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	450 069,72	533 579,51	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	240 881 989,87	218 797 494,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pääomalainat	60 000,00	60 000,00
Vaihto-omaisuus			Lainat kunnalta	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	149 792,85	239 299,91	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	303 099,93	303 099,93	Lainat muilta luotonantajilta	8 925 858,26	8 531 567,64
Valmiit tuotteet	0,00	0,00	Saadut ennakot	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	11 869,66	12 564,67	Ostovelat	0,00	0,00
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	0,00	Korottomat velat kunnalta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	464 762,44	554 964,50	Muut velat	18 581 426,89	18 284 904,85
Saamiset			Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset			Laskennalliset verovelat	784 888,34	0,00
Myyntisaamiset	24 969,78	0,00	Pitkäaikainen vieras pääoma	269 234 163,35	245 673 966,82
Lainasaamiset	0,00	0,00	Lyhytaikainen vieras pääoma		
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00	Joukkovelkakirjalainat	77 500 000,00	42 000 000,00
Saamiset kunnalta	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 165 788,92	2 334 538,07
Muut saamiset	17 500,00	17 500,00	Pääomalainat	0,00	0,00
Siirtosaamiset	59 334,04	107 190,66	Lainat kunnalta	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	101 803,81	124 690,66	Lainat julkisyhteisöiltä	365 152,31	336 840,00
Lyhytaikaiset saamiset			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	316 986,00
Myyntisaamiset	5 964 330,42	6 206 454,07	Saadut ennakot	2 738 743,48	5 712 271,05
Lainasaamiset	2 972 457,67	16 951,15	Ostovelat	14 828 794,94	13 659 255,16
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00	Korottomat velat kunnalta	0,00	0,00
Saamiset kunnalta	0,00	0,00	Muut velat	4 558 304,18	4 506 019,19
Muut saamiset	2 728 058,07	3 086 812,26	Siirtovelat	18 617 768,28	18 920 619,17
Siirtosaamiset	3 036 396,18	5 636 445,81	Laskennalliset verovelat	0,00	813 387,98
Lyhytaikaiset saamiset	14 701 242,34	14 946 663,30	Lyhytaikainen vieras pääoma	123 774 552,12	88 599 916,62
Saamiset	14 803 046,15	15 071 353,96	VIERAS PÄÄOMA	393 008 715,48	334 273 883,44
Rahoitusarvopaperit			VASTATTAVAA	609 250 272,81	551 599 972,84
Osakkeet ja osuudet	14 423,00	7 878,52			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	8 210 232,77	7 544 301,05			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00			
Muut arvopaperit	2 526 886,31	1 922 598,51			
Rahoitusarvopaperit	10 751 542,09	9 474 778,09			
Rahat ja pankkisaamiset	12 163 817,60	12 180 762,95			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	38 183 168,29	37 281 859,50			
VASTAAVAA	609 250 272,81	551 599 972,84			

LIITETIEDOT

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 2:2.1 § 1-kohta)

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun ja hyväksytyin poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 'Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet'. Palveluverkon uudistamisen myötä käytöstä poistuvien rakennusten poistoja mukautettiin vuoden 2021 aikana rakennusten käyttöiän mukaisiksi. Poistojen mukautus kasvattaa vuosien 2021–2026 poistoja ja vuodelle 2024 tämä vaikuttaa poistoja lisäävästi 1,4 milj. euroa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvotus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen varastokohtaisesti joko varaston keskimääräisellä hankintahinnalla tai viimeisen hankintahinnan mukaisena.

Johdannaissopimusten käsittely

Kunnalla on kolme voimassa olevaa johdannaissopimusta. Sopimuksista 2 kpl suojaa yksittäisiä lainoja ja 1 kpl lyhytaikaisia lainoja (Kuntatodistukset). Johdannaissopimuksia oli voimassa 31.12.2024 tilanteessa 60,0 miljoonan euron arvosta. Kaikki sopimukset on sidottu Euribor-noteeraukseen. Kunnan koronvaihtosopimuksilla suojatut pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset lainat (40 miljoonaa euroa) on sidottu 6 kk:n Euriboriin sekä kuntatodistukset (20 miljoonaa euroa) on sidottu 3 kk:n Euriboriin. Kaikki sopimukset olivat tilinpäätöshetkellä suojaavia. Kunnan suojausaste 31.12.2024 päivän tilanteessa oli 76,7 % lyhytaikaisten lainojen suojaukset huomioon ottaen. Suojausaste on kattava ja se on kunnanvaltuuston päättämien periaatteiden mukainen. Kunnan lainasalkun suojausaste on vähintään 50 % (pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset luotot ja korkosuojatut).

Taulukossa on esitetty koronvaihtosopimusten korkoherkkyyshanalyysi.

Sopimustyyppi	Nimellisarvo 31.12.2024	Sopimuksen alkupäivä	Sopimuksen eräpäivä	Markkina-			Markkina-		Markkina-		Markkina-		Markkina-	
				arvo 31.12.2024	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	arvo	arvo	arvo, jos laskee 1 %	arvo, jos nousee 1 %	arvo, jos laskee 2 %	arvo, jos nousee 2 %		
Koronvaihtosopimus	15 000 000	1.6.2024	1.6.2028	516 317	1,194 %	2,708 %	-610 909	1 127 226	82 565	933 742	-368 089	1 335 393		
Koronvaihtosopimus	25 000 000	1.6.2023	1.6.2029	1 452 709	0,889 %	2,708 %	-964 832	2 417 541	507 759	2 352 952	-483 899	3 210 520		
Koronvaihtosopimus	20 000 000	2.2.2024	1.6.2027	-193 981	2,553 %	2,939 %	-1 245 403	1 051 422	-635 337	247 376	-1 076 694	688 732		

Sopimuksista, ja niiden sisällöstä, on kerrottu tarkempaa tietoa liitetiedossa ”Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt”.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

2 Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutos

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta (KPA 2:2.1 § 2-kohta) tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi.

3 Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

4 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia. 2024 vuonna on siirrytty uuden talouspalvelun toimijan palveluun, joten siirtymässä on myös vertailutietoihin tullut pienenisiä muutoksia.

5 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Aikaisempiin tilikausiin tehtiin seuraavat oikaisut: maankäyttösopimusten tuloutuksista oikaistiin pois 284 025,89 euroa, taseesta oikaistiin vuoden 2021 arvonlisäverovelka 206 409,68 euroa, vuoden 2023 kuluihin kirjattu ylimääräinen vastikevuokra 64 000 euroa Kiinteistö Oy Riihikallion Päiväkotikeskukselta oikaistiin pois. Korjauksilla on yhteensä 13 616,21 pienentävä vaikutus edellisten vuosien ylijäämän.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymääkuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Lisäksi kaikki osakkuusyhteisöt, joissa kunta on jäsenenä, on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen liitteenä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia. 2024 vuonna on siirrytty uuden talouspalvelun toimijan palveluun, joten siirtymässä on myös vertailutietoihin tullut pieniä muutoksia ja Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän toiminta lakkasi ja kuntayhtymä purettiin vuoden 2024 aikana. Muutoksen myötä konsernin omapääoma pieneni kuntayhtymäosuusien verran.

Tytäryhteisöt

Tytäryhteisöissä ei tapahtunut muutoksia omistusosuusien suhteessa.

Kahden tytäryhteisön lainasaatavat Koy Tuusulan Lahelankankaan toimitalo ja Koy Riihikallion päiväkotikeskus pääomitettiin ja ne tullaan purkamaan 2025 aikana.

Kuntayhtymät

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän toiminta lakkasi ja kuntayhtymä purettiin vuoden 2024 aikana.

Osakkuusyhteisyhteisöt

Ei yhdisteltäviä.

Tuusula konserniin ei yhdistelty osakkuusyhtiöitä

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Aikaisempiin tilikausiin tehtiin seuraavat oikaisut: maankäyttö sopimusten tuloutuksista oikaistiin pois 284 025,89 euroa, taseesta oikaistiin vuoden 2021 arvonlisäverovelka 206 409,68 euroa, vuoden 2023 kuluihin kirjattu ylimääräinen vastikevuokra 64 000 euroa Kiinteistö Oy Riihikallion Päiväkotikeskukselta oikaistiin pois. Korjauksilla on yhteensä 13 616,21 pienentävä vaikutus edellisten vuosien ylijäämän.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konserniyhteisöt	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt		
Kiinteistö Oy Riihikallion Päiväkotikeskus	X	
Kiinteistö Oy Riihikallion lähipalvelukeskus	X	
Kiinteistö Oy Keravan ja Tuusulan Paloasema	X	
Kiinteistö Oy Tuusulan Vanha Kunnantalo	X	
Kiinteistö Oy Tuusulan Lahelankankaan toimitalo	X	
Muut yhtiöt		
Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy	X	
Kellokosken Jäähalli Oy	X	
Tuusulan Urheilukeskus Oy	X	
Tuusulan Jäähalli Oy	X	
Kuntayhtymät		
Uudenmaan liitto kuntayhtymä	X	
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	X	
Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	X	
Keski-Uudenmaan vesi kuntayhtymä	X	
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	X	

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 €**6 TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto ja johdon tuki	49 142	20 295	359	3 701
Yhteiset palvelut			6 185	1 837
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut		485		0
Opetus- ja kulttuuripalvelut / Sivistys	12 460	12 964	10 662	11 355
Yhdyskuntapalvelut	26 230			
Kasvu ja ympäristö	46 723	49 964	19 082	23 484
Muut palvelut				
Tuusulan vesihuoltoliikelaitos	8 140	7 415	8 140	7 415
- Keskinäiset ostot ja myynnit		-2 930		
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>85 471</i>	<i>88 194</i>	<i>44 427</i>	<i>47 792</i>

7 VEROTULOJEN ERITTELY

	2024	2023
Kunnan tulovero	83 357	90 985
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 686	15 378
Kiinteistövero	16 377	9 267
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>107 420</i>	<i>115 630</i>

8 VALTIONOSUUKSIEN JA VEROTULOMENETYSTEN KORVAUSTEN ERITTELY

	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	28 434	26 907
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	<i>-900</i>	<i>-703</i>
<i>Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-3 368	-3 238
Verotulomenetysten korvaus	4 523	4 629
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>28 689</i>	<i>27 595</i>

9 PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	6 025	3 697
Muiden palvelujen ostot	33 623	31 282
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>39 648</i>	<i>34 979</i>

10 VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET

Valtuustoryhmille ei ole myönnetty tukia tilikaudella 2024.

11 SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

(Valt 27.1.2014, § 9)

	31.12.2012 MENNESSÄ VALMISTUNEET KOHTEET		1.1.2013 JÄLKEEN VALMISTUNEET KOHTEET		KIRJANPITOLAUTA- KUNNAN KUNTAJAOS: POISTOAIKASUOSITUS
	POISTOAIKA	POISTOTAPA	POISTOAIKA	POISTOTAPA	
Aineettomat hyödykkeet					
kehittämismenot	4 vuotta	tasapoisto	2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 20 vuotta
Liikearvo			2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot					
Atk-ohjelmistot	4 vuotta	tasapoisto	2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Muut	4 vuotta	tasapoisto	2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat					
Betonirunkoiset					
Hallinto- ja laitosrakennukset	25 - 35 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset			30 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	17 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	35 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 50 vuotta
Muut kuin betonirunkoiset					
Hallinto- ja laitosrakennukset	25 - 35 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto	20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	17 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	35 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kadut, tiet, torit ja puistot	17 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	17 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	17 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 30 vuotta
Vedenjakeluverkosto	25 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 40 vuotta
Viemäriverkko	25 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 40 vuotta
Kaukolämpöverkko			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	17 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Puhelinverkko, keskussema ja alakeskukset			10 vuotta	tasapoisto	10 - 12 vuotta
Maakaasuverkko			20 vuotta	tasapoisto	20 - 25 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot			15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 20 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	12 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 15 vuotta
Koneet ja kalusto					
Rautaiset alukset			15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet			8 vuotta	tasapoisto	8 - 15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	7 vuotta	tasapoisto	4 vuotta	tasapoisto	4 - 7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	7 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 10 vuotta
Muut raskaat koneet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 15 vuotta
Muut kevyet koneet	7 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 10 vuotta
Sairaala-, terveydenh., yms. laitt.	10 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 15 vuotta
Atk-laitteet	4 vuotta	tasapoisto	3 vuotta	tasapoisto	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	4 vuotta	tasapoisto	3 vuotta	tasapoisto	3 - 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet					
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet			ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa

12 PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Eläkevastuu 1.1.	0	13	0	0
Lisäykset tilikaudella		0		0
Vähennykset tilikaudella		-13		0
Eläkevastuu 31.12.	0	0	0	0
Pilaantuneiden maiden puhdistusvaraus 1.1.	1 131	1 162	1 131	1 131
Lisäykset tilikaudella		0		0
Vähennykset tilikaudella	-7	-31	-7	0
Pilaantuneiden maiden puhdistusvaraus 31.12.	1 125	1 131	1 125	1 131
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0	946	0	0
Lisäykset tilikaudella		0		0
Vähennykset tilikaudella		-946		0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12	0	0	0	0
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>1 125</i>	<i>1 131</i>	<i>1 125</i>	<i>1 131</i>

13 PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	8 028	7 528	7 969	7 642
Rakennusten luovutusvoitot		0		561
Muut luovutusvoitot		1	147	0
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>8 028</i>	<i>7 530</i>	<i>8 116</i>	<i>8 203</i>
Muut toimintakulut				
kiinteistöjen luovutustappiot		24		0
muut luovutustappiot		6		0
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>31</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

14 SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

Tilikaudella 2024 ei ole kirjattu satunnaisia tuottoja tai kuluja.

15 OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0	0	0	0
Osinkotuotot muista yhteisöistä	182	441	182	179
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>182</i>	<i>441</i>	<i>182</i>	<i>179</i>

16 ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-964	67
Suunnitelman mukaisten ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	<i>-964</i>	<i>67</i>

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1 000 €

17 KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET

Kunnan ja konsernin tilinpäätökseen ei sisälly lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneita kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääoma-alennuksia.

18 ARVONKOROTUKSET

Kunnan ja konsernin tilinpäätöksiin ei sisälly olennaisia arvonorotuksia.

19 PYSYVÄT VASTAAVAT

	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet							
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	79	43		122	82 834	44	132 157	119 070	2 067	292	65 595	402 059
Lisäykset tilikauden aikana		705		705	3 982		34 636	10 948	823		68 142	118 531
Rahoitusosuudet tilikaudella				0								0
Vähennykset tilikauden aikana	-79	-94		-173	-1 495							-1 495
Siirrot erien välillä				0							-46 969	-46 969
Tilikauden poisto				0			-9 565	-11 114	-732			-21 411
Arvonalennukset ja niiden palautukset				0								0
Aktivoitujen korkomenot				0								0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	654	0	654	85 321	44	157 228	118 904	2 158	292	86 768	450 715
Arvonkorotukset												0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	654	0	654	85 321	44	157 228	118 904	2 158	292	86 768	450 715
Olennaiset lisäpoistot												
Erityy olennaisista lisäpoistoista												

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet						Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtiö- osuudet	Liikelaitosten peruspääoma- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtiöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12 708	0	11 251	7 500	2 923	34 382		500		26	526
Lisäykset	440					440					0
Vähennykset			-39		-1	-40		-29			-29
Siirrot erien välillä						0					0
Hankintameno 31.12.	13 148	0	11 212	7 500	2 922	34 782	0	471	0	26	497
Arvonalennukset						0					0
Arvonkorotukset						0					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 148	0	11 212	7 500	2 922	34 782	0	471	0	26	497

20 - 22 OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT (20-22)

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy	0771183-3	100,00	100,00	7 263	55 268	1
Koy Riihikallion päiväkotikeskus	2405386-0	100,00	100,00	1 071	1 415	-47
Koy Riihikallion lähipalvelukeskus	0131596-0	100,00	100,00	345	3 671	-241
Kellokosken Jäähalli Oy	1533287-6	74,30	73,88	222	73	-18
Koy Tuusulan Vanha Kunnantalo	1047380-5	66,98	66,98	451	6	0
Koy Tuusulan Lahelankankaan toimitalo	1457811-0	100,00	100,00	4 348	0	1 172
Tuusulan Urheilukeskus Oy	0307145-3	89,24	89,24	1 356	14 008	-261
Tuusulan Jäähalli Oy	1067126-2	100,00	100,00	1 115	735	-146
Tuusulan Tekonurmi Oy	2069252-6	51,00	51,00	33		
Kiinteistö Oy Keravan ja Tuusulan paloasema	2664817-1	60,00	60,00	21	4 838	0
			Yhteensä	16 227	80 015	460
Kuntayhtymät						
Uudenmaan liitto	0201296-1	2,68	2,68	40	99	7
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	0213834-5	31,25	31,25	25 797	3 668	343
Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitos ky	0202691-7	17,04	17,04	4 269	908	40
Keski-Uudenmaan Vesi ky	0131665-6	24,19	24,19	4 317	2 026	59
Uudenmaan päihdehuollon ky	0125920-9	3,20	3,20	0	0	-2
Helsingin seudun liikenne ky	2274586-3	3,02	3,02	2 344	4 392	-980
			Yhteensä	36 767	11 093	-532

23 SAAMISTEN ERITTELY

	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		326	0	361
Lainasaamiset		52	0	1 200
Siirtosaamiset		-22	0	190
Yhteensä	0	356	0	1 751
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		7	0	17
Yhteensä	0	7	0	17
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		5 029		5 170
Lainasaamiset				0
Muut saamiset	10	1 392		1 414
Siirtosaamiset		2 517		4 742
Yhteensä	10	8 938	0	11 327
Saamiset yhteensä	10	9 301	0	13 095

24 SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kunta				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuollosta			480	436
Keusote peruspääoma			348	3 048
Pelastustoimen jaettava OPO				687
Takauspalkkiot				166
Ympäristövalvonnan lisämaksu				21
Muut tulojäämät			1 667	575
Tulojäämät yhteensä	0	0	2 495	4 933
Konserni				
Tulojäämät				
Jaksotetut henkilöstökulut	26	97		
Avustukset		412		
Siirtyvät korot	383			
Kelan korvaus työterveyshuollosta	145			
EU-tuet ja avustukset	14	5 127		
Muut tulojäämät	2 523			
Tulojäämät yhteensä	3 093	5 636		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 093	5 636	2 495	4 933

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1 000€**25 OMAN PÄÄOMAN ERITTELY**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	121 477	127 516	121 477	127 516
Lisäykset				
Vähennykset		-6 038		-6 038
Peruspääoma 31.12.	121 477	121 477	121 477	121 477
Muut omat rahastot	935	942		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-31	-7		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	904	935	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	93 693	80 826	64 333	60 706
Aiempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	-2 170	0	-14	-2 080
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	93 693	80 826	64 320	58 625
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-829	12 867	-531	5 708
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>213 075</i>	<i>216 105</i>	<i>185 266</i>	<i>185 811</i>

26 ERITTELY POISTOEROSTA

Kunnan tilinpäätöksen poistoeroon ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa (evl 54 §).

27 PITKÄAIKAISET VELAT

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	240 882	210 634	105 000	130 000
Lainat julkisyhteisöiltä	60			
Lainat muilta luotonantajilta	8 926			
Ostovelat	18 581			
Muut velat	785			
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>269 234</i>	<i>210 634</i>	<i>105 000</i>	<i>130 000</i>

28 JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

	2024	2023
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		12 000
- korko 4,05 %		32
- erääntyä 5.1.2024		12 000
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		14 000
- korko 4,04 %		36
- erääntyä 10.1.2024		14 000
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		8 000
- korko 4,04 %		24
- erääntyä 16.1.2024		8 000
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		8 000
- korko 4,04 %		23
- erääntyä 23.1.2024		8 000
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	14 000	
- korko 3,14 %	111	
- erääntyä 12.2.2025	14 000	
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	6 000	
- korko 3,05 %	46	
- erääntyä 19.2.2025	6 000	
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	14 000	
- korko 3,25 %	53	
- erääntyä 8.1.2025	14 000	
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	9 000	
- korko 3,14 %	34	
- erääntyä 15.1.2025	9 000	
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	13 000	
- korko 3,07 %	46	
- erääntyä 22.1.2025	13 000	
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	5 000	
- korko 3,08 %	14	
- erääntyä 15.1.2025	5 000	
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	16 500	
- korko 3,015 %	58	
- erääntyä 29.1.2025	16 500	
<i>Joukkovelkakirjalainat yhteensä</i>	<i>77 500</i>	<i>42 000</i>

29 PAKOLLISET VARAUKSET

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Pilaantuneiden maiden puhdistusvaraus	1 125	1 131	1 125	1 131
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	1 125	1 131	1 125	1 131

30 PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET VELAT

Vieras pääoma				
	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisölle				
Ostovelat		15	0	139
Lainat		0	0	1 618
Siirtovelat		5	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>20</i>	<i>0</i>	<i>1 757</i>
Velat kuntayhtymille, jossa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		551	0	225
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>551</i>	<i>0</i>	<i>225</i>
Velat muille				
Saadut ennakot	0	1 950	0	4 732
Ostovelat	0	10 187	0	9 922
Lainat	170 000	78 700	155 000	43 200
Muut velat	18 941	3 599	18 644	3 635
Siirtovelat	0	14 621	0	14 292
<i>Yhteensä</i>	<i>188 941</i>	<i>109 057</i>	<i>173 644</i>	<i>75 781</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>188 941</i>	<i>109 628</i>	<i>173 644</i>	<i>77 763</i>

31 SEKKILIMIITTI

Kunnalla ei ole tililimittettä tilikaudella 2024.

32 MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat				
Liittymismaksut	16 940	16 940	18 916	17 301
Muut velat	1 642	1 345	25	1 343
<i>Muut velat yhteensä</i>	18 581	18 285	18 941	18 644

33 SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot		1 522		0
Verovelat	19			
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaks.	12 498	13 617	11 913	11 862
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	1 593			
Korjojaksotukset	297	481	260	216
Muut menojäämät	3 489	3 300	2 448	2 214
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	17 897	17 399	14 621	14 292
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	17 897	18 921	14 621	14 292

VAKUUKSIA JA VASTUITA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1 000 €
34 VELAT, JOISTA KUNTA ON ANTANUT VAKUUDEKSI OMAISUUTTAAN

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	55 916	55 942		
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>55 916</i>	<i>55 942</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	3 936			
<i>Pantatut osakkeet yhteensä</i>	<i>3 936</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

35-37 MUUT VAKUUDET

Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	824			
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>824</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	67 986			
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>67 986</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Vakuudet yhteensä</i>	<i>68 810</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

38 VUOKRAVASTUUT

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	2 919 468	15 029 484	2 834 440	13 984 917
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	5 948 143	5 946 227	5 944 788	5 881 274
Maa-alueiden vuokravastuut		2 409 517		0
Muut vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	8 867 611	23 385 228	8 779 228	19 866 190
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus		4 820 022	3 915 396	4 680 316
- siitä PPP-hankkeet (public-private-partnerships)	3 915 396		179 746	
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	234 527			
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	828 863			
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

39 VASTUUSITOUMUKSET

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	93 907	0	93 907	85 810*
Jäljellä oleva pääoma	75 535	0	75 535	67 758
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	4 962		0
Jäljellä oleva pääoma	0	0		0

*Vertailuvuoden 2023 takausvastuun tiedot on oikaistu vastaamaan kunnan todellista osuutta takausitoumuksesta

40 VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA

	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	357 264	335 019
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	383	267

41 MUUT KUNTA KOSKEVAT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Sopimusvastuut				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslainan kunnalle aiheutuvat velvoitteet	14 680	4 250	14 680	4 250
PPP-hanke, vuokrasuhde alkaa 2026			25 200	
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>14 680</i>	<i>4 250</i>	<i>39 880</i>	<i>4 250</i>
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 507			

Johdannaissopimukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Koronvaihtosopimus 1641290/2300766				0
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		478		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)				
Koronvaihtosopimus 66985275SA-BTZJX				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkorisikin suojaamiseksi.				
Sopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Sopimuskausi 1.6.2024 - 1.6.2028				
Sopimuksen tekopäivä 22.3.2022				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	15 000	15 000	15 000	15 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	516	598	516	598
Koronvaihtosopimus 66570560SA-BTQ9K				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkorisikin suojaamiseksi.				
Sopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Sopimuskausi 1.6.2023 - 1.6.2029				
Sopimuksen tekopäivä 11.2.2022				
Nimellisarvo	25 000	25 000	25 000	25 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 453	2 005	1 453	2 005
Koronvaihtosopimus 2434256/4560142				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan kuntatodistuksia.				
Sopimuskausi 2.2.2024 - 1.6.2027				
Sopimuksen tekopäivä 31.1.2024				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000		20 000	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-194		-194	

Konsernin johdannaiset

Tuusulan kunnalla on korkoriskin suojaamistarkoituksessa tehty kolme koronvaihtosopimusta. Kaksi sopimuksista on tehty yksittäisten lainojen korkoriskin pienentämiseksi, ja niillä on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lisäksi yksi koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan kuntatodistuksia.

Korkoriskit

Konsernilla on vaihtuvakorkoisin lainoihin liittyvää merkittävää korkoriskiä.

Sopimusriskit

Kunnalla on maankäyttö sopimuksiin liittyvää sopimusriskiä. Maankäyttö sopimusten sopimuskorvauksia on tulotettu kirjanpitoon kaavoitettavien alueiden valmistumisasteen perusteella.

Keskeneräiset oikeudenkäynnit

Kunnalla on vireillä oikeusprosessi Sula III -alueen jätteensekaisen maan lisäkustannuksista. Asia on käsiteltävänä käräjäoikeudessa, ja osapuolet ovat vaihtaneet vastineita. Valmistelustuntoa ei ole vielä pidetty, eikä lopputulos ole tiedossa.

Konserniyhteisöjen kertyneeseen alijäämään liittyvät riskit

Ei olennaisia alijäämän kattamiseen liittyviä riskejä.

Ympäristövastuut (KILA 14.1.2003 ympäristöyleisohje)

Tilinpäätöksessä on varauduttu 1 131 110,78 eurolla pilaantuneiden maa-alueiden kunnostukseen. Tilikauden aikana varaukseen ei tullut muutoksia.

Pilaantuneiden maa-alueiden varaus koskee seuraavia alueita:
Jokelan entinen kaatopaikka, Kellokosken kaatopaikka, Terrisuon entinen kaatopaikka ja Haaratien alue. Kunnostusten aloitus riippuu kaavojen etenemisestä ja lisätutkimusten tuloksista.

Pääomalainasaamisiin liittyvät riskit

Kiinteistö Oy Keravan ja Tuusulan paloasema, pääomalaina 90 000

Kiinteistö Oy Keravan ja Tuusulan paloasema vuokraa omistamaansa paloasemakiinteistöä Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle ja Tuusulan VPK:lle. Tuusulan kunta omistaa yhtiöstä 60 % ja Keravan kaupunki 40 %. Omistajakunnat ovat myöntäneet yhtiölle sen vakavaraisuuden vahvistamiseksi yhteensä 150 000 euron pääomalainat, josta Tuusulan osuus 90 000 euroa. Pääomalainoilla ei ole eräpäivää ja ne on merkitty tilinpäätöksessä yhtiön omaan pääomaan. Pääomalainoille ei ole annettu vakuutta. Yhtiö hoitaa osaltaan julkista palvelutehtävää, jossa kunnat vastaavat pelastustoimesta yhteistoiminnassa pelastustoimen alueilla siten kuin pelastustoimilaissa säädetään. Pääomalainasta ei aiheudu Tuusulan kunnalle merkittävää riskiä perustuen yhtiön toimialaan sekä pääomalainan pieneen määrään suhteessa kuntakonsernin omiin pääomiin ja toiminnan volyyymiin.

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy, pääomalaina 3 000 000

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy omistaa, hallitsee ja vuokraa kiinteistöjä erilaisiin asumisen tarpeisiin. Tuusulan kunta omistaa yhtiöstä 100 % ja on myöntänyt yhtiölle 3 000 000 euron pääomalainan Tuusulan kunnan vuora-asuntorahaston purkamisen yhteydessä vuonna 2019. Pääomalainalla ei ole eräpäivää ja se on merkitty tilinpäätöksessä yhtiön omaan pääomaan. Pääomalainoille ei ole annettu vakuutta. Pääomalainasta ei aiheudu Tuusulan kunnalle merkittävää riskiä, sillä yhtiön toiminta on vakaalla pohjalla ja yhtiön pääomarakenne on kunnossa. Yhtiö maksaa lainasta sopimuksen mukaista vuotuista korkoa.

HENKILÖSTÖ, TILINTARKASTUS, INTIRESSITAHOTAPAHTUMAT, 1 000€**42 HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.**

	2024	2023*
Yleishallinto ja johdon tuki	18	73
Yhteiset palvelut	142	92
Sivistys	1 400	1 436
Kasvu ja ympäristö	186	171
Yhteensä	1 746	1 772
Vesihuoltoliikelaitos	18	17
Yhteensä kunta + liikelaitos	1 764	1 789

* Vertailuvuoden 2023 henkilöstön lukumäärä on aiemmin ilmoitettu HTV3-lukuna, ja se esitetään nyt henkilöstön lukumääränä 31.12.2023.

43 HENKILÖSTÖKULUT

	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	91 303	89 884
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	125	
Henkilöstökulut yhteensä	91 428	89 884

44 LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	2024	2023
Kansallinen Kokoomus rp	9	11
Kristillisdemokraatit rp	0	1
Perussuomalaiset rp	3	6
Suomen Keskusta rp	4	5
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue rp	10	16
Tuusulan puolesta ry	10	14
Vasemmistoliitto rp	1	2
Vihreä liitto rp	4	6
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	0	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	42	61

45 TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2024	2023
Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	10 260	27 600
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	9 300	11 080
Muut palkkiot	33 417	2 204
Palkkiot yhteensä	52 977	40 884

46 KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET LIIKETOIMET

Tuusulan kunta on 16.2.2024 solminut sopimuksen asemakaavamuutoksen käynnistämisestä Tammilehti Yhtiöt Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana toimii Tapio Tammilehto, joka on myös kunnanvaltuuston jäsen.

Sopimuksen arvo on 7 000 euroa, ja se on tehty tavanomaisin ehdoin kunnan palveluhinnaston mukaisesti.

Kunnanvaltuuston jäsen ei ole osallistunut asiaa koskevaan päätöksentekoon kunnassa.

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

VESIHUOLTOLIIKELAITOS

Veden myynti m³
2 007 412

Liittymäärä
(kulutuspaikat)
9 100

Saneeratun
verkoston
pituus
3,2 km/v

Johtoverkosto
yhteensä
968 km

Sisältö

TOIMINTAKERTOMUS	3
Liikelaitoksen johtajan katsaus	3
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
Olennaiset muutokset Tuusulan Veden toiminnassa ja taloudessa	4
Arvio merkittävimmistä riskeistä	5
Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	6
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	7
Tilikauden tuloksen käsittely	7
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	8
Talousarviotavoitteiden toteutuminen	8
Käyttötalouden toteutuminen (1000 €)	8
Perusteluja poikkeamille	8
Investointiosan toteutuminen	9
Investoinnit	9
Rahoitusosan toteutuminen (1000€)	10
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	11
Tuloslaskelma	11
Rahoituslaskelma	12
Tase	13
LIITETIEDOT	14
LASKENNALLISESTI ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET (1000 €)	21
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	26

TOIMINTAKERTOMUS

Kunnallisen liikelaitoksen on toimintakertomuksessaan esitettävä selvitys liikelaitokselle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Uudistetun vesihuoltolain 20 a § todetaan, että toimintakertomuksessa tulee esittää myös tiedot vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavista tunnusluvuista.

Liikelaitoksen johtajan katsaus

Tuusulan vesihuoltoliikelaitos (Tuusulan Vesi) toimii Tuusulan kunnanhallituksen alaisena kunnallisena liikelaitoksena. Tuusulan Vesi tuottaa toiminta-alueellaan yhdyskunnan ja sen kehittymisen edellyttämät vesihuoltopalvelut hyvätasoisina ja liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Kuluttajille Tuusulan Vesi toimittaa keskeytyksettä heidän tarpeitaan vastaavan määrän asetetut laatuvaatimukset täyttävää vettä, minkä Tuusulan Vesi hankkii sopimuksen mukaisesti Keski-Uudenmaan vesi kuntayhtymältä. Jätevedet Tuusulan Vesi viemäriä ja johtaa Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän verkostoon. Tuusulan kunta on osaomistaja molemmissa yhtymissä. Erillisviemäroidyillä toiminta-alueensa osilla Tuusulan Vesi johtaa hulevedet (sadevedet ja perustusten kuivatusvedet) hallitusti vesistöihin.

Tuusulassa asuu 42 238 asukasta ja vesihuoltolaitoksella on sopimus noin 9 100 kiinteistön kanssa.

Tuusulan Vedelle asetettu tuottovaatimus on 6,5 % peruspääomasta. Tuusulan Vesi toteutti tämän tavoitteen tulouttaen Tuusulan kunnalle 487 500 €.

Toimintaympäristön ja toimintatapojen muuttuessa myös vesihuollossa otetaan huomioon vakanssien täyttämisen yhteydessä uudenlaisen osaamisen tarve. Uusinvestointien ja saneerauksien määrärahojen kasvaessa panostamme urakatapojen kehittämiseen sekä henkilöstöressurssien ja -osaamisen kasvattamiseen varsinkin suunnitteluttamisen ja rakennuttamisen osalta.

Uusi vesihuoltolaki, joka astui voimaan 1.9.2014, toi vaatimuksen hulevesikustannuksen seurantaan. Huleveden liittymismaksut eivät kata tällä hetkellä hulevesiverkoston rakentamiskustannuksia. Jäteveden toimintatuotoissa on vielä toistaiseksi mukana hulevesiin kohdistuvia tuloja. Hulevesiverkoston toiminnan kattaminen omalla tulorahoituksella vaatii kunnan päätöksen hulevesien järjestämistä ja -vastuista sekä sen perusteella Tuusulan Veden taksarakenteen muuttamisen.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Tuusulan Veden toimielimenä on kunnanvaltuuston valitsema johtokunta, jossa on viisi jäsentä.

Johtokunnan tehtäviin kuuluu Tuusulan kunnan hallintosäännön mukaan mm. vesihuoltoliikelaitoksen tilinpäätöksen valmistelu, talousarvion hyväksyminen sekä vesihuollon taksoista ja maksuista päättäminen. Liikelaitoksen johtaja johtaa, kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Tuusulan Veden johtokunta kokoontui 5 kertaa vuoden 2024 aikana.

Tuusulan Veden johtokunta

			varajäsen
puheenjohtaja	Malmlund Kaj	KOK	Oksanen Matti
varapuheenjohtaja	Winqvist Margita	TUPU	Joensuu Leena
jäsen	Huuhtanen Pasi	Huuhtanen Pasi	Vehkanen Aku
jäsen	Piippo Antti	SDP	Aaltonen Aki
jäsen	Kylliäinen Marjut	KESK	Mitronen Maritta

Muut kokoukseen osallistuvat:

KH:n edustaja	Mäensivu Karita	SDP
esittelijä	Sahlakari Jukka	liikelaitoksen johtaja
pöytäkirjanpitäjä	Lahti Satu	hallintosihteeri

Lisäksi kokoukseen voivat osallistua pormestari, apulaispormestarit ja kansliapäällikkö

Olennaiset muutokset Tuusulan Veden toiminnassa ja taloudessa

Kuluttajien talousveden kulutus hieman nousi viime vuonna. Vedenkulutuksen ns. yleisen veden määrä (ei laskutettava vesi) oli 19 % veden kokonaismäärästä, mikä on normaalia korkeampi luku. Keski-Uudenmaan vedellä on menossa vesimittareiden tarkistusprojekti, joka valmistuu keväällä 2025.

Vuosi 2024 oli hieman normaali vuotta sateisempi. Jätevesiä johdettiin Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle hieman enemmän kuin vuonna 2023. Vuoden 2024 jätevesimäärä oli 3,54 milj. m³, kun se oli 3,32 milj. m³ vuonna 2023. Jätevesien vuotoprosentti (ei laskutettava jätevesimäärä, viemäriin sisään vuotava vesimäärä) oli vuonna 2024 keskiarvovuoden mukainen ollen nyt 43 % eli noin 5,6 m³/verkostometri/vuosi.

Vesijohtoja saneerattiin noin 1,4 km ja jätevesiviemäriä 1,6 km, sekä hulevesiviemäriä noin 0,1 km. Vesijohtovuotoja laitoksen runkojohdoissa ja kiinteistöjen tonttijohdoissa oli vuoden aikana 21 kappaletta. Vesijohtovuodon syitä olivat mm. vanhojen valurautaputkien pistesyöpymä/korroosio ja katkeaminen sekä urakoitsijan kaivinkoneen tekemät vahingot. Paloposteja poistettiin 10 kpl, joista 5 uusittiin. Lisäksi vesijohtoverkon linjaventtiilejä uusittiin 12 kpl. Jätevesiviemäreiden tukoksia avattiin 15 kertaa. Jätevesipumppaamoita saneerattiin 2 kpl. Jätevedenylivuotoja tapahtui jätevesipumppaamoiden kautta sulamisvesitulvien sekä rankkasateiden yhteydessä kuusi kertaa. Tällöin ylivuotavasta jätevesimäärästä oli sadevettä noin 90 %.

Päätimme siirtyä etäluettaviin vesimittareihin asuntomessujen yhteydessä 2020. Tiedonsiirto tapahtuu Digitan LoRa-verkon kautta. Vuoden 2024 loppuun mennessä vesimittareista 63 % on etäluettavia vesimittareita (5729 kpl).

Henkilökuntaa kävi vesihuoltopäivillä ja putkimestaripäivillä. Kaksi henkilöä kävi Puolustusvoimien järjestämässä kertausharjoituksessa liittyen vesihuoltolaitoksen Puolustusvoimien yhteistyöhän. Lisäksi osallistuimme Huoltovarmuuskeskuksen järjestämiin tapahtumiin. Laitoksella oli poikkeuksellisesti kolmen henkilön pidempi poissaolojakso loppuvuodesta, joka lisäsi muiden työkuormaa.

Tuusulan Veden taksoja korotettiin 1.4.2024 alkaen käyttömaksujen osalta 5 % ja perusmaksujen osalta noin 10 %. Yleistä vesihuollon hintatasoa voidaan vertailla ns. vesihuoltomaksujen laskennallisella vertailuhinnalla, johon sisältyy käyttö- perus- ja liittymismaksut (lähde: VVY Venla, tunnuslukujärjestelmä). Tuusulan Veden vertailuhinta helmikuussa 2024 oli 5,63 €/m³, joka oli noin 22,5 % valtakunnallista keskiarvoa 6,89 €/m³ pienempi (vaihteluväli 3,90–11,50 €/m³, OK-talo).

Arvio merkittävimmistä riskeistä

Tuusulan Veden merkittävimpinä riskeinä voidaan pitää toiminnallisia ja taloudellisia riskejä sekä ympäristöön kohdistuvia vahinkoriskejä.

Toiminnallisena riskinä on mm. se, että yksittäisten työtehtävien osaaminen on vain yhden työntekijän takana. Myös henkilökunnan vähyyys pitkittyneessä kriisitilanteissa on riski esimerkiksi sairausepidemian yhteydessä taikka talousveden saastumisen yhteydessä. Tällaisessa tapauksessa riskinä on myös vedenjakeluun tarvittavan kaluston, säiliöiden, astioiden ja riittävän talousvesimäärän toimittamiseen liittyvät asiat. Näihin toiminnallisiin riskeihin on varauduttu mm. naapurilaitoksien kanssa yhteisesti sovitulla käytännöllä, joita ovat mm. henkilöstön ja laitteiden sekä kaluston lainaaminen erityistilanteissa. Lisäksi apua voidaan saada kriisitilanteissa myös puolustusvoimilta ja Punaiselta Ristiltä.

Työmaahenkilöstön heikko saatavuus (ja palkkataso) aiheuttaa laitokselle kriittisen riskin. Tähän ei ole vielä selvää ratkaisua olemassa.

Tietoliikennehäiriöt ja kyberuhkat hallitaan kunnan ICT kautta mm. seuraavasti: SIEM/SOC-järjestelmä on lisännyt huomattavasti kykyä havaita hyökkäyksiä kunnan järjestelmiä kohtaan. Henkilökuntaa on koulutettu tietoturva ja -suoja asioissa ja koulutusta jatketaan säännöllisillä koulutuksilla. Microsoftin järjestelmät on "viritetty" estämään tiedonkalastelun uhkia. Vahvan tunnistautumisen menetelmiä on otettu käyttöön. palvelunestohyökkäyksien torjuntaa on kehitetty ja kunnan tietoliikenneverkon vikasietoisuutta on parannettu.

Vahinkoriskeinä ovat mm. rankkasateiden tai viemärien sortumisien aiheuttamat viemäritulvat, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja, haittaa infrastruktuurille ja korvausvaatimuksia. Näihin on varauduttu mm. asentamalla jätevesipumppaamoille varavirransyöttöpistokkeita, hankkimalla oma liikuteltava 110 kVA:n aggregaatti (lisäksi kaksi pienempää on tilattu vuonna 2022, toimitus vuonna 2024), kehittämällä pumppaamoiden kaukovalvontaa ja laatimalla saneerausstrategia ja -ohjelma. PIMA-vahingot on keskitetty kunnan hoidettavaksi.

Vesihuollon varautumiseen ja erityistilanteisiin liittyvä valmiussuunnitelma on päivitetty vuonna 2022. Loppuvuodesta 2024 aloitettiin uusi päivityskierros johtuen lähialueiden turvallisuustilanteiden muutoksen takia. Tuusulan tekninen toimi laati yhdessä Tuusulan Veden kanssa työsuojelun toimintaohjelman 2014, jota päivitettiin vuonna 2018.

Talousveden saastuminen ja viemäritulvat ovat myös taloudellisia riskejä, sillä niistä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Taloudellisiin riskeihin on vaikea varautua ja asia koskee silloin yleensä myös koko kuntaa. Merkittävässä tapauksissa on turvauduttava mahdollisuuksien mukaan vakuutuksiin. Kunta on keskittänyt vakuutushallinnon ja Tuusulan Vesi on siinä mukana.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Tuusulan Veden sisäisen valvonnan periaatteet ja toiminta seuraavat kunnan toimintoja ja päätöksiä. Tuusulan kunnanhallitus hyväksyi 27.4.2020 Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjeen, jossa on aiempaa tarkemmin kuvattu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käsitteet, kohteet, menettelytavat sekä toteuttajat ja heidän vastuunsa sekä ohjeistettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännön työtä.

Varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arviointi

Vuoden 2024 talousarvion ja käyttösuunnitelman tavoitteet johdettiin kuntastrategian pohjalta. Varojen käyttöä ja tuloksellisuutta arviointiin Tuusulan Veden johtokunnalle kuukausittaisesti tuotetun raportointitiedon pohjalta.

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on osa kunnan ja kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää. Se on kunnan ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Päivittäinen valvonta

Päivittäistä toimintaa ohjataan hallintosäännöillä, henkilöstön vastuiden ja valtuuksien määrittelyllä sekä toimenkuvien, hyväksymisvaltuuksien ja varamiesmenettelyjen määrittelyllä sekä työohjeilla. Esimiesten tehtävänä on seurata päivittäisen toiminnan lain sekä ohjeistuksien mukaisuutta. Lisäksi Tuusulan Veden työnjohtopalavereita, urakka- ja suunnittelupalavereita pidetään vähintään kerran kuussa ja asentajien viikkopalavereita pidetään viikoittain. Toimistopalavereita pidetään tarpeen mukaan. Työpaikkapalavereita pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Talouden seuranta, rahoituksen valvonta, hyväksymisoikeudet ja investoinnit

Tuusulan Vesi vastaa taloutensa raportoinnista. Liikelaitoksen johtaja ja hallintosihteeri tarkastavat kuukausitulokset ja toimittavat ne edelleen kunnan taloushallinnolle. Talouden kehitystä ja riskejä käydään läpi kuukausittain kunnan johtoryhmässä, talousryhmässä sekä Tuusulan Veden johtokunnassa aina kokousten yhteydessä. Kuntakonsernin tulos raportoidaan pääsääntöisesti kuukausittain kunnanhallitukselle.

Toimintamenojen, merkittävien sopimusten ja investointien hyväksymisoikeudet on määritelty valtuuston hyväksymän hallintosäännön sekä talousarviossa hyväksytyjen kunnanhallituksen, johtokunnan ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien mukaisesti.

Kunnallistekniikan investoinnit käsitellään Tuusulan Veden johtokunnassa sekä teknisessä lautakunnassa valtuuston hyväksymän investointisuunnitelman mukaisessa raamissa. Investointien seuranta hoidetaan yhdessä Kasvun ja Ympäristön kanssa osavuosikatsausten yhteydessä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan menetelmiä ja toimintatapoja kehitettiin kuntatasoisesti vuoden 2020 aikana. Kunnanhallitus hyväksyi Tuusulan kunnan sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjeen ja määräsi sen noudattavaksi 27.4.2020 lukien. Uudistetut ja yhtenäiset menettelytavat Tuusulan kunnassa

otettiin käyttöön toimialueetasolla vuoden 2020 aikana. Tuusulan Vesi järjestää oman tarkemman riskienhallinnan valtakunnallisen vesihuoltolaitoksille räätälöidyn mallin mukaan, hyödyntäen myös kunnan kokemuksia ja oppeja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuu ja seuranta

Kunnanhallitus ja johtokunta seuraavat ja arvioivat päätöksenteon laatua, suunnitelmien toteutumista, riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tavoitteiden saavuttamista mm. heille toimitettavan toiminnallisen ja taloudellisen raportointitiedon, esityslistojen, pöytäkirjojen, päätösten ja suunniteltujen toimenpiteiden vaikutusten sekä riskiarviointien tulosten perusteella. Lisäksi Tuusulan Vedellä on käytössä valtakunnallinen vesihuoltolaitoksille tehty riskienhallinta ohjelma. Riskit on kartoitettu ja toimenpideohjelma laadittu kyseisen ohjelman mukaisesti. Kyseistä riskienhallinta ohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Kansliapäällikkö, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden ja yksiköiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön sekä säännöllisestä raportoinnista kunnan hallitukselle, johtokunnalle ja lautakunnille vähintään osavuosikatsausten ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tuusulan kunnalla jatkuu isojen rakennushankkeiden ja investointien ajanjakso, isoimpana Rykmentinpuiston, Lahelan ja Sulan alueet. Kiivas rakentamistahti vie edelleen voimavaroja laitoksen saneeraustoiminnalta sekä toimintojen kehittämiseltä.

Toiminnan kehittämisessä tulee jatkaa uudenlaisen osaamisen hankkimista kouluttamalla henkilöstöä ja rekrytointien avulla sekä optimoimalla organisaatiota ja työtapoja. Vahvistimme työmaaosaaamista mm. RAP-koulutuksen avulla.

Uudet lait (Vesihuoltolaki ja Maankäyttö- ja rakennuslaki) toivat muutosvaatimukset mm. kunnan ja vesihuoltolaitoksen toimintaan hulevesien järjestämisestä sekä taksapolitiikasta hulevesien osalta. Hulevesien järjestämisen mahdolliset muutokset tulee päättää kuntatasolla tulevan vuoden aikana ja tämän perusteella tarvittaessa muuttaa Tuusulan Veden taksoja ja laatia palvelussopimus kunnan kanssa. Tämä tehtävä on monitahoinen ja pyritään saattamaan päätökseen vuoden 2025 aikana. Samaa päätöstä hahmotellaan edelleen ympäri Suomea.

Tilikauden tuloksen käsittely

Johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tällöin tilikauden ylijäämää ennen varausiirtoja. Investointivaraus saadaan tehdä taloussuunnitelmassa yksilöidyn tulevaisuudessa toteutuvan investointihankkeen menoja varten.

Tilikauden ylijäämä ennen varausiirtoja on 908 807,23 euroa.

Tilikauden ylijäämä 908 807,23 euroa lisätään Tuusulan Veden omaan pääomaan. Tämä esitetään siirrettäväksi Tuusulan Veden omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätillille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarviotavoitteiden toteutuminen

Liikelaitoksen vuoden 2024 vuositavoitteet perustuvat Pormestariohjelman, kunnanvuositavoitteiden, toimenpiteiden ja toteutusohjelmien esityksiin. Tavoitteet koskevat kaikkia palveluyksiköitä.

- Vesihuoltoverkostoiden korjausvelkaselvitys sisältäen mm. koko investointipaketin rahoituksen järjestäminen taksakorotuksilla sekä lainarahalla 10–20 vuoden aikajalla.
 - Mittari: asiakirjat laadittu
 - Työ on tilattu ja konsultti on aloittanut työt. Työ valmistuu syksyllä 2025. Myöhästymisen syynä muut kiireet.
- Työmaaturvallisuuden kehittäminen mm. uuden vakanssin "turvallisuuskoordinaattorin" perustaminen ja työkuvan laatiminen yhteistyössä kunnallistekniikan kanssa
 - Mittari: Turvallisuuskoordinaattorin tehtävät määritelty ja vakanssi täytetty
 - Tehtävän tarkennettua määrittely ja rekrytoimia ei ole aloitettu, syynä kunnan tarpeiden selvitystyö vielä kesken

Käyttötalouden toteutuminen (1000 €)

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	TP	TA	Muutettu TA	Tot-%	Ero
1 000 €	2024	2024	2024	2024	TOT - TA
Toimintatuotot	8 481	8 344	8 344	101,64%	137
Valmistus omaan käyttöön	82	70	70	116,58%	12
Toimintakulut	-5 017	-5 450	-5 451	92,03%	-434
Toimintakate, S*	3 546	2 964	2 963	119,68%	583

* sitova tavoite

Perusteluja poikkeamille

Tuusulan Veden toimintatuotot olivat 8 481 148 €. Talousarvioon nähden tuotot ylittyivät 137 148 € Toimintamenot olivat 5 016 923 €. Talousarvioon nähden menot alittuivat 434 183 €. Syynä menojen alittumiseen on mm, rakentamisen taantuma ja näin ollen rakennustarvikkeiden vähäisempi hankinta.

Toimintakate oli 3 545 846 €. Toimintakate ylittyi 19,68 % (482 951 €) muutettua talousarviota suurempana. Lähinnä menojen alittumisen takia.

Investointiosan toteutuminen

Investoinnit

VESIHUOLTOLIIKELAITOS	TP 2023	TS 2024	MTA2 2024	TP 2024	Poikkeama MTA2- TP	tot. %
Investointi menojen erittely alueittain	-1 000 €	-1 000 €	-1 000 €	-1 000 €	-1 000 €	
U, Etelä-Tuusula	-4 411	-4 700	-3 640	-2 946	-694	81
U, Jokela	-1 146	-250	-40	0	-40	0
U Kellokoski	-29	-550	-120	-59	-61	49
U,K, Muut kohteet	-1 843	-2 700	-1 870	-1 400	-470	75
U, Tietokoneohjelmistot	-79		-30	-27	-3	90
U, Koneet ja kalusto	-322	-200	-300	-185	-115	62
MENOT	-7 751	-8 400	-6 000	-4 617	-1 383	77

Investointikohteen edessä maininta onko kyseessä K= korvausinvestointi vai U= uusi investointi.

Merkittävimpiä vesihuollon investointikohteita vuonna 2024 olivat Etelä-Tuusulassa Sula, Pellavamäki ja Palvelukeskuksen johtosiirrot. Lisäksi toteutimme vesihuoltolinjojen saneerausta mm. Koskenmäessä ja Kellokoskella.

Investointibudjetti alittui muutetusta talousarviosta noin n. 1,4 miljoonalla eurolla eli noin 33 %. Suurimmat syyt tähän olivat: Linja-autoterminaalien rakentaminen vesihuollon osalta tapahtui jo vuoden 2023 lopussa, Sula III:n kaikki riskiskenaariot eivät toteutuneet vuonna 2024, Joenrannan kaava-alueen rakentaminen siirtyi vuodelle 2025 sekä Huhtariin vesihuollon saneeraus-/uudisrakentaminen siirtyivät eteenpäin pohjavesiselvitysvaatimuksen vuoksi.

Kilpailulain 30 d §:n mukainen eriyttämisvelvoite

Vuoden 2020 alusta kilpailulain 30 d §:n perusteella julkisyhteisön on eriytettävä kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamansa taloudellinen toiminta kirjanpidossaan.

Tuusulan Vedellä ei ole em. lain perusteella olevaa eriyttämisvelvoitetta seuraavin perusteluin:

Tonttijohtojen rakentamistoiminnan kuvaus:

Vesihuollon ja yhteisurakoiden ohessa rakennetaan tai uusitaan tonttijohtoja katualueella tontin rajalle. Tonttijohtojen rakentaminen on toiminnallisesti välttämätöntä tehdä samaan aikaan muun urakan kanssa, koska rakentaminen etenee kiireellisen aikataulun puitteissa eikä ole mahdollista, että samanaikaisesti on useita kiinteistön omistajien urakoitsijoita tekemässä tonttijohtojen rakentamista.

Katurakenteet edellyttävät, että katu saadaan kerralla valmiiksi ja toimivaksi. Toiminta tapahtuu kunnan omistamalla katualueella ja kunta kilpailuttaa urakan kokonaisuudessaan, johon sisältyy myös tonttijohtojen rakentamiset. Asiantuntijaorganisaation hankkeen suunnittelussa, kilpailutuksessa ja rakennuttamisessa/urakoinnissa, tulee kiinteistön omistajienkin etu parhaiten huomioiduksi.

Päätelmä:

Toiminta perustuu yleiseen etuun/ Tuusulan Veden monopoliasemaan/ vesihuollon välttämätöntä liitännäistoimintaa huomioiden erilaiset vesihuollon erityisvaatimukset, lait ja säädökset. Ei kilpailulain mukaista eriytettävää toimintaa.

TUNNUSLUVUT					
Selite	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
laskutettu vesi m ³	1 846 006	2 011 271	1 971 316	2 010 000	2 007 412
€/m ³	1,49	1,44	1,77		1,74
käyttömaksu	1,36	1,36	1,40	1,51	1,51
vesijohtoverkoston pituus km	380	383	389	394	393
laskutettu jätevesi m ³	1 880 651	1 941 788	1 936 014	1 960 000	2 021 773
€/m ³	1,79	1,72	2,14		2,05
käyttömaksu	1,80	1,80	1,85	2,00	2,00
jätevesiverkoston pituus km	378	383	391	407	395
sadevesiverkoston pituus km	165	169	174	171	180
Saneeraus					
vesijohto m	4185	1972	1500	500	1400
jätevesiviemäri m	1 085	2 786	300	3 000	1 670
jätevesipumppaamo-/kaivo kpl	0/11	3/86	0/5	3/50	2/6
Henkilöstömäärä	17	17	17	18	18

Rahoitusosan toteutuminen (1000 €)

Rahoituslaskelman toteutuminen					
	TA 2024	MTA 2024	MTA2 2024	TP 2024	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus	2 364	2 464	2 528	3 064	537
Liikelyljäämä	864	934	770	1 355	585
Poistot ja arvonalentumiset	2 100	2 100	2 264	2 191	-73
Rahoitustuotot ja -kulut	-600	-570	-506	-481	25
Investointien rahavirta	-8 400	-7 600	-6 000	-4 616	1 384
Investointimenot	-8 400	-7 600	-6 000	-4 616	1 384
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 036	-5 136	-3 472	-1 552	1 920
Rahoituksen rahavirta	5 685	5 285	3 585	1 552	-2 033
Pitkäaikaisten lainojen muutos	3 000	2 200	500	0	-500
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta				1 273	1 273
Muut maksuvalmiuden muutokset					
saamisten muutos kunnalta				-3 242	-3 242
saamisten muutos muilta				925	925
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 685	1 685	1 685	0	-1 685
Korottomien velkojen muutos muilta	1 000	1 400	1 400	2 596	1 196
Muut maksuvalmiuden muutokset	5 685	5 285	3 585	1 552	-2 033
Rahavarojen muutos	-351	149	113	0	-113
Lainakanta 31.12.	3 000	2 200	500	0	0

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

TP Kunnallisen liikelaitoksen tuloslaskelma + tunnusluvut

	TP 2024		TP 2023	
Liikevaihto		8 432 015,51		7 698 535,16
Valmistus omaan käyttöön		81 606,59		148 384,91
Liiketoiminnan muut tuotot		49 146,75		37 100,32
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 420 375,92		-1 390 270,20	
Palvelujen ostot	<u>-2 182 675,28</u>	-3 603 051,20	<u>-2 039 529,04</u>	-3 429 799,24
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 011 598,34		-940 427,31	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-191 093,88		-193 840,42	
Muut henkilösivukulut	<u>-26 810,51</u>	-1 229 502,73	<u>-33 860,72</u>	-1 168 128,45
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 191 064,15		-2 134 686,80	
Arvonalentumiset	0,00	-2 191 064,15	0,00	-2 134 686,80
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-184 368,87</u>		<u>-150 522,03</u>
Liikelylijäämä (-alijäämä)		1 354 781,90		1 000 883,87
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	-14,25		0,00	
Muut rahoitustuotot	6 070,10		5 104,52	
Korvaus peruspääomista	-487 500,00		-487 500,00	
Muut rahoituskulut		<u>-481 444,15</u>	<u>-92,00</u>	<u>-482 487,48</u>
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		873 337,75		518 396,39
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		873 337,75		518 396,39
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)		-964 467,52		66 945,24
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		1 000 000,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		908 870,23		585 341,63
Sijoitetun pääoman tuotto, %		5,0 %		3,8 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		5,0 %		3,8 %
Voitto, %		10,4 %		6,7 %

Rahoituslaskelma

	TP 2024		TP 2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	1 354 781,90		1 000 883,87	
Poistot ja arvonalentumiset	2 191 064,15		2 134 686,80	
Rahoitustuotot ja -kulut	-481 444,15		-482 487,49	
	3 064 401,90	3 064 401,90	2 653 083,18	2 653 083,18
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-4 616 329,11		-7 750 891,95	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-4 616 329,11	0,00	-7 750 891,95
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 551 927,21		-5 097 808,77
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	1 272 773,19		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	1 272 773,19	0,00	0,00
	1 272 773,19		0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-3 241 597,30		4 016 747,69	
Saamisten muutos muilta	924 758,73		114 085,65	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0,00		1 209 391,02	
Korottomien velkojen muutos muilta	2 595 992,59	279 154,02	-242 415,59	5 097 808,77
Rahoituksen rahavirta		1 551 927,21		5 097 808,77
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-10 195		-8 433	
Investointien tulorahoitus, %	66,38		34,23	
Laskennallinen lainanhoitokate				
Lainanhoitokate				
Kassan riittävyys, pv	99,67		62,76	
Quick ratio	1,73		2,03	
Current ratio	1,73		2,03	

Tase

	TP 2024	TP 2023
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	44 056 261,36	41 630 996,40
I Aineettomat hyödykkeet	23 539,69	48 685,05
Tietokoneohjelmistot	23 539,69	48 685,05
II Aineelliset hyödykkeet	44 032 721,67	41 582 311,35
Rakennukset	1 014 517,34	1 056 788,78
Kiinteät rakenteet ja laitteet	41 829 095,10	38 201 346,69
Koneet ja kalusto	571 090,44	433 446,76
Ennakkomaksut ja keskenkäydyt hankinnat	618 018,79	1 890 729,12
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 701 307,64	4 593 860,09
I Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
II Saamiset	5 701 307,64	4 593 860,09
Lyhytaikaiset saamiset	5 701 307,64	4 593 860,09
Myntisaamiset	2 961 709,44	2 351 625,74
Lainasaamiset kunnalta LL	2 739 598,20	2 207 391,92
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	34 842,43
IV Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	49 757 569,00	46 224 856,49
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	25 251 119,91	24 342 249,68
I Peruspääoma	7 500 000,00	7 500 000,00
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	16 842 249,68	16 256 908,05
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	908 870,23	585 341,63
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 991 943,51	2 027 475,99
Poistoero	1 991 943,51	1 027 475,99
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	1 000 000,00
E VIERAS PÄÄOMA	19 206 956,44	17 591 977,49
I Pitkäaikainen	19 206 956,44	17 591 977,49
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	291 290,27	291 290,27
Muut velat	18 915 666,17	17 300 687,22
Lyhytaikainen	3 307 549,14	2 263 153,33
Saadut ennakot	9 754,01	3 895,35
Ostovelat	944 915,23	421 498,31
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	1 272 773,19	1 209 391,02
Muut velat	756 433,94	301 915,01
Siirtovelat	323 672,77	326 453,64
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	49 757 569,00	46 224 856,49
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	54,76%	57,05%
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	233,99%	256,62%
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	229,38%	256,62%
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	17 751	16 842
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainat ja vastuut, 31.12., 1 000 €	0	0
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

- 1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät, sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 2:2.1 § 1-kohta)

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Ei sijoituksia.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Ei vaihto-omaisuutta

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Ei ilmoitettavaa.

Avustusten käsittely

Ei ilmoitettavaa.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

- 2 Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa.

- 3 Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

- 4 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellistä tilikautta koskevat tiedot ovat vertailukelpoiset päätyneen tilikauden tietojen kanssa (KPA 2:2.1 § 4-kohta)

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ilmoitettavaa.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot (1000 €)

6 Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	2024	2023
Vesi- ja jätevesimaksut	8 229	7 459
Muut vesihuollon myyntituotot	203	239
Yhteensä	8 432	7 699
Tuet ja Avustukset		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	24	25
Yhteensä	24	25
Liiketoiminnan muut tuotot		
Vuokratuotot	3	3
Muut toimintatuotot	21	9
Yhteensä	25	12

Liite 7–10 ei ilmoitettavaa.

11 Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot

	31.12.2012 MENNESSÄ VALMISTUNEET KOHTEET		1.1.2013 JÄLKEEN VALMISTUNEET KOHTEET		KIRJANPITOLAUTA- KUNNAN KUNTAJAOS: POISTOAIKASUOSITUS
	POISTOAIKA	POISTOTAPA	POISTOAIKA	POISTOTAPA	
Aineettomat hyödykkeet					
kehittämismenot	4 vuotta	tasapoisto	2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 20 vuotta
Liikearvo			2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot					
Atk-ohjelmistot	4 vuotta	tasapoisto	2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Muut	4 vuotta	tasapoisto	2 vuotta	tasapoisto	2 - 5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat					
Betonirunkoiset					
Hallinto- ja laitosrakennukset	25 - 35 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset			30 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	17 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	35 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 50 vuotta
Muut kuin betonirunkoiset					
Hallinto- ja laitosrakennukset	25 - 35 vuotta	tasapoisto	20 vuotta	tasapoisto	20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	17 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	35 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kadut, tiet, torit ja puistot	17 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	17 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	17 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 30 vuotta
Vedenjakeluverkosto	25 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 40 vuotta
Viemäriverkko	25 vuotta	tasapoisto	30 vuotta	tasapoisto	30 - 40 vuotta
Kaukolämpöverkko			20 vuotta	tasapoisto	20 - 30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	17 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Puhelinverkko, keskussema ja alakeskukset			10 vuotta	tasapoisto	10 - 12 vuotta
Maakaasuverkko			20 vuotta	tasapoisto	20 - 25 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot			15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitos- laitosten laitoskoneet ja laitteet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 20 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	12 vuotta	tasapoisto	15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 15 vuotta
rakenteet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 15 vuotta
Koneet ja kalusto					
Rautaiset alukset			15 vuotta	tasapoisto	15 - 20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet			8 vuotta	tasapoisto	8 - 15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	7 vuotta	tasapoisto	4 vuotta	tasapoisto	4 - 7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	7 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 10 vuotta
Muut raskaat koneet	12 vuotta	tasapoisto	10 vuotta	tasapoisto	10 - 15 vuotta
Muut kevyet koneet	7 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto, yms. laitteet	10 vuotta	tasapoisto	5 vuotta	tasapoisto	5 - 15 vuotta
Atk-laitteet	4 vuotta	tasapoisto	3 vuotta	tasapoisto	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	4 vuotta	tasapoisto	3 vuotta	tasapoisto	3 - 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet					
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet			ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa

Liite 12-16 ei ilmoitettavaa.

Tasetta koskevat liitetiedot (1000 €)

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liite 17–18 ei ilmoitettavaa.

19 Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	tietokone- ohjelmistot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2024	49	49
Lisäykset tilikauden aikana	24	24
Rahoitusosuudet tilikaudella		0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0
Siirto erien välillä		0
Tilikauden poisto	-49	-49
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0
Poistamaton hankintam. 31.12.2024	24	24
Arvonkorotukset	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	24	24

Aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	vesijohto- verkostojen laitteet	viemäri- verkosto	hulevesi- verkosto	koneet ja kalusto	keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2024	1 057	18 257	11 768	8 176	433	1 891	41 582
Lisäykset tilikauden aikana	0	1 451	2 006	2 216	189	4 616	10 479
Rahoitusosuudet tilikaudella	0				0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0		0	0	0
Siirto erien välillä	0	0	0	0	0	-5 889	-5 889
Tilikauden poisto	-42	-1 262	-463	-320	-51	0	-2 139
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintam. 31.12.2024	1 015	18 445	13 312	10 072	571	618	44 033
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	1 015	18 445	13 312	10 072	571	618	44 033

Liite 20–22 ei ilmoitettavaa.

23 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset

Saamisten erittely

	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset muita				
Myyntisaamiset tytäryhteisöltä		101		91
Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä		4		8
Myyntisaamiset		2 857		2 252
Saamiset Kunnalta				
Lainasaamiset		2 740		2 207
Yhdystilisaamiset				
Muut saamiset		0		0
Siirtosaamiset		0		35
Yhteensä		5 701		4 594
Saamiset yhteensä		5 701		4 594

24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Muut siirtosaamiset muilta	0	35
Tulojäämät yhteensä	0	35
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0	35

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksestä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	7 500	7 500
Lisäykset tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0
Peruspääoma 31.12.	7 500	7 500
Edellisen tilikauden yli-/alijäämä	16 842	16 257
Tilikauden yli-/alijäämä	909	585
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0	0
Oma pääoma 31.12.	25 251	24 342

Liite 26–29 ei ilmoitettavaa.

30 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat kunnalle				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	0	0	0
Lainat		1 273		
Muut velat	291	0	291	0
Siirtovelat	0		0	1 209
Yhteensä	291	1 273	291	1 209
Velat muille				
Saadut ennakot	0	10	0	4
Ostovelat	0	945	0	421
Lainat	0	0	0	0
Muut velat	18 916	756	17 301	302
Siirtovelat		324		326
Yhteensä	18 916	2 035	17 301	1 054
Velat yhteensä	19 207	3 308	17 592	2 263

Liite 31–32 ei ilmoitettavaa.

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Yhdystilin siirtovelka		1 209
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	288	281
Muut siirtovelat	35	45
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	324	1 536

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot (1000 €)

Liite 34–37 ei ilmoitettavaa.

38 Vuokravastuut

	2024	2023
Leasingvastuiden yhteismäärä	220	281
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	54	52
Myöhemmin maksettavat	166	229

Liite 39–41 ei ilmoitettavaa.

Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot (1000 €)

42 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	2024	2023
Vakinainen henkilöstö	17	16
Määräaikainen henkilöstö	1	

43 Tilikauden palkat, palkkiot eläkekulut ja muut henkilösivukulut, jos henkilöstömenoja on aktivoitu taseeseen

	2024	2023
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	1 012	940
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	191	194
Muut henkilösivukulut	27	34
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 230	1 168
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen		
Palkat ja palkkiot	82	148
Henkilösivukulut		
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	82	148
Henkilöstökulut yhteensä	1 311	1 317

Liite 44–46 ei ilmoitettavaa.

LASKENNALLISESTI ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET (1000 €)

Huleveden tulos-, rahoitus- ja taselaskelma

Tuloslaskelma Hulevesi

	TP 2024		TP 2023	
Liikevaihto		5		8
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-13		-7	
Palvelujen ostot	<u>0</u>	-13	<u>-13</u>	-20
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-320		-334	
Arvonalentumiset	0	-320	0	-334
Liiketoiminnan muut kulut		<u>0</u>		<u>-0</u>
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-328		-346
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-328		-346
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-328		-346
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		148		0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-180		-346

Rahoituslaskelma Hulevesi

	TP 2024	TP 2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-328	-346
Poistot ja arvonalentumiset	<u>320</u>	<u>334</u>
	-8	-13
Investointien rahavirta		
Investointimenot	<u>-1 433</u>	<u>-1 989</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 441	-2 001
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Liittymismaksujen muutos	<u>110</u>	<u>72</u>
Rahoituksen rahavirta	110	72
Rahavarojen muutos	-1 331	-1 929
Rahavarojen muutos	-3 260	-2 653
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1.		

Tase Hulevesi

	TP 2024	TP 2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 605	8 800
Aineelliset hyödykkeet	10 605	8 800
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 912	8 016
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	693	784
VAIHTUVAT VASTAAVAT	34	
Muut saamiset	3	
Lyhytaikaiset saamiset	34	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 639	8 800
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	8 511	6 890
Jäännöspääoma	10 817	9 016
Edellisten kausien yli-/alijäämä	-2 126	-1 780
Tilikauden yli-/alijäämä	-180	-346
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	148	
Poistoero	148	
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	2 021	1 911
Liittymismaksut ja muut velat	1 985	1 875
Koroton velka kunnalta	36	36
Lyhytaikainen	-41	
Ostovelat	3	
Muut Velat	-44	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 639	8 800

Liikelaitoksen tulos-, rahoitus- ja taselaskelmat eriteltynä ilman hulevettä

**Vesi- ja viemärlaitoksen laskennallinen
tuloslaskelma (ilman huleveden viemäröintiä)**

	TP 2024		TP 2023	
Liikevaihto		8 427		7 691
Valmistus omaan käyttöön		82		148
Liiketoiminnan muut tuotot		49		37
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 407		-1 383	
Palvelujen ostot	-2 183	-3 590	-2 026	-3 410
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 012		-940	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-191		-194	
Muut henkilösivukulut	-27	-1 230	-34	-1 168
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 871		-1 801	
Arvonalentumiset		-1 871		-1 801
Liiketoiminnan muut kulut		-184		-151
Liikelylijäämä (-alijäämä)		1 683		1 347
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot	6		5	
Korvaus peruspääomasta	-488		-488	
Muut rahoituskulut	0	-481	-0	-482
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		1 202		864
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		1 202		864
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-964		67
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		852		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 089		931

**Vesi- ja viemärlaitoksen laskennallinen
rahoituslaskelma (ilman huleveden
viemärointiä)**

	TP 2024	TP 2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	1 683	1 347
Poistot ja arvonalentumiset	1 871	1 801
Rahoitustuotot ja -kulut	-481	-482
	3 072	2 666
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 184	-5 762
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0
	-3 184	-5 762
Toiminnan ja investointien rahavirta	-111	-3 096
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	1 273	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-3 242	4 017
Saamisten muutos muilta	925	114
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	1 209
Korottomien velkojen muutos muilta	2 486	-315
Rahoituksen rahavirta	1 751	4 717
Rahavarojen muutos	1 639	1 621
Rahavarojen muutos	1 639	1 621

Vesi- ja viemärlaitoksen laskennallinen tase (ilman huleveden viemärointiä)	TP 2024	TP 2023
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	33 526	32 831
I Aineettomat hyödykkeet	24	49
Tietokoneohjelmistot	24	49
II Aineelliset hyödykkeet	33 502	32 783
Rakennukset	1 015	1 057
Kiinteät rakenteet ja laitteet	31 917	30 185
Koneet ja kalusto	571	433
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-75	1 107
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 671	4 594
I Vaihto-omaisuus	0	0
II Saamiset	5 671	4 594
Lyhytaikaiset saamiset	5 671	4 594
Myyntisaamiset	2 931	2 352
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	2 740	2 207
Muut saamiset	-3	0
Siirtosaamiset	0	35
IV Rahat ja pankkisaamiset	0	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 197	37 425
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	16 870	18 501
I Jäännöspääoma	-3 188	-467
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	18 968	18 037
V Tilikauden yli-/alijäämä	1 089	932
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 844	2 027
Poistoero	1 844	1 027
Vapaaehtoiset varaukset	0	1 000
E VIERAS PÄÄOMA	20 483	17 896
I Pitkäaikainen	17 222	15 633
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	291	291
Muut velat	16 930	15 342
II Lyhytaikainen	3 261	2 263
Saadut ennakot	10	4
Ostovelat	942	421
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	1 273	1 209
Muut velat	713	302
Siirtovelat	324	326
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 197	37 425

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Liikelaitoksen tilinpäätöksen allekirjoittavat johtokunnan jäsenet ja liikelaitoksenjohtaja.

Tuusulassa 5.3.2025

TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Kaj Malmlund

Margita Winqvist

Pasi Huuhtanen

Marjut Kylliäinen

Antti Piippo

Jukka Sahlakari
liikelaitoksen johtaja

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Tuusulassa / 2025

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Juha Huuskonen
JHT, KHT

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN
 Tuusulan kunta ja Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos

	Eliminointi- ja oikaisukirjaukset					Eliminointi- ja oikaisukirjaukset				
	kunta	liikelaitos	kunta	liikelaitos	1.1. - 31.12.2024	kunta	liikelaitos	kunta	liikelaitos	1.1. - 31.12.2023
Toimintatuotot	66 822 671,32	8 481 162,26	-30 535 333,59	-341 124,92	44 427 375,08	67 679 903,10	7 735 635,48	-27 303 374,81	-320 309,73	47 791 854,04
Myyntituotot										
Ulkoiset	10 191 363,20	8 090 890,59			18 282 253,79	9 838 001,09	7 378 225,43			17 216 226,52
Sisäiset	10 969 006,21	341 124,92 ¹⁾²⁾	-10 969 006,21	-341 124,92	0,00	10 584 750,08	320 309,73 ¹⁾²⁾	-10 584 750,08	-320 309,73	0,00
Maksutuotot										
Ulkoiset	10 050 431,11	0,00			10 050 431,11	14 434 013,50	0,00			14 434 013,50
Sisäiset		0,00	0,00		0,00	32 772,59	0,00	-32 772,59		0,00
Tuet ja avustukset	2 427 638,11	24 480,23			2 452 118,34	2 650 536,36	24 612,30			2 675 148,66
Sisäiset (kunnalta)		0,00			0,00		0,00			0,00
Vuokratuotot										
Ulkoiset	4 981 047,42	3 487,73			4 984 535,15	4 939 759,66	3 419,14			4 943 178,80
Sisäiset	19 566 327,38	0,00 ⁴⁾	-19 566 327,38		0,00	16 684 329,98	0,00 ⁴⁾	-16 684 329,98		0,00
Muut toimintatuotot										
Ulkoiset	8 636 857,90	21 178,79			8 658 036,69	8 514 217,68	9 068,88			8 523 286,56
Sisäiset		0,00	0,00	0,00	0,00	1 522,16	0,00 ¹⁾	-1 522,16	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	42 908,94	81 606,59			124 515,53	110 289,25	148 384,91			258 674,16
Toimintakulut	-181 196 159,62	-5 016 922,80	30 608 128,22	268 330,29	-155 336 623,91	-174 618 299,74	-4 748 449,72	27 350 694,03	272 990,51	-151 743 064,92
Henkilöstökulut										
Palkat ja palkkiot	-73 927 753,46	-1 011 598,34			-74 939 351,80	-71 819 773,37	-940 427,31			-72 760 200,68
Henkilösivukulut										
Eläkekulut	-14 409 380,32	-191 093,88			-14 600 474,20	-14 151 487,86	-193 840,42			-14 345 328,28
Muut henkilösivukulut	-1 861 291,80	-26 810,51			-1 888 102,31	-2 744 780,36	-33 860,72			-2 778 641,08
Palvelujen ostot										
Ulkoiset	-37 649 122,70	-1 999 266,83			-39 648 389,53	-33 127 526,61	-1 851 162,53			-34 978 689,14
Sisäiset	-10 970 957,52	-183 408,45 ²⁾	10 970 957,52	183 408,45	0,00	-10 608 540,28	-188 366,51 ²⁾	10 608 540,28	188 366,51	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat										
Ulkoiset	-10 873 978,86	-1 420 375,92			-12 294 354,78	-11 058 280,20	-1 390 270,20			-12 448 550,40
Sisäiset	-144 952,45	0,00 ¹⁾	144 952,45	0,00	0,00	-134 459,77	0,00 ¹⁾	134 459,77	0,00	0,00
Ostot tilikauden aikana										
Varaston muutos	-59 570,06	0,00			-59 570,06	-26 303,18	0,00			-26 303,18
Avustukset	-5 622 730,05	0,00			-5 622 730,05	-7 587 053,77	0,00			-7 587 053,77
Sisäiset (liikelaitokselle)	0,00				0,00	0,00				0,00
Vuokrat										
Ulkoiset	-5 729 821,24	-66 378,73			-5 796 199,97	-6 449 119,44	-8 106,17			-6 457 225,61
Sisäiset	-19 491 943,25	-84 921,84 ⁴⁾	19 491 943,25	84 921,84	0,00	-16 606 545,98	-84 624,00 ⁴⁾	16 606 545,98	84 624,00	0,00
Muut toimintakulut										
Ulkoiset	-454 382,91	-33 068,30			-487 451,21	-303 280,92	-57 791,86			-361 072,78
Sisäiset	-275,00	0,00 ⁵⁾	275,00	0,00	0,00	-1 148,00	0,00 ⁵⁾	1 148,00	0,00	0,00
Toimintakate	-114 330 579,36	3 545 846,05	72 794,63	-72 794,63	-110 784 733,30	-106 828 107,39	3 135 570,67	47 319,22	-47 319,22	-103 692 536,72

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN
Tuusulan kunta ja Tuusulan Vesihooltoilikelaitos

	Eliminointi- ja oikaisukirjaukset					Eliminointi- ja oikaisukirjaukset				
	kunta	liikelaitos	kunta	liikelaitos	1.1. - 31.12.2024	kunta	liikelaitos	kunta	liikelaitos	1.1. - 31.12.2023
Verotulot	107 420 411,73	0,00			107 420 411,73	115 630 246,17	0,00			115 630 246,17
Valtionosuudet	28 688 753,00	0,00			28 688 753,00	27 594 530,70	0,00			27 594 530,70
Rahoitustuotot ja -kulut										
Korkotuotot	200 568,66	-14,25			200 554,41	201 803,89	0,00			201 803,89
Sisäiset (liikelaitokselta)										
Muut rahoitustuotot	392 907,76	6 070,10			398 977,86	364 563,39	5 104,52			369 667,91
Sisäiset (liikelaitoksen korvaus peruspääomasta)										
Korkokulut	487 500,00	3)	-487 500,00		0,00	487 500,00	3)	-487 500,00		0,00
Ulkoiset	-3 783 101,43				-3 783 101,43	-1 863 616,18				-1 863 616,18
Sisäiset		0,00			0,00		0,00			0,00
Korvaus peruspääomasta		-487 500,00	3)	487 500,00	0,00		-487 500,00	3)	487 500,00	0,00
Muut rahoituskulut	-1 238 909,69	0,00			-1 238 909,69	-11 283,18	-92,00			-11 375,18
Vuosikate	17 837 550,67	3 064 401,90	-414 705,37	414 705,37	20 901 952,58	35 575 637,40	2 653 083,19	-440 180,78	440 180,78	38 228 720,59
Poistot ja arvonalentumiset					0,00					0,00
Suunnitelman muk. poistot	-19 277 213,30	-2 191 064,15			-21 468 277,45	-19 003 279,21	-2 134 686,80			-21 137 966,01
Arvonalentumiset	0,00	0,00			0,00	-3 027 754,47	0,00			-3 027 754,47
Satunnaiset erät										
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00			0,00	-221 989,65	0,00			-221 989,65
Tiliikauden tulos	-1 439 662,63	873 337,75			-566 324,87	13 322 614,07	518 396,39			13 841 010,46
Poistoeron lisäys	0,00	-964 467,52			-964 467,52	0,00	66 945,24			66 945,24
Varausten ja rahastojen muutokset		1 000 000,00			1 000 000,00	-8 200 000,00				-8 200 000,00
Tiliikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 439 662,63	908 870,23	-414 705,37	414 705,37	-530 792,39	5 122 614,07	585 341,63	-440 180,78	440 180,78	5 707 955,70

Vientiselitteet:

1) Eliminoidaan liikelaitoksen ja kunnan muiden yksiköiden välinen sisäinen myynti ja sisäiset ostot.

2) Eliminoidaan sisäisten palvelujen ostot ja myynnit

3) Eliminoidaan liikelaitoksen peruspääoman korkotuotto

4) Eliminoidaan sisäiset vuokrat

5) Eliminoidaan sisäiset muut toimintakulut

Tuusulan vesihooltoilikelaitoksen eliminoitu tulos ilman kuntaa 494 164,86

Tuusulan kunnan eliminoitu tulos ilman vesihooltoilikelaitosta -1 024 957,26

Eliminoitu tulos yhteensä -530 792,40

145 160,85

5 562 794,85

5 707 955,70

RAHOITUSLASKELMA -YHDISTELY

14.2.2023

Tuusulan kunta ja Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos	Eliminointi- kirjaukset					Eliminointi- kirjaukset				
	kunta	liikelaitos	kunta	liikelaitos	1.1.-31.12.2024	kunta	liikelaitos	kunta	liikelaitos	1.1.-31.12.2023
Toiminnan rahavirta										
Tulorahoitus	9 714 712,85	3 064 401,90			12 779 114,75	27 151 022,17	2 653 083,19			29 804 105,36
Vuosikate	17 837 550,67	3 064 401,90 1)	-414 705,37	414 705,37	20 901 952,57	35 575 637,40	2 653 083,19 1)	-440 180,78	440 180,78	38 228 720,59
Satunnaiset erät	0,00	0,00			0,00	-221 989,65	0,00			-221 989,65
Tulorahoituksen korjauserät	-8 122 837,82	0,00			-8 122 837,82	-8 202 625,58	0,00			-8 202 625,58
Investointien rahavirta	-57 944 297,21	-4 616 329,11			-62 560 626,32	-62 039 083,45	-7 750 891,96			-69 789 975,41
Investointimenot	-68 342 495,97	-4 616 329,11			-72 958 825,08	-74 811 595,59	-7 750 891,96			-82 562 487,55
Rahoitusosuudet investointimenoihin	747 792,78	0,00			747 792,78	0,00	0,00			0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 650 405,98	0,00			9 650 405,98	12 772 512,14	0,00			12 772 512,14
Toiminnan ja investointien rahavirta	-48 229 584,36	-1 551 927,21	-414 705,37	414 705,37	-49 781 511,57	-34 888 061,28	-5 097 808,77	-440 180,78	440 180,78	-39 985 870,05
Rahoituksen rahavirta										
Antolainauksen muutokset	29 306,67	0,00			29 306,67	-410 293,33	0,00			-410 293,33
Antolainasaamisten lisäykset/vähennykset	29 306,67	0,00	0,00		29 306,67	-410 293,33	0,00	0,00		-410 293,33
Lainakannan muutokset	49 413 885,90	1 272 773,19			48 881 679,62	33 052 546,51	0,00			36 729 938,70
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000 000,00	0,00			15 000 000,00	25 000 000,00	0,00			25 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	34 413 885,90	1 272 773,19 2)	-1 804 979,47		33 881 679,62	8 052 546,51	0,00 2)	3 677 392,19	0,00	11 729 938,70
Oman pääoman muutokset		0,00			0,00	-413 306,16	0,00			-413 306,16
Muut maksuvalmiuden muutokset	-451 570,47	279 154,02			1 632 563,02	3 871 901,29	5 097 808,77			5 292 317,87
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-127 397,46	0,00			-127 397,46	93 395,28	0,00			93 395,28
Vaihto-omaisuuden muutos	78 794,92	0,00		0,00	78 794,92	24 458,37	0,00		0,00	24 458,37
Saamisten muutos	4 369 997,63	-2 316 838,57 2) 3)	-1 436 617,83	3 241 597,30	3 858 138,53	236 940,37	4 130 833,34 2) 3)	-1 209 391,02	-1 597 965,65	1 560 417,04
Korottomien velkojen muutos	-4 772 965,56	2 595 992,59			-2 176 972,97	3 517 107,27	966 975,43 3)	339 355,50	-1 209 391,02	3 614 047,18
Rahoituksen rahavirta / Vaikutus	48 991 622,10	1 551 927,21	-3 241 597,30	3 241 597,30	50 543 549,31	36 100 848,31	5 097 808,77	2 807 356,67	-2 807 356,67	41 198 657,08
Rahavarojen muutos	762 037,74	0,00	-3 656 302,67	3 656 302,67	762 037,74	1 212 787,03	0,00	2 367 175,89	-2 367 175,89	1 212 787,03
Rahavarat 31.12., €	4 955 965,02				4 955 965,02	4 193 927,28				4 193 927,28
Rahavarat 1.1., €	4 193 927,28	0,00			4 193 927,28	2 981 140,25	0,00			2 981 140,25
	762 037,74	0,00			762 037,74	1 212 787,03	0,00			1 212 787,03

1) Eliminoidaan sisäisten erien vaikutus vuosikatteeseen

2) Eliminoidaan sisäiset lainat

3) Eliminoidaan kunnan ja liikelaitoksen välisen yhdystilin saldon muutos

TASE-YHDISTELY

Tuusulan kunta ja Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos

	Kunnan osatase		Eliminointikirjaukset		Kunnan kokonaistase	Kunnan osatase		Eliminointikirjaukset		Kunnan kokonaistase
	31.12.2024	Liikelaitoksen tase 31.12.2024	kunta	liikelaitos	31.12.2024	31.12.2023	Liikelaitoksen tase 31.12.2023	kunta	liikelaitos	31.12.2023
VASTAAVAA										
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	445 882 641,64	44 056 261,36			482 147 612,73	398 749 914,08	41 630 996,40			432 589 620,21
I Aineettomat hyödykkeet	630 109,90	23 539,69			653 649,59	73 443,92	48 685,05			122 128,97
Aineettomat oikeudet	630 109,90	23 539,69			653 649,59	73 443,92	48 685,05			122 128,97
Muut pitkävaik menot	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
II Aineelliset hyödykkeet	406 797 245,63	44 032 721,67			450 714 407,76	360 592 372,60	41 582 311,35			402 059 124,41
Maa- ja vesialueet	85 321 051,07	0,00			85 321 051,07	82 834 075,36	0,00			82 834 075,36
Kiinteistöjen liittymismaksut	159 317,67		1)	-115 559,54	43 758,13	159 317,67		1)	-115 559,54	43 758,13
Rakennukset	156 213 292,47	1 014 517,34			157 227 809,81	131 100 674,62	1 056 788,78			132 157 463,40
Kiinteät rakenteet ja laitteet	77 074 712,30	41 829 095,10			118 903 807,40	80 868 356,23	38 201 346,69			119 069 702,92
Koneet ja kalusto	1 586 715,49	571 090,44			2 157 805,93	1 633 677,22	433 446,76			2 067 123,98
Muut aineelliset hyödykkeet	291 782,38	0,00			291 782,38	291 782,38	0,00			291 782,38
Ennakkomaksu ja keskeneneräis.	86 150 374,25	618 018,79			86 768 393,04	63 704 489,12	1 890 729,12			65 595 218,24
III Sijoitukset	38 455 286,11	0,00			30 779 555,38	38 084 097,56	0,00			30 408 366,83
Osakkeet ja osuudet	34 782 268,72	0,00	3)	-7 500 000,00	27 282 268,72	34 381 773,50	0,00	3)	-7 500 000,00	26 881 773,50
Muut lainasaamiset	3 470 986,66	0,00			3 470 986,66	3 500 293,33	0,00			3 500 293,33
Muut saamiset	202 030,73	0,00	1)	-175 730,73	26 300,00	202 030,73	0,00	1)	-175 730,73	26 300,00
B. TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 699,08	0,00			6 699,08	6 312,32	0,00			6 312,32
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	6 699,08	0,00			6 699,08	6 312,32	0,00			6 312,32
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 692 735,14	5 701 307,64			14 381 671,39	16 315 489,95	4 593 860,09			17 492 567,10
I Vaihto-omaisuus	114 663,62	0,00			114 663,62	193 458,54	0,00			193 458,54
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	114 663,62	0,00			114 663,62	193 458,54	0,00			193 458,54
II Saamiset	7 622 106,50	5 701 307,64			9 311 042,75	11 928 104,13	4 593 860,09			13 105 181,28
Pitkäaikaiset saamiset	10 000,00	0,00			10 000,00	10 000,00	0,00			10 000,00
lainasaamiset	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
muut saamiset	10 000,00	0,00			10 000,00	10 000,00	0,00			10 000,00
muut siirtosaamiset	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
Lyhytaikaiset saamiset	7 612 106,50	5 701 307,64			9 301 042,75	11 918 104,13	4 593 860,09			13 095 181,28
myyntisaamiset	2 400 341,29	2 961 709,44			5 362 050,73	3 196 525,51	2 351 625,74			5 548 151,25
lainasaamiset	1 324 781,52	2 739 598,20	2) 4)	-1 272 773,19	-2 739 598,20	52 008,33	1 200 000,00	2 207 391,92	2)	-2 207 391,92
muut saamiset	1 391 988,76	0,00			1 391 988,76	1 414 423,35	0,00			1 414 423,35
siirtosaamiset	2 494 994,93	0,00			2 494 994,93	6 107 155,27	34 842,43	4)	-1 209 391,02	4 932 606,68
III Rahoitusarvopaperit	139 857,29	0,00			139 857,29	139 857,29	0,00			139 857,29
Osakkeet ja osuudet	139 857,29	0,00			139 857,29	139 857,29	0,00			139 857,29
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 816 107,73	0,00			4 816 107,73	4 054 069,99	0,00			4 054 069,99
VASTAAVAA YHTEENSÄ	458 582 075,86	49 757 569,00			496 535 983,20	415 071 716,35	46 224 856,49			450 088 499,63

TASE-YHDISTELY

Tuusulan kunta ja Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos

	Kunnan osatase		Eliminointikirjaukset		Kunnan kokonaistase	Kunnan osatase		Eliminointikirjaukset		Kunnan kokonaistase
	31.12.2024	Liikelaitoksen tase 31.12.2024	kunta	liikelaitos	31.12.2024	31.12.2023	Liikelaitoksen tase 31.12.2023	kunta	liikelaitos	31.12.2023
VASTATTAVAA										
A. OMA PÄÄOMA	167 515 072,60	25 251 119,91			185 266 192,51	168 968 351,44	24 342 249,68			185 810 601,12
I Peruspääoma	121 477 229,02	7 500 000,00 ³⁾		-7 500 000,00	121 477 229,02	121 477 229,02	7 500 000,00 ³⁾		-7 500 000,00	121 477 229,02
IV Muut omat rahastot					0,00					0,00
V Ed. tilikausien yli-/ alijäämä	47 477 506,21	16 842 249,68			64 319 755,89	42 368 508,35	16 256 908,05			58 625 416,40
VI tilikauden yli- / alijäämä	-1 439 662,63	908 870,23			-530 792,40	5 122 614,07	585 341,63			5 707 955,70
B. POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	8 200 000,00	1 991 943,51			10 191 943,51	8 200 000,00	2 027 475,99			10 227 475,99
Poistoero	0,00	1 991 943,51			1 991 943,51	0,00	1 027 475,99			1 027 475,99
Vapaaehtoiset varaukset	8 200 000,00	0,00			8 200 000,00	8 200 000,00	1 000 000,00			9 200 000,00
C. PAKOLLISET VARAUKSET	1 124 573,28	0,00			1 124 573,28	1 131 110,78	0,00			1 131 110,78
Muut pakolliset varaukset	1 124 573,28	0,00			1 124 573,28	1 131 110,78	0,00			1 131 110,78
D. TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 385 110,32	0,00			1 385 110,32	1 512 121,02	0,00			1 512 121,02
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 385 110,32	0,00			1 385 110,32	1 512 121,02	0,00			1 512 121,02
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
E. VIERAS PÄÄOMA	280 357 319,66	22 514 505,58			298 568 163,58	235 260 133,11	19 855 130,82			251 407 190,72
I Pitkäaikainen	170 024 834,16	19 206 956,44			188 940 500,33	156 343 291,07	17 591 977,49			173 643 978,29
Lainat rah ja vak.laitoksilta	170 000 000,00	0,00			170 000 000,00	155 000 000,00	0,00			155 000 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
Muut velat	24 834,16	0,00			24 834,16	1 343 291,07	0,00			1 343 291,07
Liittymismaksut	0,00	19 206 956,44 ¹⁾		-291 290,27	18 915 666,17	0,00	17 591 977,49 ¹⁾		-291 290,27	17 300 687,22
II Lyhytaikainen	110 332 485,50	3 307 549,14			109 627 663,25	78 916 842,04	2 263 153,33			77 763 212,43
Joukkovelkakirjalainat	77 500 000,00	0,00			77 500 000,00	42 000 000,00	0,00			42 000 000,00
Lainat rah ja vak.laitoksilta	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00			0,00
Lainat muilta luotonantajilta	3 939 598,20	1 272 773,19 ^{2) 4)}	-2 739 598,20	-1 272 773,19	1 200 000,00	5 025 712,30	0,00 ²⁾	-2 207 391,92		2 818 320,38
Saadut ennakot	1 940 278,70	9 754,01			1 950 032,71	4 728 044,71	3 895,35			4 731 940,06
Ostovelat	9 807 667,36	944 915,23			10 752 582,59	9 864 479,22	421 498,31			10 285 977,53
Muut velat	2 842 943,04	756 433,94			3 599 376,98	3 333 355,48	582 952,46			3 916 307,94
Siirtovelat	14 301 998,20	323 672,77			14 625 670,97	13 965 250,33	1 254 807,21 ⁴⁾		-1 209 391,02	14 010 666,52
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	458 582 075,86	49 757 569,00	-2 739 598,20	-9 064 063,46	496 535 983,20	415 071 716,35	46 224 856,49	-2 207 391,92	-9 000 681,29	450 088 499,63

1) Eliminoidaan käyttöomaisuuden arvoon sisältyvät sisäiset liittymismaksut

2) 4) Eliminoidaan sisäiset lainat

3) Eliminoidaan peruspääomasijoitus liikelaitokseen

TASEYKSIKÖT

Tilapalvelut (taseyksikkö)

Palvelualue

Vastuuhenkilö: tilapalvelupäällikkö Kai Lange

KASVU JA YMPÄRISTÖ	TILAPALVELUT			(1000 €) TP 2024	(1000 €) Poikkeama	Poikkeama %
	(1000 €) TP 2023	TA 2024	MTA v.2024			
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	3 359	3 494	3 494	3 549	55	1,6 %
Maksutuotot					0	
Tuet ja avustukset					0	
Muut toimintatuotot	20 076	23 353	23 353	22 995	-358	-1,5 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	23 435	26 847	26 847	26 544	-303	-1,1 %
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0	0	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 653	-2 706	-2 706	-2 844	-138	
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-439	-464	-464	-470	-6	
Muut henkilösivukulut	-98	-108	-108	-74	34	
Palvelujen ostot	-7 284	-6 048	-6 748	-7 430	-682	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-5 345	-4 492	-4 992	-5 464	-472	
Avustukset						
Vuokrat	-339	-759	-759	-338	421	
Muut toimintakulut	-5	-13	-6	140	146	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 163	-14 590	-15 783	-16 480	-697	-2433,3 %
TOIMINTAKATE*	7 272	12 257	11 064	10 064	-1 000	-9,0 %

* Sitova taso

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Kiinteistöjohtaminen
Rakennuttaminen
Kiinteistöjen ylläpito
Puhtauspalvelut

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varmistamme uusimalla, ylläpitämällä ja korjaamalla kunnan toimialoille toiminnan tarvitsemat tehokkaat, terveelliset, turvalliset, toimivat ja taloudelliset tilat sekä niihin asianmukaisen ja ammattitaitoisen kiinteistönhoidon. Vastuamme Tuusulan kunnan kiinteistöjen arvon säilyttämisestä ja kehittämisestä lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä omistajapolitiikan määrittelemien linjauksin.

Olellaiset tapahtumat palvelualueella

Uusi ylläpitoasiantuntija aloitti loppukevästä ja rakennuspäällikkö kesäkuussa. Arkistonhoitajan tointa jatkettiin vielä vuodelle 2025 piirustusarkiston sähköistämisen merkeissä. Kasvanutta työkuormaa on pyritty purkamaan, etenkin sisäilmakohteiden osalta. Kiinteistöstrategia valmistui alkusyksystä ja sen loppuraportti valmistunee alkuvuodesta 2025.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Palvelualueen toimintakate toteutui 1,1 milj. euroa muutettua talousarviota ja 2,6milj. euroa edellisvuotta parempana. Palvelualueelle tehtiin toimintakuluihin 1,2 milj. euron määrärahojen lisäys vuoden 2024 aikana.

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja 3,1 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Alitus johtuu muiden rakennusten vuokratuottojen toteutumisena oletettua pienempinä.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 0,9 milj. euroa muutettua talousarviota ja 0,5 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Ylitystä selittää pääosin rakennuttamisen palvelujen ostojen 0,8 milj. euron sekä kiinteistöjen ylläpidon aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 0,5 milj. euron ylitykset muutettuun talousarvioon nähden. Muut toimintakulut toteutuivat 0,6 milj. euroa talousarviota pienempinä, suurin alitus on rakennusten vuokrissa.

Rykmentinpuisto-taseyksikkö

Taseyksikkö

Vastuuhenkilö: Projektipäällikkö Jouni Määttä

KASVU JA YMPÄRISTÖ	RYKMENTINPUISTO			(1000 €) TP 2024	(1000 €) Poikkeama	Poikkeama %
	(1000 €) TP 2023	TA 2024	MTA v.2024			
TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	47	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	6 058	0	0	0	0	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 105	0	0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-72	-71	-71	-75	-4	5,6 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-12	-12	-12	-12	-1	5,0 %
Muut henkilösivukulut	-3	-3	-3	-2	1	-22,8 %
Palvelujen ostot	-155	-204	-204	-154	50	-24,5 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-6	0	0	0	0	
Avustukset	0	0	0	0	0	
Vuokrat	-5	-7	-7	-5	2	-25,8 %
Muut toimintakulut	-4	-2	-2	-1	1	-50,0 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-257	-298	-298	-249	49	-16,4 %
TOIMINTAKATE*	5 848	-298	-298	-249	49	-16,4 %

* Sitova taso

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Rykmentinpuiston osalta keskeisenä toimenpiteenä on tulevaisuuden sote-keskuksen hankinnan voimallinen edistäminen hankkeen saatua valtiolta tarvittavat määrärahat. Toisena merkittävänä toimenpiteenä on Puistokylän asemakaavoituksen jatkaminen.

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat

Rykmentinpuiston rakentamisessa näkyi vuonna 2024 edelleen muun maan tapaan hiljentynyt suhdanne. Alueen suunnittelua on jatkettu Puistokylän osalta, josta on tarkoitus saada myöhemmin luovutettavaksi pientalo- ja rivitalotontteja.

Rykmentinpuiston keskuksen, Puustellinmetsän, Monion ja Kirkonmäen alueiden kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen on pääosin valmistunut. Järjestettiin Hyrylän keskustan yleisten alueiden maisema-arkkitehtuurikilpailu.

Rykmentinpuiston työpaikka-alueella on toteutusvaiheessa useita yritysten toimitilahankkeita ja Tuusulan itäväylän itäpuolisen alueen kaavoitus ja kunnallistekniikan suunnittelu on käynnissä.

Koko Rykmentinpuiston alueella on valmistunut monipuolisesti eri talotyyppisiä ja joitakin asuinkerrostaloja on parhaillaan rakenteilla. Alueella on sekoittuneesti myös eri hallintamuotoja. Kunnan omista rakennushankkeista monitoimitalo Monio on otettu käyttöön ja Rykmentinpuiston kampuksen rakentaminen on käynnissä. Rykmentin puistotielle sijoittuvan linja-autoasema on otettu käyttöön.

Taiteen ohjausryhmän aktiivisen toiminnan seurauksena on alueen tontinluovutuksen yhteydessä kerättyä taiderahaa käytetty taiteen hankkimiseen. Tällä hetkellä valmistuneita tai hankittuja taideteoksia on valmiina jo 10 kpl.

Talouden toteutuminen

Toimintakate

Rykmentinpuiston-taseyksikön toimintakate toteutui 50 t. euroa muutettua talousarviota parempana ja 6,0 milj. euroa edellisvuotta huonompana. Rykmentinpuiston-taseyksikköön ei tehty määrärahoihin muutoksia vuoden 2024 aikana.

Toimintatuotot

Toimintatuottoihin ei ollut talousarviossa varattu määrärahoja.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat 50 t. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja lähes edellisvuoden mukaisina.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Rykmentinpuiston pääpainopisteet ovat tonttien myynnissä, asemakaavoituksen edistämisessä ja kokonaisvaltaisen infran suunnittelun jatkamisessa. Asemakaavoituksen painopisteinä ovat Puistokylän, Olympiakylän ja Hökilän lisäksi työpaikka-alueen laajentaminen itäisen ohikulkutien itäpuolella. Näiden lisäksi varmistetaan, että alueen muut kehittämiskohteet ja -projektit etenevät suunnitellusti sekä samalla haetaan avoimesti uusia, erilaisia toimintatapoja.

Jatketaan Hyrylän keskustan yleisten alueiden maisema-arkkitehtuurikilpailun tulosten mukaisesti keskustan kehittämistä. Rykmentinpuiston markkinointia ja viestintää viedään eteenpäin suunnitellusti, avointa vuoro-vaikutusta eri sidosryhmien välillä ylläpidetään ja kehitetään. Infrastruktuurin kokonaisvaltaista suunnittelua jatketaan.

Taideohjelman toiminta jatkuu valtuuston hyväksymän taideohjelman mukaisesti.

MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

TILAPALVELUIDEN ULKOINEN VUOKRAUSTOIMINTA

Tilinpäätöksessä esitetään kilpailulain 30 d §:n mukaiset eriyttämislaskelmat kilpailullisesta toiminnasta. Eriytetty tuloslaskelma esitetään tilapalveluiden ulkoisesta vuokraustoiminnasta.

Eriyttäminen on tehty tuottojen osalta yksiköiden kirjanpidossa erillisiä kirjanpidon tilejä käyttäen, joille kohdistuvat ulkoisesta vuokraustoiminnasta saatavat tuotot. Kustannukset on kohdistettu laskennallisesti pinta-alan suhteessa. Ulkoisesti vuokrattujen tilojen pinta-ala oli vuonna 2024 15 % vuokrattujen tilojen kokonaispinta-alasta ja vuonna 2023 12 %. Kustannuksissa on huomioitu palvelua tuottavien henkilöiden henkilöstökulut sekä suoraan palvelun tuottamiseen kohdistuvat palvelujen ja materiaalien ostot.

TUUSULAN KUNTA

TILAPALVELUT, ULKOINEN VUOKRAUSTOIMINTA

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
	€	€
LIIVEVAIHTO	3 216 095,05	3 162 347,63
Vuokratuotot (ulkoiset)	3 207 874,00	3 162 347,63
Liiketoiminnan muut tuotot	8 221,05	0,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-771 678,15	-625 842,29
Palvelujen ostot	-563 113,65	-524 510,13
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-143 020,20	-127 800,28
Henkilösivukulut	-27 281,40	-25 635,33
Eläkekulut	-23 486,55	-20 958,47
Muut henkilösivukulut	-3 794,85	-4 676,85
Poistot ja arvonalennukset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 457 202,60	-1 253 978,21
Liiketoiminnan muut kulut	-232 758,85	-187 399,65
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	21 040,20	417 181,74
Rahoitustuotot ja -kulut	-321,60	-142,77
Muut rahoituskulut	-321,60	-142,77
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	20 718,60	417 038,97

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja Leena Sjöblom

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS				(1000 €)	(1000 €)
(1000 €)				(1000 €)	Poikkeama
	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	
TULOS-LASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	3 731	4 039	4 039	3 942	97
Maksutuotot	795	867	867	862	5
Tuet ja avustukset	78			8	-8
Muut toimintatuotot	2			1	-1
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 606	4 906	4 906	4 813	93
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 699	-2 953	-2 953	-2 864	-89
Henkilösivukulut					0
Eläkekulut	-590	-499	-499	-611	112
Muut henkilösivukulut	-99	-116	-116	-77	-40
Palvelujen ostot	-787	-892	-892	-832	-60
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-66	-90	-90	-61	-29
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-336	-334	-334	-364	30
Muut toimintakulut	-20	-22	-22	-5	-17
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 597	-4 906	-4 906	-4 813	-93
TOIMINTAKATE*	9	0	0	0	0

* Sitova taso

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntien sekä Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä sekä muista sille hallinto- ja toimintasäännöillä osoitetuista tehtävistä. Sopimuksen piirissä olevat palvelut tuotetaan laadukkaina ja taloudellisina sekä sisällöltään mahdollisimman tasapuolisesti.

Ympäristökeskus on visionsa mukaan näkyvä ja arvostettu asiantuntijaorganisaatio,

- joka on viranomaisena tasapuolinen ja luotettava,
- josta on helppo saada tietoa, neuvoa ja ohjeita,
- joka rakentaa yhteistyötä sidosryhmien kanssa,
- joka viestii aktiivisesti ja on helposti lähestyttävä, ja
- jossa on hyvä tehdä töitä ja kehittyä.

Olellaiset tapahtumat palvelualueella

Ympäristölautakunta kokoontui vuonna 2024 11 kertaa. Ympäristökeskuksen ohjausryhmä kokoontui neljä kertaa. Kehittämiskeskustelut järjestettiin kaikkien sopijakuntien kanssa.

Ympäristökeskuksessa selvitettiin sopijakuntien toimeksiannosta, voisiko kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestää yhteistyössä käyttäen järjestävänä organisaationa olemassa olevaa kuntien yhteistä ympäristökeskusta. Suunnittelun edetessä selvisi, että ainoastaan Tuusula ja Kerava olivat halukkaita yhteistyöhön, joten suunnittelu lopetettiin kesällä 2024.

Tuusulan kunta teetti ympäristökeskukseen sisäisen tarkastuksen vuonna 2024. Tarkoituksena oli selvittää, onko ympäristökeskuksen toiminta ja talous sopijakunnille läpinäkyvä ja seurattavissa. Suositusten mukaan

kuntien tulisi päivittää yhteistoimintasopimus ajantasaiseksi ja määritellä menettelyt, joiden mukaan sopijakuntien lausunnot huomioidaan talousarvion hyväksyntäprosessissa. Lisäksi ympäristökeskuksen tulisi tämentää hallinnon kustannusten muodostumista palvelusopimuksessa isäntäkunnan tukipalveluiden erittelyn tapaan. Mahdollisissa talouden sopeuttamistilanteissa tulisi etsiä ja toteuttaa pysyviä talouden hallintakeinoja.

Ympäristövalvonnassa oli vuoden 2024 aikana useampi henkilöstönvaihdos sekä virkavapaan sijaisuuksia ja henkilöstön perehdyttämiseen käytettiin paljon aikaa. Maa-ainestenoton luvittamisen ja valvonnan osalta ympäristövalvonnassa aloitettiin kolmen ympäristötarkastajan maa-ainestiimin toiminta. Sillä pyritään parantamaan maa-ainestenoton luvituksen ja valvonnan virtausta sekä yhtenäistämään maa-ainestenottoalueiden valvontaa.

Ympäristönsuojeluyksikön hanketoiminta kasvoi vuonna 2024, ja käynnissä oli yhteensä kuusi vesistökuunnostushanketta, kaksi luonnonsuojeluhanketta ja yksi ilmastohanke. Hankkeissa tehtiin konkreettisia ympäristön kunnostustoimia ja viestintää yhdessä sopijakuntien kanssa. Kuntien kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä mm. kaavoituksen tarpeisiin tilattavien luontoselvitysten ja hulevesisuunnitelmien sekä vesien tilan seurannan ja pohjavesien suojelun parissa.

Terveysvalvonnassa tehtiin 1400 tarkastusta, mikä ylitti aiemmat vuodet. Samaan aikaan valvonnassa jouduttiin käyttämään myös pakkokeinoja, kuten määräyksiä, toiminnan keskeyttämistä ja uhkasakon tuomitsemista. Terveysvalvonta osallistui syyskuussa 2024 koko toimialuetta koskevaan talousveden häiriötilanneharkoitukseen ja lisäksi osallistuttiin häiriötilanteiden hoitoon koskien Tuusulanjärven jätevesipäästöä ja talousveden laatua Tuusulassa Kelatien ja Pakkasraitin alueella.

Eläinlääkintähuollossa toiminta yhteisvastaanotolla on vakiintunut. Potilasmäärät ovat nousseet hieman edellisestä vuodesta. Nurmijärveläisten asukkaiden väheneminen eläinlääkärin vastaanotolla lisäsi tuusulaisten ja keravalaisten suhteellista osuutta vuonna 2024 ja siten sekä Tuusulan että Keravan kustannuksia. Eläinten hyvinvointia koskevien ilmoitusten määrä on myös lisääntynyt vuodesta 2023.

Talouden toteutuminen

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualueen toimintakate on ennen sopijakuntien yhteistoimintakorvausten palautuksia 259 506 euroa positiivinen. Vuonna 2024 tapahtuneen virheen vuoksi osa yhteistoimintakorvauksista laskutettiin kunnilta väärän suuruisina. Järvenpäältä ja Mäntsälältä on laskutettu vuoden aikana vähemmän kuin talousarviossa päätetyt summat ja Keravalta ja Nurmijärveltä on laskutettu enemmän. Virheellisesti maksetut korvaukset oikaistaan tilinpäätöksen yhteydessä siten, että kuntien liikaa maksetut yhteistoimintakorvaukset palautetaan ja liian vähän maksaneilta kunnilta peritään palvelusopimuksen mukainen summa.

Ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimuksen mukaan tulot ja menot kohdistetaan kuhunkin kuntaan niihin kohdistetun työpanoksen suhteessa. Vuonna 2024 kaikki muut kunnat paitsi Mäntsälä saavat palautusta.

Tasoiuslaskelmalla toimintakate palautetaan alkuperäisen talousarvion mukaiseksi (0 €). Ympäristökeskuksen positiivinen toimintakate merkitään siirtovelaksi ja palautetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti sopijakunnille ottamalla huomioon kuntakohtaiset tulot ja menot.

Kirjanpitolietojen perusteella sopijakuntien maksuosuuksien palautukset (+)/lisämaksut (-) ovat seuraavat, sisältäen virheellisesti laskutettujen maksuosuuksien oikaisun:

- Järvenpää 73 529,23 eur
- Kerava 46 998,88 eur
- Mäntsälä -14 936,97 eur
- Nurmijärvi 127 705,61 eur
- Tuusula 26 209,63 eur

HOLHOUSTOIMEN EDUNVALVONTAPALVELUT

Muu erillinen laskentayksikkö

Palveluyksikkö**Vastuuhenkilö:** johtava yleinen edunvalvoja Arto Nätkynmäki

Holhustoimen edunvalvontapalvelut	(1000 €)			euro TP 2024	Poikkeama %
	TP 2023	TA 2024	MTA 2024		
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	294	310	310	307	
Maksutuotot	624	640	640	692	
Tuet ja avustukset	0	0	0	2	
Muut toimintatuotot	2	1	1	1	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	920	951	951	1 002	105,3 %
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-554	-557	-557	-541	
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-108	-95	-95	-90	
Muut henkilösivukulut	-20	-22	-22	-15	
Palvelujen ostot	-88	-98	-98	-83	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3	-4	-4	-2	
Avustukset					
Vuokrat	-101	-57	-57	-64	
Muut toimintakulut	-18	-2	-2	-1	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-892	-835	-835	-796	95,3 %
TOIMINTAKATE	110	116	116	206	176,9 %

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat

Syksyllä 2023 yksikkö osallistui palvelukatalogi-työhön ja kuvasi omat toiminnot ja tuotantotavat. Talvella 2024 jatkettiin pitkään vireillä olleiden kehityshankkeiden valmistelua, mutta investointeja esim. sähköiseen dokumenttien hallintaan ei viety eteenpäin. Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri ei tehdystä neuvotteluesityksestä huolimatta nostanut valtion maksamaa ostopalvelukorvausta.

Operatiivinen toiminta jatkui ennallaan hyvällä laadulla.

Kesäkuussa kunnanhallitus päätti irtisanoa sopimuksen, jonka perusteella yleisen edunvalvonnan toimintaa harjoitetaan. Toiminta päättyy (viimeistään) kesäkuussa 2026.

Vuoden jälkipuoliskolla tapahtui henkilövaihdoksia. Yksi edunvalvoja ja kaksi edunvalvontasihteeriä irtisanoutui. Edunvalvojan paikka täytettiin lokakuussa ja kahden edunvalvontasihteerien paikat joulukuussa (alkamaan tammikuussa 2025).

Syksyllä aloitettiin ”piirin” kanssa neuvottelun menettelytavoista, joilla toiminta päätetään ja päämiehen siirretään valtion yleisen edunvalvontapalveluiden hoidettavaksi. Neuvottelut jatkuvat alkuvuonna 2025.

Tavoitteet ja mittarit ja niiden toteutuminen

Edunvalvonnan tarkoituksena on valvoa niiden henkilöiden etua ja oikeutta, jotka eivät vajaavaltaisuuden, sairauden, poissaolon tai muun syyn vuoksi voi itse pitää huolta taloudellisista asioistaan (Laki holhustoimesta 1 §). Edunvalvonnassa toimitaan siten, ettei päämiehille synny ehkäistävissä olevia oikeudenmenetyksiä edunvalvojan tehtävän alettua.

Yleisen edunvalvonnan palvelua tuotetaan Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Pornaisten ja Tuusulan asukkaille oikeusministeriön alaisen Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin kanssa voimassa olevan ostopalvelusopimuksen perusteella. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirin kanssa käydään vuosittain tulos- ja laadunseurantakeskustelut.

Edunvalvonta on yksilöllistä haastavien päämiesten asioissa toteutettavaa palvelu- ja asiantuntijatyötä. Tavoitteena on tavoitettavuus, nopea reagointi ja joustavuus yhdistettynä laaja-alaiseen asiantuntemukseen päämiesten moninaisten elämäntilanteiden taloudellisten heijasteiden hallitsemiseksi. Yksikön toiminnan laatua valvoo holhousviranomaisena Digi ja väestötietovirasto.

Tunnuslukuja

Vuoden 2024 aikana päämiesten lukumäärä pysyi tasaisena nousten hieman (864). Poikkeavan suuri edunvalvontojen alkaminen ja päämiesten kuolleisuus on edelleen lisännyt työtä, vaikka määrä on pysynyt melko tasaisena. Yksikön tehokkuusluku myönnetyin resursein on yleisen edunvalvonnan alalla edelleen korkeahko.

MAASEUTUHALLINNON YHTEISTOIMINTA-ALUE

Muu laskennallinen yksikkö

MAASEUTUHALLINNON YHTEISTOIMINTA-ALUE				
		(1000 €)	(1000 €)	(1000 €)
	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	255	305	305	0
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot	1	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	256	305	305	0
Valmistus omaan käyttöön				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-283	-310	-255	55
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-51	-51	-44	7
Muut henkilösivukulut	-11	-12	-6	6
Palvelujen ostot	-6	-11	-5	6
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1	-2	-1	1
Avustukset				
Vuokrat	-25	-26	-24	2
Muut toimintakulut	0	-22	-25	-3
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-376	-432	-360	73
TOIMINTAKATE	-121	-127	-55	72

Tuusula liittyi 1.1.2013 Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen, jonka isäntäkuntana toimii Mäntsälä. Tuusulan kuntaosuus v. 2024 oli 45 200 euroa (TA2024 54 213 euroa). Toimintakate on Mäntsälän osuus (noin 29 % toteutuneista toimintakuluista). Tuusulan maksuosuus on vuosittain laskettavan aiheuttamisperusteen mukaan vuonna 12,57 % toteutuneista kustannuksista.

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Yhteistoimintotasopimuksen mukaisesti Mäntsälän kunta järjestää lakisääteiset kunnan maaseutuhallinnon maksajavirastotehtävät Askolan, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien/kaupunkien alueella. Yhteistoiminta-alueen nimi on Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut. Kunnalla on maksajavirastosopimus Ruokaviraston kanssa ja sopimus määrittää yhteistoiminta-alueen tehtävät ja tavoitteet maksajavirastotehtävissä. Vuosittain yhteistoiminta-alueella myönnetään noin 30 milj. € maataloustukia.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen tilikaudella

Maksajavirastosopimuksen mukaiset palvelutavoitteet varainhoitovuodelle täyttyivät. Seuranta on jatkuvaa ja varainhoitovuosittain laaditaan maksajavirastovakuutus, jossa arvioidaan omaa toimintaa ja mm. petosriskien tunnistamista, dokumentaatiota ja myöntämismenettelyä. Yhteistoiminta-alueelle kohdistui satunnaisotannalla todentamisviranomaisen tarkastus varainhoitovuodella osana maksajavirastotehtäviä suorittavien valvontaa. Viestinnälle asetetut tavoitteet saavutettiin ja yhteistoiminta-alueella järjestettiin tukihakukoulutuksia yhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa. Toimintatapoja kehitettiin edelleen uuden ohjelmakauden mukaisesti ja syksyllä toteutetusta asiakastytyväisyyskyselyn tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Talouden osalta talousarvio alitettiin. Alitus johtuu henkilöstömenoista ja yksikössä olleista henkilöstömuutoksista. Talousarvion alitus huomioidaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti seuraavan vuoden maksuosuuksissa. Tilikaudelle 2025 ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia toiminnassa.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Merkittäviä muutoksia ei ollut päättyneellä tilikaudella. Henkilöstön suhteen on toimittu eriyttämiseen nähden erittäin niukalla mitoituksella, mutta tilanne normalisoituu vuoden 2025 alussa. Työtiloissa tehtiin uudelleenjärjestelyjä (vähennettiin yksi toimistohuone).

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Yksiköllä on oma sisäisen valvonnan ohjelma, sekä riskienhallintasuunnitelma, jota seurataan vuosittain.

Talouden toteutuminen

Tuusulan määrärahaosuus talousarviossa 2024 54 213 euroa. Tilinpäätöksessä 2024 45 200 euroa (Kts. ylhäällä ”Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa”).

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Tuusulassa 24. päivänä maaliskuuta 2025

TUUSULAN KUNNANHALLITUS

Kalle Ikkela
puheenjohtaja

Annaliisa Oksanen
kansliapäällikkö

Outi Huusko

Elisa Laitila

Arto Lindberg

Karita Mäensivu

Mika Mäki-Kuhna

Ari Nyman

Lilli Salmi

Jari Anttalainen

Johanna Sipiläinen

Mika Timonen

Anna Yltävä

Laura Ävall

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Tuusulassa
Sähköisen allekirjoituksen päivämääränä
KPMG Oy Ab
